

Konkret analyse

2-18. okt. 1970 kl. 12-22

BERGEN KUNSTFORENING

Illustration av konstnären Maurik Grønndt

Konkret analyse

EROOTTINEN PUHEENV
Lars Illerens DE EROTTINEN PUHEENV
sitten 1962, 1970.

SUOMI TTOPISTESSÄ

2-18. okt. 1970 kl. 12-22

Illustration by Maurik Gröndt

BERGEN KUNSTFORENING

KONKRET ANALYSE / CONCRETE ANALYSES
the main participants

LAURIE (Lasse, Lars) GRUNDT (Bergen) PAINTINGS / INSTALLATIONS / POETRY and events. CONCEPT / ORGANIZER KONKRET ANALYSE.

STEFAN RINK (Copenhagen) multimedia artist. INSTALLATIONS / SOUND and events. CONCEPT / ORGANIZER KONKRET ANALYSE.

OLAV HERMAN HANSEN (Bergen) SCULPTURES / INSTALLATION and events.

ODDVAR THORSHEIM (Førde) DRAWINGS and GRAFIC ART and events.

NIELS BOLSTAD (Voss) POETRY / event.

ANNE HEDEGAARD (Copenhagen) ` CONCRETE TEXTILES ` COSTUMES. INSTALLATION and events.

ELSEBET RAHLFF (Bergen) ` CONCRETE TEXTILES ` HATS . INSTALLATION and events.

BODIL LUNDSTEEN (Norway) ` CONCRETE TEXTILES ` COSTUMES . INSTALLATION and events.

KIM SCHWARTZ (San Francisco) ` CONCRETE TEXTILES ` HATS . INSTALLATION and events.

TERKEL HEDEGAARD (Copenhagen) Painter/ multimedia.

KJELL SKYLLSTAD (composer/conductor Oslo) 2 X ` KONCERT DADASCOPE ` for zuzuki motorbike and chamber orchestra .

OLE JOHN (filmmaker Copenhagen) experimentell films.

TIMO LINNASALO (filmmaker Helsingfors) experimentell films.

KARI RYDMAN (composer Helsingfors) 3 Tangoes ---- ` SOUTH EAST ASIA TANGO . ` ` NORDEC TANGO . ` ` EEC TANGO .`

JACQUELINE BUCH & CO. Copenhagen . ` NELLI - BELLI ` puppet theater.

CHURCH UNDERGROUND (Finnish Group Helsingfors) . ` THE YOUNGSTERS AND THE STREET PROBLEMES `

SOCIAL REALISM (young Bergens Group)

SIXTEN HAAGE (Sweden) SCULPTURES

MARIUS HEYERDAL (Norway) SOUND SCULPTURES

UTSTILLING

konkret analyse

Bergens Kunstforening

2-18 oktober 1970 kl. 12-22

B E R G E N S K U N S T F O R E N I N G

Konkrete Aftener : 2 - 10. OKTOBER, kl. 19-22

Arrangører: Laurie Grundt & Stefan Rink

<p>2 Fredag kl. 19 kl. 20 kl. 21</p>	<p>DEPRIVERING psykologi KORTFILM Ole John Kjøbenhavn KONSERT DADASCOPE. Hommage a Bergen. Kjell Skyllstad</p>
<p>3 Lørdag kl. 19 kl. 20 kl. 21</p>	<p>FENOMENOLOGI filosofi KORTFILM Ole John Kjøbenhavn KONSERT DADASCOPE. Hommage a Bergen. Kjell Skyllstad</p>
<p>4 Søndag kl. 19 kl. 20 kl. 21</p>	<p>DET SOCIALE RITUALET PROFITT KORTFILM Timo Linnasalo Helsingfors TANGO SYDØSTASIA NORDEC EEC (10 min.)Kari Rydman Helsingf.</p>
<p>5 Mandag kl. 19 kl. 20 kl. 21</p>	<p>HASJ LSD ALKOHOL en lege, en dikter, en politimann. KORTFILM Timo LINNASALO Helsingfors REALISTISK SYMFONI (FØDSEL LIV DØD) Bergensgruppe</p>
<p>6 Tirsdag kl. 19 kl. 20 kl. 21</p>	<p>KULTURKAMP KLASSEKAMP MAKTKAMP analyse DUKKETEATER NELLI-BELLI Jacqueline Buch & co. Kjøbenh. KORTFILM Svensk</p>
<p>7 Onsdag kl. 19 kl. 12 kl. 20 kl. 21</p>	<p>CHURCH UNDERGROUND JENGITYØNTEKIJA^{II} Helsingfors DUKKETEATER NELLI-BELLI Jacqueline Buch & co. Kjøbenh. KORTFILM Svensk</p>
<p>8 Torsdag kl. 19 kl. 12 kl. 20 kl. 21</p>	<p>KONKRET LYRIKK Bergensgruppe DUKKETEATER NELLI-BELLI KORTFILM Norsk MELODIEKSPERIMENTER Bergensgruppe</p>
<p>9 Fredag kl. 19 kl. 20 kl. 21</p>	<p>HYPNOSE SUGGESTION MAGI PROPAGANDA DOKTRINER DIAGNOSE TEATER Bergensgruppe KONKRET FOLKEMUSIKK</p>
<p>10 Lørdag kl. 19 kl. 20</p>	<p>LABYRINTISK ANALYSE Arkitektur FINALE: Day of Phoenix - Progressiv rock, Danmark LYSSHOW: King Kong, Danmark</p>

DADASCOPE

Kjell Skjellstad
sept. 1970

THE KILLING OF LUDWIG VAN BEETHOVEN
(DADA VARIASJONER OVER EN KRIMINALEVENT)

A. OVERTYRE: "WHITE" ^{FRONT og filmente} for George and Bill
(hommage à Pajk)

Midt "RED" for LAURI GRUNDT.
Medvirkende: MR. WHITE eller MR. ALBINO
EN FLYTTSE

1. "WHITE"

To automatiske slide-projektorer
fokusert mot samme lerret. Med samme
magasin. Unntatt ett bilde i hver:
George Wallace og Billy Graham.

Mr. Albino, bandasjert rundt isse,
på hendene og føtter betrakter det hvite
lerret. Hver gang et bilde viser seg forsøker
han hektisk å titulle det ved å male over
lerretet med hvit maling.

UTSTYR: To automatiske slide-projektorer,
ett lerret, 2 slides.

2. "RED" (samtidig med "White")

BAND 4 og 5, To tapes med indiansk fløytemusikk.
En musiker improviserer mot denne.

UTSTYR: To båndopptagere
Fløyter, trommer, etc.

B. DEBUTKONSERTEN

En tromme
Et venstre

MEDVIRKENDE: EN DEBUTANT
EN IMPRESSARIO
EN OPPLESER (PROFESSOR)
CORPS DE BALLET

SPILET UTFOLDER SEG I DE SEKUNDER SOM GÅR Mellom debutantens entre på podiet og konsertens begynnelse. Stykket viser konsert situasjonens groteske og tragi-komiske maskespill ...

1. Præcludium består av stiliserte konerthandlinger. Debutanten gjør en rekke entreen med forskjellige instrumenter og forbereder seg hver gang på en annen måte:

- x Reising av flygellokk
- x Åpning av fiolinkasse
- x Bulsk til publikum
- x Justering av pianostol
- x Tøpking av hendene
- x Justering av bue etc

(all etter instrumentets art) Gjenta til det absurde men strengt alvorlig

Corps de ballett, d.v.s publikummenne sittende på stoler ved debutanten gjør en rekke stiliserte publikumsreaksjoner, helt vilkårlig rekkefølge og synkront med debutanten

Spillet

2 min 1/2 side

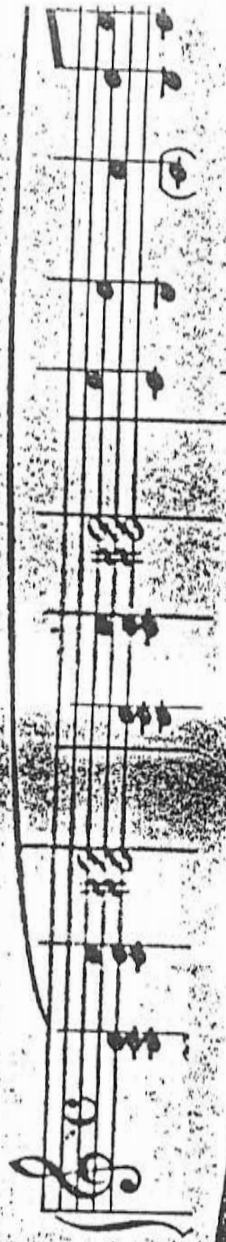
Snykvarter

Aseo død

Honset og Snykvarter
2 min 1/2 side

2 min 1/2 side

Adagio J. 52

fff

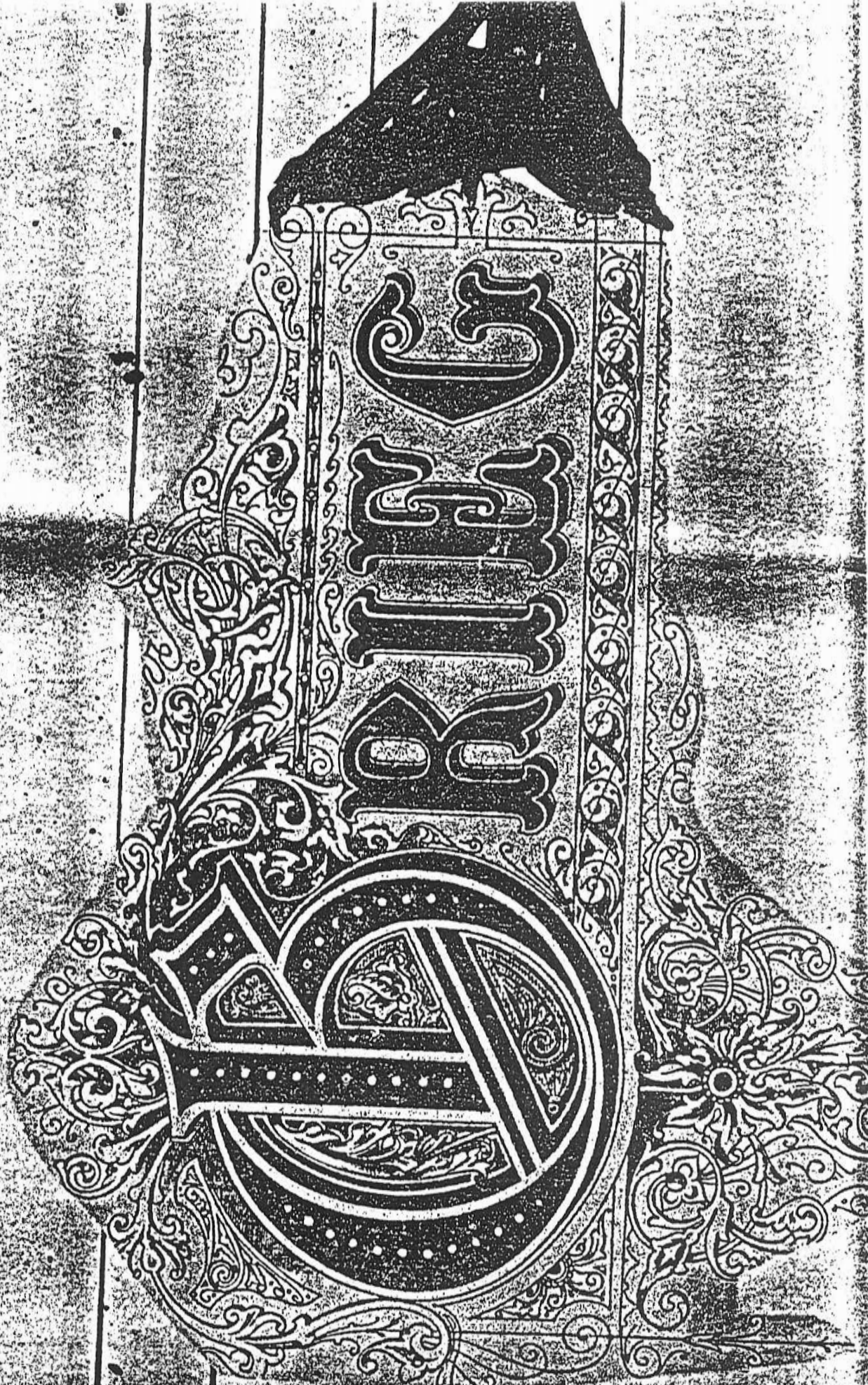
Trompet

Ten. Sax

Bar. Sax

Klar

Skagvel

MORGENAVISEN 20 AUG 1976

„Konkret analyse“, Bergens Kunstforenings neste store utspill

Den første i sitt slag her i landet

En utstilling som skal vise menneskets situasjon i dag

Den 2. oktober åpnes der i Bergens Kunstforening en utstilling som nok kommer til å vekke adskillig debatt. Den er kommet i stand gjennom økonomisk støtte fra Norsk Kulturfond og Bergen kommune. Den får navnet «Konkret analyse», og hensikten med den er å gi en idéanalyse av det mentale og sosiale liv i vår tid. Initiativtagere og arrangører er malerne Lars Grundt, Bergen, og Stefan Rink, Danmark.

— Dette blir ingen stjerneutstilling med persondyrkelse og denslags, sier Lars Grundt. Vi vil gjøre det klart at kunsten har sin oppgave i hverdagens liv. Det er kunstnerne i et samfunn som representerer dets samvittighet. Kunstnerne er ikke bundet av den daglige rutine. De står fritt i sitt forhold til sysemet og kan gjøre sine observasjoner uavhengig av dette. Gjennom sin kunst gir de uttrykk for sine refleksjoner over det som skjer i samfunnet, og i dette tilfelle er det først og fremst menneskenes rett til å være anderledes som er siktepunktet.

— Hvorledes kommer det til uttrykk på utstillingen som sådan?

— Utstillingssalene vil få en utformning som illustrerer mennesket i vår tids miljø. Hvert rom vil få en tittel som peker på noe sentralt i tiden: «Motorvei» skal vise oss de tekniske og psykologiske kommunikasjoner. I «Det lille apotek» er det skolens problemer den radikale litteratur og doktriner på flasker som blir gjort til gjenstand for den konkrete analyse. «Sirkus» viser oss politikerne og autoritetene i utfoldelse, og i «Surrealistisk marked» er det arkitektur, religion, musikkinstrumenter, psykologi og tekstiler som må holde for.

— Hvilke kunstnere er det som skal foneta analysen?

— Det er kunstnere fra hele norden, og de deltar med utstillingsgjenstander av forskjellig art, altså ikke bare med det vi i alminnelighet forstår med billedkunst. Hovedsaken er at det de stiller ut, er med på å aktualisere begrepet kunst, som en del av vårt daglige liv. Vi legger stor vekt på at tilskuerne aktiviseres og ser gjerne at de tar del i det som foregår i utstillingslokalene. Her er «Konkret analyse» helt på linje med Norsk Forfattersentrums tiltak med «Gjøglervogna». Utstillingen skal være et spektrum av alle kunstarter, maleri, skulptur, musikk. Alle skal være med og prege det helhetsbilde vi vil forsøke å få frem gjennom konkret analyse.

I tillegg til alt dette vil der bli arrangert en rekke aftenforelesninger, hvor vi vil presentere tværkunstnerisk virksomhet og la en rekke landskjente spesialister forelese over filosofiske og psykologiske emner. Universitetslektor Aage Stenseth vil holde foredrag med

film om deprivering. Filosofen Rolf Reitan taler om fenomenologi, stud. mag. art. Bjørn Kristiansen om «Det sosiale ritualet». Universitetslektor Kjell Skyllstad vil gi to da-da konserter med uroppførelse av verket «Hommage i Bergen». Det er utarbeidet for japansk motorsyssel og kammerorkester. Den finske filmkunstneren Timo Linnaasalo vil vise kortfilmer og hans landsmann Karl Rydmann vil bl. a. oppføre sine tre engasjerte tangoer: Sydøst-Asia, Nordec-tango og EEC-tango. En finsk gruppe, «Church underground» tar opp til behandling de unge og gatens problemer. Gruppen driver ungdomsservice med støtte av den finske kirke.

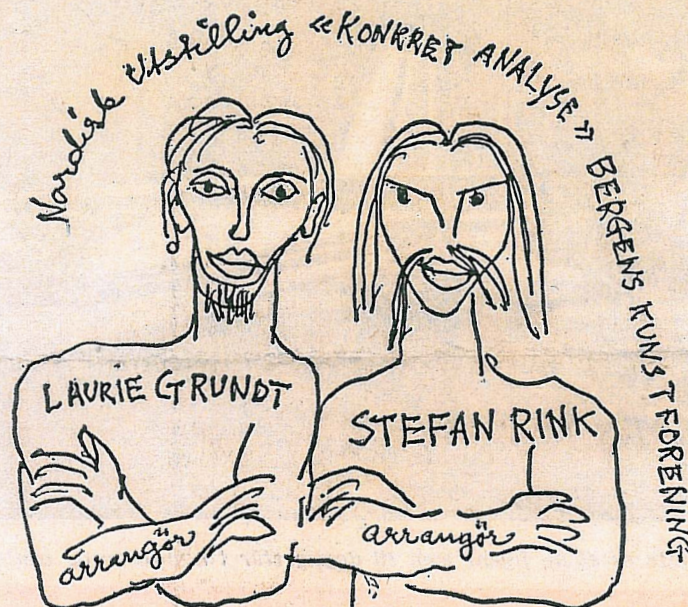
— Hvordan vil De få plass til et slikt program innenfor Kunstforeningens utstillingsstid?

— Der blir utvidet åpningsstid. Lokalerne vil være tilgjengelige fra kl. 12 til kl. 22 hver utstillingsdag.

Lars Grundt, som i opplegget til programmet figurerer under navnet Laurie Grundt, tilføyer: Norge er det mest konservative land i Europa når det gjelder kunst, kommunikasjoner og mennesker. Derfor er det viktig at vi arbeider med problemer som hører vår verden til, slik den er i dag. Vi kan ikke i lengden holde oss utenfor det som skjer ute i verden. Den polerte kunst som fremgikk av den verden bongerskapet hadde formet, er ikke noe for vår tids mennesker. Kunstnerne må være i kontakt med menneskene og prøve å engasjere dem i

tidens kunst som bl. a. søker seg uttrykk i lydskulptur og bevegelig kunst. Og de skal beskjefte seg med tingene, bruke dem. Action and touching er tidens løsen i kunsten såvel som i livet. Jeg er enig med den svenske billedhugger Sixten Haage, som sier: Fantasia er vårt håp i en verden av betong. Og videre: Det sies at det finnes en strand under asfalten. La oss grave den frem. Og jeg slutter meg helt og fullt til Sixten Haage, når han sier: «Farge er sensualisme. Kjærtegn den som din elskede». Det er denne tankegangen som preger Sixten Haage som kunstner. Jeg kan glede bergenserne med å fortelle at han blir representert med flere arbeider på utstillingen «Konkret analyse». Det er såvidt jeg vet den første utstillingen i Norge av denne art. Høvikodden har strellfet tankemen har ennå ikke tatt skritt helt ut. Vi håper «Konkret analyse» skal svare til våre forventninger. Stefan Rink og jeg har hatt et utmerket samarbeid, og jeg gleder meg til å se resultatet av det, slutter Grundt, nå Laurie Grundt.

Intendant Per Remfeldt ser utstillingen «Konkret analyse» som et ledd i Bergens Kunstforenings bidrag til feiringen av byjubileet, på linje med «Statue 70». Den er det motsatte av nonfigurativ, som er en estetiserende kunst med hovedvekten på de verdier som er knyttet til form og farve. Den kunst vi møter på «Konkret analyse» har med sinnet å gjøre, med de mentale problemer menneskene står overfor i vår tid. Fra disse projiseres den ut til de problemer vi møter i samfunnslivet, hos mennesket i dets miljø. Det er en typisk figurativ kunst, som bygger videre på surrealis- mens idéer.

ANALYSE AV MENNESKE
— " — SAMFUNN
Konkret musikk
— " — religion
— " — KUNST

Lars Grundt tegnet denne «klarlegging» av utstillingen under pressekonferansen i går.

Ny musikk

KUNSTFORENINGEN I HØST: Konkret analyse og EEC-tango

Store ting er under oppseiling i Bergens Kunstforening i høst da kunstinstusjonen går inn i sin 133. sesong. Intendant Per Remfeldt har satt opp en variert meny for byens stadig økende kunstpublikum — med den første offisielle færøyske kunstutstillingen i Norge, med besøk av Statens Høstutstilling og separatmønstringer av kjente norske kunstnere.

Særlig spennende blir høstens annet evenemang, i oktober. Da går byjubileumsutstilling nr. 2 av stabelen. Riktignok har man forlatt den foreløpige arbeidstitelen «Sjokk 70» til fordel for «Konkret analyse» som sies å være helt dekkende. Og at det blir noe absolutt utenfor allfarvei vil nok arrangørene Lars Grundt og hans danske kollega Stefan Rink sørge for.

Nordisk utstilling vil slå et slag for retten til å være annenledes-

Lasse Grundt som for avvekslingens skyld også er begynt å rope seg for Laurie, er et ukonvensjonelt og søkende menneske med mye på hjertet. Han er alt annet enn fornøyd med dagens samfunn og finner kunst som et egnet middel til å ruske opp i vanegjengeriet.

— «Konkret analyse» høres svært så fint og vanskelig, det trenger en forklaring.

— Utstillingen skal ikke være hverken fin eller vanskelig, men en sak for folket. Den vil konsentrere seg om enkle menneskelige oppfatninger, gi en analyse av vårt sosiale og mantale mønstre.

SKRANKENE BRYTES

Norge er det mest konservative land i Europa når det gjelder kommunikasjoner mellom mennesker, fastslår Lasse Grundt som synes det er all grunn til å arbeide med problemer som hører vår tid til og ikke innskrenker seg til å være noe pent å se på for fortidens borgerklasse. I «Konkret analyse» vil man bryte

med det tradisjonelle mønsteret. — Vi vil komme i direkte kontakt med publikum, bl.a. ved at ting bygges opp på utstillingen, kunst til å klatre i og leke med, og som skal klinge. Kort sagt: aksjon og berøring i stedet for den vanlige iskalde avstand til det høytidelige kunstverket.

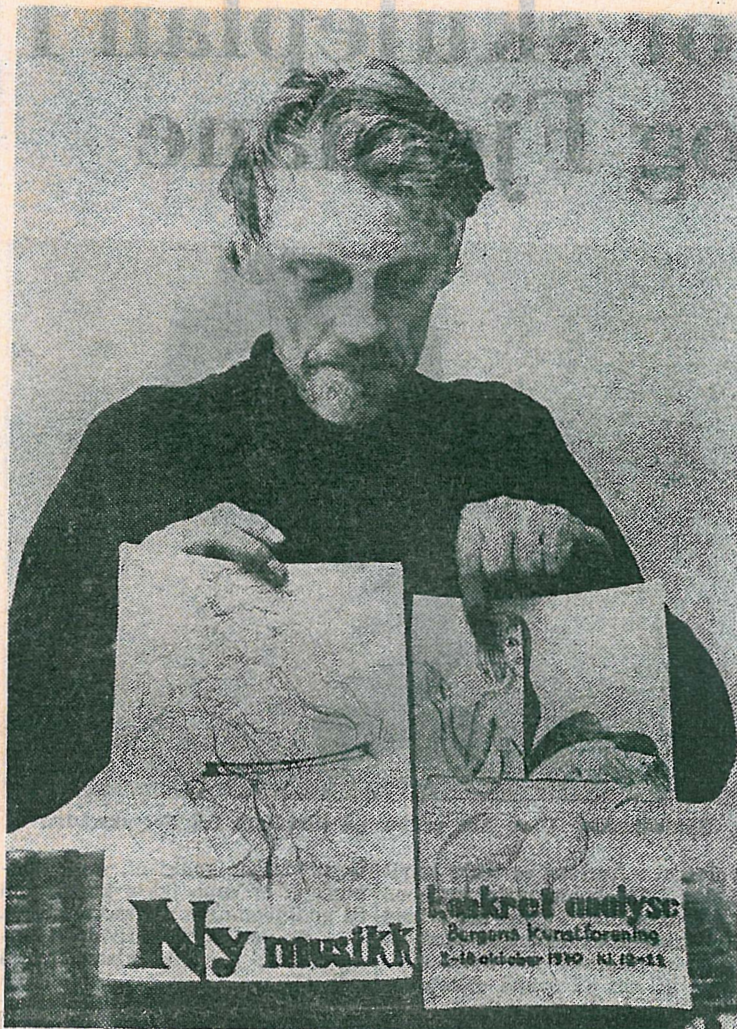
— Hva skal så vises?
— Ikke polert kulturkunst, men ting som kan tale sitt eget språk, noe som kan aktualisere begrepet kunst som en del av vårt daglige liv. Vi vil gjerne, sier Grundt, gi en analyse av vårt demokratiske diktatur, dette at samfunnet offisielt er organisert etter mønster av de som har lyktes. Denne utstillingen skal slå et slag for retten til å være forskjellig, retten til å være annenledes — med forslag til terapi for avvikerne.

Svenske, danske, finske og norske kunstnere vil delta, og utstillingssalene vil få en utforming som illustrerer mennesket i vår tids miljø. Hvert rom vil få en tittel som Motorvei, tekniske og psykologiske kommunikasjoner. Det lille apotek: skolen, radikal litteratur og doktriner på flasker. Sirkus: politikk og autoritet. Surrealistisk marked: arkitektur, religion, musikkinstrumenter, psykologi og tekstiler.

— Dette blir ingen stjerneutstilling med persondyrkelse, men en idéanalyse av det mentale og det sosiale liv.

ÅPENT 110 TIMER DAGLIG

Under utstillingen «Konkret analyse» vil det bli utvidet åpningstid, idet Kunstforeningen vil være tilgjengelig fra kl. 12 til kl. 22 hver dag. Det er lagt opp til

Lars Grundt med to deler av den firedelte plakaten til utstillingen «Konkret analyse»

en rekke kveldsarrangementer for å presentere tverrkunstnerisk virksomhet og filosofiske og psykologiske emner. Den danske filmkunstner Ole John som nå skal bygge opp en filmskole ved akademiet i Düsseldorf, vil vise eksperimentelle kortfilmer. Universitetet for musikkvitenskap vil gi to da-da konserter med uroppførelse av Hommage à Bergen, et verk for japansk motorsykel og kammerorkester.

Den finske filmkunstneren Timo Linnasalo vil vise kortfilmer, og

hans landsmann, komponisten Kari Rydman vil bl.a. oppføre sine tre engasjerte tangoer: Sydost-Asia-tango, Nordec-tango og EEC-tango. En finsk gruppe «Church underground», som med støtte av Den finske kirke driver ungdomsservice, d.v.s. tar seg av de unge og gatens problemer, vil fremlegge sine synspunkter. Universitetslektor Aage Stenseth vil holde et foredrag med film om Deprivering.

Filosofen Rolf Reitan vil ta for seg emnet Fenomenologi. Stud. mag. art. Bjørn Kristiansen vil tale om Det sosiale ritualet. En gruppe unge lyreikere vil arrangere en aften, og det vil for øvrig bli en mangeartet virksomhet med psykologisk teater, psykodelisk filosofi og konkret musikk.

For første gang

Sikkert og visst er det at kunstdiskusjonene vil bølge høyt i og utenfor Kunstforeningen i løpet av de 16 dagene det skal analyseres konkret i Lasse Grundts og Stefan Rinks regi. Noen alminnelig utstilling er det så aldeles ikke man steller i stand. Såvidt arrangørene kjenner til har det ikke tidligere vært laget noe som dette her i landet.

Men som sagt — det blir mer enn «Konkret analyse» i Kunst-

Kunstdemonstrasjon i Bergen 16 oktoberdager

Det sensasjonelle er også det ekstraordinære. Så er det i høy grad sensasjonelt hva man i Bergen vil få overvære av kunstneriske aktiviteter, for ikke å si kunstdemonstrasjoner i Bergens Kunstforening i dagene 2. til 18. oktober. Da kommer den andre av Kunstforeningens jubileumsutstillinger under betegnelsen «Konkret analyse».

Sesongåpning i Kunstforeningen blir det ellers 4. september med en bred mønstring av kunst fra Færøyane. For første gang i Norge får vi her presentert en større samling maleri, grafikk og skulptur av færøyske kunstnere.

Men tilbake til jubileumsutstillingen «Konkret analyse». — Så vidt vi kan skjønne dreier det seg her mindre om en kunstutstilling i tradisjonell forstand enn om mangeartete demonstrasjoner av kunstneriske aktiviteter i et forsøk på «konkret analyse» av kunstens funksjoner i menneskets hverdag i vår tid.

Den bergenske kunstneren Lars Grundt sammen med hans unge danske kollega Stefan Rink er overlatt ansvar for opplegg og tilrettelegging av de kunst-sensur vi her innteser med særlig spent forventning.

På vegne av arrangørene vil Lars Grundt understreke at siktemålet er å lage en slags sosial utstilling som med en rekke tverrkunstneriske aktiviteter skal søke å gi en analyse av menneskets sosiale og mentale mønstre i vår overkommersialiserte tid. Og dette blir så absolutt en utstilling uten et hvert kommersiell tilsnitt. Her blir ingen gjenstander for kjøp og salg. — Med «konkretiseringen» skjønner vi at man tar sikte på å innby til medvirkning fra publikum selv i en mer aktiv kunstopplevelse. Men hvordan dette skal skje, får vi forhåpentlig klarere for oss når så langt kommer. Hvor vidt denne kunstutstillingen overhodet vil by på noen utstilling av kunst, vet vi heller ikke, bortsett fra at Lars Grundt lover oss både lydskulpturer og klatre-skulpturer.

Kunstforeningens intendant, maleren Per Remfeldt sier at det er tale om et stortilt eksperiment, som er kommet i stand med økonomisk støtte såvel fra Bergen by som fra Kulurrådet. Her skal delta kunstnere fra alle nordiske land unntatt Island. Og utstillingen vil vise gjenstander av forskjellig art som skal aktualisere begrepet kunst som en del av vårt daglige liv. Utstillingssalene får en utforming som skal illustrere mennesket i vår tids miljø. Hver avdeling får sin tittel, som «Motorvei» om teknisk og psykologisk kommunikasjon. «Det lille apotek» om skolens funksjon og med radikal litteratur og doktriner på flasker. Her blir «Cirkus» over temaene politikk og autoritet. På «Surrealistisk marked» presenteres arkitektur, religionsinnflytelse, musikk, psykologi og tekstiler.

— Det er en idéanalyse av det mentale og sosiale liv arrangørene bestreber seg på å gi.

De mangeartete kunstneriske utfoldelser vi kan vente oss i disse 16 oktober-dagene vil neppe ryste verden, men bergensere flest og andre som kommer hit vil ventelig få rokket ved viss vedtatte oppfatninger av hva kunst er og kunstutstillinger.

For at rystelsene skal få friest mulig slag vil Kunstforeningen bli tilgjengelig til sterkt utvidete åpningstider mellom kl. 12 middag til 22 kveld hver dag. I en rekke spesialtilstillinger med minst tre programmer pr. kveld vil en få presentert tverrkunstneriske virksomheter og filosofiske og psykologiske utredninger over kunstens funksjoner. Film og musikk har også sin rundelige plass i opplegget. Bl.a. skal den danske filmkunstneren Ole John vise noen av sine eksperimentelle kortfilmer. — Også svenske og finske kortfilmer er med

Bergens Arbeiderblad
Tors. 20 Aug. 1970

i programmet. Ellers kan nevnes at universitetslektor Kjell Skjylstad ved Instituttet for musikkvitenskap vil stå for dadaistiske konserter og en uroppføring av et stykke ny musikk kalt «Hommage a Bergen», som er et verk for japansk motorsykel og kammerorkester. Den finske komponisten Kari Rydman vil bidra med sine tre engasjerte tangoer: «Sydost-Asia-tango», «Nordec-tango» og «EEC-tango». En finsk gruppe som kaller seg «Church underground» vil fremlegge sine synspunkter. Gruppen driver en egen art av ungdomsservice med støtte av den finske kirke. Vi kan også nevne at filosofen Rolf Reitan vil gi en innføring i emnet «Fenomenologi», mens stud. mag. art. Bjørn Kristiansen vil tale om «Det sosiale ritualet».

Unge lyrikere vil få sin egen aften og her skal vises psykodelisk teater, dukketeater og mere til.

— Lars Grundt forsikrer at ingen ting av alt dette, så bombastisk det kan fortone seg og overintellektuelt, vil bli vanskelig tilgjengelig for den alminnelige mann i gaten. — I alt vil vi henvende oss til det helt alminnelige publikum i enkle folkelige og lett begripelige vendinger. — Vi vil rette et slag mot demokratets diktatur og slå et slag for avvikerne, for enkeltindividenes rett til å være annerledes. Vi vil en avromantisering av kunsten og kunstbegrepet og vil peke på kunsten som noe konkret og håndgripelig i det alminnelige menneskets alminnelige hverdag, sier kunstneren.

d.

«Konkret analyse» i Bergens Kunstforening

Eksperimentell utstilling og tverrkunstnerisk virksomhet

Fra vårt Vestlands-kontor

BERGEN i dag.
Når Bergens kunstforening har gjort seg ferdig med sin første utstilling i høst — en færøysk utstilling som åpner 4. september — vil «konkret analyse» stå på plakaten. Det blir en begivenhet som er egnet til å vekke oppmerksomhet.

«Konkret analyse» er en eksperimentell utstilling som Lars Grundt og den danske kunstne-

ren Stefan Rink arrangerer med støtte av norsk kulturfond og Bergen by. Begrepet kunst som del av vårt daglige liv blir illustrert av kunstnere fra Norden. De deltar med gjenstander av forskjellig art, og utstillingssalene vil få en utforming som illustrerer mennesket i vår tids miljø. Hvert rom vil få sin tittel.

Motorvei: Tekniske og psykologiske kommunikasjoner.

Det lille apotek: Skolen, radikal litteratur og doktriner på flasker.

Sirkus: Politikk og autoritet. Surrealistisk marked: Arkitektur, religion, musikkinstrumenter, psykologi og tekstiler. Hva dette skal være? Arrangørene sier selv at det ikke skal være noen stjerneutstilling med persondyrkelse, men en idéanalyse av det mentale og sosiale liv.

Denne utstillingen blir ikke stående alene. Det blir utvidet åpningstid i kunstforeningen — til kl. 22 — og om kvelden er det innlagt en rekke arrangementer for å presentere tverrkunstnerisk virksomhet og filosofiske og psykologiske emner.

Den danske filmkunstner Ole John, som nå skal bygge opp en filmskole ved akademiet i Düsseldorf, vil vise eksperimentelle kortfilmer. Universitetslektor Kjell Skjylstad ved instituttet for musikkvitenskap vil gi da-da-konserter med uroppføring av «Hommage a Bergen» — det er verk for japansk motorsykel (!) og kammerorkester. Finneren Timo Linnasalo vil vise kortfilmer og den finske komponisten Kari Rydman vil bl. a. oppføre «Sydost-Asia-tango», «Nordec-tango» og «EEC-tango». Fra Finland kommer også en gruppe, Church underground, som med støtte av den finske kirke driver ungdomsservice og tar seg av de unge og gatens problemer. På programmet står ellers universitetslektor Age Stenseth med foredrag og film om deprivering, Rolf Reitan tar for seg emnet «Fenomenologi», og stud. mag. art. Bjørn Kristiansen «det sosiale ritualet». En gruppe unge lyrikere vil arrangere en aften, og det blir ellers psykologisk teater, psykologisk filosofi og konkret musikk.

Et forsøk på å utvide bergensernes mentale grenser

Kunstforeningen skal fylles med ting som bryter med skjemaet, sier Lars Grundt

Mellom plasttrukne vegger og forskalingsmaterialer sitter Lars Grundt i Kunstforeningen og sier at dette er et siste forsøk på å redde Bergen eller retttere sagt Musikkonservatoriet. Festspillene, lokalkringkastingen, de kommunale kinoer... Han sikter til den kommende utstilling i Kunstforeningen, «Konkret analyse» som begynner fredag og varer til og med 18. oktober.

— Men det skulle utvides til helårsvirksomhet, til workshop, sier han og slår ut med hele sin lange kropp, oppgitt over byen han er fra og bor i. — Norge er sleeping partner i Europa, det sier alle ute, alle vet det, og man kan ikke sove i det uendelige uten at det straffer seg på et vis. Vi vil vise hva som er virkelighet før vi trekker oss — hvis vi ikke får noen til å ta opp idéene, føyer han til og lyder ikke meget optimistisk.

— Verden er delt i to leirer, den ene holder på det tradisjo-

nelle, den andre vil analysere, forklarer han.

Av og til blir stemmen hans nesten borte, men setningene forsvinner ikke, de kommer av og til nglende, av og til innmellom blading i ymse papirer og lange blikk gjennom sprekkene som er blitt igjen av åpningene mellom rommene, noen er i salen ved siden av.

— «Underground», sier Grundt, det er en engasjert, sosial, ansvarefull gruppe.

Om han er den eneste av sorten her?

— Aneida, sier han og småler av vår uvitenhet. Men han er ikke interessert i å snakke om seg selv, nå er det «Konkret analyse» det gjelder.

— Vi ha lyst til å kjøre opp med de problemene som omgir oss i dag. Vi vil ikke være kultursvin, elitesvin, vi vil gi luft for sanne, direkte, virkelighetsnære betraktninger. Istedenfor moralsk dogmatikk vil vi bruke

psykologi, anatomi... folk skal se rett på tingene uten estetiske omveier.

— Derfor skal vi fylle Kunstforeningen med masser av ting, ting som bryter med systemet, med skjemaet.

I dag er det mange som har mykket opp systemet med sine rene avsløringer, bare ikke her hjemme, sier Grundt som tror på den nye verden.

— Det er ikke lenger vits i å kjøre på en forstenet kultur som er etter et bestemt dannelses-mønster. Hele opplegget er mye større, — igjen snakker han om utstillingen, — kortfilmene som skal vises en del aftener, er psykologiske, filosofiske, satiriske, de er menneskelige dokumenter. Det er dansken Ole John som kommer med noen av dem, han har fått tilbud om å bygge opp en filmskole i Düsseldorf — og skriv om Kjell Skylstad som har lagt all sin sjel i musikken vi får høre, det blir en konkret konsert, Konsert Dadascope med Hommage å Bergen. Det eksperimenteres ikke med musikk på konservatoriet her, føyer han til, — Festspillene er pengespekulasjon med sikte på en bestemt klasse, de skulle komme ned her og se

hva det er å stå i direkte forhold til lyd.

Han hipser seg litt rundt i rommet, småforbannet.

— Vi er fiender av gamle nisser som sitter i kommunen og tenker økonomisk og serverer underholdningsfilmer. Dette satans profittjaget! De skulle heller tenke på å utvide de mentale grensene for byens borgere — det gjør vi med denne utstillingen. Kommunen skulle være interessert i å gi borgerne en kino med diskusjon. Det er lov å skjære i mennesker, skjære gjennom kjøtt og blod, men vi får ikke lov å skjære en film gjennom dogmer. Det er middelaldersk. Men der er ingen tjangs hvis kjøpmenn og klassister skal sitte med sine profittsystemer. Vi vil ikke henge fast i små byråkratiske hengemyrspekulasjoner, vi vil ha vitalitet, opplevelse, utfoldelse, ikke monopol for elitesvin.

— Hva kan vi vise av menneskets opplevelsesevne i alle disse kunstarter? spør han ut i salen som skal fylles med ting og venter ikke noe svar fra oss.

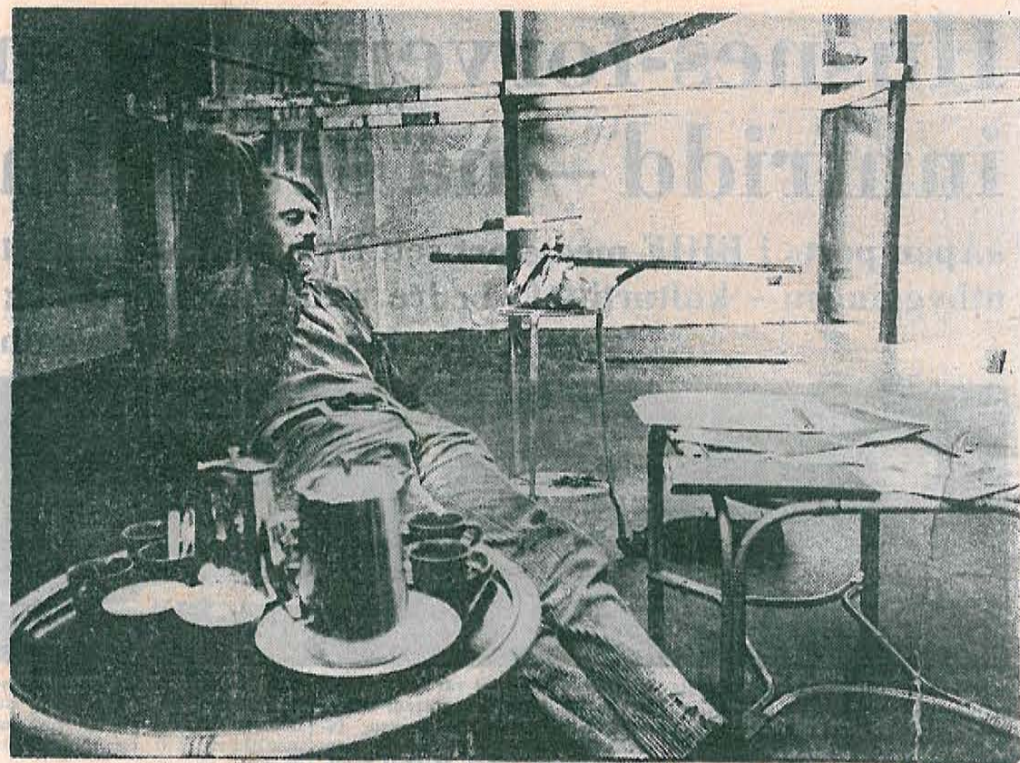
— Det holder ikke med juleutstillinger. Vi må få innføring av

Konkret analyse

— Vi skal fylle salene med ting, masser av ting, problemer som omgir oss i dag.

4 Bergens Tidende tirsdag 29. september 1970

— Vi vil vise hva som er virkelighet før vi trekker oss.

engasjert, konkret kunst. Hadde det vært sus i denne byen, hadde den latt med Europa å gjøre, hadde de laget en messe som hadde tatt opp vår tids problemer. Men det eneste de tenker på, er å få syltetøy i kofertten og

komme seg hjem til konen, det er ikke vennskapskommunikasjon, sier han med ettertrykk i stemme og bevegelser. — Ungene stjeler og knuser fordi det eneste de føler er en pekefinger fra byadministrasjonen.

Grundt ruver over koppeansamlingen på bordet, sier at Grieghallen ligger som en mørk sky og at den skulle tatt mønster av denne Kunstforenings-utstillingen, og at «ingen av oss tror på byen». Så er det selvfølgelig nærliggende og lettvis å spørre om hvorfor de fortsatt er her.

— Det er fordi vi er idioter, ikke sant? sier han og glir bakover i manillastolen.

Men disse idioter vil altså gi byen og dens forskjellige institusjoner en sjansen til og en favnimpulser og ideer med «Konkret analyse».

— Vi er formidlere av vår egen tid. Kunst er formidling av de urettferdigheter og goder vi har. Kunst er et språk for nye tanker, ikke sånne — stemmen hans blir nesten borte igjen og vi tror setningen er slutt, men tar feil — sånne snille hunder som skal ha penger fordi de gjør

det som de får beskjed om. Kunst er språk for religion, hyllest, elskov, politikk — han drukner oss nesten i en oppramsing og ler litt igjen.

Grundt har en yngre kollega som med-arrangør for denne utstillingen, dansken Stefan Rink som er kommet hit for anledningen.

— Han er bevisst, han er virkelig bevisst, sier Grundt. — Jeg sto på akademiet i tusen år mens jeg tenkte at det er ikke stilleben vi skal male, det er psykologi tankeene våre, Kinsey-rapporten. Jeg kom aldri til det, men nå — nå er jeg blitt psykolog.

Han har tatt et slag rundt i den halvtomme, grålyse salen. Nå setter han seg igjen og leter fram en plekt og et programutkast for de første ni dagene, trykket på søvnglinsende bakgrunn.

— Det er så rent, så klart, sier han begestret over trykket og føyer til med et skråblikk mot de tradisjonelle, den andre leiren: — Vi kan lage noe pent og ordentlig vi og, det vil nok forbau-

80. Lotte

266. AV OKTOBER 1970

Foran åpningen av en egenarted utstilling i Kunstforeningen

Et forsøk på å undergi vår egen tid en „Konkret analyse“

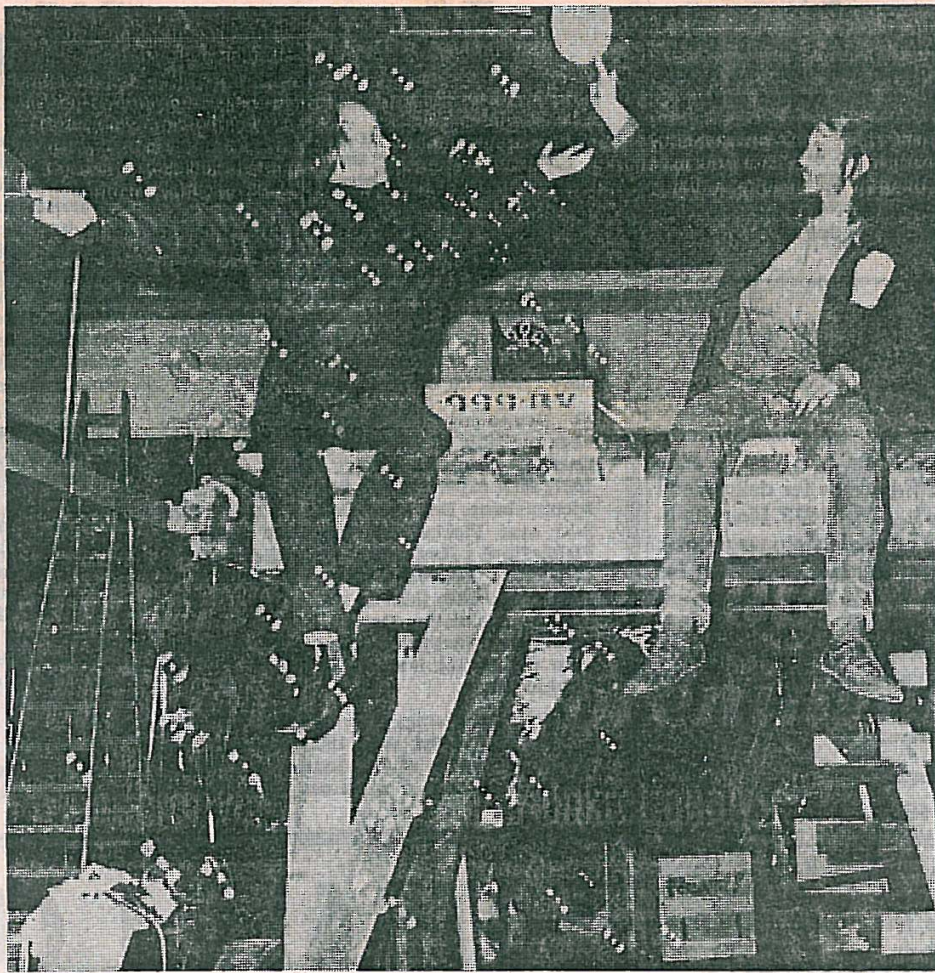
«De inviteres herved til en utstilling i Bergens Kunstforening. En utstilling som aldri blir ferdig og som handler om vår tid. Konkret åpning uten seremoni kl. 12 fredag 2. oktober 1970. Utstillingen vil være åpen fra kl. 12 til kl. 22 hver dag til og med 18. oktober.

Louric Grundt-Stefan Rink».

Slik lød den håndskrevne innbydelse Kunstforeningens medlemmer i går fikk seg tilsendt. Det første inntrykk av utstillingen, som for så vidt ikke er ferdig montert ennå, er like egenartet som skrivelser. Innbyderne, eller om man vil arrangørene, har snudd opp-ned på Kunstforeningens lokaler. Trappen fra hallen opp til midtrommet er skjult under en gangvei av planker, hvorpå der er lagt rustne, bunkede blikkplater som gir stønne lyder fra seg når man trår på den. Fra fondveggen i midtrommet lyser en kjempesol a la Munchs i Universitets-aulaen i Oslo, en i møte. Og selve rommet er søkt gjort større ved hjelp av buede linjer på sideveggene. Ellers er det meningen at tilskuernes sanser skal medvirke til å skape følelsen av at man befinner seg midt i verdensrommets virkelighet. Foran solen skal der plasseres et menneskehjul som går rundt og rundt. Med visse mellomrom støter menneskehodene an mot en ambolt, eller hva man nå vil kalle det. Midt i rommet er der bygget opp en trapp av massive planker. Dette rom er viet kommunikasjonene. Det sydlige rommet er blitt en sirkusmanege, og storsalen skal tjene en rekke andre oppgaver. Hvilke var det ennå vanskelig å konstatere i går. Alt befant seg i tilbivelsens kaos. Men vi festet oss ved et apparat som laget såpebobler, og en klæsbod med en mangfoldighet av fantasidrakter. Rundt omkring på veggene er malt slagord med politisk tendens som f. eks.: Leve FNL.

Publikums medvirkning i ønskelig.

—Der er ingenting i velen

Storsalen i Kunstforeningen i tilbivelsens kaos. Universitetslektor Kjell Skjellstad, som har komponert «Hommage à Bergens», og den danske medarrangør til utstillingen «Konkret analyse», høyt til værs under en regn av såpebobler.

for at publikum kan supplere dem, sier den ene av arrangørene, Stefan Rink. De kan også gi uttrykk for sin uenighet. Vi har ingenting imot at de som er uenige skriver: Ned med FNL eller lignende. Det viser bare at de er engasjert, og det er det vi ønsker. Praktisk talt alt det som stilles ut, skal tas i bruk. Publikum kan trompe på de tomme bensinfatene. De kan slå an tangenter på pianoet, eller hva de ellers måtte finne på. Det eneste vi vil reagere mot er ødeleggelse for ødeleggelsens skyld. Enhver form for positiv aktivitet er tillatt. Det er faktisk det som er hensikten med utstillingen: A engasjere og aktivisere. Men destruksjon frabedes.

— Ved at vi aktiviserer tilskuerne, håper vi å kunne kanalisere de aggresjonstendenser som måtte finnes hos dem. Ettersom det er blitt meg fortalt, er disse tendenser ikke ukjente her i Bergen, sier Stefan Rink.

Hensikten med utstillingen.

— Hvordan vil De på den enkleste mulige måte karakterisere det dere tilsikter med utstillingen?

— Som et forsøk på en konkret analyse av menneskets situasjon i dag. Det er særlig utsidermiljøet vi har i tankene. I dagens overbefolkede samfunn er der flere ensomme mennesker enn noensinne før. Det er et symptom på at samfunnet er sykt. Vi vil imøtekomme utsidernes ønske om en mer meningsfylt tilværelse og vise dem at der er andre alternativer enn det bestående samfunn.

— Kan De nevne noen?

— Storfamilien er en integrerende del av det alternativ vi anser som det mest formålstjenlige. Vi er kommet til at det ikke nytter å endre samfunnet innenfra. Menneskenes levevilkår må forandres totalt fra grunnen av. Det gjelder i særlig grad samlivsformene.

— Tenker De på ekteskapet som institusjon?

— Også det. I en storfamilie vil det enkelte menneske stå friere enn i et ekteskap. Vil han gå ut, er der ingen bånd, ingen vedtekter som binder ham. På den annen side kan følelsen av lojalitet overfor det fellesskap som storfamilien utgjør, virke stimulerende på samlivet menneskene i mellom. Det løser også mange praktiske problemer, som for mange kanskje ville være uløselige. Det gjelder bl. a. de økonomiske problemer. I storfamilien blir leveomkostningene lavere for den enkelte. Men også når det gjelder de rent menneskelige problemer kan storfamilien fremby løsninger som andre samlivsformer ikke har noen mulighet for å løse. Kontaktvanskelighetene blir vesentlig redusert for mennesker som lider under disse.

— Er dette mer enn påstander? Har dere erfaringer å henvise til?

— I Danmark er der idag mer enn hundre etablerte stor-

familier. Og erfaringene er oppmuntrende. Derfor griper også bevegelsen om seg. Ved en sommerleir, som ble arrangert i Thy i sommer, deltok flere tusen mennesker. Arrangør var Foreningen Det nye Samfunn. Bak bevegelsen står tan-

Musikken under konkret analyse...

Side om side med utstillingen konkret analyse går der en serie «konkrete aftener» med foredrag, filmfremvisning, konserter og forskjellige former for teater. Blant de opptredende er

AV ERLING LAUHN

knem om å lage et nytt samfunn, løstrevet fra gamle konvensjoner og bygget på et nytt syn på mennesket.

— Lever De selv i en storfamilie?

— Egentlig ikke. Sammen med min hustru og mine to barn lever jeg nærmest i det dere i Norge ville kalle en hybridtilværelse. Jeg skifter bopel nå og da. En dag bor jeg på kongens slott. Det gjør jeg bokstavelig talt for tiden. Jeg holder til i tjenerboligen på Gamlehaugen. Men jeg er på vei inn i en storfamilie.

— Kan De tenke Dem at det samfunn De drømmer om, er innenfor rekkevidde?

— Jeg kan ikke bare tenke meg det. Jeg anser det som gitt at det kommer.

— Har De inntrykk av at nordmenn med Deres syn, deler Deres optimisme?

— Det er vanskelig for meg å svare på det. Jeg vet bare at Lars Grundt, som jo er initiativtager til denne utstilling, henvendte seg til meg fordi han var forberedt på at det kan bli vanskelig å finne forståelse for det nye syn her oppe. Men nå blir altså forsøket gjort. Den konkrete analyse av situasjonen er satt i gang. Og så får vi se hva det fører til.

universitetetslektor Kjell Skjellstad ved Institutt for musikkvitenskap. Han har allerede skapt seg et navn som komponist, og et av hans verker, «Hommage a Bergens» vil få sin uroppførelse fredag, altså på åpningdagen.

— Hvor kommer musikken inn i bildet i forbindelse med utstillingen «konkret analyse»?

— Mitt program er kanskje mer musikk enn teater, svarer Kjell Skjellstad. Der medvirker ca 10 personer, og hovedsaken for oss er å aktivisere til en stillingtagen til de problemer vi står overfor såvel i musikken som i livet forøvrig. Enhver komponist vil i dag i sin kunst måtte ta standpunkt til dagens problemer. Det jeg lager er helt konkret.

— Vil De definere det på en anskuelig måte?

— Problemet møter oss helt konkret i en situasjon vi står overfor i dag, og som jeg for så vidt behandler i min komposisjon «Hommage a Bergens». Som De vet er der planer om å bygge en bred motorvei, en hovedtrafikkåre, like i nærheten av Trollhaugen. Det kan ikke unngås at trafikken vil virke forstyrrende på de konserter som gis i Edvard Griegs hjem

Hvordan kan kunsten få anstendige arbeidsvilkår i en verden hvor slikt foregår? Hvordan kan man i det hele leve i en verden med en slik mangel på forståelse av vesentlige verdier i vår tilværelse? De vil forstå at det ikke er uten grunn jeg i mitt verk gjør bruk av den støy en motorsykkel fremkaller. Motorsykkelen blir på den måten noe konkret, og den får derfor også sin naturlige plass i en utstilling som denne. Her er der plass for en konkret analyse av en situasjon som foreligger.

Der er også andre sider ved musikken som det er naturlig å underkaste en analyse i forbindelse med denne utstilling. Hva skjer der for eksempel i en debutants sinn i den timen han står på podiet? Er det mulig å gi et lydbylde av debutantens verden med alt det man møter der av håp og forventninger og med reminisenser fra hans liv. Alt avhenger av det som skjer i den timen konserten varer.

Et annet objekt for konkret analyse: Hvordan fungerer den klassiske musikk i det verdensbilde vi befinner oss i? Kunstens oppgave skulle jo være å bringe oss nærmere hverandre. Men gjør den det? Er Beethoven bare et lydfenomen eller har han et budskap til vår tid? Hans budskap om brorskap mellom menneskene, hvor er det blitt av det? Dagen i dag reiser tusen problemer som kaller på konkret analyse.

Stor forståelse fra myndighetenes side.

Utstillingen «Konkret analyse» er kommet i stand som en del av Bergens Kunstforenings bidrag til byjubileet. Den ligger på linje med den store utstillingen «Status 70», som ble avviklet i vår, og som var et statusoppgjør over det kulturbilde Bergen frembyr anno 1970. Såvel Norsk Kulturråd som Nordisk Kulturråd har ydet bidrag til «Konkret analyse» sammen med Bergen kommune. Kunstforeningens styre har sett det som en oppgave, sier intendant Per Remfeldt, å vise hva moderne kunst er opptatt av i dag. Og vi kan bare glede oss over at tankene er blitt møtt med en slik forståelse fra de offentlige myndigheters side.

Konkret-analytisk metamorfose i Bergens Kunstforening —

Nå bærer det løse med surrealistisk marked,
jagansk tenor-motorsykel og realistisk EEC-tango

Om Bergens Kunstforenings nye utstilling «Konkret Analyse» — fremkommet ved byjubileumsstøtte og penger fra Norsk Kulturråd såvel som fra Nordisk Kulturfond — kan det i skrivende stund sies at ombyggingen av salene i Kunstforeningen går sin gang. Den vil forresten ikke bli ferdig til den seremoniløse åpningen i middag, ettersom denne utstillingen heller ikke er ment noensinne å skulle bli ferdig.

Om bakgrunnen for det som nå går for seg i Kunstforeningen får vi henvise til vårt megetsigende 4. side-intervju med Lars Grundt tirsdag.

Det er forresten ikke bare inne det foregår. På plass utenfor Kunstforeningens hovedinngang er allerede svensken Sixten Haages og nordmannen Hieronymus Heyerdahls høyst konkrete aktivitetsskulpturer, og flere slike vil det komme i traktene omkring Kunstforeningen med det første.

Den som tror at han kan vandre alvorlig inn til den konkrete analysen via Kunstforeningens marmorgolv, vil allerede i hallen måtte foreta en revisjon av sin oppfatning. Man må bevege seg

på halvrustne blikkplater som er lagt på trauste planker, og blikkplateløydene vil så være med å formidle den mentale omstillingen.

Som i høy grad er påkrevd om analysen skal bli konkret nok.

Om salene i Kunstforeningen kan det sies at de nå etter hvert ved hjelp av svart plast og andre materialer er ombygget — hver til sitt bruk. I lillesalen — til vanlig Intimgalleriet — vil man fra i morgen finne «Det lille apotek — skoler, radikal litteratur og doktriner på flasker». I storesalen er det etablert et «Surrealistisk marked», og utover i utstillingsdagene skal det her foregå en rekke tablåer. Foruten å se den nylig oppfunne automatiske såpeboblemaskinen kan man allerede fredag kveld høre urfremføringen av «Konsert Dadascope» med undertitelen «Hommage à Bergen» for kammerorkester og lett japansk motorsykel (en slags tenormotorsykel), finansiert av Ny Musik og sendt ut av Rikskonserterne. Det er universitetslektor Kjell Skjellstad som står for urfremføringen.

Midtsalen er ominnredet til «Motorvei» — underforstått tekniske og psykologiske kommu-

Konkret-teamets Bodli Lundsten med en del av den eksentriske garderoben som man dels kan se og dels prøve under utstillingen.

nikasjoner, mens salen til venstre for midtsalen et regulært sirkus, dog med undertittelen «Politikk og autoritet».

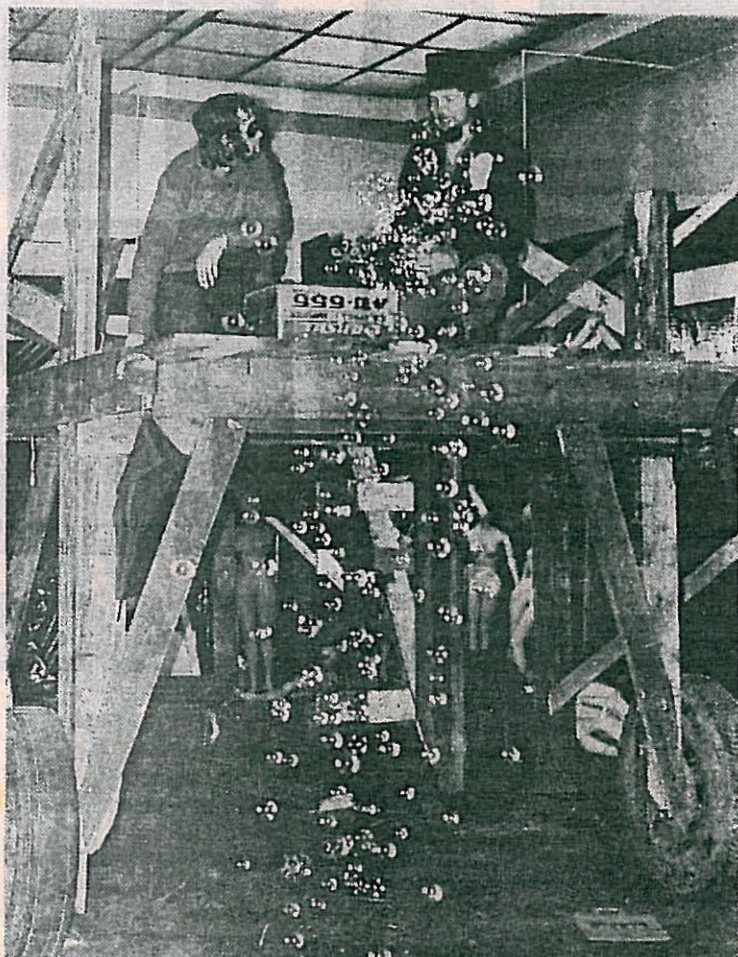
Om alt dette sier kunstnerne Lars Grundt og Stefan Rink at det ikke dreier seg om en stjerneutstilling med persondyrkelse, men om en idéanalyse av det mentale og sosiale liv.

Det bør vel også tilføyes at det vil bli gitt plass for en del norske og nordiske malere og grafikere i utstillingen, og at det hver kveld til nærmere fastsatte tidspunkt vil foregå helt spesielle ting — fra kortfilmfremvisninger og dukketeater til konkret folkemusikk og presentasjon av finnen Kari Rydmans realistiske tangoer «Sydøstasia», «Nordec» og «EEC».

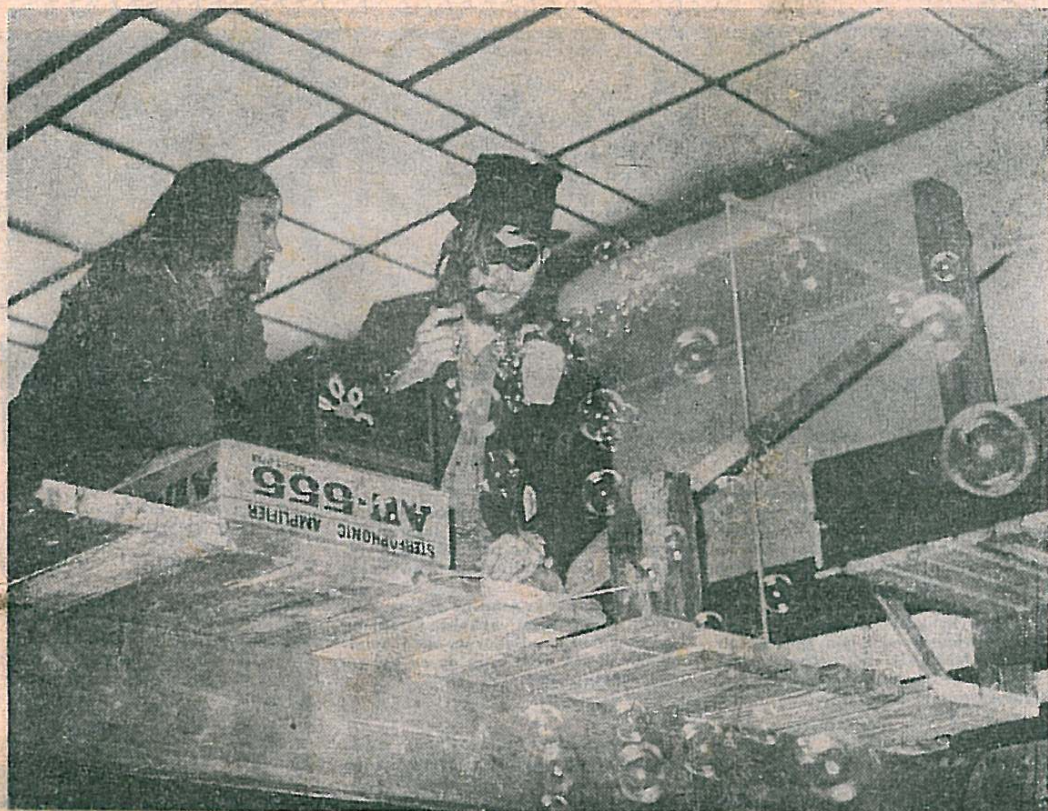
Og så er det man i all beskjedenhet spør Per Remfeldt om Kunstforeningens syn — som sådant — på den konkret-analytiske ombyggingen av foreningens lokaler. Og Remfeldt svarer:

— De siste 3-4 årene har man kunnet registrere en sterk tilnærming mellom den bildende kunst og andre kunstarter ute i verden. På grunn av de hjelpemidler og den teknikk man nå rår over må vi regne med at også den bildende kunst går delvis nye veier. Og vi anser det for Kunstforeningens oppgave å la vårt publikum stifte bekjentskap med dette nye som skjer.

I dette tilfelle gjør vi ellers det vi gjør ved en rekke andre utstillinger — vi gir kunstnerne anledning til å vise hva de står for. Vi øver selvsagt ingen sensur overfor de aktiviteter de utfolder, og i dette tilfelle er det altså Grundt og Rink som får presentere sitt syn. Kunstforeningens styre står selvsagt helt fritt også når det gjelder å vise eksperimentelle utstillinger, men samtidig tar man selvsagt forbehold om retten til å vise minneutstillinger over f.eks. Thv. Erichsen og Harriet Backer. Vi har jo ca. 25 utstillinger pr. år, sier Remfeldt.

Oddvar Torsheim og Stefan Rink prøver den nye automatiske såpeboblemaskinen på et meget konkret-analytisk underlag — i Kunstforeningens storesal.

Stefan Rink i flosshatt og sadde med sin såpeboblemaskin sammen med Oddvar Torsheim.

«Handgranatene vil suse om Grieghallen!»

Revolusjonen rykker inn i Bergens Kunstforening — med kammerorkester, lett japansk motorsykkel og endel annet

Fra vårt Vestlands-kontor

BERGEN i dag.

Det er de revolusjonære krefter som rykker inn i Bergens kunstforening fredag når Lars Grundt og svensken Stefan Rink åpner utstillingen «konkret analyse» — det de kaller en aktivitetsutstilling — en utstilling som de selv sier aldri blir ferdig og som handler om vår tid.

For det første har utstillerne gått til en fullstendig forvandling av kunstforeningens lokaler. omdannet salene til det ugjenkjennelige og har gitt dem særskilte navn. Publikum kommer direkte inn i «motorvei», med undertittel «teknisk og psykologisk kommunikasjon», de får til venstre «sirkus» med undertittel «politikk og autoritet», mens intimgalleriet blir «det lille apotek», med bl.a. doktriner på flasker. Den store salen er blitt til «surrealistisk marked».

Nå var alt langt fra ferdig da utstillerne kunne invitere til en forhåndsvisitt onsdag, men en kunne iallfall konstatere at «sirkus» var blitt rundt ved hjelp av svære, svarte plastforheng, og at det var alle tegn til surrealisme i «surrealistisk marked». Her hadde iallfall Stefan Rink med god hjelp av grafikeren Oddvar Torsheim fått sving på sin såpeboblemaskin oppe på et høyt stillas, og Kjell Skjellstad var der med en motorsykkel som skal trakteres som soloinstrument ved framføringen av hans nyeste verk. Det er et verk for kammerorkester og lett japansk motorsykkel, finansiert av ny musikk og utsendt av rikskonsertene.

Kjell Skjellstad kaller sitt verk «konsert dadascope» — en hylles til Bergen — og det får sin uroppførelse om kvelden på åpningsdagen. Det blir en av de mange aktivitetene som fyller kveldsprogrammene alle de ni dagene utstillingen pågår. Komponisten kan iallfall gi forklaringen på mysteriet med motorsykkelen: Den illustrerer den forstyrrelse som intimkonserterne i Griegs hjem blir utsatt for når motorveien forbi Troidhaugen blir ferdig.

Lars Grundt uttrykker det slik at utstillingen skal vise nye veier for kunstneriske uttrykk, at kunst ikke skal oppleves konvensjonelt, men ta for seg aktuelle problemer. Han kommer også inn på den «Bergens-

Kjell Skjellstad og Lars Grundt med en prøve på hva publikum får se — og dessuten får de høre motorsykkelen.

gruppen» som skal ha en rekke kveldsinnslag, «realistisk symfoni» (fødsel, liv, død), «melodiekspesimenter» og «diagnoseteater». Den består av en gruppe interesserte outsiders som ikke vil krysse for musikk-systemet, sier Lars Grundt. Det er rovdraft som drives i dag på Beethoven og Mozart. Den musikk vi vil fram til, må stå på egne bein, være selvstendig og individuell og i vår tid. Vår skrekk er at Grieghallen skal ha en åpningskonsert med Beethoven — det vil være verdens største idiotiske latterlighet. Hvis byen, festspillene og Grieghallen skal krype for å selge utenat lært kunst, har de underskrevet sin egen dødsdom. Hvis kunstforeningen og Grieghallen ikke vil ta hensyn til den nye tid, vil handgranatene begynne å suse. Og det er alvor. Det er Kjell Skjellstad som må gi åpningskonserten i Grieghallen.

Bergens kunstforenings intendant, maleren Per Remfeldt, ser nøkternt på de radikale kunstneres utstilling.

— Utstillingen har ikke bare fått kommunal støtte i anledning av byjubileet, men også av Norsk Kulturråd og Nordisk Kulturfond, sier han. Det er kunstnere med også fra Sverige, Danmark og Finland. Vi stiller oss kanskje for hogg med en slik utstilling, men vi har registrert hvor sterk virksomhet det har vært omkring billedkunsten ute i verden de siste 3-4 årene, og en må regne med at også billedkunsten delvis tar nye veier. Bergens kunstforening anser det som sin oppgave å gi publikum mulighet til å stifte bekjentskap med noe av dette nye. Som ved mange andre utstillinger lar vi kunstnerne selv vise hva de står for — vi overingen sensur overfor de aktiviteter som utfolder seg. I dette tilfelle er det Lars Grundt og Stefan Rink som vil presentere sitt syn, og de får stå fritt. Men kunstforeningen vil ikke fraskrive seg sin rett til å ha minneutstillinger for Thorvald Erichsen og Harriet Beker.

MAN. 5 OKT. 1970

Noen blir i timer, andre snur i døren

Merkelige ting hender på 'Konkret Analyse'

Dette er fasit hittil for «Konkret Analyse» i Bergens Kunstforening. Stor oppslutning fra publikum. Stor begeistring, men også stor forargelse. Noen blir i timer, andre snur i døren. Med andre ord: Alle er engasjert.

Det er intendant **Per Rømfeldt** som summerer opp situasjonen slik etter at utstillingen har vært åpen siden fredag. Den varer i ni dager og avsluttes lørdag. Hittil har aktiviteten vært meget rik i de forskjellige retninger, og det er intet som tyder på at det uventede og engasjerende skal bli borte i dagene som kommer. Hør bare på mandagens opplegg: Det heter Hasj, LSD og alkohol, og er en samtale mellom en lege, en dikter og en politimann. Dette er kveldens post nummer 1. Neste post er kortfilmer av den finske kunstneren Timo Linnasalo, og som post nummer 3 følger «Realistisk Symfoni» under mottoet «fødsel — liv — død, fremført av en bergensgruppe.

Tirsdagens program åpner under mottoet «Kulturkamp, klassekamp, maktkamp». Neste post karakteriseres som en liten sensasjon. Det er det danske dukke-teatret Nelli-Belli skapt av den kjente, danske kunstneren Jaqueline Buch. Siste post er svenske kortfilmer.

Allerede optakten til «Konkret Analyse» fredag bar bud om at det ville skje spennende ting i dagene fremover. Det startet med danske kortfilmer av den kjente kunstneren Ole John, og uroppførelse av et verk av Kjell Skylstad, en oppførelse som i realiteten var en gigantisk,

musikalisk happening med en rekke ukonvensjonelle ingredienser.

Neste kveld startet med et foredrag av filosofen Rolf Reitan. Han snakket om fenomenologi, hvilket betyr læren om fenomene. Foredraget var tildels en skarp analyse av et voldsomt angrep av utstillingen i kunstforeningen. Det var nye kortfilmer av Ole John og en ny oppførelse av Skylstads verk som bærer navnet «Hommage å Bergen». Verket handler som kjent om Troldhaugen, Griegs musikk og den nye motorveien, og det fremtrer aldri i lo like utgaver. Det vakte trolig forskjellige reaksjoner hos publikum, men felles for alle var et sterkt engasjement og åndeløs stillhet.

Søndag åpnet med en pantomime under tittelen «Det Sosiale Ritual». Norske og finske kortfilmer av Timo Linnasalo og deretter «Engasjerte Tangoer» av den finske komponisten Karri Rydman. Stykkene bar navn som «Syd-Ost-Asia-Tango», «Nordek-Tango» og «EEC-Tango». Denne delen av programmet utviklet seg til en kjempespor musikalisk happening hvor over 50 mennesker deltok med de forskjellige instrumenter.

Så langt ser det ut til at den norske kunstneren **Lars Grundt** og den danske kunstneren **Stefan Rink** har lykkes i sine intensjo-

Slik var stemningen under Karri Rydmanns ledelse i går. Rydman ved pianoet.

ner ved å skape en rik aktivitet i de forskjellige retninger, og hvor publikum i høy grad er med. Kunstnerparet fikk frie hender med arrangementet, og de har bygget om hele kunstforeningen til sitt formål. De har laget en stor, eksperimentell ut-

stilling med hovedvekten på å aktivisere og å trekke inn alle kunstarter og grensefenomener i kunsten. Arrangementene er lagt opp slik at flest mulig skal få anledning til å være med, og åpningstiden er fra kl. 12.00 til kl. 24.00 hver dag.

Omst. 7. okt.
BERGENS TIDENDE ?
7 OKT 1970

Dukketeater-gjester i Kunstforeningen

Dansk dukke-besøk i Kunstforeningen for tiden — her med sine førere. Fra venstre Sam Felix som er opptatt med å la sin dukke klappe bestefars-dukken som har lagt seg ned, Lis Bjørn-Knudsen, Inger-Lis Andersen som nesten har fått bestefaren i hodet, Ulla Hagen og Jacqueline Nelli Buch.

— Her skulle helst vært noen mindre barn, sa Jacqueline Nelli Buch og så utover Kunstforeningens store sal i går middag. —

Dem er det lettere å få kontakt med, voksne er for hemmete.

Hennes middel til å få kontakt, er dukketeater som også ble spilt på utstillingen i går aftes og skal spilles i aftes. Nå er riktignok dukketeater for voksne og, men med barn i salen blir det litt mer liv.

— Vi har et bestemt handlingsforløp å gå ut fra i stykket som heter «Gullblomsten», men barna er med på å bygge opp det som skjer på scenen med sine reaksjoner, og vi henvender oss også direkte til dem, forklarer lederen for gruppen på fem. De kommer fra København der de har spilt profesjonelt dukketeater i et år, gratis og på fritiden.

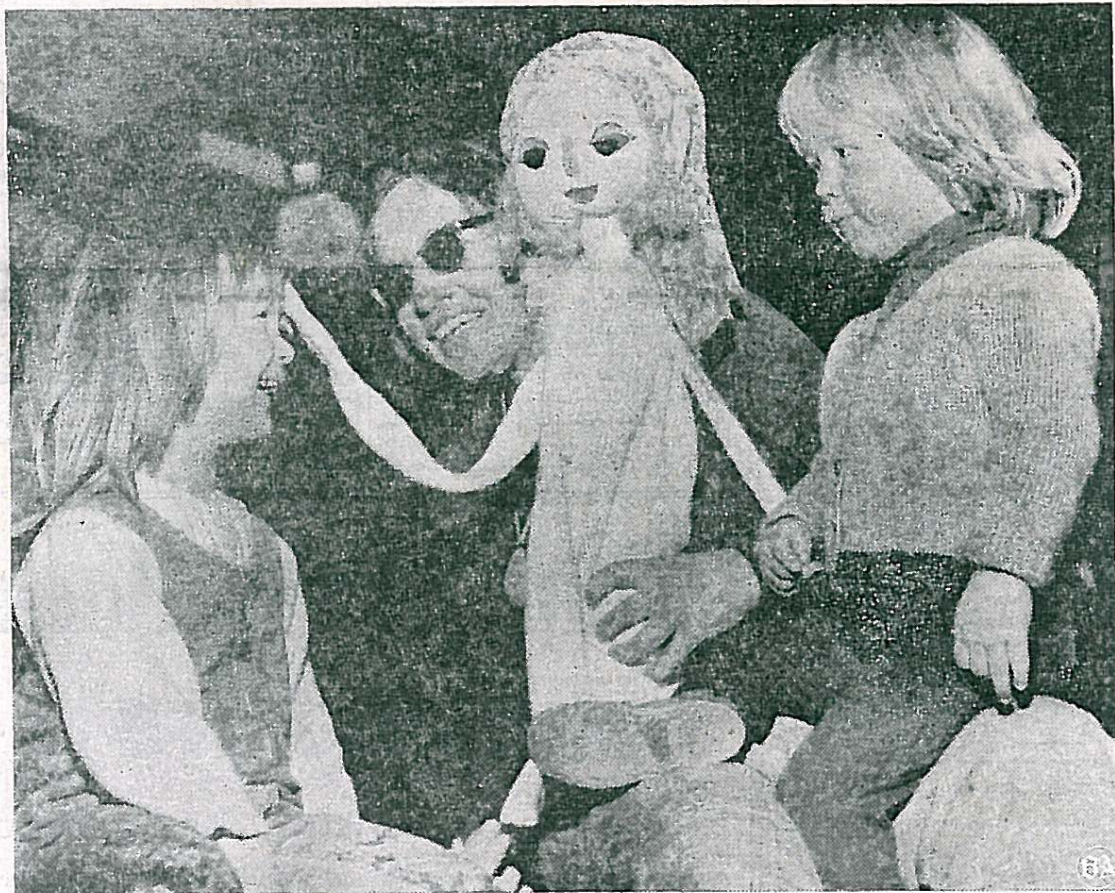
— Vi regner med å få støtte fra staten nå, slik de andre profesjonelle dukketeatre har. I alt er der en 8–10 stykker, hovedsakelig i København, og de spiller med statsbidrag.

Jacqueline og hennes medarbeidere er og hovedsakelig i København hvor de har et atelier å spille på, men de reiser også rundt i landet med sine dukker. Besøket her er det første utenfor Danmark.

— Ja, i sommer var vi på Bornholm, men det er jo også Danmark, ler Jacqueline. Hun har laget nesten alt selv av dukker og utstyr til «Gullblomsten», men for den neste forestillingen som ventes ferdig rundt juletid, har alle vært i virksomhet med å lage det de trenger. Alle fem er utdannede barnehagelærere eller fritidsledere.

Dette dukketeatret begynte da Jacqueline og hennes mann som har undervist noen år ved Studiateatret her i Bergen før, fikk en sønn. Hun spilte dukketeater på sønnens fødselsdager, etter hvert utviklet det seg og endte altså med dukketeatret som nå er å finne på utstillingen «Konkret analyse».

L-8

Dansk provo-teater for barna

Nytt positivt fenomen i Kunstforeningen i går og tre dager framover: Nelly-Belly Dukketeater fra København. Gruppen har eksistert i vel et år i Danmark og er nå for første gang på turne utenfor hjemlandet.

Initiativtaker til dukketeatret er

Jacqueline Buch. Hun forteller til Bergens Arbeiderblad at gruppen for tiden har en forestilling for barn, men man arbeider med en politisk forestilling for voksne. Den skal være klar rundt juletid.

I den forestillingen de viser i Bergen inviterer de (provoserer, er

et mer korrekt ord) barna til å delta og gi uttrykk for hva de mener om det de opplever. Og reaksjonene uteblir aldri, forteller Jacqueline Buch. Barna har en masse aggresjon de skal ha ut av seg, og hvorfor ikke gjennom teatervirk-somhet, sier hun.

Introduksjon til en kontroversiell utstilling

AV ERLING LAUHN

Utstillingen «Konkret analyse» ble åpnet i Bergens Kunstforening i går kl. 12 middag. Det var en «konkret åpning» uten seremonier, uten katalog, uten noe av det som hører en konvensjonell åpning til. Utstillingen vil være åpen 10 timer hver dag til og med søndag den 18. oktober.

Folk flest står uforstående overfor det som møter dem innenfor Kunstforeningens vegger. Men én ting er de klar over: Utstillingen har lite med bildende kunst å gjøre.

Hva er det så arrangørene vil med den? Her kunne det vært formålstjenlig med en katalog, et veiledende forord og en systematisk ordnet gruppering av utstillingsgjenstandene. Men intet slikt finnes. I stedet for katalog har arrangørene laget noe som kalles en avis. Men heller ikke i den finnes der noe som forteller noe vesentlig om utstillingen som sådan. Det er en forunderlig trykksak, på 20 kjempestore sider, fremstillet på off-set. Stoffet later til å være totalt uredigert, i hvert fall hvis man skal legge vanlige mål på det. Alt er kastet hulter til bulter, avisutklipp, fotostatskopier av offentlige dokumenter, privatbrev arrangørene i mellom, håndskrevne notater, tegninger og vignetter. Det krever en engels tålmodighet å pløye gjennom det. For mitt vedkommende har det krevet to dager og en god del av natten til i går. Det har vært som en forskningsferd gjennom et uryddig menneskesinn. Og sett på den måten har det utvilsomt gitt meg et visst utbytte og bidratt til å kaste noen streiflys over en av de selsomste foreteelser jeg har stått overfor i min mer enn 50 årige virksomhet som kunstmelder.

Av et privatbrev fra en mann som undertegner seg Nils, får vi vite at det opprinnelig var meningen å kalle utstillingen dada. Det reagerer brevskriveren mot. Det ville bli en jubileumsutstilling, skriver han. Dada avgikk som kjent ved døden for noen årtider siden. Men daddas to hovedprinsipper: Protesten mot den konvensjonelle, estetiserende kunsten og det borgerlige samfunnet er selvsagt et ypperlig utgangspunkt. Hovedflenden er formalismen, først og fremst det non-figurative, abstrakte maleri, og kapitalismen, dens statusjag, dens konsentrerte sentralisering, velferdsideologien og utbyttermoraliteten. Det må være engasjert kunst,

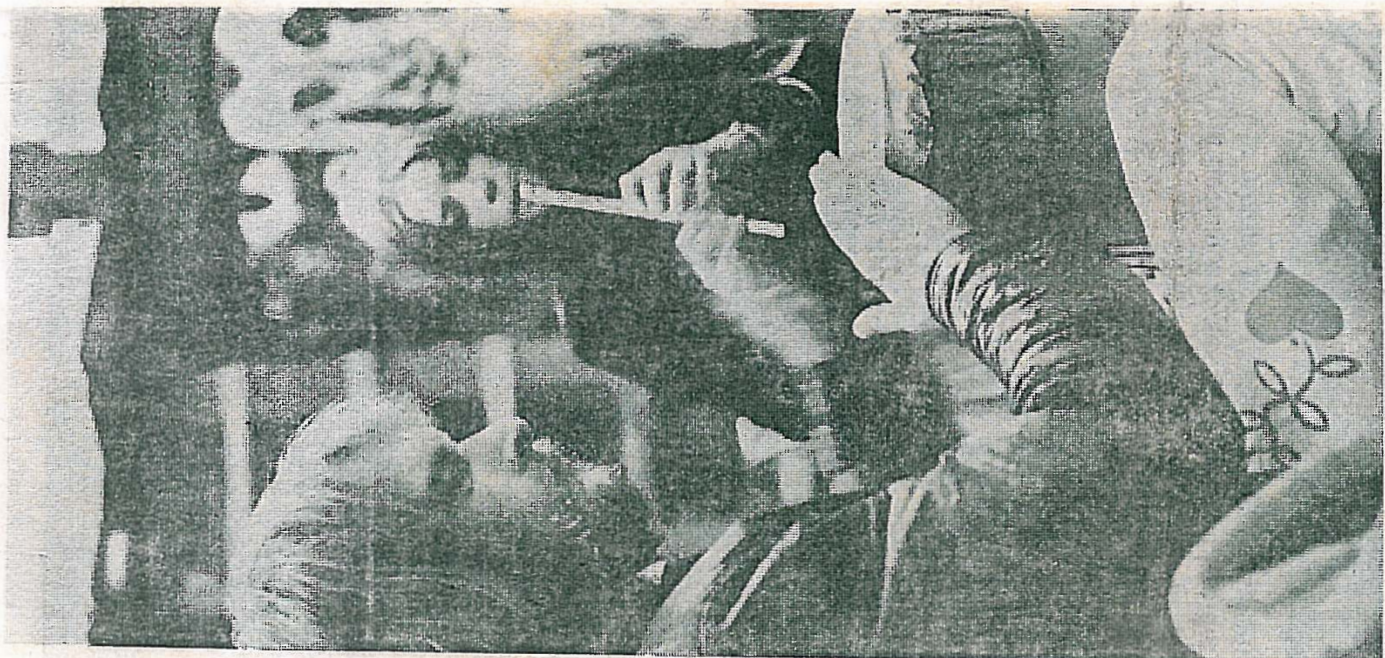
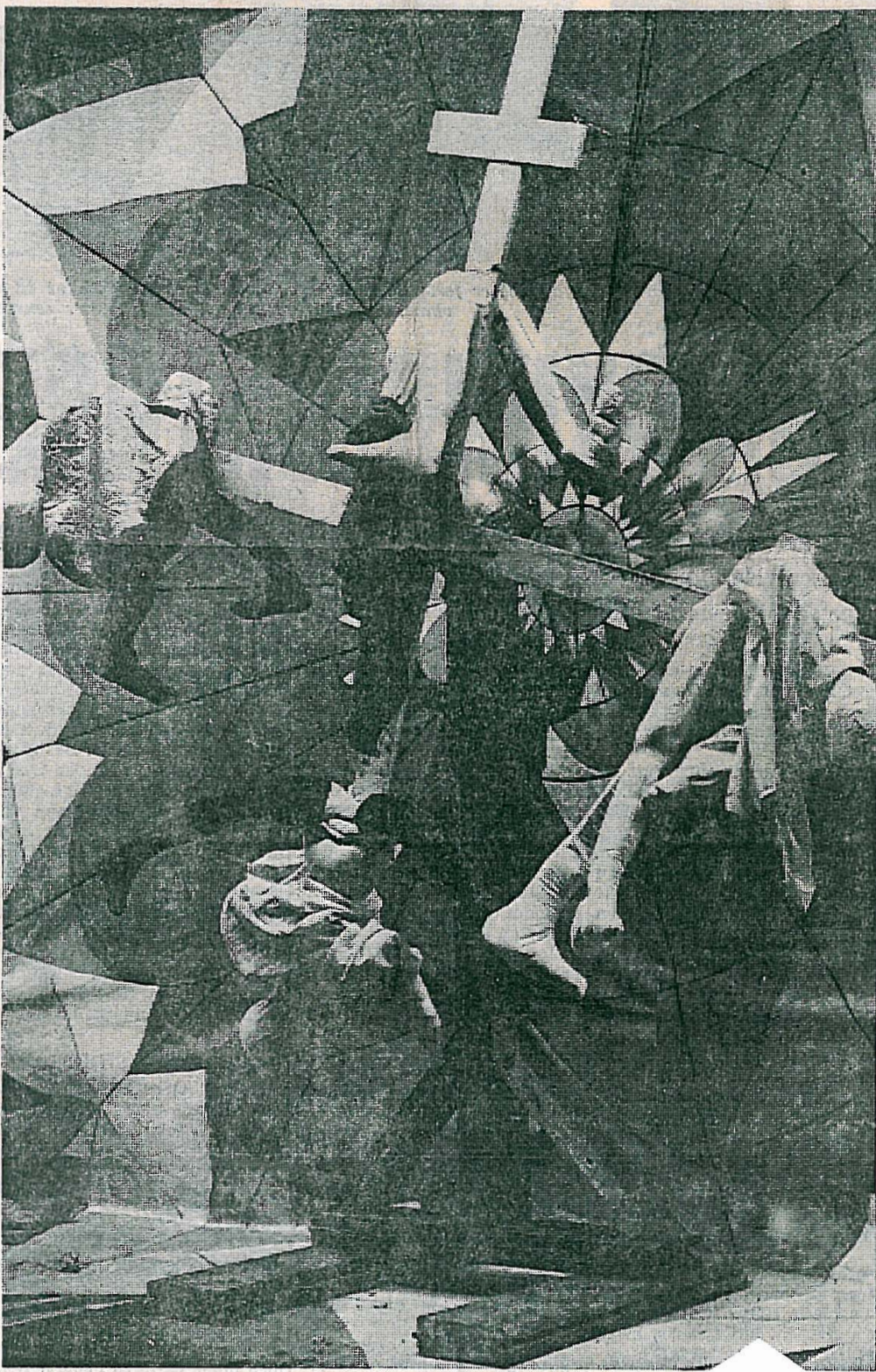
menneskeskildring mer enn psykologi, humor og hat, og det må fremstilles så enkelt, så lett å forstå, at ikke borgerlige «kunstformidlere», (her nevnes Per Remfeldt som eksempel) får anledning til å bortforklare inn-

holdet i «keidsame» fjernsynsprogrammer. Det bør, sier brevskriveren, bli en uttalt politisk utstilling, helst kommunistisk-anarkistisk harsellas med «borgerlege verdier og Uncle Sam's gudsrolle».

Og så fortsetter han: «Å vona på at politiet går til

aksjon og stengjer utstillinga, er vel for mykje, men litt svartsladd ville pynta betre enn raude lappar».

«Eg trur kunst er eit glimrande våpen», fortsetter han. «Men det må ramma rett i pyntekunstnarane og menneskespekulante, rasjonaliseringseksper-

tar, den imperialistiske humanismen o.s.b.

Men det finnes også ein romantisk sabotasje, ein mild venleik som berusar til vedunderleg vanvidd, preraphaelisme eller surrealisme, hippie- og undergrunnskultur, progressiv popmusikk, ungdomsopprøret, kollektiv-familiar, bevisst liv og naturkontakt, psykedelisk mystisisme og brorskap — blomar i vin, jugend art nouveau. Dette to opprør, ein realistisk fag-politisk, ein romantisk kollektiv-kjærleik, bør bli utstillingens innhald, uttrykt i eit illusjonistisk-naturalistisk språk, fritt for intellektuell sveitte».

Det forekommer meg at brevskriveren Nils her har klart å gi en noe nær «konkret analyse» av det komplekse tankestoff som ligger bak utstillingen, langt klarere og mere rett på sak enn det som hittil er fremkommet fra de to hovedarrangørers side. Samtidig er det helt avslørende: Det han innerst inne ønsker, er at politiet går til det skritt å stenge utstillingen. Man får faktisk et inntrykk av at det er viktigere for ham enn det som oppgis å være utstillingens hensikt. Han får neppe sitt ønske oppfylt. I motsetning til det samfunn Nils drømmer om, har det kapitalistiske samfunn, som han hater, en menneskelig overbærenhet som lar den slags passere uten større dikkedarer. Sett under denne synsvinkel er utstillingen «Konkret analyse» et av de små problemer. Det hører inn under begrepet ytringsfrihet. Både Lars Grundt og brevskriveren Nils har en soleklar rett til å si hva de mener. Det dypt foraktede og hatete samfunn er endog i besittelse av en så stor romslighet at det hjelper herrerne til å gi uttrykk for hva de mener og tror gjennom en utstilling -- i standbrakt ved såvel statlig som kommunal støtte. Det burde gi dem noe å tenke på. Men etter den ovenfor nevnte «avis» å dømme er de nærmest forfermet over at de bare har fått halvdelen av det de søkte om.

Men nå er altså utstillingen er faktum. Det var interessant å legge merke til publikums reaksjon. Noen var forarget, ikke så meget over utstillingen som over at den var kommet i stand gjennom statlige og kommunale bevilgninger. Man hørte uttrykk som: Misbruk av skatt-yternes midler, og lignende. Andre gav uttrykk for forbauselse over at Kunstforeningen hadde åpnet sine dører for slikt. Jeg mener at både de offentlige myndigheter og Kunstforeningen har handlet riktig ved å stille seg imøtekommende. Den omstendighet at det er kontroversielle synsmåter som ligger bak utstillingen, er ikke noen grunn til å unndra den offentlig støtte. Uansett hva man ellers måtte mene om de tendenser den forfekter, er disse tendenser uttrykk for noe som rører seg i den tid vi lever i. Der finnes mennesker som ten-

ker slik, og som ikke har noen betenkeligheter ved å la det bestående samfunn gå ad undas. De drømmer om et nytt samfunn, frigjort for konvensjoner, et samfunn uten bånd og forpliktelser, hvor ekteskapet er erstattet av de store kollektivfamilier med en «v» form for samfølelse. La dem drømme. La dem innrette seg som de vil. La dem drive propaganda for sine idéer. Vi lever i et fritt samfunn hvor kampen mellom livssyn blir avgjørende for hvorledes samfunnet skal styres. Der er neppe noen øyeblikkelig fare for at det livssyn «Konkret analyse» er talsmann for, vil vinne frem i et land med fri meningsytring. Det kan sies allerede nå. Vurdert som propaganda, virker utstillingen mot sin hensikt. Den kaller mer på det overbærende smil, enn på den store forargelse, arrangørene håper på. Den uteblir. Så sunt reagerer de «alminnelige mennesker» utstillingen første rekke er myntet på.

Utstillingen som helhet vil bli anmeldt når de mange arrangementer som er knyttet til den, er avsluttet. Først da kan man danne seg det helhetsbilde som må foreligge før man kan uttale seg om den utstillings-tekniske side ved den.

NORGEN AVISEN BERG AV OKT. 1970

Konkret analyse

Konkret (lat. concretus, for-tettet, perf. part. til concrecere, vokse sammen), som kan erkjen- nes ved direkte sanseinntrykk, vir- kelig, håndgripelig, som trer fram som enkelting, i motsetning til abstrakt, i gramm. blir k. brukt for å betegne noe som en enkelt- ting (og ikke som egenskap, hand- ling el. tilstand).

Analysen (gr.) undersøkel- se ved at noe sammensatt (en sak, en ting, et begrep) oppløses i sine bestanddeler, det motsatte av syn- tese.

1. I filosofien betegner a. en metode til løsning av problemer. Uttrykket «filosofisk analyse» er især brukt om denne metode slik den er blitt utøvd av filosofer etter ca. 1900, bl.a. B. Russell, G. E. Moore, L. Wittgenstein, R. Carnap og G. Ryle. Russell mener ved filosofisk a. å komme fram til de minste enheter virkeligheten kan sies å bestå av. Ved en eller annen form for definisjon søker Russell å dele opp virkelighets- komplekser i elementer som ikke kan oppløses videre. Ved a. av set- ninger prøver Russell å få tyde- lig uttrykt alt det som, ofte bare antydningvis og som en forut- setning, ligger i setningen. Også for Moore betyr a. en form for definisjon, ikke av ting eller ord, men av begreper og meninger, f. eks. blir begrepet «bror» analy- sert til «mannlig søsken». På samme måte som a. av virkelig- heten er å komme fram til virke- lighetens grunnelementer, er hen- sikten med a. av begreper å komme fram til grunnbegreper. Ifølge Carnap består filosofiens oppgave i en logisk a. av naturvitenskapen — dens utsagn, betegnelser, be- greper, teorier osv. — for at man på denne måte skal kunne formu- lere de regler som gjelder for nar- turvitenskapelig språkbruk.

2. (gramm.) Det i en gitt tekst å bestemme setningenes og set- ningsdelenes art og innbyrdes for- hold. Aschehougs konversasjonsleks- kon, siste utgave.

Det kan være betryggende å vite hva ordene innebærer rent leksikalt før man beskriver og muligvis vurderer utstillingen «Konkret analyse» i Kunstfor- eningen. Hva objektet for analy- sen er, presiserer ikke utstillin- gens tittel, her må utstillingens objekter, form, og det «innhold» man kan utlede av dette, gi eller antyde analysens formål. Målset- ningen kan vanskelig bli entydig, men kan utsettes for tolkninger, så meget mer som analysens hen-

sikt tydeligvis ikke er objektivt, men emosjonelt (følelsesmessig) appellerende.

Jeg tør derfor antyde at tittelen i seg sjøl er misvisende, for ikke å si villedende. Den står i mot- setning til den leksikale defini- sjon av ordene. Godtar man dette som utgangspunkt, er det intet i veien for å fryde seg over den lek-mentalitet, og gjennom denne, den kritiske vurdering av begreper som utstillingen appellerer til. Ut- stillingen er konkret for såvidt som den og publikum arbeider med håndgripelige objekter, men fragmentarisk.

Den beste «analyse» på utstil- lingen er: «Støtt Sør-Vietnam — send Deres sønn». Her er et forsøk på å gi politiske flokler et reelt innhold. Det kanskje mest

Av Ths. Breivik

verdifulle utsagn ved hele arran- gementet, og den klareste mani- festasjon av utstillingens hensikt.

Ellers er det appellerende ironisk når man opplever «jubile- rende bergenser» som en tomflas- ke, poser med «ren samvittighet», Grieg som posefyll osv. Det er bare at gjentakelser av ironi slø- ver folks evne til å reagere. Hu- mor en gros er antihumor, ironi- en vender brodden den gale vei, mot spasmakerne sjøl.

Det har vært sagt at framtidens menneske er Homo Ludens (det lekende menneske), at vi, i den situasjon hvor arbeidet blir pri- vilegium for en liten gruppe ut- valgte, alle tvunget av nødvendig- heten må bli sløve eller lekende nakne aper. Utstillingen er slett skjult intelligent angrep på intel- lektualisme. Der appelleres ikke til «fornuft», men dypere lag av lek-mentalitet, glemt i vår stres- sede, teknologiske hverdag. Nå er vår lyst til å leke personlig be- tinget. Jeg realiserer meg sjøl den grad i hverdagen at jeg verken blir friere eller gladere ved å ta en papirhatt på hode. Der er men- nesker som har inderlig fryd ved det, og lykkelig være dem for det. Likeledes har jeg så godt seksual- liv at jeg ikke føler inderlig be- frielse ved å se tøydukker med kjønnsdeler, og jeg har ingen hemmelig lyst til å dekorere of- fentlige veggflater med tre- og fire-bokstavers ord, jeg avviser ikke porno, men har heller ikke særlig glede av den.

Jeg tror også opplysningsfilmen «Kärlekens språk», som jeg har

skrevet om tidligere, har større misjon på dette viktige felt av menneskelig adferd, enn de tilløp man finner til «konkret analyse» på utstillingen.

Utstillingens objekter foregir ty- delig ikke å være «kunst», tvert- imot «anti-kunst», men det ves- sentlige billed-bidrag, Oddvar Torsheims malerier, er «kunst» og opererer med kunstneriske virke- midler. Torsheim er begavet, og har åpenhjertig meddelelses- trang. Men han kverner intenst om et lite personlig tema. Hans fanden (Vestlandsfanden?) er snart et varemerke gjort med sja- blong. Ironi er Torsheims virke- middel, også overfor ham gjelder at ironi i store mengder ikke blir beisk, men trøttende. Dessuten er personlige konflikter og sjelsliv i over-dosering perspektivlaust og egosentrisk.

«Konkret analyse» har sin opp- gave overfor publikum ved å rus- ke opp i vedtatte formuleringer og begreper. Det er deilig å opp- leve at Kunstforeningens høytide- lige haller er omgjort til et kjem- pemessig lekesenter hvor unge og gamle kan spille på piano, lage lyd av mange slag, kle seg ut, og seile i rusjebane. Det er godt med slike frikvarter i kunstens gravalvor.

Men som kunstnerisk og men- neskelig program og dokumenta- sjon er utstillingen ikke en løs- ning, muligvis i et alternativ. Den er et overflate og overklasse feno- men, pause i fin-kulturen og in- tellektualismen for de kulturelt overmette, men ikke kallelse for dem som står utenfor kultur- apparatet.

En konkret opplysning: «5 pro- sent av det svenske folk kjøper 50 prosent av alle teaterbilletter». Med den bedre geografiske for- deling av kulturgodene i vårt naboland, det svenske riksteater spiller ca. 3500 forestillinger årlig, er det grunn til å tro at for- holdene er ennå skjeivere hos oss. Store grupper av folk står utenfor både fin-sub- og konkret- analyse-kultur. Det er for meg en konkret utfordring, et misfor- hold som innebærer dyp urett- ferdighet, som der er all grunn til å forsøke å rette på. en kon- kret situasjon som i høyeste grad er verd analyse.

Om «Konkret analyse» kan skape grunnlag for skille mellom vesentlige og uvesentlige problem- stillinger på kulturområdet, har utstillingen et budskap. Nå be- høver nødvendigvis ikke et bud- skap være entydig, men det bør

være klart. Det «program» som blir solgt på utstilling er for- virret, inntertfall vanskelig til- gjengelig. Det er kanskje en del av «analysen»? I såfall er det forakt for publikum, og den «ana- lyse» vi er vitne til, har be- tydning bare for en liten frelst flokk, som ikke har frelsesbehov. Kulturelt tungetaleri er verre enn religiøst.

Man må gjerne hevde tvil med begreper innhold og verdinorme- ringer, de fleste overlever knapt nok inngående analyser. Men av- skaffer man normer og verdier, hvor fiktive de enn er, må der oppstå eksistensielt forhold mel- lom mennesket og livsrealiserings- prosessen. Man kan kanskje si at de fleste ikke lever, knapt nok eksisterer, først må man lære det, før en kan få et eksistensielt for- hold til det å leve. Kanskje ut- stillingen kan lære oss noe om eksistens, vårt forhold til objek- ter, til vår reaksjon på dem og våre medmennesker. Den har muligheter.

Jeg har kanskje med min an- meldelse brutt en av mine «leve- regler»: Man skal ikke ta alvor- høytidelig, men spøken alvorlig.

Jeg har muligvis lagt mer i utstillingen enn der er å finne mellom utstillingsmanneskonger og sagmugg. Så desto bedre — i- hvertfall for meg sjøl.

Misbruk av Bergens Kunstforening

Av Lise Landmark von Krogh

Bergens Kunstforenings styre og intendant har atter engang brutt med foreningens prinsipper som lyder slik: «Kunstforeningens for- mål er å fremme forståelse for og kjærlighet til kunst i vår by.»

Kan et slikt styre ha medlem- menes tillit lenger? Stillingen som intendant er for livstid, men et styre kan og bør skiftes ut når det tilsidesetter sin egen forenings lo- ver uten å varsle medlemmene. Tiden er inne til ved neste valg å få et styre med våkne mennesker med sans for hva som hører hjem- me i en kunstforening.

Det er ufattelig at redaktør Lauhn med sin kvalitetssans, kan finne noen berettigelse i det at en flokk mennesker skal få grise som det dem lyster i Bergens Kunst- forening. En normal reaksjon er vel heller slik: Hva har utstillin- gen egentlig i en kunstforening å gjøre? Det måtte da være langt mer fornuftig å henvise disse menneskene til et hvilket som helst annet areal for sin utfoldelse — mest praktisk direkte til en

bosshaug. Men disse folkene har jo fått kr. 10.000 av Norsk Kulturfond og kr. 15.000 av Bergen bys' jubi- leumskasse for å fremvise talent- løshet, sjelerot og spaltsinn i Kunstforeningen. — Dette er altså jubileumutstilling nr. 2 i Bergen. — Jo, nivået er høyt!

Om fader Holberg var gått ned av sin sokkel og kunne spasere om i sin by i dette jubileumsår og kom i skade for å titte inn i Kunstforeningen ville han for en gangs skyld ikke finne stoff til noen komedie. —

Men vårt broderfolk er bedre enn oss — rett skal være rett. En flokk unge dansker spiller dukke- teater i den ene sal, og jeg bestemte meg til å holde ut i Kunst- foreningen forleden formiddag for å se forestillingen — og ble gleden- ligt overrasket. Der — endelig — glimtet det fram kvalitet, artistisk sans, humor! Simpelthen ganske enkelt talent.

Dette må være kjennetegn på talent: Lysten til å skape, til å forvandle, til å bruke sunn fantasi, ikke sparke hatefullt til sine medmennesker, men gi noget av kvalitet og betydning til dem. Jeg oppfordrer derfor den lille danske

teatergruppe: Skill lag med rätten- kapen og stupiditeten som omgir dere i Kunstforeningen så dere ikke blir smittet, så ikke dukke- teateroppførelsene mister sin verdi! Finn dere et skikkelig, ryddig og rent lokale der barn og voksne kan sitte i fred og oppleve dukke- ne og spillet uten å bli distraheret og plaget av et ekkelt miljø. Lån f.eks. lokalet i Bergens offentlige Bibliotek og avetter forestillingene — da vil der komme publikum.

Ting og hendelser skal oppleves i sin rette sammenheng skal de kunne virke etter sin intensjon.

Jeg minnes min gode lærer Per Kroghs råd når han korrigerer: «Selv om en enkelt detalj i et bilde er aldri så godt i og for seg, trekkes den ned og ødelegges når dens omgivelser er dårlige.»

Ingen mor med sunt instinkt for oppdragelse har lyst til å ta sitt barn med seg inn i den snuskete atmosfæren som i dag fyller Ber- gens Kunstforening.

Jeg oppfordrer til slutt mem- lemmene til å møte fram på første generalforsamling for å gi til- kjønne om de ønsker lokalene ut- lånt til utstillinger av dette slag.

Misbruk av Bergens Kunstforening

Av Lise Landmark von Krogh

BT. OKT 1970

Bergens Kunstforenings styre og intendant har atter engang brutt med foreningens prinsipper som lyder slik: «Kunstforeningens formål er å fremme forståelse for og kjærlighet til kunst i vår by.»

Kan et slikt styre ha medlemmenes tillit lenger? Stillingen som intendant er for livstid, men et styre kan og bør skiftes ut når det tilsidesetter sin egen forenings lover uten å varsle medlemmene. Tiden er inne til ved neste valg å få et styre med våkne mennesker med sans for hva som hører hjemme i en kunstforening.

Det er ufattelig at redaktør Lauhn med sin kvalitetssans kan finne noen berettigelse i det at en flokk mennesker skal få grise som det dem lyster i Bergens Kunstforening. En normal reaksjon er vel heller slik: Hva har utstillingen egentlig i en kunstforening å gjøre? Det måtte da være langt mer fornuftig å henvise disse menneskene til et hvilket som helst annet areal for sin utfoldelse — mest praktisk direkte til en

bosschaug. Men disse folkene har fått kr. 10.000 av Norsk Kulturfond og kr. 15.000 av Bergen bys' jubileumskasse for å fremvise talenløshet, sjelerot og spaltsinn i Kunstforeningen. — Dette er altså jubileumsutstilling nr. 2 i Bergen. — Jo, nivået er høyt!

Om fader Holberg var gått ned av sin sokkel og kunne spasere om i sin by i dette jubileumsår og kom i skade for å titte inn i Kunstforeningen ville han for en gangs skyld ikke finne stoff til noen komedie. —

Men vårt broderfolk er bedre enn oss — rett skal være rett. En flokk unge dansker spiller dukke-teater i den ene sal, og jeg bestemte meg til å holde ut i Kunstforeningen forleden formiddag or å se forestillingen — og ble gledelig overrasket. Der — endelig — glimtet det fram kvalitet, artistisk sans, humor! Simpelthen ganske enkelt talent.

Dette må være kjennetegn på talent: Lysten til å skape, til å forvandle, til å bruke sunn fantasi, ikke sparke hatefullt til sine medmennesker, men gi noget av kvalitet og betydning til dem. Jeg oppfordrer derfor den lille danske teatergruppe: Skill lag med råtten-

jokapen og stupiditeten som omgir dere i Kunstforeningen så dere ikke blir smittet, så ikke dukke-teateroppførelsene mister sin verdi! Finn dere et skikkelig, ryddig og rent lokale der barn og voksne kan sitte i fred og oppleve dukkene og spillet uten å bli distrauert og plaget av et ekkelt miljø. Lån f.eks. lokalet i Bergens offentlige Bibliotek og avetter forestillingene — da vil der komme publikum.

Ting og hendelser skal oppleves i sin rette sammenheng skal de kunne virke etter sin intensjon.

Jeg minnes min gode lærer Per Kroghs råd når han korrigerer: «Selv om en enkelt detalj i et bilde er aldri så godt i og for seg, trekkes den ned og ødelegges når dens omgivelser er dårlige.»

Ingen mor med sunt instinkt for oppdragelse har lyst til å ta sitt barn med seg inn i den snuskele atmosfæren som i dag fyller Bergens Kunstforening.

Jeg oppfordrer til slutt medlemmene til å møte fram på første generalforsamling for å gi til kjenne om de ønsker lokalene utlånt til utstillinger av dette slag.

Lise Landmark von Krogh.
KROGH.

Kunst i ^{BT} forening ^{OKT. 1970}

Det er ingen grunn for Lisa Landmark von Krogh å ta på vei — slik hun gjør i «Bergens Tidende» fredag — mot det som nå foregår i Bergens Kunstforening. I kunsten har vi, som kjent, forskjellige skoler, og nå er det særskolen som har sluppet til. Lisa Landmark von Krogh har heller ingen grunn til å gå i rette med Bergen bys jubileumskasse som har bevilget kr. 15.000 til dette. Det er sikkert penger som er bevilget over sosialbudsjettet.

Gunnar Helge Carlsen.

Ikke redd skred!

— Det stemmer ikke at Kunstforeningen har mottatt utmeldelser på grunn av utstillingen «Konkret analyse». Invertfall kjenner ikke jeg til dette, sier Per Remfeldt til Bergens Arbeiderblad når vi legger fram for ham en rekke vrede røster om utstillingen, som i løpet av en uke har trukket nærmere 7000 tilskuere.

— Bergens Kunstforening har 2000 medlemmer og selvfølgelig kan det hende at vi i løpet av dette idrommet har mottatt utmeldelser. Men det trenger ikke være på grunn av denne utstillingen, sier Remfeldt, som gjerne vil understreke at det også har forekommet positive reaksjoner på det som foregår i Kunstforeningen om dagen.

— Lørdag kom det blomster

Ikke —

til Lars Grundt fra en mor som var takknemlig på vegne av sine to sønner, som begge var begeistret for det de hadde opplevd i Kunstforeningen, forteller Remfeldt, som slett ikke frykter for at de nå skal komme et skred av utmeldelser. Overfor Bergens Arbeiderblad har det fra medlemmer av Kunstforeningen vært gitt uttrykk for at de nå ville melde seg ut, ettersom «disse seksualfrustrerte danskene får herje på som de lyster».

Remfeldt: Jeg tror at de fleste vil være forståelsesfulle over denne utstillingen, enten de måtte like den eller ikke. For selvfølgelig skal også de som har fått utstillingen i stand ha sin sjanse. Men som det nye dette er for Bergen vil det naturligvis både være skepsis og uvilje å møte, sier Remfeldt.

Om Beethoven, Vietnam såvel som søndre bydel

Det er så sant som det ble sagt under den meget konkrete analysen i Bergens Kunstforening forleden: hvorfor feire Beethoven-jubileum når det er krig i Vietnam? De eneste som for tiden ikke skjønner denne problemstillingen, må være de daglige og mindre daglige lederne i Musikselskabet «Harmonien». — For dette musikselskapet durer i vei med Beethoven-jubileum uavhengig av all verdens konkrete analyser.

Og som om det ikke er nok at dette foregår i sentrum — langt borte fra de strøkene der folket egentlig bor. Nå har «Harmonien» tatt opp stridsansken og innbyr til og med til en ekstrakonsert med bære Beethoven. Det skjer i Landåshallen mandag kveld. Og for å dekke over problemene har man fått kapellmester Arvid Fladmoe fra Den norske Opera som dirigent, og den intetanende polsk-meksikanske fiolinisten Henryk Szeryng som solist.

For begges vedkommende blir det — uansett — et stort og gledelig gjensyn med Bergen. At det gjelder Fladmoe, vet alle. At det også gjelder Szeryng, kan vi lese av et intervju vi hadde med ham for nokså nøyaktig fire år siden, der han åpent innrømmet at hans karriere i Europa faktisk begynte under Festspillene i Bergen 1956.

Konserten i Landåshallen mandag tar til med Beethovens «Fidello»-ouvertyre, fortsetter med fiolinkonserten — Beethovens eneste — og slutter med en av de glade Beethoven-symfoniene, nemlig nr. 8.

Altså rene ønskekonserten!

Musikalsk happening i Kunstforeningen

Som ledd i Konkret Analyse utstillingen ble vi i går presentert for en musikalsk happening i Kunstforeningen. Den åpnet med opplesning av de siste ukers musikkannmeldelser i Bergens-avisen og fortsatte med en kontrapunktisk sammenstilling av en gudsjammerlig falsk spilt Åses død og noen jazzlåter. Senere fikk vi høre di-

verse utdrag av Beethovens 9. symfoni iblasdet Happy Birthday to you og mye annet. Som happening var gårsdagens forestilling temmelig fantasiløs og kjedelig. Det som gjør en musikalsk happening spennende manglet fullstendig her, nemlig et samspill mellom utøvere og publikum gitt de lystige innfalls vold. I stedet ble det noen flau vitser, banale påfunn og et derav følgende fullstendig desintegrert samspill mellom publikum og aktører. Skal en musikalsk happening virke befriende og bryte ned barrierene mellom publikum og utøvere må det hele legges opp på es helt annen og systematisk måte. Nå utvikt det seg til planløst og dilleantisk spill. De unge som var til stede lot imidlertid til å sette pris på denne høyst uformelle konsertform, men den kunne som sagt ha vært mye mer virkningsfull om det hadde mer plan og fantasi med i spillet.

Bjarne Körtzen.

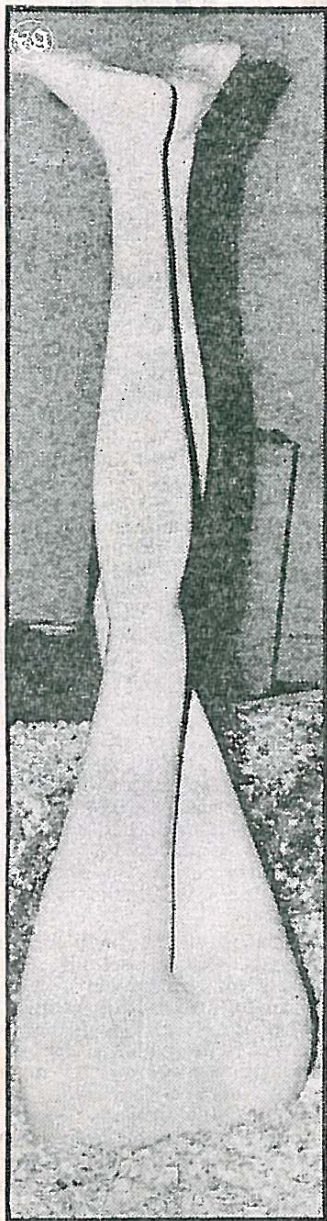
BERGEN ARBEIDERBLAD
20 OKT 1970

Aktivitet og 5400 besøkende i Kunstforeningen

Der er voldsom aktivitet i Kunstforeningen for tiden — og meget delte meninger som man blant annet kunne se av gårsdagens «BT». Man bør se utstillingen «Konkret analyse» for man kan ta standpunkt, sier Per Remfeldt, den bryter så absolutt med vante forestillinger.

Noen konkrete opplysninger om «Konkret analyse» 5400 mennesker har besøkt den i løpet av 7 dager, og det er et pent og høyt tall. Blant disse har det vært mange studenter og skoleklasser, og også barnehager har vært innom. De unge er meget opptatt av utstillingen og blir ofte værende flere timer, mange av dem har også vært der hver aften til de forskjellige arrangementene. Nå er det bare en aften med program igjen, det er i dag da det skal være stor diskusjon om moderne problemer, sett fra arkitektens synspunkt — «Labyrintisk analyse» heter diskusjonen i følge programmet — og dansk lysshow.

At det er slutt på aftenprogrammene, betyr ikke at det er slutt på utstillingen. Den skal vare en uke til med samme utvidete åpningstid som hittil — fra om middagen til om aftenen.

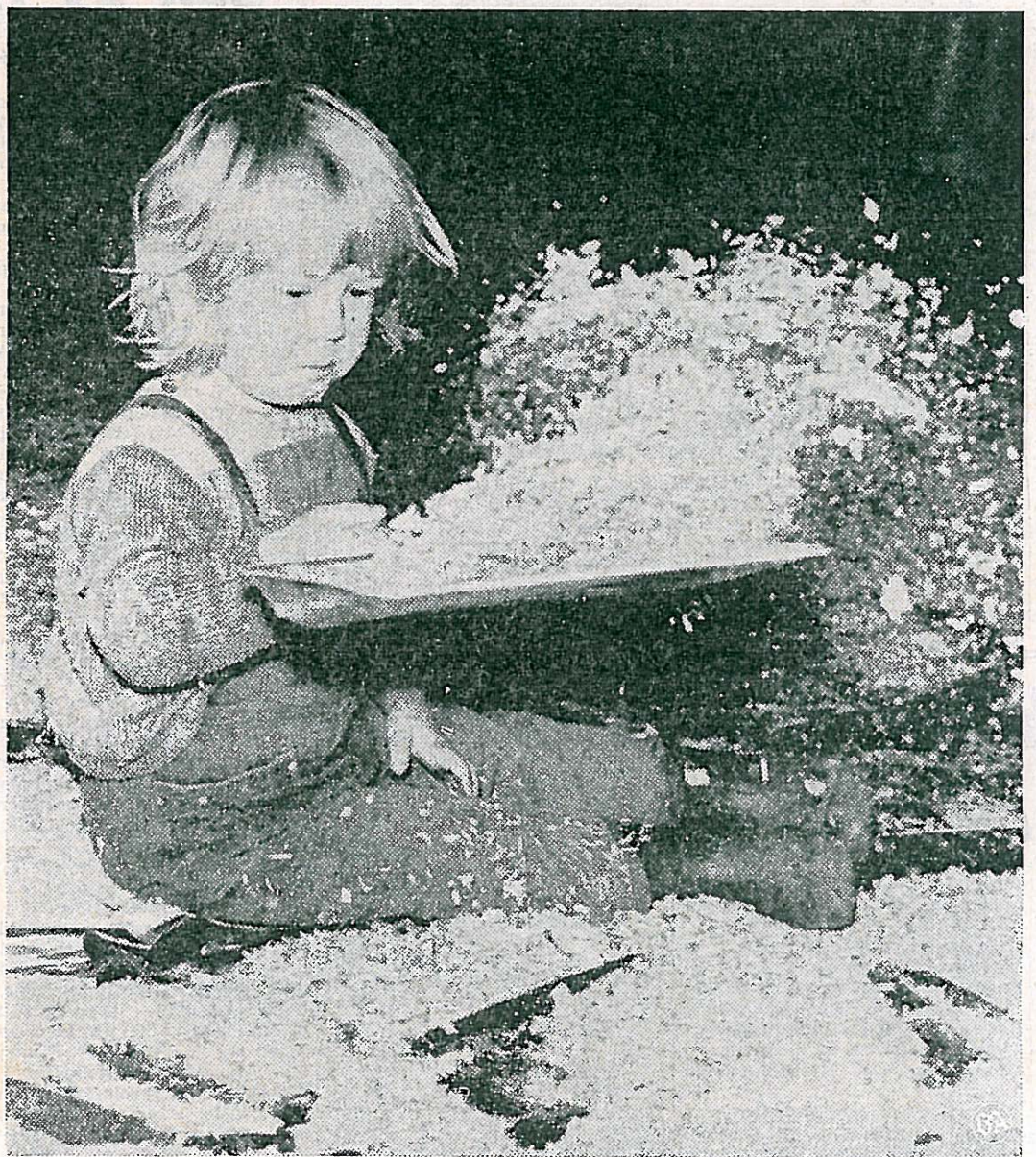

Bergen og miljøet

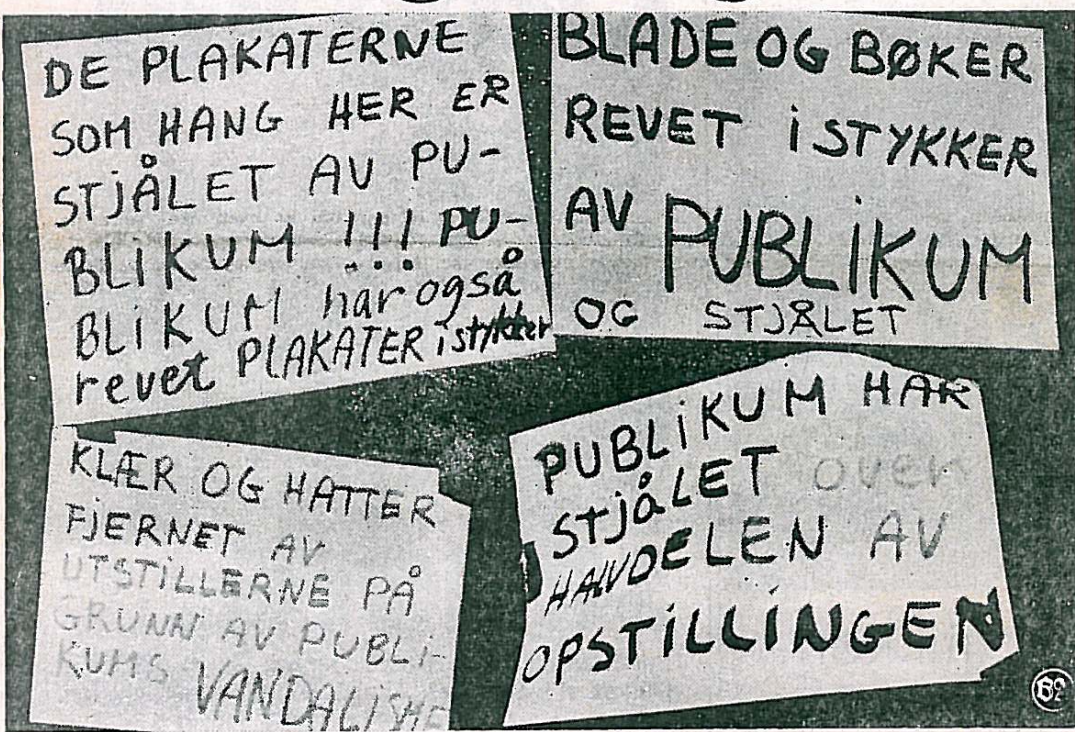
LARS GRUNDT og Steffan Rinks konkrete analyse av Bergen fortsetter, selv om mange har gjort sitt beste — i ord og gjerning — for å slå dem kaldt vann i blodet i deres ustoppelige interesse for vårt miljø. Men Grundt/Rink lar seg ikke stoppe. I hvert fall ikke før lørdag.

I denne artikkelen skriver Steffan Rink fra Danmark om sine inntrykk av Bergen i perspektiv av utstillingen «Konkret Analyse».

Laurie spurte meg om jeg

En (konkret) analyse av Bergen og menneskene

ville hjelpe ham med å lave Konkret Analyse i Bergen.

Vi håber at vi gjennom Konkret Analyse giver «Det andet Norge» stof til at analysere det syge norske samfund.

«Utstillingen» er ikke så meget en konkret analyse i sig selv — men reaksjonerne på og i den er et overbevisende analy-

nærmest lynchprægede bemærkninger og anfaid, og som sagt myndighedernes neglisjering av utstillingen ved at fjerne væsentlige ting i oplevelsesmiljøet.

Etter en sådan omgang siger det sig selv at begrepet menneskelig kommunikasjon (som bygger på opplevelse) er næsten umulig i Norge.

Fotos:

Trygve Hillestad

semateriale på norsk samfundsliv.

Destruksjon, tyveri, forargelse, forordninger (på diktat har vi måttet fjerne store dele av det totale miljø vi hadde oppbygget, fordi myndighetene er så ensopredede at de betrakter vor utstilling som en fabrikk eller bank uden at de forstår at genstandene er der for opplevelsens skyld) er nogen av de reaksjoner man har kunnet iagta.

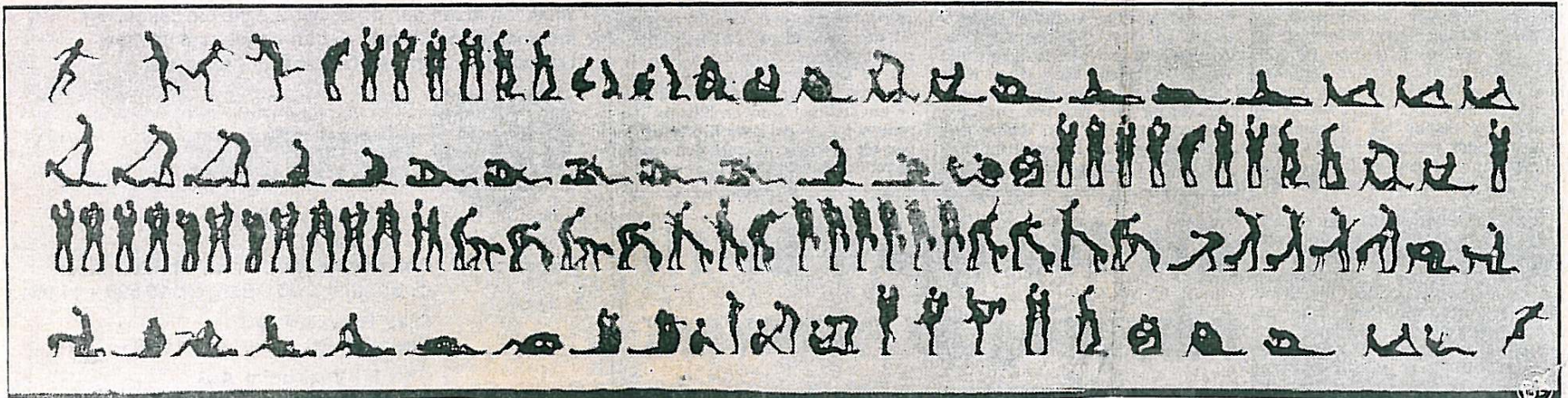
Det norske renhedskompleks giver sig uttryk ved anmeldelser til helsevesen plus mange

Ungdommen får ikke lov at kommunisere fordi myndighetene ikke tillader åpne, frie ungdoms-centrer.

Såvidt jeg vet er bergensmiljøet over-motagelig for en kommende narkotika- og kriminalitetsbølge. Og hvis myndighetene tror at de kan demme op for dette med magt skulle de vende blikket ud i verden og erkende at de har spillet fallit.

Skal bergensmiljøet ikke gå ad helvete til må samfundet åpne op for flere og andre og frie aktiviteter end dem som samfundet nu anser for sunde og tilladelige. Et eksempel på sådan nødvendig åpning er et HUS, efter mønster av «Prosjekt Hus» i København.

Steffan Rink

ANALYTIKEREN

Tekst: ALHAM

Tegning: BØ

A gi en konkret analyse av Lars/Lasse/Laurie — (her er det anledning til å foreta en konkret styrking av det som ikke passer) — Grunnt, det er ikke lett. Han er i sannhet et menneske det ikke går trett på dusinet av — hvilket vi skal være dypt taknemlige for. For hvis det er så at verden er merkelig som den er, tør vi ikke tenke på hvordan den ville være hvis den bare var befolket med Grunnt'er. Hvilket på den annen side han sannsynligvis ville be- trakte som oppfyllelsen av sin drøm om den frigjorte menneskehet.

Andre ville muligens finne situasjonen marerittaktig.

Men den konkrete situasjon er altså, at Lars Grunnt sammen med sin danske åndsfiende Stefan Rink nå har hatt sin utstilling «Konkret Analyse» i gang i Bergens Kunstforening i en ukens tid. Hatt den i gang tror vi må være det rette uttrykket, for i løpet av denne uke har man hatt hele 70 timers utstillingsaktivitet, noe som til og med har tatt pusten fra foreningens intendant Per Remfeldt, som ellers er en mann som ikke så lett lar seg bringe ut av balanse. Og nok en uke skal utstillingen være, vil skulle anta: Til forargelse for mange.

Kan De gi oss en konkret analyse av en kunstner, Lars Grunnt?

— En kunstner? Jåha, la oss nå se. En kunstner er en kommunikator, en forteller, en informator fra den mentale verden. Fra nervesystemet, fra sansesystemet.

— Uimerket, men hvem er det han kommuniserer med?

— Han kommuniserer begge veier. Av og til er han så full av opplevelse at kommunikasjonen går utover, og av og til går den innover. Den schizofrene verden, vet De. Sju himler og sju helveter. Men det konkrete er altså obser-

annen side er det ikke spørsmål om å være kunstner eller ikke, men om å arbeide med de mentale problemer. I dag er mennesket et levende vesen.

— Men det har det vel stort sett vært i lengre tid?

— Fysisk og organisk, ja. Men derfor er det opprørende å se at alle de institusjoner vi har for å avvikle er ledet av bokholdere. — Den er kanskje det.

— Men det er jo ikke det som er poenget! Jeg sier som Sokrates, at man kan ikke sette en baker eller bokholder til admiral bare fordi vedkommende er trukket ut til det. Det er demokrati ført ut i paradien.

Hvis en fange klager over at fengselscellen er altfor blank og steril, kan du banne på at fengselsdirektøren bare sier at den er nymalt.

— Men det er jo ikke klart å skape noen reaksjon?

— Det er fordi folk er indifferente. Men vi skal vekke dem. Det er en hverdagens prekestol vi har reist og ikke en søndagens. Husk på at Jesus var den første hippie i Finland er man kommet så langt at hippiebevegelsen er blitt et eget filosofisk fag ved Universitetet, mens vi hos oss ikke er kommet lenger enn til å pugge årstallet for Brømsebrofreden.

E Lars Grunnt trukket ut til kunstner?

— Jeg vet ikke. Alle søker seg selv i sin kamp for livet. For noen er det en kamp om brødet, for dem som har fått brødet kan det plutselig bli til opprør.

— Mot hvem eller hva er det De gjør opprør?

— Jeg er i opposisjon mot det etablerte sensurmonster som blant annet «Bergens Tidende» er en del av. Derfor denne utstillingen, som jeg mener skal være en direkte kommunikasjon mellom subjekt og objekt. Jeg søker menneskets frigjøring.

— Og når alle mennesker er blitt frigjorte, hva så?

— Da vil man sanses i stedet for å slå. Når vi kommer så langt at vi våger å sanses, da er vi blitt frigjorte. Man skal bryte ned systemet for å komme i gang med sansingen. Man kan tale om kommunisme, demokrati, radiosensur, man kan tale om alle mulige systemer. — Hvis de stivner til holder de angsten opppe og forhindrer direkte sansing. Kriminaliteten ville falle bort om mennesket ikke var så fortrent innen systemet. All fortrenning ender med revolusjon. På vår utstilling forsøker vi å myke opp noe, fortelle om det som hender med mennesket når det er i konflikt med seg selv.

Er systemet spesielt ille i Norge?

— Vi er sensurert på alle bauger og kanter. Hadde vi vært 30 og ikke 3 millioner mennesker, ville vi ha vært super-vandalisert av frustrering og nasjonalsosialisme.

— Men denne utstillingen Deres har jo tilskuere både fra Norsk og Nordisk Kulturfond?

— Det er bare fordi Staten tillater et par-tre show for å more folket. Staten kan ikke unnvære kunstneren hvis den skal eksistere som stat — liksom kunstneren ikke kan unnvære Staten. Nå heter det forresten The Establishment. Hva er egentlig Norge? Det er ikke større enn halve Paris, på venstre Seine-bredd, men det er mer frustrering i Norge enn der.

— København påstås å ha den høyeste selvmordsfrekvens i Nord-Europa?

— Det bekymrer meg ikke det minste. Her er flere mord i Norge, og de foregår i form av langsom frustrering, hjertelintarkt og dårlig kjemi. Dessuten kan vi ikke statistisk sammenlikne oss med verden fordi vi bare er tre millioner mennesker. Jeg holder fast på den påstanden at angsten og isolasjonskomplekset som kritisk nevrose i Norge øker behovet for en slik utstilling som «Konkret Analyse».

— Men dere har jo ikke klart å skape noen reaksjon?

— Det er fordi folk er indifferente. Men vi skal vekke dem. Det er en hverdagens prekestol vi har reist og ikke en søndagens. Husk på at Jesus var den første hippie i Finland er man kommet så langt at hippiebevegelsen er blitt et eget filosofisk fag ved Universitetet, mens vi hos oss ikke er kommet lenger enn til å pugge årstallet for Brømsebrofreden.

Dere synes å være sterkt opptatt av kjønn?

— Har De noen gang vært på en anatomisk utstilling? Har De sett alle nervetrådene i menneskekroppen, hvordan de fordeler seg og sender ut og tar imot impulser? Alle disse impulsene er tilsatt et korn kjønn. Skal man myke opp systemet må derfor Eros inn i bildet. Men har vi noen Eros-statue her i landet? Nei! Det nærmer seg vi kommer er Christian Michel-sen-statuen, som er en stor fallos. Enda bedre er forresten Domkirkespiret, for et er helt naturalistisk.

— Oppslått i Kunstforeningen står det, at «Konkret Analyse er et konkret slag i luften». — er det en bitter erkjennelse?

— Det er filosofen Rolf Reitans manifest som er forstørret og blitt satt opp i faksimile. Det er blitt akseptert av oss som vårt problem: Hvordan skal kunsten bli en flytende blodcelle i den sosiale organisme og ikke bare en ring vi har på fingeren? Det er hele vår idé at vi skal gi resten av livet og alt for å bli en blodcelle. Jeg vil fortsette til jeg stuper med å be-

arbeide stivnet systemtenkning. Mahatma Gandhi sier at han ikke vil stenge sitt hus med vegger, men vil åpne vinduene for alle religioner og alle kulturer fra alle land. Men hos oss er det ubehagelig mye nevrologisk eggesjon og erotisk kriminalitet på grunn av mangelen på informasjon. Vi er stivnet i et umoralsk meningsmonster for hvordan en god nordmann skal være.

Er Lars Grunntis konkrete analyse av dagens Norge.

— Vi må få et sted å være!

— Det er utstillingen «Konkret analyse» i Kunstforeningen som har inspirert oss til å ta et initiativ for å skaffe ungdommer i bergensdistriktet et sted å være. Her føler vi oss velkommen. Men snart forsvinner dette miljøet og veggene blir igjen fylt med malerier. Derfor må vi skaffe oss et sted å være — og det haster, før resten av oss også forsvinner til København!

De trenger et sted å være. For en stor gruppe ungdommer i og omkring Bergen er kommunens ungdomssenter i Bjørnsonsgate ikke engang et alternativt sted å være i fritiden. De føler at senteret er et svært kommunalt monument over misforstått ungdomsarbeid. De føler at senteret blir ledet av folk som er fulle av autoritet og uvilje mot dem.

— Bergen er en umulig by å være ung i, sier gruppens talsmann, Sven Johan Reksten til DUS. Lørdag holdt han et innlegg ved kveldsarrangementet i Kunstforeningen, og han la fram tanken om et eget hus for ungdommen i Bergen. Et hus ledet og drevet av ungdommen. Et hus i likhet med det københavnske fenomen «Project Hus» som siden april i år har utviklet seg til et uant trivselcenter for unge mennesker. Her utfoldes aktivitetene fritt, spontant, og her løftes ingen pekefinger. Her er heller ingen aldersbegrensning, heller ikke er det bare folk fra byen København som har adgang.

— Dette er det vi savner i Bergen, sier Sven Johan Reksten. Et gammelt, kondemneringsferdig hus som ungdommen selv, selvfølgelig ville vi trenge myndighetenes støtte, kunne drive. Så slapp vi reke rundt på restauranter, diskoteker eller kinoer. Det koster penger, og jo mindre kommunen gjør, jo mer tjener forretningsinteressen på ungdommens behov for å komme sammen. Det er en ekkel tendens:

— Jeg tror at det fins mange grupper ungdom rundt omkring som kunne tenke seg å være med på å arbeide om et eget hus for ungdommen. Alt vi trenger er å komme i gang. Derfor håper vi som nå er kommet i gang med dette å få et møte i Kunstforeningen torsdag, og vi vil invitere interesserte til å komme og drøfte vår

situasjon. Et «husmøte». Vi vil forsøke å få dem til å forstå at senteret i Bjørnsonsgate er et sted hvor det utvikler seg klikk-vesen og moralsk pekefinger-mentalitet. Det fins nok av groteske eksempler på det. Vi vil også forsøke å forklare at vi føler behov for et sted hvor vi selv kan bestemme, hvor alle kan få være med på å bestemme. Et sted hvor man kan droppe inn for å spille musikk, for å få en bitte mat, for å lese, for å høre teatersjef Knut Thomassen diskutere «Hair» med Frelsesarmeen, for å danse, se film, osv.

— Og røke hasj?

— Hasjen holder på å bli et problem for Bergen. Politiet kan ikke stoppe det. Får vi et sted å være kan det kanskje virke som en positiv vitamininnsprøytning, hvis rammen om huset ble fylt slik vi tenker oss. Vi må finne andre aktiviteter enn hasj-røking!

— Har dere et spesielt hus i tankene?

— Vi kunne tenke oss at det gamle Arbeidskontoret, som nå såvidt vi vet står tomt, kunne være velegnet til formålet. Foreløpig vet vi imidlertid svært lite konkret.

— Selvfølgelig vil det oppstå en rekke problematiske situasjoner. Vi er jo langhårete, og i manges øyne potensielle kriminelle. Det fins nok av usaklige argumenter å bruke mot oss, og det blir også gjort. Folk er fulle av fordommer. Bergen er full av fordommer. Derfor må vi finne et sted hvor vi kan være på våre egne premisser, uten en kommunal ungdomsleder med pen hvit snipp.

— Kan det komme på tale å okkupere et hus dersom forsøket på å finne et velegnet sted skulle mislykkes?

— Det kommer ikke på tale. truls.

En gruppe av aktivistene foran det gamle Arbeidskontoret, som de mener kan bli et egnet sted for ungdommen.

Brannfarlig på Konkret Analyse

Cirkusteltet er fjernet fra utstillingen «Konkret Analyse» i Bergens Kunstforening, plankebroen som dekket inngangstrappene er flyttet og det store hjulet med dukkene på er stoppet. Et par nye plakater rundt

om i utstillingslokalene forteller at det er brannvesenet og bygningsmyndighetene som har forlangt at cirkusteltet og sagmugg skulle vekk og et par andre forandringer foretas, bl. a. for å unngå blokering av

13. Oktober 1970

nødutgangen. Kunstforeningen var stengt i ca. en time på mandag mens forandringene ble gjort.

I et par andre plakater opplyser utstillerne at flere av utstillingsgjenstandene er ødelagt av publikum.

Fana hallen

OBS: Merk tiden kl. 18.45 og 21.10. Am. U. o. 12 år. kr. 5.—
«ISADORA»
Vanessa Redgrave
Dagbladet: «En fabelaktig film»
Bill. best. t. b. forest. 17.30—18.30 og 19.30—20.30. T. 94 870.

KUNST FORENINGEN

Hver dag fra kl. 12 til 22
Siste dag lørdag

KONKRET ANALYSE

Lars Grundt og Stefan Rink presenterer en utstilling

LØRDAG KL. 19:

Musikk og lysshow
«Day of Phoenix»
«King Kong»

HÅKONSHALLEN
i aften kl. 19.30
er stedet for

HARMONISK AFTEN

Konsert — servering — dans
Medvirkende:
Musikskolens Orkester

Dirigent:
Karsten Andersen

Solist:
Håkon Gudbrandsen

Sangavdeling ved
Ellen Sundby, sopran,
Bertil Sundby, klaver.

Verker av Caldara, Cimarosa,
Giovannini, Haydn, Mozart,
Beethoven.

Et begrenset antall billetter
til konserten alene å kr. 10.—
Billetter til hele arrange-
mentet ekskl. servering å kr.
20.—

Oktober 1970

på Marat- riere i dag

Per Gjersøe får sin første oppgave på DNS som de Sade, Marat spilles av Sigurd Werring, hans elskerinne Simonne Evrard av Karin Hox, mens vi som hans morderiske Charlotte Corday møter Inger Marie Andersen. Ståle Bjørnhaug spiller utroperen, Johan Sverre Duperré, mens Ivar Nørve gjør den radikale presten Jaques Roux. I sangkvartetten finner vi Thor Inge Kristiansen, Per Arnø, Pelle Christensen og Eva Bergh, og sinnsykehusets direktør Coulmier spilles av Gunnar Simenstad, Otto Homlund setter i scene.

— 15 OKT 1970

Fargerik skulptur til Bergen

Bergen kommune har gått til innkjøp av skulpturen «Gumman» av den svenske billedhuggeren Sixten Haage. Den frodige og fargerike figuren står for tiden oppstilt utenfor Bergens Kunstforening som innslag i den pågående utstillingen «Konkret analyse».

Etter det «BA» får opplyst skal denne «Gumman» settes opp i et felt i den tidligere Leaparken, som nå heter Solhaug park. Her skal den få sin plass i nær kontakt med et barnehagemiljø på stedet.

15. Oktober 1970

Kunstutstilling stengt av brannvesenet

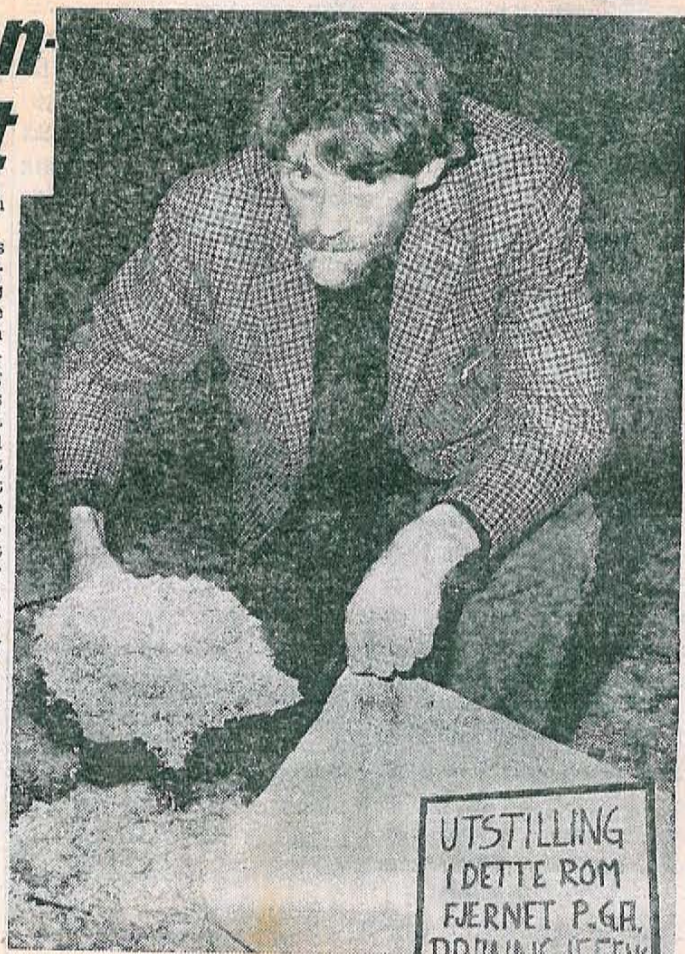
— Dette minner mest om en ruin!

Bemerkningen falt i Bergens Kunstforening i går ettermiddag, etter at brannvesenet og bygningsmyndigheter hadde aksjonert overfor utstillingen «Konkret Analyse». Utstillingen svarte ikke til brann- og bygningsforskrifter og Lars Grundt og hans danske kollega Steffan Rink måtte rigge ned cirkusteltet, de måtte stoppe det store «menneske-hjulet» i midt rommet og endelig måtte de fjerne den oppbygde inngangsbroen til utstillingen. Rundt om i Kunstforeningens lokaler var det i går pyntet opp med plakater med tekster som fortalte om myndighetens aksjon og om en rekke forfølgelser av publikum bl.a. har arrangørene fått utstillingsgjenstander både stjålet og ødelagt.

— Dette har jeg ventet på hele tiden, og på en måte bekrefter det bare nødvendigheten av et miljø som dette. Faktisk tror jeg at vi ved inn-

Over til siste side 4

Lars Grundt spar sagflis etter påbud fra brannvesenet.

UTSTILLING
I DETTE ROM
FJERNET P.G.A.
DOMINIC IFFEN

4 Kunst- —

gripen fra brannvesenet og bygningsmyndigheter har fått mye verdifullt stoff til vår konkrete analyse av samfunnet. Utstillingen skal fortsette å funksjonere, slo Lars Grundt fast, mens han hadde sin fulle hyre med å spa sagmuggen fra «sirkus-teltet» opp i sekken.

BA var i går kveld i kontakt med brannsjef Torolv Moe som hadde følgende å si om aksjonen:

— Alle utstillinger skal på forhånd anmeldes til og godkjennes av brannvesenet. I foreliggende tilfelle var dette ikke skjedd, og vi kunne ved undersøkelse slå fast at her var adskillig brennbart materiale bl.a. et sirkustelt, i brannfarlig plastfolie, dessuten tørr sagflis. Dette var etter vår mening uforvarlig og vi fant å måtte gripe inn. Det skjedde i går og arrangørene fikk beskjed om å stenge utstillingen inntil teltduken og broparten av sagflisen var fjernet.

— Det forelå altså ikke anmeldelse på utstillingen?

— Nei, vi gjorde våre observasjoner ved en vanlig kontroll og fant altså forholdene utiløtelige.

En annen sak er at dette fra arrangørenes side kunne vært tacklet heldigere om vi på forhånd var blitt kontaktet, og f.eks. hadde kunnet bistå med råd om impregnering av brannfarlig materiale, o.l. sier brannsjefen.

truls.

15. Oktober 1970

rrrrriiiiiinnnnngggg !!!

TALE-RØRET

for gledesutbrudd,
sure betraktninger,
slag i bordet, fluse
låser, mentale av-
reageringer o.s.v.

MØKKET I KUNSTFORENINGEN

— Vi bergensere har alltid vært noe for oss selv og det bør vi også vise oss å være når det gjelder det som nå skjer i Kunstforeningen, ringer en dame, som selv påstår seg å være temmelig frisinnnet, men som nå mener det går over alle grenser.

— La oss få disse menneskene ut av lokalene, og la dem ta alt møkket med seg. Hele Kunstforeningen stinker av møkk og boss. Det spyttes, hostes og harkes. Møkkete tepper og en møkkete sofa. Hva mener Helsrådet? Var det ikke en idé om denne institusjonen fikk stengt dørene der, før både voksne og barn kan bli smittet av alvorlige sykdommer.

— Og alt dette skjer i kunstens meget misbrukte navn. Dette er ikke kunst, det er ikke morsomt. Det er bare sykt, og det er en skam at styret i Bergens Kunstforening kan forsvare dette etter formålsparagrafen. Skoleklasser blir utsatt for uheldig påvirkning. Majestetstornærmelse går man heller ikke avveien for, og jeg forlot «utstillingen» med kjønnsorganer langt oppe i halsen.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Oktober 1970

Et utgangspunkt for en analyse?

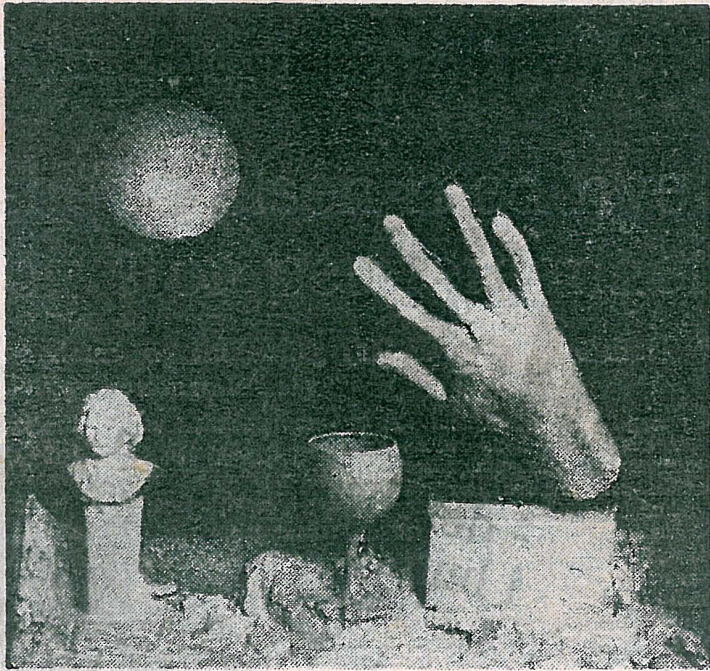
Den gjengse form for analyse av bildende kunst har vært å definere denne ut fra et greitt anvendbart sett stilistiske termer, m.a.o. man plasserer eller snarere rubriserer det nye kunstverket ved å definere det i forhold til allerede frembrakte kunstverker. De mange «revolteforsøk» som den såkalte avantgardekunsten har representert har i overveiende grad også funnet sted innenfor denne rammen, og selv om de nye retningene ofte har vært negasjoner av de forutgående (f.eks. popkunsten i forhold til den abstrakte ekspressionismen), har de samtidig avløst disse innenfor det eksisterende mønsteret (markert og distribusjonsapparat). Ved å forandre kunstens form har man kun i ringe grad evnet å rokke ved dens funksjon, den opptrer innenfor de fastlagte rammene, opplevelsene er strukturert i bestemte mønstre, — fremdeles er kunstverkenes primære funksjon m.a.o. å være «kunst» eller konium for de såkalte kunstelskerne. «Kunsten skal aller helst bare være kunst, en autonom størrelse, — et fenomen blant andre fenomener, men uavhengig av disse.

Det er etterhvert blitt vanskelig å fastholde denne myten om kunstens autonomi. Venezia 1968: Kunstnere og kunststudenter som demonstrerer mot denne kunsthandler-registrerte olympiade av markedets mest aktuelle varer blir brutalt slått ned av det italienske opprørspoliti. Idyllen innenfor det internasjonale kunstliv var for alvor brutt. Motsetningene mellom myter og virkelighet ble tydeliggjort. En forstivnet struktur var i ferd med å slå sprekker. Sprekkene er i løpet av de to årene som er gått siden den gang blitt stadig større. Diskusjonen om kunst er ikke lenger primært et spørsmål om form, (abstrakt eller figurativ?) den gjelder kunstens funksjon, dens evne som formuleringsmiddel, hva kunstnerne formulerer.

Det er viktig å ha disse ting for øye når man ser (og hører) en manifestasjon som «Konkret Analyse» i Bergens Kunstforening. Denne «utstillingen», disse «omgivelsene» er et uttrykk for den dilemmasituasjon som mange kunstnere i dag opplever. Dette har for Lasse Grundt og Stefan Rinks vedkommende, ført til at de etter de flestes oppfatning har brutt fundamentalt med det eksisterende mønster. Tilsynelatende er dette riktig, «Konkret Analyse» (hvorfor denne håpløse tittel?) likner ikke på noe man tidligere har sett i Bergen, likevel har den i sin mangel på konsekvens blitt en kompromissfyllt affære. At man ikke på forhånd har en allerede oppstaket linje etter et sjablonmessig mønster er forsviddt ingen innvendig, det er derimot uklarheten — det diffuse og alt for mangetydige har som regel dårlig effekt når det gjelder å bryte opp forstenede mønstre og forestillinger.

I stedet for å fatte noen sammenheng i dette fragmentariske «bilde», blir det for de flestes vedkommende (og er det ikke «de fleste» man vil snakke til?) sirkus og provokasjon for sirkusets og provokasjonens skyld alene. Skal man bruke et språk, og komponentene til dette språket kan godt være de man finner i Kunstforeningen, så må man på en mer relevant måte forankre dette språket til virkeligheten (jeg har her lyst til å henvise til kunstnere som Hasior og Kienholz) Den idealistiske forestilling som her kommer til syne i form av troen på et «erkjennelsens øyeblikk» som følge av sanselig konfrontasjon, er nesten naivt overdreven, — det skal dessverre som regel langt mer til for å endre de stivnete mønstrene.

«Konkret Analyse» er et ambisiøst foretak (og ære være at det er folk som har ambisjoner), og selv om den er uklar, feilrettet og inkonsekvent, representerer

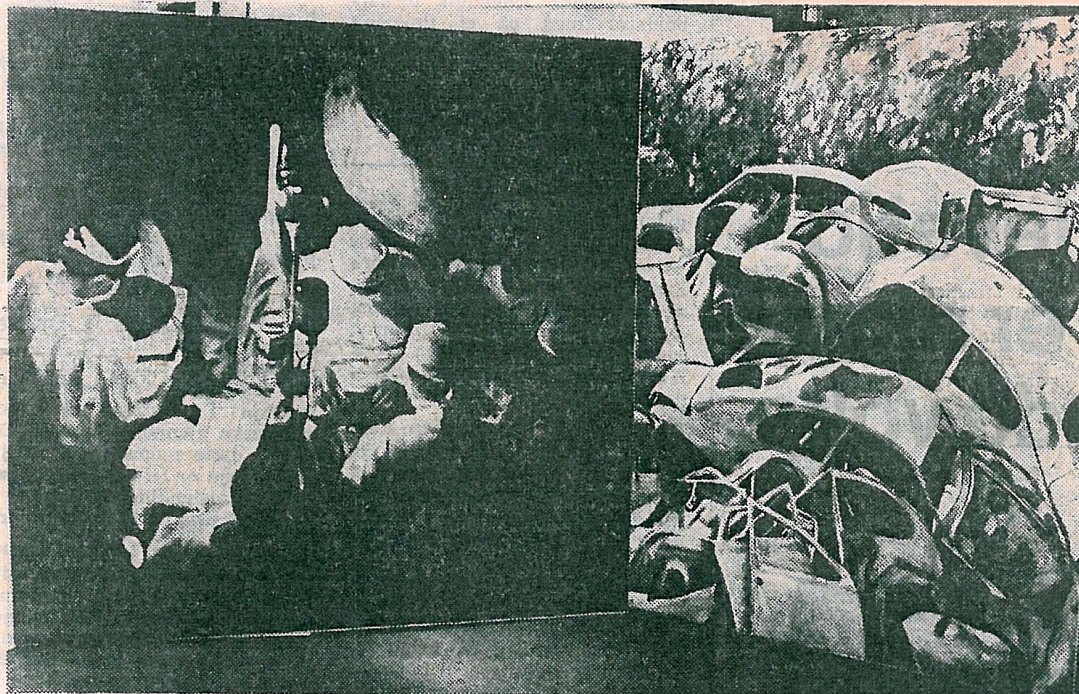

den noe mer enn en illustrasjon på dette enkelte ynder å kalle «kunstens krise». Den rituelle rundgang, fikseringen av de formale detaljene, de mumlende kommentarer med ord man sjelden ellers bruker, er avløst av tromming på oljefat, det nærmest utholdelige støyorgel, skliende og hujende barn (de er heldigvis ikke så stivnet som de

eldre). Dette at barn utfolder seg og andre får avløp for sin aggresjon ved å tromme osv. er forsviddt bra, men langt viktigere er det at en del mennesker begynner å snakke sammen, — m.a.o. det som settes i gang er viktigere enn den «konkrete analysen». Det er erfaringer som kan danne utgangspunkt for en ny analyse.
HARALD FLOR.

4 Bergens Tidende torsdag 15. oktober 1970

En konkret analyse

Årets Nordiske Ungdomsbienale i Kunstnerens Hus er en begivenhet som lenge vil bli husket i Norge, og årsaken til dette skyldes i første rekke arrestasjonen og utvisningen av de danske deltakerne og det «kors-tog» som ble drevet mot disse av en viss Oslo-avis i tabloidformat. Hos Dem som så utstillingen tror jeg nok den svenske avdelingen i vel så stor grad evnet å engasjere — «Vardagstrafik - För vem?» Som danskens bidrag brøt også det svenske med de former vi vanligvis oppfatter som billedkunst, ikke gjennom mystifisering og provokasjon på «Happe-

ning»-planet, men ved å bruke det kunstneriske medium som analyserende redskap i samsfunnsdebatten.

Denne sekularisering av kunsten til bruksgjenstand, som jo bryter fundamentalt med myten om kunstens autonomi, fikk (og får stadig vekk) en del mennesker til å reagere. Typisk i så måte er reaksjonen fra Kunst og Kulturs kritiker som etter å ha sagt seg enig i alt det utstillingen forfekter, hevder at denne virksomhet ligger utenfor kunstens domene. En annen ting som bryter med de tradisjonelle former er at «Vardagstrafik - För-

vem?» er et kollektivarbeid, og gjenstandene fremstår uten det myteskapende varemerket - signaturen.

Til tross for, eller kanskje nettopp fordi denne mønstringen etter manges mening faller utenfor kunstens esoteriske sfærer, har den vist seg å fungere. Foruten at den har vært vist i Sverige, har den nå før den kom til Bergen, på initiativ av Bergens Arkitektforening, vakt stor oppmerksomhet i Oslo, Trondheim og Stavanger. Problemene denne utstillingen tar opp er vesentlige, så vesentlige at vi alle må engasjere oss i dem og ta

Kunst i forening

Jeg er helt enig i det Lise Landmark von Krogh har skrevet i «BT» om den nåværende utstilling i Bergens Kunstforening med navn: «Konkret Analyse».

Bergens Kunstforening bør holde sine stier rene og ikke la en «særskole» som Gunnar Heige Carlsen kaller «Konkret Analyse» få slippe til. En særskole må liksom i folkeskolen ledes av pedagoger og psykologer som forstår den vanskelige kunst å behandle og lede særskolebarn. «Konkret Analyse» har derfor ikke sin rette plass i Kunstforening.

være gitt, ikke til utstilling i en kunstforening, men som bevilgning til en særklasse.

Det har vært anført at alle som besøker utstillingen «Konkret Analyse» blir engasjert for eller imot. Det er kunstforeningens oppgave å gjøre publikum engasjert i god kunst og ikke i den utvikling som foregår på et lavere nivå i en særskole.

Tit Mohr.

Beethoven s

vårt standpunkt til dem. Problematikken er ikke ny, det nye er at en gruppe forsøker å formulere noe om et problemkompleks som man uvilkårlig vil assosiere som en annen gruppes domene. Selv om visse eksperter blir støtt på mansjettene når ikke-eksperter, ja, folk med helt andre forutsetninger begynner å snuse og tukle med saker som ligger under ekspertenes kompetanseområde, er ikke dette noen grunn til ikke å gjøre dette. I alt for stor grad ser man hvordan ekspertisen tenker og utformer omgivelsene og livsbetingelsene, man spesialisierer seg, men samtidig ser man mindre og mindre — virkeligheten atomiseres, helheten utviskes.

Som kunstnerisk eksperiment er «Vardagstrafik — För vem?» det første i sitt slag i Norden. Liksom andre budskapsbringende medier, aviser, radio, TV, reklame o. l., avspeiler også denne mønstringen et sett vurderings- og verdinormer, men i motsetning til den tilsynelatende objektivitet de andre medier sier seg å representere, trer de underliggende vurderinger her klart fram. Allikevel bygger den argumentasjon som ligger i de spørsmål som reises på korrekte fakta. Det er et faktum at privatbilismen i dag er i ferd med å bli et av de viktigste samsfunnsproblemer verden over. Sannheten om privatbilen er ikke den som kommer til uttrykk i Det Beste's bilbok: «Vi gleder oss over bilen på grunn av den frihet og uavhengighet den gir oss. Uavhengighet av rutetider, av til stadighet å måtte reise samme strekning i samme transportmiddel i selskap med talløse andre. Bilen gir anledning til avveksling, til å oppsøke steder man helst vil besøke — og til fort å forlate dem dersom de skuffer.»

Det er mot denne myten om en falsk frihetsfølelse som i beste fall er kvantitativ, at denne utstillingen retter seg. For hva skjuler denne myten, endeløse bilkjøper, kollektiv- og varetransport må kjøre på privatbilistenes betingelser, et sterkt økende antall trafikkulykker, parkeringsplasser, men ikke lekeplasser, motorveier gjennom dyrket mark, luftforurensninger, biler bygget for og appellende til fartsgalskap, bilens overgang fra bruks- til forbruksgjenstand.

Denne utstillingen er viktig. Dens grunnsyn er ikke bilhat og romantisk «tilbake til naturen»-holdning, den kommer med konkrete spørsmål til konkrete saker. Det supplerende materialet som viser hvordan denne problematikken tar seg ut for Bergens vedkommende fortydeliggjør og konkretiserer enda mer — en konkret analyse!

Harald Flor.

MORGENAVISEN **Møtested for Meninger**

Konkret analyse — kunstformidlernes ansvar

I våre dager er inflasjonen et velkjent begrep — at pundet, francen og kronen synker i verdi, er vi blitt fortrolig med. Men også andre verdimålere er utsatt for inflasjon. Ta for eks. et begrep som kunst. Selve ordet «kunst» har i de senere år gjennomgått en verdiforringelse som er skremmende. Det faktum at man nevner kunst og kunstnere i forbindelse med det talentløse, åndsfattige svineriet som fyller vår vakre kunstforening i dag, er nok til å illustrere denne påstand.

Fra å være uløselig knyttet til etisk og estetisk høyverdig kvalitet — fra å være et uttrykk for de mest sublimе menneskelige egenskaper og evner — fra det å være et speilbilde av mennesket som åndsvesen — er kunst nu degradert til kun å være et uttrykk for: «hva som helst» laget av «hvem som helst» det eneste krav som stilles er at produsenten selv stempler sitt «verk» som kunst — det være seg sprukne toalettskåler, rustne sykkelhjul eller skitne filler.

Det burde være et rimelig forlangende fra publikums side at våre kunstkritikere kunne gi et minimum av veiledning i den jungelen av saker og ting og lyder som pretenderer å være «sann kunst». I så måte er vi blitt dypt skuffet. Som om de er aktører i H.C. Andersens herlige eventyr: «Keiserens Nye Klær», står kritikere, kunstutstillingsarrangører og for-står-seg påere og skjeler til høyre og venstre og jatter med i hyklersk begeistring over noe som slett ikke eksisterer, mens vi, publikum, står tause og skjønner ingenting, rister kanskje på hodet, men mangler mot til å synge ut, og dermed er også vi med på å tillate — og er medansvarlige for at «bedragerne» får fritt spillerom.

Som individet er også samfunnet dualt, bygget opp av konstruktive og destruktive krefter. Før eller siden kommer vi alle til det punkt i livet da vi må velge hvilken kurs vi vil følge. I livet finnes ikke stillstand, nøytralitet eksisterer ikke «alt beveger seg». Med andre ord: Dersom vi ikke velger den konstruktive aktivt byggende vei er alternativet kun den destruktive vei. Sannheten i det snart 2000 år gamle ord: «Den som ikke er med meg, er mot meg», må vi erkjenne og så ta konsekvensen av denne erkjennelsen. — Vi må våkne av vår dvaletilstand og aktivt prøve å demme opp for de destruktive krefter som er i ferd med å spre seg som en kreftsvulst i dagens samfunn. Vår sivilisasjon er sterkt truet av dekadensen. Er man i tvil kan man bare ta en tur innom Bergens Kunstforening. Denne utstilling av silbrigheter og talentløs taktløshet er en hån mot publikum, en hån mot mennesket som åndsvesen.

Jeg kan ikke skjønne annet enn at hr. Remfeldt ved å tillate kunstforeningen brukt til den slags, har sviktet den tillit som ble vist ham da han ble valgt til kunstforeningens intendan. Har man mangelfullt utviklet ansvarsfølelse, er man ikke denne ansvarsfulle oppga-

ve voksen, uansett kunnskapsmengde og dyktighet forøvrig.

Til hr. Lauhn vil jeg bare si at det er ufattelig at ikke utstillingen ble stoppet og returnert pr. omgående i det øyeblikk man ble klar over at det man fikk, ikke var overensstemmende med det som var lovet. Det er ingen unnskyldning at «programmet» var et annet — tvert imot.

Det er som kjent naturvern-år i år — der skrives og tales om luft-sjø-vann forurensninger og enorme summer planlegges brukt (og brukes) for å løse dette problem som er av en slik art at hele menneskehetens eksistens er truet. En art forurensning har imidlertid ikke vært nevnt, kanskje fordi dens problemer ikke lar seg løse ad økonomisk vei. — Jeg tenker på forurensning og forgiftning av menneskesinnet, en prosess som er i full gang og hvis uhyggelige resultater vi allerede kan iakta også her i byen. Det er vår plikt å prøve å stanse også denne form for forurensning, da den i sin konsekvens representerer en enda større fare for menneskene enn forurensningen av vårt miljø.

Psykiske skader er som kjent langt vanskeligere å helbrede

enn fysiske — derom vidner våre overfylte nerveklubber og nervesanatorier.

Det er en skam at vi tillater en liten gruppe mer eller mindre asosiale og arbeidsskye individer å ødelegge og trampe istykker verdier i vårt samfunn og i det enkelte menneske, verdier som de selv tydeligvis ingen forutsetning har for å forstå. Det er en enda større skam at enkelte av våre kultur-institusjoner støtter denslags samfunnsnedbrytende «arbeid», rottet i hop av: sitat fra utstillingen: «oss som er istand til satanisk vellyst overfor fortvilelsen og hjelpeløsheten og vanviddet».

At noen kan lage en slik motbydelig merkelapp og henge den om sin egen hals, synes å være nok et bevis på at sinnets forgiftningsprosess er i full gang — her kan man virkelig snakke om «åndelig invaliditet og avstumpethet».

Det er en uverdigg forestilling og utstilling vi tilbys i Bergens Kunstforening i dag — et uverdigg resultat av en uverdigg allianse mellom dumheten og frektheten på den ene siden og ansvarsløsheten på den andre.

Dagny Hysing-Dahl.

Fana hallen

OBS: Merk tiden kl. 18.45 og 21.10. Am. U. o. 12 år. kr. 5.—.

«ISADORA»
Vanessa Redgrave
Dagbladet: «En fabelaktig film».

Bill. best. t. b. forest. 17.30—18.30 og 19.30—20.30. T. 94 870.

KUNST FORENINGEN

Hver dag fra kl. 12 til 22
Siste dag lørdag

KONKRET ANALYSE

Lars Grundt og Stefan Rink presenterer en utstilling

LØRDAG KL. 19:
Musikk og lysshow
«Day of Phoenix»
«King Kong»

10 000 i Kunstforeningen

Til og med torsdag hadde utstillingen «Konkret Analyse» i Bergens Kunstforening hatt ca. 10 000 besøkende. Utstillingen avsluttes i dag, bl. a. med et stort opplagt lys-show.

B.A. 17OKT. 1970

KONKRET ANALYSE'S
INDGANGS BRO
ER LIGESOM EN
DEL ANDRE TING
BLEVET FORBUDT
AF BRANDSJEF OG
BYGNINGSMYNDIGHETER
ANALYSEMATERIALET VOKSER

WANTED

Jesus Christ

Wanted for: Criminal anarchy, sedition, vagrancy, and conspiring to overthrow the established government. Dresses poorly, said to be a carpenter by trade. Unhoused has visionary ideas. Associates with common working people, hippies, the unemployed, and bums. Alien, believed to be a Jew. Alias: "Son of Man," "Prince of Peace," "Light of the World," etc. Professional agitator. Has red beard marks on hands and feet the result of injuries inflicted by an angry mob led by respectable citizens and legal authorities.

REWARD

Utstillingen „Konkret analyse” i Bergens Kunstforening

Var det riktig at Bergens Kunstforening å åpne sine porter for utstillingen «Konkret analyse»? Jeg forstår dem som mener at det ikke var riktig. Utstillingen som sådan hører ikke hjemme i en kunstforening. Den har lite med bildende kunst å gjøre, og som utstilling betraktet er den hverken fugl eller fisk. Men når man skal ta standpunkt til om det var riktig av Kunstforeningen å medvirke, er det ikke bare utstillingen man må ha for øye. Utstillingen er bare en del av den helhet som det var meningen at arrangementet «Konkret analyse» skulle bestå av. Tyngdepunktet ligger på en helt annen side ved saken, nemlig på det kulturprogram som skulle av-

Av Erling Lauhn

vikles side om side med utstillingen. Uansett hva man mener om utstillingen, må det sies at dens program var både godt og verdifullt. Det var dette program Kunstforeningen og de bidragsyende kulturinstitutioner fikk seg forelagt, og det var på grunnlag av dette de traff sin avgjørelse.

La oss se litt på programmet slik det er utformet i den søknad, Lars Grundt sendte til Norsk Kulturfond den 13. mars i år: Der var tale om «konkret musikk», ballett og teater, to

konserter ved universitetslektor Kjell Skjellstad, foredrag av den finske komponist Karl Rydman om «surrealisme og konkretisme i musikk», med musikk av foredragsholderen. Forøvrig skulle det være opptreden av flere lokale grupper for oppførelse av konkret musikk, ballett og teater. Videre var det meningen å tilkalle kjente filmfolk fra Finland og Danmark for fremvisning av et stort antall kortfilmer. Det er nok å nevne navnene Timo Linnasalo og Ole John for å markere kvaliteten. Også rekken av foredrag var bemerkelsesverdig. Den ble toppet av intendanten ved Konsthallen i Lund, Folke Edward, som skulle tale om moderne kunstpsykologi. Emnet ville bli utdypet ytterligere av universitetslektorene Age Stenseth og Rolf Reitan.

Videre skulle man ta opp til behandling problemene i forbindelse med hasj, LSD og alkohol ved en lege, en dikter og en politmann. Navn var ikke nevnt. Der skulle foretas en analyse av «kulturkamp, klassekamp og maktkamp», samt en «labyrintisk analyse av arkitektur» ved en gruppe arkitektstudenter. Et morsomt og fullt forsvarlig nummer i et så stort og omfattende program var Dukketeateret Nelli-Belli fra København. Ellers var der en rekke andre programposter som der var grunn til å knytte forventninger til, alt i nordisk regi.

Det kan ikke forbause noen at såvel Nordisk som Norsk Kulturfond viste seg lydhøre overfor en søknad som var basert på et kulturprogram av denne art. For Bergens Kunstforening kommer den omstendighet til at foreningen hadde påtatt seg to store arrangementer i forbindelse med byens 900 års jubileum. Det ene ble realisert gjennom utstillingen «Status 70», som høstet alminnelig anerkjennelse. Men foreningen ville gjerne rette blikket fremover, og det ble så avgjort gjort i Lars Grundts program for

«Konkret analyse». Man godtok også hans krav om at han og hans medarrangør Stefan Fink skulle stå som ansvarlige arrangører for utstillingen.

Men som fader Holberg sier: «Ett er et søkord at forstaa, ett andet skib at føre». Lars Grundt klarte å sette opp et godt og lovende program. Han klarte også å overbevise såvel de bemyndigende myndigheter som Bergens Kunstforening om at han var mannen som kunne gjøre programmet til virkelighet. Det har han på sett og vis også gjort, men på sin egen, merkelige måte. Nå er tiden inne til å vurdere hans bedrift. Som nevnt ovenfor er utstillingen som sådan hverken fugl eller fisk. Den er rotet, uten stil, en sammenblanding av alt og ingenting. På veggen ved siden av inngangsdøren står Lenin og tar imot i form av en kjempemessig propagandaplakat. En vandring gjennom utstillingslokalene bekrefter at utstillingen har politisk slagside i den retning Lenin står som eksponent for. At arrangørene har anbrakt et bilde av det norske kronprinsparet i dette miljøet, midt i et mylder av upåklede utstillingsmodeller, bidrar bare til å forsterke det groteske inntrykk man får av hele utstillingen. Det lille som finnes av billedkunst i storsalen, er stukket vekk, så man nesten ikke får øye på det. Men ser man godt etter, finner man gode arbeider av den finske måler Eero Solin og svensken Thomas Frisk. Lars Grundt er representert med et enkelt bilde. Og så er der noen ganske få bilder til av bl. a. Tina Solin og Inger Bergitte Sæverud. Den unge Oddvar Torsheim, som debuterte i «Gruppe 66» har fått plass i Intimgalleriet, hvortil han fyller tre av veggene med sine bilder så å si fra gulv til tak. Den fjerde veggen er dekket av kinoplakater. De to andre rommene i Kunstforeningen er nesten kjemisk fri for staffelbilder, hvis man da ikke skal regne de lett pornografiske skilderingene i Midtsalen med til billedkunsten. Her står megen verdifull veggplass unyttet. Det kunne ha rettet opp meget av skjevheten om man her hadde fått se verdifull nordisk billedkunst presentert på en forsvarlig måte.

Av skulptur er der heller ikke noe representativt utvalg, men de tre polyesterskulpturene av den svenske billedhuggeren Sixten Haage er både morsomme og av høy kvalitet. Marius Heyerdahls lydskulpturer er et verdifullt innslag i utstillingen og synes å passe godt inn i dens idé. Den er beregnet på de aller yngste av det kunstinteresserte publikum, og det er tydelig at barna er begeistret. Her møter vi kunst som engasjerer og aktiviserer, og der kunne godt vært adskillig mer av det slaget.

Det beste man kan si om utstillingen som helhet er at den i hele sitt opplegg avspeller det kaotiske i tiden. Alt er kastet huller til bulter. Men hvor er

det så blitt av den konkrete analyse?

Her kunne de «konkrete aftener» gitt svaret, om programmet var blitt fulgt. Men det er meget langt fra at så er tilfelle. En rekke programposter er falt bort ved at foredragsholderne eller innleiderne er uteblitt, og så har man måttet improvisere, uten at det på noen måte har vært mulig å ekvivalere det som er blitt borte. Men noen verdifulle inntrykk sitter da igjen. For meg personlig var det en eiendommelig opplevelse å høre Kjell Skjellstads «Koncert for motorsykel og kammerorkester». Her hadde jeg en følelse av — til tross for kakefonien — at der ble gjort et forsøk på å skape orden i kaos. Uttrykket «Konkret analyse» fikk en mening. Og det fikk det også gjennom Rolf Reitans foredrag om fenomenologi. Her var det den kyndige vitenskapsmann som førte ordet og lot oss ane problemets kjerne: Fenomenet er som regnbuen. Vi ser den, men vi kan ikke ta på den. Den flytter seg når vi nærmer oss. Den slipper unna når vi prøver å gripe den, slik er fenomenet. — Det fenomenale viser oss ikke verden som den er. Det er verden slik den viser seg. Det fenomenale er derfor usant. Det er skinn, ikke virkelighet. — Etter ordets betydning er virkeligheten det som virker, arbeider, skaper, utvirker. Det uvirkelige er arbeidsløst, det setter oss utenfor, er uforståelig, fremmed, upålitelig. Det er tilstede, men skjuler sin tilstedeværelse. Det viser seg bare som et skjult nærvær. Ingenting viser seg slik det er, ingenting er slik det viser seg. Virkeligheten er ikke. Den blir til det vi gjør den til. Fenomenologi må derfor bli kritikk, og kritikken handling: Fenomenologi som vitenskap er bare mulig som politikk.

Kunst er ikke et fenomen, sa Reitan videre. Den viser oss fenomener, forteller om dem, avviser dem, gir oss viten, gir oss fremtid som vi alle har, men ikke tør bruke. Kunsten viser oss fenomene i deres løgnaktighet og forteller derved sannheten om dem. Bildet er fenomenet par excellence, løgnen som forteller sannheten. Kunsten fungerer som sannhetsopium i de privilegertes, det vil si vår, sannhetsghetto, hvis den overhodet fungerer.

Rolf Reitan sluttet sitt foredrag slik: Utstillingen «Konkret analyse» står som et dundrende symbol på dette: Dømt til å mislykkes på tross av slit og gode intensjoner, et pandemium for en liten klynge progressivt borgerskap, som kan sole seg i sin mangel på forståelse, et emblem på det offentliges forløyvede velvilje overfor det progressive, en utfordring også til arbeiderne som ikke kommer — av gode grunner. En glede for alle oss som er i stand til satanisk vellyst overfor fortvilelsen og hjelpelessnessen og vanviddet. Konkret analyse: Et konkret slag i luften.

Jeg slutter her. Det er en virkelig slående karakteristikk Rolf Reitan her gir av utstillingen: Et konkret slag i luften. Tross sine åpenbare svakheter, tross menneskelig uformuenhet og mangel på evne til å gripe det vesentlige i tiden, og til å analysere det, har den noe av tiden i seg. Derfor er de ikke bortkastet, de penge det offentlig har bevilget Og Kunstforeningen kan notere at selv en på mange måter uheldig utstilling har kunnet gi noe av verdi!

MORGENAVISEN TIRSDAG 13. OKTOBER 1970

Under denne vignetten offentliggjør vi brev fra leserne om aktuelle spørsmål. Innleggene må være korte, og vi ser helst at de er underleget med navn. De som ønsker å skrive under merke, må likevel oppgi navn og adresse. Redaksjonen forbeholder seg rett til å foreta forkortelser. Brev som ikke brukes, returneres ikke.

En konkret analyse

Herr redaktør!

Til Kunstforeningen gikk jeg idag, som så ofte om søndagene. Jeg hadde en anelse om, at «Konkret Analyse» var noe usedvanlig. Men da jeg kom inn, møttes jeg av et miljø så sjofelt og nedbrytende, at jeg ble helt sjokkert. Det var som om en demon eller flere hadde vært sluppet løs. Så meget stygt, skittent og redselsfullt er det vel vanskelig å finne samlet på ett sted — og hvilket sted!

Det som allikevel opprørte meg mest i all simpelheten, var Kronprinsparets bilde og de krøllete norske flagg.

Jeg betraktet publikums ansiktsuttrykk! De eldre dypt alvorlige, nærmest bekymret, de yngres desorientert, forskrekket. Noen få lo, men ungene jublet. De syntes det var gøy. Selv gikk jeg bedrøvet bort. Der skal vaskes lenge, før Bergens Kunstforening kan bli ren.

Bergen,

G. E. O.

Konkret Analyse og Parkvesenet

Herr redaktør!

Jeg må villig innrømme, i likhet med tusenvis av andre borgere, at jeg ikke forstår alt som foregår.

Hvordan kan der være skattepenger til innkjøp av «Gumman» på toppen av den kommunale støtten til Konkret Analyse — når der ikke er midler nok til å forebygge den etiske nedbrytning som den slags oppsamlinger tar sikte på?

Hvem skal ta ansvaret for den påvirkning våre barn utsettes for når skulpturen plasseres i nær kontakt med skolen?

For jeg er nesten sikker på at Parkvesenet vet HVORFOR det har gått inn for å la «Gumman» slå seg ned i Bergen og at man synes den er prisen (og risikoen) verd.

Jeg ber om hjelp til å forstå. La oss få en Konkret Analyse av denne avgjørelse — la oss få vite HVORFOR!

Bergen,

L. K.

Rasjonalisering

Herr redaktør.

Som kjent har Fylkesbaatane kuttet ut Feios i vinterrutene. Dette vil få en uheldig verknad trafikkmessig sett både for post, passasjerer og godstrafikk. Då vegen Vangsnes — Feios på langt nær er ferdig, bør det vera Fylkesbaatane si plikt å oppretthalda rutene til vegforbindelsen er i orden.

Kunstforeningen

Herr redaktør.

Jeg har et spørsmål til styret for Bergens Kunstforening.

Konkret Analyse går mot sin avslutning. Utstillingen er stort sett rot og skrot. Styret sitter med ansvaret og mine spørsmål retter jeg derfor dit:

1. Finner styret at denne utstillingen har et nivå som passer for kunstforeningen?

2. Vil styret gå inn for en linje som utelukker utstillinger av liknende kvalitet som denne?

Bergen,

G. F. V. KROGH

OKT. 1970

MORGENAVISEN

TIRS. 13 OKT. 1970

FRITT UNGDOMSHUS!

- det gjelder oss alle
- et sted hvor du bestemmer
- når du vil spille musikk
- når du vil gå hjem
- hva du vil tegne
- hva du vil si
- hva du vil
- et hus uten **SENSUR**
- et **FRITT** hus

VI VIL HA' ET SLIKT HUS
VI KREVER ET SLIKT HUS

Vi holder **MØTE** om hvordan
vi skal organisere OSS og
KREVE VORT HUS

Kom og hør og si noe hvis
du har lyst.

KUNST FORENINGEN
LARS HILLES GT. 6
TORS DAG d. 15 okt.

**FRIT
ENTRE**
KL. 19¹⁸

KONKRET
ANALYSE
LOVE IS ALL YOU
NEED

FØR DET BLIR FØR SENT !

Om det ikke har stått på trykk med rene ord, har meningen likevel ikke vært til å ta feil av: Formannen i Bergens Kunstforening bør ta sin hatt og gå!

— Gjør De det, Wilhelm Haaland?

— Prinsipielt mener jeg jo det at et menneske aldri ska' sitte for lenge i et tillitsverv. Spesielt gjelder det for dem som står i spissen for kulturinstitusjoner. Det de ikke har fått gjort de første fem årene, får de ikke gjort siden heller. Men i dette tilfelle går jeg ikke, — da får jeg heller bli kastet. Jeg er nemlig stadig glad for at vi lot utstillingen «Konkret Analyse» slippe til. Det var en utstilling som hadde sine feil og mangler, det skal være sikkert og visst. Men all sin erklærte antiestetisme engasjerte den i hvert fall. Beviset for det ligger i at den trakk fire ganger så mange besøkende som en utstilling i Kunstforeningen vanligvis gjør.

— Men var det en kunstutstilling?

— Det var en kunstutstilling som var annerledes. Man fant en syntese av kunstneriske elementer. At enkelte følte ubehag er i og for seg beklagelig. Men la meg i den forbindelse få minne om hva som ble sagt da Edvard Munch sto fram: «Nå kan man ikke lenger ta sin datter med på utstilling». Jeg tok min egen ti år gamle datter med på «Konkret Analyse» og hun reagerte sunt og greit.

— Edvard Munch og Lasse Grundt kan komme ut på ett?

— Det er ikke mine ord. Men jeg vil gjerne få sagt at Lasse Grundt er en av de mest talentfulle malere som har stått fram i Bergen etter krigen. Jeg kan nesten si, at mer enn av selve utstillingen er jeg opptatt av spørsmålet om hvorfor Grundt laget den. Noe av svaret ligger kanskje i at han har arbeidet 25 år i denne byen uten å ha fått en eneste oppgave. Jeg synes at Lise Landmark og andre som kritiserer også burde være mer opptatt av det, enn av å rope på politi. At noen også vil stoppe bevilgningene til en kulturinstitusjon fordi man er uenig i hva som for øyeblikket vises der, er ikke bare forstemmende. Det tyder også på at man overhodet ikke er villig til å akseptere andres syn og oppfatning. Det er i seg selv en innstilling som nettopp forklarer og rettferdiggjør en utstilling som «Konkret Analyse».

Tekst: Alham
Tegning: Bø

MED ET ISLETT AV ROMANTISME

— Er der en sammenheng mellom stormløpene på Bergens Kunstforening og på musicalen «Hair» på DNS?

— Ja, forsåvidt som angrepene kommer fra personer som tror at alle mennesker er like, — hvilket vil si at alle andre er som dem. Det vitner også om manglende respekt for andres standpunkt og manglende tro på sitt eget. Hadde Predikantenes Broderring hatt tilstrekkelig tro på sin egen sak, burde den ha vært mer opptatt av å få folk i kirken enn av å blande seg opp i hva andre kulturinstitusjoner gjør.

Advokat Wilhelm Haaland —

hvem er nå egentlig det? Hvis det gjelder den rene personalia, er ikke spørsmålet så vanskelig. Mennesket Wilhelm Haaland er det derimot atskillig verre å finne rede på. Hvis vi skulle våge oss på en karakteristikk ligger det snublende nær å falle for fristelsen til å kalle han en progressiv Vestlandsfanden med et sterkt islett av romantisme. Men det er knapt egnet til å gjøre bildet klarere, skulle v. tro.

— Redaktøren av det konservative studentbladet «Minerva» karakteriserte meg i sin tid som en blanding av Asmund Olavsson Vinje og Jean-Jacques Rousseau, sier Haaland. — Jeg vet ikke om det kan hjelpe? Eller at det er syntesen av de to bøkene som har betydd mest for meg, Stefan Zweigs «Verden av i går» og Knut Hamsuns «Markens grøde», som har skapt mitt livssyn?

For øvrig bruker jeg to timer daglig til å gruble over hva jeg egentlig vil med livet mitt.

— Har De funnet noe svar?

— Det vesentligste tror jeg er at man forsøker å realisere seg selv i et personlig liv. Hommeligheten ved den menneskelige trivsel er at man har følelsen av å være med å gjøre noe og at man gjør fyllest for seg.

— Som medlem av Bystyret og komitémedlem eller fortrinnsvis styreformann for slike høyst forskjellige foretak som overligningsnemnd, Saneringsinstituttet, kommunikasjonskomitéen, Haukeliveien, Billedgalleriet, Kunstforeningen, det forberedende kulturutvalget for Stor-Bergen og Vår-

herre må ellers vite hva, synes det i hvert fall ikke som om De har problemer med å realisere Dem?

— Det henger sammen med at jeg kan legge meg til å sove uansett hvor og når det er, når jeg er trøtt. Da jeg tok artium som privatist pleide jeg å stå opp om morgenen før min bror Arild kom hjem for å legge seg i halv totiden om natten.

— De var i sin tid landets yngste jurist.

— Ja, men det skyldtes bare at jeg tok jussen på to år. Jeg hadde ikke tid til mer, for det var så mye annet man skulle gjøre. For en student er det like viktig å søke kontakt med samfunnet omkring seg og ordne sine trivselsproblemer, som å begrave seg i sine studier for en gang å kunne kalle seg spesialist. Som advokat har jeg hatt like mye bruk for de alminnelige menneskelige erfaringer som for jussen.

— Det er vel ikke alltid korres-

— Hvis det ikke er det, så er det jussen det er noe i veien med. Store landevinninger i norsk samfunnsnivå er skjedd i strid med jussen og loven, men i pakt med livet. Det beste juristene kan gjøre, er å gjøre seg selv overflødig. Jakten etter den absolutte rettferdighet er i virkeligheten ikke lønnsom for andre enn advokatene. Jeg forsøker å holde meg til ordet om at et magært forlik er bedre enn en fet prosess.

— Det er vel egentlig u-vestlandsk?

— Enkelte søker vel kan hende prosesser for å tilfredsstille sitt dramatiske behov, hvis de ikke kan gjøre det på annen måte. For meg byr Vestlandet og vestlandene i seg selv på dramatisk nok. Ved siden av min kone og min datter er det fire urvestlendinger som har gitt meg mest og betydd mest for meg: Agnes Mowinkel, Claes Gill, Herbrand Lavik og Ludvik Eikås. I dem hadde det beste av Vestlandet tatt bolig.

Hvordan vil kulturbildet i Stor-

Bergen se ut? — Det er bare den rent administrative eller byråkratiske siden som denne komitéen har sett på. Mitt håp er at vi skal få en kultursjef på åremål. En annen løsning tror jeg bare vil virke konserverende for det bestående. Det bekymringsfulle ved hele vårt kulturliv er at det forvaltes av så få mennesker. Vår kulturpolitikk må hele tiden ha som siktemål å gi rom og muligheter til utfoldelse for dem som har den hellige ild i seg. At den i mange tilfelle aldri vil slå ut i lys lue eller kanskje rent ut slukne av seg selv, er en sjanse vi må ta. Hvis man får et kulturutvalg og en kultursjef med virkelig perspektiv, vil de gå på jakt og finne de folkene som bør dyrkes fram.

— Kulturon tilgodeses med en

stadig mindre relativ andel av de offentlige midler. Hvor stort bør et kulturbudsjett være?

— Selv har jeg alle år forsøkt å følge budet om å ofre en tiende til alt det som ikke har med den daglige sut å gjøre. Det kan også samfunnet gjøre, hvis politikerne har vilje til det. Men denne tienden skulle dekke langt mer enn det som omfattes av finkulturbegrepet. Det skulle, for å si det enkelt, være en investering i alt liv etter klokken 24.

De er arbeiderpartimann, Haaland, men beror ikke det på en misforståelse?

— Jeg er ikke tilhenger av partipolitikk, men slik situasjonen er i øyeblikket finnes det ingen vei utenom hvis man vil forsøke å gjøre gagns arbeid. Og da er

Arbeiderpartiet det parti som jeg er minst uenig med. Jeg har alltid oppfattet meg selv som salt i partivirkningen og vil neppe noen sinne kunne underordne meg det som kalles «viljen til å forsvare partiet når en er mest uenig». Det er alltid i kampen mellom motsetningene man finner fram til de rette synspunkter. Den største tabbe Gerhardsen gjorde i sitt politiske liv var ikke Kings Bay-affæren, men at han ekskluderte Gustavsen.

— Er De kanskje revolusjonær?

— Nei — dessverre. Jeg har i mitt liv bare truffet en virkelig revolusjonær, og det var en gutt jeg gikk på skole med. Om søndagene gikk han på kino og skar i stykker stolsetene fordi

hans far var sadelmaker. pondanse mellom sunt bondevett og jus?

— Liker De ikke andre politikere enn Dem selv?

— Alle politikere fra Reidar Larsen til Kåre Willoch er en håpløs konservativ forsamling som forsøker å finne seg en plattform på det de tror er «in» i øyeblikket. De som går foran er samfunnsforskerne og kunstnerne. Kunstnerne er varselapparater som ofte løser problemer på intuisjon, mens samfunnsforskerne gjennom sin systematiske forskning finner saker som politikerne absorberer — som regel når synspunktene er blitt foreldet. Nei, vi trenger så avgjort folk som kan drive butikken for oss. Jeg skulle gjerne hatt

Hilmar Ræksten som finansminister, ut fra den tanke at han ville ha sørget for at den økonomiske virksomhet i samfunnet ga en rimelig andel til fordel for fellesskapet.

— De kommer på index i Arbeiderpartiet hvis De fortsetter på denne måten.

— Det positive i dagens politiske situasjon er, at det synes lettere for all ungdom fra ungtkommunistene til de ungtkonservative å samarbeide med hverandre, enn det er for dem å samarbeide med sine moderpartier.

For øvrig har jeg bare dette å si, at «seiler jeg enn min skute på grunn, så er det dog delig å fare» — over Salhusbrua. For den kommer!

Det mener jeg:

Jeg mottok forleden et rundskriv som fortalte at syenske bildende kunstnere påkøttet Göteborgs 350 årsjubileum. Skrive var tiltrått av Bildende Kunstners Forening i Norge om det kan ha noen praktisk betydning.

Byjubilee er offentlig «symbolikk» man tar avstand fra. Slik symbolikk er foraktet i såkalte radikale kretser. Samtidig slås Studentersamfunnet i Bergen med 17. mai-komiteen om eiendoms- og råderetten til «Wergelandsfanen». Studentersamfunnet har den i varetekt for 17. mai-komiteen, som mener å ha eiendomsretten. Blir den ikke tilbakevert, resulterer det i politianmeldelse. «Rød Front», som for tida dominerer Studentersamfunnet, nekter å avlevere den, det bygger på et medlemsmøte-vedtak.

Her slåss man om symboler, det mest heroiske av alle — samlingsmerket — fanen.

Alt etter hvordan man an-

Thomas Breivik

BERGEN ARBEIDERBLAD
FEB/1971

Kampen om fanen — på barrikadene

skuer situasjonen, kan en erstatte den gode borger på Delacroix's maleri «Friheten på barrikadene» med portrettet av 17. mai-komiteens formann, Aug. D. Michelsen eller formannen i Studentersamfunnet. Situasjonen synes en utenforstående like romantisk+heroisk som maleriet fra revolusjonen i 1830. Om dramaet ageres av 17. mai-komiteen i fullt alvor, burde studentene ha innsett det latterlige i komedien. Slike demonstrasjoner er symbol-magi, borgerlige ritualer, som lite har å gjøre med den aktuelle situasjon.

Picassos «Guernica», som var anti-heroisk protestmaleri mot den meningsløse og politisk-symboliske terrorbombing av baskerbyen Guernica, vakte i sin tid rystelser hos publikum. I dag vil Franco gjerne kjøpe det til Picasso-samlingen i Bilbao.

Det burde kanskje lære oss noe om symbolikk og symbolkamp.

*

Delacroix-bildet gir også andre assosiasjoner.

Jeg ser for meg Marianne på barrikadene med Lise Landmark von Kroghs trekk, men man bør for hennes vedkommende i tankene skjule den nakne barm blygt under et sjal.

På svinger så heroisk, ikke med frihetens, men renhetens fane i avisspaltene. Særlig forargelse har hun tatt av Kunstforeningens aktivitet hvor «Gruppe 66» var fæl, men for intet å regne mot «Konkret analyse».

Nå løper hun og likesinnede stormløp mot Kunstforeningens styre. En middagsavis lar oss forstå at der vil bli palass-revolusjon, det er kanskje et for radikalt ord for kretsen, la oss si moralsk aksjon, hvis vi da ikke skal si moralsk opprustning. F-or nå trengs det mentalitetsendring i Kunstforeningens virksomhet. Altfor lenge har umorale fått råde. Forargelsen har ulmet, men slo ut i full lue under «Konkret analyse». Nå skal styret stå til rette for sine misgjerninger.

*

Man kan da tenke seg de falne på bildet som henholdsvis formannen Wilhelm Haaland og intendant Per Remfeldt. Haaland er ikke direkte i faresonen, han er ikke på valg i år, men jeg kan tenke meg at Haaland vil be seg fritatt fra å sitte i styret med flertall av kunst-moralister.

Igjen er slagordet om å beskytte ungdommen mot «usunne» påvirkninger samlingsmerket. Man innskrenker så gjerne friheten for å oppnå hva man tror er moralsk seir. Ingen av disse sensurlystne moralister evner å se at gjerder, hvor høye de enn er, er noe som får folk til å tro at gresset på andre siden er grønnere. Forbud er den sletteste form for pedagogisk virksomhet både overfor yngre og eldre. Pedagogikk er ikke be-

læring enn si autoritær indoktrinering, men kommunikasjon. Man kan være autoritet uten å bli autoritær. Autoritet er man gjennom forbildelig handling og vilje til å drøfte og diskutere problemstillinger, ikke bare utfra egen situasjon, men med kunnskap om problemkomplekset.

Vet Lise Landmark von Krogh ikke annet om livet og kunsten enn at «det gode» bør råde, og at ungdom med langt hår er mistenkelig, og at den bør være ærbødige mot eldre og lytte til dem hvor forstokket deres argumenter enn er?

Jeg vil ikke forsøke å være høflig og hensynsfull mot fru Landmark von Krogh. Hun representerer ikke «det gode», men spissborgerlige, fastholden ved fiktive moralverdier som der er all grunn til å sette spørsmålstegn ved. Jeg var på ingen måte enig med alt jeg så på «Konkret analyse», av min anmeldelse gikk det også fram at jeg synes ikke de unge kunstnerne tok sin oppgave alvorlig nok. Men jeg synes utstillingen var et gode i seg sjøl, fordi den brøt ned noen av barrierene omkring Kunstforeningen som «kunstens hellige haller». Mange mennesker søkte til utstillingen, og jeg tror ikke de unge tok manifestasjonene alvorligere enn de gjør med det «budskap» musicalen «Hår» skal bringe.

*

Det er mellomgenerasjonen som blir moralsk forarget fordi den er omgjerdet av tabu-begreper, og tror at frihet nødvendigvis må ende i anarki og moralsk fordervelse. Det er mistro til egne undertrykte impulser og lyster. Når oppdragelse og adferdsnormer har lært en til å henvise slike lyster og impulser til bevissthetens livets kjeller, da må man oppleve konfrontasjon med dem som umoralsk og mistenkelig. Det forunder meg bare at moralistene aldri får mistanke til sin egen mistenkelighet. Det synes som om realistisk konfrontasjon bare får dem til å tviholde på egne normer, om de slipper tak i dem, mister de kanskje grepet på tilværelsen.

Om ikke disse menneskene med sin åpenbare eller dårlig skjulte sensurlyst utgjorde en fare for fri meningsveksling, kunne man bare synes synd i dem, for de har det vondest sjøl i sin forgjeves gjerdebygging omkring oppsmuldrede «verdier». Men med sin dydsirede aggresjon er de en direkte trussel for alminnelig samfunnsrett. For etikk er noe annet enn moralisme. Derfor bør alle etisk bevisste medlemmer av Kunstforeningen samle seg i vern om retten til fri meningsytring man nødvendigvis ikke behøver være enige i eller med. Retten til fri meningsveksling er mer enn noensinne ikke luksus, men nødvendig i vårt samfunn.

«Konkret analyse» på fallrepet

«Det er ufattelig», skriver fru Dagny Hysing-Dahl, «at ikke utstillingen (Konkret analyse) ble stoppet og returnert pr. omgående i det øyeblikk man ble klar over at det man fikk, ikke

var overensstemmende med det som var lovet. Det er ingen unnskyldning at «programmet» var et annet — tvert imot.

Ja, det er så lett å si slikt, fru Hysing-Dahl. Men saken er ikke fullt så enkel når man ser den ut fra den situasjon Bergens Kunstforening stod overfor. Utstillingen i seg selv var allikevel bare en del av et større arrangement. Det var den andre delen som hadde fått kulturfondene til å stille penger til rådighet, og det var også den som hadde fått Kunstforeningen til å interessere seg for foretaket. Skulle man gi den mest verdifulle del av arrangementet på båten, fordi den minst verdifulle del ikke holdt mål? Saken hadde vært forholdsvis enkel om man bare hadde hatt med utstillingen som sådan å gjøre. Men her sto man overfor et sammensatt program, hvorav den ene delen, utstillingen, var en forutsetning for at den andre kunne realiseres. Det måtte bli enten- eller: Enten avslutning av begge deler eller gjennomførelse av hele arrangementet etter den godkjente plan.

Kunstforeningen kunne spart seg mange ergrelser og unngått meget av den kritikk som nå er fremkommet, om den hadde valgt å avlyse utstillingen før den ble åpnet. Men ville det oppveiet det pinlige inntrykk det ville ha gjort om Bergens Kunstforening hadde opptrådt som selvbestaltet sensurinstans? Ikke bare for Norge, men for alle de nordiske land? Det er et ganske farlig område vi er inne på her. Og en kunstforening som får ordet «sensur» klebet til sin

virksomhet, ville sikkert komme til å merke følgene på mange måter.

Et visst hensyn å ta til de kunstnere og vitenskapsmenn som hadde erklært seg villig til å medvirke, var der jo også. De hadde gått i gang med de oppgaver de hadde påtatt seg, i tillit til at de kunne slå et slag for tanker og strømninger i tiden. Om Bergens Kunstforening hadde slått en strek over arrangementet, ville det vært ensbetydende med at den hadde satt seg til doms over en rekke anerkjente kulturpersonligheter i vårt eget og i andre land, noe en kunstforening neppe har kompetanse til.

Det enkle faktum er vel at Bergens Kunstforening befant seg i en tvangssituasjon, da den bestemte seg for å la utstillingen «Konkret analyse» gå sin skjeve gang. Man skal heller ikke se bort fra at det ennå gjenstod å se hvorledes de til utstillingen knyttede arrangementer ville arte seg. Ingen kunne på dette tidspunkt vite at det også for disses vedkommende ville oppstå svikt i programmet.

Nå, når det nærmer seg avslutningen, kan alle se at det har vært en bedrøvelig affære det hele. Den har stått laglig til for hugg. Og hugg har den fått. Og de fleste har vært forntjent. Men én ting skal vi som kritiserer, være oppmerksomme på: Man skal ikke bruke denne utstillingen som grunnlag for en generell fordømmelse av moderne kunst. For det første har utstillingen i seg selv lite med billedkunst å gjøre. For det annet gir den intet grunnlag for

Over 10 000 på „Konkret analyse”

Antallet besøkende på utstillingen «Konkret analyse» i Bergens Kunstforening har nå passert 10.000. I kveld lukker utstillingen sine porter. Den avsluttes med en «konkret kveld» av samme art som man hadde

i forrige uke. Kvelden får sin spesielle interesse ved at der er kommet to grupper ens ærend fra København for å delta i debatten. De reiser med bidrag bl. a. fra Kulturministeriet.

en analyse av tiden, langt mindre for en konkret sådan. På den annen side har vi fått visse glimt av tidens ansikt, mest av de negative trekk i det. Der er meget i dette som kaller på vår uvilje, og som vi helst ville se ikke var der. Men de er der. Vi kan ikke lukke øynene for dem. Vi kan ikke fjerne dem ved å gi vondord fra oss. Heller ikke ved å øve sensur.

Tidens utglidninger har kanskje sin beste forbundsfelle i tidens trangsyn. Vi skal holde vår kritiske sans våken, nevne fingene ved deres rette navn. Men vi skal ikke glemme at der kan være byggende vilje også i meget av det som bærer destruksjonens maske. Ikke minst gjelder dette i kunstens verden.

Erling Lauhn.

Fra Vietnam til Beethoven

Av alle de gullkorn som er falt under den selsomme forestillingen i Bergens Kunstforening i det siste, tar antagelig dette førsteprisen, riktignok i skarp konkurranse: Hvorfor feire Beethoven-jubileum når det er krig i Vietnam?

All beundring for «Harmoni»s intendant, som har funnet det umaken verd å replisere til bemerkningen. Det måtte ellers være aldeles unødvendig. Et steds opphører grensen for den fornuftige meningsveksling, og her befinner vi oss så tydelig utenfor grensen.

Unnskyld et spørsmål likevel: Hva slags aktiviteter — musi-

kalske eller maleriske eller av hvilken art som helst — ansees tillatt «når det er krig i Vietnam»?

Eller på en annen måte: Skal vi nedlegge all festlig utfoldelse inntil fred hviler over Vietnam (og verden for øvrig)?

Og så Beethoven, da!
Jan Lampe-Olsen skal likevel ha takk for sin dokumentasjon av Beethovens holdning, anti-volds-holdningen. Den understreker det meningsløse i ytringen fra den såkalte konkrete analyse.

B.

MORGENAVISEN LØRDAG

LØR. 17 OKT 1970

Slik endte utstillingen „Konkret analyse”

Utstillingen «Konkret Analyse» ble avsluttet lørdag kveld med en konsert av den progressive danske musikkgruppe «Day of Phoenix» i samarbeid med lysshowgruppen «King Kong» I løpet av ettermiddagen var stor salen blitt ryddet for alt som hadde med utstillingen å gjøre, og som har vakt så megen forargelse. Tilbake var bare den oppbygningen som har gitt plass for lys- og lydapparaturen, men den var blitt flyttet inn til veggen. Ellers var alle veggene frilagt og behengt med hvitt lerret.

Det tok litt tid før forestillingen kom i gang, men publikum som hovedsakelig bestod av lang håret ungdom av begge kjønn, viste en engleaktig tålmodighet. Der hørtes ikke en eneste misnagsytring. Det var også et ene stående lydhørt publikum, som i ordets egentlige forstand var med på notene. Og hvilke noter! En lignende konsert er neppe gitt i Bergen. Alt hva den menneskelige hjerne kan utpønske i retning av lyd og ulyd var tatt med, og lydvolumet var slik at det nærmest vil være et under om tilhørerne kommer fra det uten varige hørselskader. Noen få hadde vært forutseende nok til å ta bomullsdotter med seg. De er vel de eneste som i dag går omkring uten øresus. Men det var alle tiders konsert, sier de som forstår seg på progressiv mu-

sikk. Jeg for min del gjør det ikke og skal av den grunn avholde meg fra å uttale meg om den side ved saken.

Vi har sett litt av hvert, når det gjelder lysvirkninger. Men

Tvilsomme patrioter i Eldorado

Tony Curtis i «To tvilsomme patrioter».

Filmen handler om to eventyrere som i spissen for en gjeng leiesoldater lar seg hyre av sultanen i Tyrkia under borgerkrigen i 1922. I hovedrollene finner vi Tony Curtis, Charles Bronson, Michele Mercier og Fikret Hakan.

alt det vi hittil har sett, blekner mot det vi var vitne til lørdag. Strålebunder fra lyskaster og filmfremvisningsapparater krysser hverandre i stadig villdere tempo. Alt var i bevegelse, veggene danset, man hadde følelsene av at gulvet gynget under en, og man svelget i orgier av farver. Og til dette kom de synkoperte rytmer som forskjøv det normale tyngdepunktforløp, ikke bare i de musikkstykker som ble fremført, men også i en selv. Omtrent slik må det føles tenkte man, når man blir hensatt i vektløs tilstand under romfarter, eller når verden blir sprengt i stumper og stykker ved den aller, aller siste atomeksplosjon.

Riktignok var verdensrommets grenser ved denne anledning fastlagt gjennom storsalens beskjedne dimensjoner. Og det merkelige skjedde at veggene holdt, glasstaket likeså, selv om der nok var dem som hvert øye blikk ventet at det skulle falle ned i hodet på en. I stedet for verdens undergang fikk man oppleve en veritabel woodokveld. Der var ikke stoler nok til de alle som var møtt frem, og mange hadde plassert seg på gulvet, hvor de dels satt med benene i kors, eller lå henslengt som det kunne passe seg — i maleriske grupper. Strålebunderne feiet ustanselig over de mange merkelige frisyrrer og de forskjelligste skjeggfasonger. De kunne være alt, fra smuglere i operaen Carmen, kunstnere i «La bohème» eller sigøynere. Men hvorfor søke til operaen el-

ler operetter for å finne passende betegnelse, når man har en del av tidens virkelighet foran seg: De glade hippier. Her var de for en gangs skyld samlet. Kvelden var deres. For en gangs skyld fikk de i den gode stad Bergen være seg selv og oppleve en verden av lyd og farver, slik de vil ha den.

Ville rytmer, larm som løp storm mot lydturen, vegger som ble sønderrevet av bilder i tidens stil og i tidens sterke farver formidlet gjennom filmen, i en mangfoldighet og et tempo som man ikke skulle tro var mulig. Her møtte man kvinner i ekstase, snerrende tigre, brudstykker av alt mellom himmel og jord, i et uoppholdelig jag. Selv ikke korset manglet i denne heksedans på veggene. Det gjør det som kjent ikke i woodoo heller.

Slik artet finalen seg for utstillingen «Konkret analyse».

Pontijer

Ungdommelig krav om å få et eget hus

Utstillingen «Konkret analyse» har inspirert en gruppe bergens-ungdommer til å ta initiativ for å skaffe ungdommen et sted å være. Aksjon «fritt ungdomshus» er et faktum og i går var det «husmøte» i Kunstforeningen. Det man ønsker er et alternativ til ungdomssenteret i Bjørnsonsgate — et hus der ungdommen selv skal overta alt styre og stell. Modell er «Et sted å være» på Vaterland skole i Oslo som oppsto som en antimesse og som endte med å bli sosial velferdssentral, en utstilling av mennesker, for å bruke gårsdagens ordstyrers ord.

Hva ble så det konkrete resultat av «almannamøtet» i Kunstforeningen? I første rekke en samling ungdommelig underskrifter som kveldens tilstedeværende bystyrepraesentant Øyvind Skåtun vil legge fram for formannskapet på mandagens møte. Skåtun hadde forøvrig mye positivt å si om tanken som lå bak ønsket om et fritt ungdomshus. Han var klar over at ungdomssenteret i Bjørnsonsgate har en begrenset rekkevidde, og at mange ungdommer ønsker et sted hvor det ikke løftes pekefinger. Han etterlyste likevel mer konkrete planer for hvorledes det påtenkte ungdomshus er tenkt drevet.

Innledningsvis fikk det ungdommelige publikum presentert resepten på hvordan man skaffer seg et ungdomshus. Da bør man: «Sky alle kommunalpolitikere som ikke vet hva ungdommen står for, og i stedet ta kontakt med unge politikere som skjønner problemstillingen.» Det er dem som kan skaffe huset — hva huset skal bli til må ungdommen selv avgjøre.

På denne bakgrunn skal så aksjonsgruppen i «Fritt ungdomshus» fri til byens bevilgende myndigheter. Med den ene hånden vrir man hodet av det byråkratiske system — med den andre ber man om økonomisk støtte til et sted å være. Det låter inkonsekvent.

På den annen side — det er trass i alt en positiv vilje som er drivkraften i det arbeid som er satt i gang. Spørsmålet er bare om arbeidet kan kanaliseres inn i et riktig spor. Så vidt vi forstår skal det alternative ungdomssenter være et sted for alle — et sted hvor man ikke for enhver pris skal aktiviseres eller hvor det blir stilt krav. Det som skal skje skal akje spontant. Som ungdommen selv sier det: «Vi vil selv bestemme når vi vil spille musikk, når vi vil gå hjem, hva vi vil tegne, hva vi vil si. Det skal være et hus uten sensur.» Det er ment å bli et sted hvor man kan avregere, et sted for alle. Det bør ikke settes aldersgrenser og det skal ikke være noen som helst form for medlemskap. Det hele skal bygges på fellesskap og alle og enhver skal være beslutningsdyktige.

Det er tydeligvis det københavnske fenomen «Project Hus» som er forbildet. Oppslutningen til gårsdagens møte var forøvrig god, og det må man ta som et bevis for at en del ungdommer er på jakt etter et alternativ. Det er nemlig passé å vise til de mange eksisterende organisasjoner, foreninger og lag som arbeider på ungdomsfronten. Man må akseptere at det er noen ungdommer som faller utenfor. Nå ønsker de et hus hvor de kan være seg selv. Et slikt

ønske bør ikke myndighetene umiddelbart slå til marken. Ungdommen bør få en sjanse. Prosjektet kan gå bra — det kan spille fallitt. Man vet ikke før man har prøvd det.

Det kan bli et «rottereir» — en omsetningssentral for narkotiske stoffer, et sted for boms og kriminelle, et ungdomssenter med negativt fortegn. Hvorledes en slik utvikling skal unngås vet ikke i øyeblikket den ungdomsgruppen som har stilt seg i brodden for aksjonen. De vet i det hele tatt lite konkret — og det er det som er svakheten med den tanken de kaster fram. De vil ha kommunen til å stille hus til disposisjon — de frir etter økonomisk støtte, men bortsett fra kravet om et sted å holde til, og noen vagt formulerte forslag til aktiviseringsmuligheter, foreligger ingen konkrete planer. Når spontanitet er utgangspunktet har selvsagt ordet «planer» en dårlig klang i denne forbindelse.

Men det bør man ha klart for seg. Det gjærer på ungdomsfronten i Bergen. Ungdommen har for få tilbud, sier den. Nå vil den gjøre noe selv. I hvilken grad har Bergen vilje og anledning til å følge opp? Det er et spørsmål som det unge Bergen bør få svar på.

frimann.

M M
 MAN. 19 OKT 1970
 MORGENAVISEN

Møtested for

Konkret analyse og Parkvesenet

Jeg må villig innrømme, i likhet med tusenvis av andre borgere, at jeg ikke forstår alt som foregår.

Hvordan kan der være skattepenger til innkjøp av «Gumman» på toppen av den kommunale støtte til Konkret Analyse — når der ikke er midler nok til å forebygge den etiske nedbrytning som denslags oppsamlinger tar sikte på?

Hvem skal ta ansvaret for den påvirkning våre barn utsettes

for når skulpturen plasseres i nær kontakt med skolen?

For jeg er nesten sikker på at Parkvesenet vet HVORFOR det har gått inn for å la «Gumman» slå seg ned i Bergen og at man synes den er prisen (og risikoen) verd.

Jeg ber om hjelp til å forstå. La oss få en Konkret Analyse av denne avgjørelse — la oss få vite HVORFOR!

L.K.

MORGENAVISEN LØR 17 OKT 1970

Konkret analyse — kunstformidlernes ansvar

Jeg vil få lov å takke Dagny Hysing-Dahl for hennes innlegg i Morgenavisen 16. okt. Konkret analyse- kunstformidlernes ansvar. Det hun skriver er helt i samsvar med mitt syn. Og skal jeg dømme etter alle de oppringninger og breve jeg har mottatt etter at jeg kastet hansen til Kunstforeningens intendant og styre, er det mange, mange her i byen som deler vårt syn.

Ropet på frihet er gått for langt. Vi er alle ansvarlige for tiden vi lever i og for fremtiden.

Dagny Hysing-Dahl skriver blant annet:

«Det burde være et rimelig forlangende fra publikums side

at våre kunstkritikere kunne gi et minimum av veiledning i den jungel av saker og ting som presenterer å være «sann kunst». I så måte er vi blitt dypt skuffet».

Dette tror jeg mange er hjertelig enig i. Men det bør tilføyes at Morgenavisens kunstkritiker den 5. juni i år skrev følgende:

«Det er skremmende å se kunstdidskriftenes billedstoff med alt det som samler seg under betegnelsen kunst. Vi snakker i dag om forurensning av naturen. Menneskesinnet er også natur som kan bli forurenset. Vi trenger en generalrengjøring for slagg og bløff i tidens «kunst».

Lise Landmark von Krogh.

Under denne vignetten offentliggjør vi innleggene må være korte, og vi ser helst ønsker å skrive under merke, må likevel beholder seg rett til å foreta forkortelser!

En konkret analyse

Herr redaktør!

Til Kunstforeningen gikk jeg idag, som så ofte om søndagene. Jeg hadde en anelse om, at «Konkret Analyse» var noe usedvanlig. Men da jeg kom inn, møttes jeg av et miljø så sjofelt og nedbrytende, at jeg ble helt sjokkert. Det var som om en demon eller flere hadde vært sluppet løs. Så meget stygt, skittent og redselsfullt er det vel vanskelig å finne samlet på ett sted — og hvilket sted!

Det som allikevel opprørte meg mest i all simpelheten, var Kronprinsparets bilde og de krøllete norske flagg.

Jeg betraktet publikums ansiktsuttrykk! De eldres dypt alvorlige, nærmest bekymret, de yngres desorientert, forskrekket. Noen få lo, men ungene jublet. De syntes det var gøy. Selv gikk jeg bedrøvet bort. Der skal vaskes lenge, før Bergens Kunstforening kan bli ren.

Bergen,

G. E. O.

Hurra for kritikken

Herr redaktør!

La oss på denne måten få vise at vi fullt ut slutter oss til Lise Landmark von Kroghs utmerkete og uredde innlegg i Deres avis fredag den 9.—10. Fru Landmark von Krogh kom oss i forkjøpet i sin kritikk av utstillingen «Konkret Analyse». Ikke minst stiller vi oss solidariske med henne når hun etterlyser styrets sunne dømmekraft, og de bevilgende instansers evne til å skille mellom kunstnerisk utfoldelse og bare utfoldelse.

Til syvende og sist er vel denne flausen bare nok et bevis på at H. C. Andersens fabel om «Keiserens nye klær», fortsatt er hyperaktuell.

Bergen,

Eva og Leif Nordahl, medl. av Kunstforeningen.

BERGENS TIDEN DE 20 OKT. 1970

Et konkret slag i luften?

Av Harald Flor

Et begrep man stadig har støtt på i den siste tida er «kunstens krise». For de såkalte kunstelskerne innebærer dette at kunsten ikke lenger er vakker, kunstnerne tar for seg «kunstneriske» subjekter — kunsten er ikke lenger det som «hever mennesket bort fra denne verdens jammerdals». For andre igjen er denne «krisen» et uttrykk for distribusjonsproblemer, avstanden mellom kunstner og publikum skyldes den mangelfulle og foreldede formidlingsituasjonen. Men kjernen i denne kriseproblematikken, kunsten selv, som ideologisk struktur og myteomspunnet verdisystem er det langt færre som diskuterer (i alle fall her til lands). Begynner man der vil man snart oppdage at det i langt større grad dreier seg om vårt samfunns krise enn om kunstens.

DET MAN FORNEKTER

Dilemmasituasjonen som så mange kunstnere opplever i dag kommer klart til uttrykk i manifestasjonen «Konkret Analyse», som i Lasse Grundts og Stefan Rinks regi nå pågår i Bergens Kunstforening. Deres utgangspunkt synes å være: Skal man gjøre kunsten til et språk som fungerer mellom mennesker og ikke bare som enveis kommunikasjon, må man bryte fullstendig med de hevdvunne medier og prinsipper for presentasjon. Riktignok liker ikke de omgivelsene som man møter innenfor kunstforeningens vegger noe man har sett før, men det er likevel ikke noe fundamentalt brudd. En ting er at kompromisset kommer inn i form av en blanding av tradisjonelle og nye medier

(ironisk nok er det kanskje at det er Oddvar Torsheims malerier som har den sterkeste effekten), noe annet er det at «Konkret Analyse» i sin manglende konsekvens, sin mangtydighet og sine sirkuseffekter, faktisk føyer seg inn i rekken av kunstneriske «språk» — man representerer likevel det man fornekter.

NYTTIG

«Konkret Analyse» har likevel på mange måter vist seg å være nyttig, selv om den fungerer snarere i kraft av hva den ikke er enn hva den er. En ting er at den har provosert det mindretall for hvem det rituale kunstforeningsbesøk er en del

av det sosiale mønster (makt), en annen ting er at barn og ungdom får avløp for utfølelsestrang og aggresjon (for så vidt viktig) gjennom selvaktivisering, men langt viktigere er det faktum at i disse omgivelsene begynner en del folk å snakke sammen — på grunnlag av dette ufullstendige er det muligheter til å formulere noe. Komponenter til et anvendbart språk kan man finne, men det det gjelder er å forankre disse komponentene til hverandre og til virkeligheten på en mer relevant måte. Først gjennom fortydeliggjøring vil problematikken og intensjonene tre fram og fungere, — først da vil det bli en analyse.

Dagsbrevet 19 okt. 1970

Bergens Tidende lørdag 31. oktober 1970

5

Et konkret krav om kvalitet

Av EVA HJORT NORDAHL

Med fare for å bli stemplet som reaksjonær, besteborgerlig, konservasjonell og konservativ, tillater jeg meg likevel å imøtegå Merete Wiger i hennes, for så vidt saklige, forsøk på å rettferdiggjøre utstillingen «Konkret Analyse».

Merete Wiger gjør samme feil som Paul René Gauguin, hun trekker den forhastete slutning at når publikum kritiserer utstillingen, er det utelukkende ut fra snevre, småborgerlige motiver. Ved å avfeie kritikken med disse argumentene, har både utstillerne, styret og intendanten i Bergen Kunstforening, lettvis skaffet seg en sovepute, og med opphøyet arroganse tillater man seg så å betrakte den store massen sånn litt fra oven.

Selvsagt har alle vi som reagerer mot utstillingen, gjort det ut fra vidt forskjellige forutsetninger og prinsipper. Men skjærer vi inn til beinet og fjerner alt som har med moralsk forargelse å gjøre, står vi, etter min mening, likevel tilbake med bare filler og boss. Og dette bør være kjernen i innsigelsene mot Kunstforeningens styre og intendant, at alt dette klovneri, som Merete Wiger mener vi trenger, manglet kvalitet.

Sikkert har Lasse Grundt & co., hatt sine intensjoner med «Konkret Analyse», sansynligvis har de følt seg kallet til å redde oss alle fra tredemøllens sløvende rundgang. Men, — som kjent, — mange er kallet, få utvalgte.

Det er ikke nok å ha et budskap. Hvis man vil kalle seg kunstner, må budskapet bæres fram av talent, om ikke av geni. Og på toppen av disse kravene, må man kunne forlange at de utøvende kunstnerne stiller strenge krav når det gjelder kvalitet og presentasjon av det dyrebare budskap.

Mange av oss som har reagert mot «Konkret Analyse», tåler så inderlig vel å se menneskelig nakenhet. Og etter at pornoblggen for ikke så lenge siden, skylte over våre hjemlige strender, ser kanskje til og med den mest konservative besteborger mindre pietetisk på menneskets fysiske kontaktbehov, enn hans besteforeldre gjorde. Det finnes også ganske mange av oss som ikke er helt uvitende om hvor hellig livet kan være, heller ikke har vi gitt opp i kampen mot tomheten i tiden, mot jugget og platthetene og mekaniseringen av mennesket og dets hverdag.

Derfor tar vi med glede i mot kunsten i alle dens uttrykksformer og særlig når den er kontroversiell. Vi vil faktisk at den nettopp skal være en vekker. Men for at den skal ha noe å si oss, må den gå i dybden. Det er vel for eksempel ingen som benekter at det er forskjell på Henry Millers og Agnar Mykles diktning, og de små, glørete pornoheftene man kan få kjøpt i en kiosk?

Så enkle symboler som Grundt og Rink valgte å karakterisere vår tid med, kan bare beta umodne, unge mennesker som ikke har «et sted å være». For en aldersgruppe som ennå uttaler livet ha-stemt med stor L, og som

ukritisk sluker alt som støtter deres opprør mot og oppbrudd fra barneår og hjemlig autoritet, har «Konkret Analyse» sikkert vært en fabelaktig opplevelse. Hvis hensikten med utstillingen var å samle en liten flokk og danne en forening til gjensidig beundring, forstår jeg naturligvis at alt fortoner seg såre vel for «analytikerne». Men hvis målet var å oppnå kontakt også med voksne mennesker, som kanskje har et like sterkt behov for å orientere seg i kunsten og tiden, da var «Konkret Analyse» et slag i luften, etter min mening.

Hvorfor har man forresten en jury som tar ut de kunstverk publikum skal få se på for eksempel. Vestlandsutstillingen? Er det ikke fordi man tilstreber en viss kvalitet? Merete Wiger velger å bruke uttrykket sensur, når det er snakk om å stenge dørene for snuskerier. Ordet er naturligvis hårfint valgt, bare er det her ikke snakk om at menigmann skal sensurere hver utstilling i Bergens Kunstforening. Spørsmålet gjelder om man er tjent med et styre som ikke skjeller mellom billig kvasifilosofi og kunstnerisk kvalitet. Med denne såkalte sensur, sparker man ballen ut over sidelinjen til høyre, i følge Merete Wiger. Dermed utdypes man i virkeligheten denne utstillingens intensjoner. Men hvis Merete Wiger «rømte fra utstillingen bort på en skikkelig kino, og for første gang mottok den greie, lettforståelige ring av selvtillit-reklamen med en viss sympati», da er vel nettopp det et bevis på at utstillingen har sparket bein under egne intensjoner.

La for all del ungdommen få et sted å være, la oss stille krav om gode forhold for pleiepasienter og våre gamle, la oss protestere mot trafikkløst, reklamens overdrivelser og utbytting av dem som står svakt i vårt eget samfunn, og ute i verden. Og la oss fremfor alt arbeide for å skape levende kontakt mellom menneskene.

Men forlang ikke at vi skal stå himmelfalne i ekstatisk beundring når Bergens Kunstforening slipper til en håndfull mennesker som tror de kan vekke og frelse verden ved hjelp av noen billige knep.

Det er ingen hemmelighet for voksne mennesker at livet stiller store krav, og at mennesket er et ensomt vesen på jorden. Faktisk har også tidligere tiders kunstnere oppdaget og formidlet dette budskapet om «själens obotlige ensamhet», og med atskillig større virkning og overbevisning enn de herrer sirkusdirektører i Bergens Kunstforening.

Bergens Tidende lørdag 31. oktober 1970

43

nest siste

PASSIAREN

Til underretning for allverden: Byjubileets generalsekretær Carl O. Gram Gjesdal har et par dager i denne uke ikke vært i Håkonshallen. Det skyldes at han hadde lovlig forfall, i og med at han var på en rask todagers-turné til Oslo og København.

Formålet med reisen: Å snakke om Bergen og byjubileet.

— Var det en konkret analyse i en kritisk uke?

— Personlig har jeg ikke noe imot hverken analyse eller kritikk. Men dette var altså oppfyllelsen av gamle løfter til Oslo Folkeakademi og «Den Norske Forening av 1863» i København. Det siste er forsåvidt en videreføring av det berømmelige Det Norske Selskab, der trønderne gjorde seg gjeldende før de reiste til Bergen og ble gode bergensere.

— Var det for å stimulere en ny folkevandring De var der?

— Begge deler snakket jeg om «Et år av en lykkelig bys liv».

— Et lykkelig år?

— Det får man da håpe. Men temaet var altså hvordan og hvorfor jubileum. Om denne stimulanen til selvaktivitet som

hele tiden har vært tanken bak jubileumsfeiringen.

— Gjorde De opp status?

— En foreløpig, såvidt det er mulig. Men hovedvekten ble lagt på å artikulere tanker om hvorfor byer jubilerer.

— Det bød vel neppe på problemer?

— Nei, i og for seg ikke. Men jeg tok også opp den kritiske uke og problemer som man ikke har klart å løse.

— Var De full av patriotisme?

— Den har jeg underspilt hele tiden. Men det ble jo «Madam Felle» og andre Bergens-viser endel ganger. Og selvfølgelig Svekon-filmen «Bergen — et møtested for mennesker». Det er en deilig film, det syntes publikum også. Det var forøvrig, om jeg så må si, forbløffende tallrikt. I Oslo ble denne Bergens-aftenen arrangert i et av auditoriene i det gamle Universitetet, i København i Norges Hus. Gledelig var det at både ambassadør Arne Skau og ambassaderåd Guttorm Grønningseth så seg tid og anledning til å være tilstede.

— Det var med andre ord et møte av ambassadører?

— Nå, — jeg er bare en ydmyk funksjonær.

a—m.

Ujevnt trekløver

AV HARALD FLOR

I gjen er alt ved det gamle i Kunstforeningen, og alle som har vært redd for kunstens ve og vel (eller var det kanskje for sitt eget?) kan puste lettet ut. Hverken Paul René Gauguins materialbilder eller skulpturer, Arne John Jutrems malerier eller Reidar Rudjords etsinger, formår i særlig grad å sette sinnene i bevegelse eller vekke motforestillinger hos det faste publikum. De holder seg innenfor de vel etablerte rammene for kunstnerisk uttrykk såvel mediamessig som formspråkmessig, og faller dermed pent på plass på de dertil egnete vegger og sokler — m.a.o. det gamle forhold mellom kunstverk og tilskuer er reetablert (dermed ikke sagt at dette nødvendigvis må være et ufruktbart forhold).

Den utvilsomt mest interessante blant de tre utstillerne er Paul René Gauguin. Hans navn forbinder man gjerne med grafikkens område, (samt det nå utterpete faktum at han er sønnesønn av sin bestefar). Det kanskje mest fremtredende trekk ved hans grafiske produksjon (foruten det tekniske mesterskap), var at midt oppe i all norsk trausthet og naturfølelse kom det et innslag av fabulerende humor. Dessuten var hans motivverden ofte knyttet til suget av en så upretensjøs karakter at de også på den måten overrasket. Hva man kunne lese ut av disse bildene var et virkelighetsforhold uten de store vyene, men med en nærhet til og dermed kunnskap om de prosaiske tingene, og ut fra dette nærforhold kom fabuleringene, ikke spekulative, men som en frigjort fantasiverden hos et menneske med evnen til å se de potensielle mulighetene. Farvetresnittene «Tre fromme gudstilbedere» og «Gammel bøyg» fra slutten av fortlidene var typiske eksempler i så måte.

Det er ikke rart at Gauguin ut fra denne evne til å se de merkkeligste aspekter ved tingene (som samtidig synes så selvfølgelig), har valgt et medium som materialbildet. Man finner igjen en del av de samme motiver som i grafikken: fisker, insekter og dyr. Det tekniske mesterskapet er også her til stede, og han benytter en rekke materialer. Til tross for dette mangler de aller fleste materialbildene den spenning og det kaprisiøse aspekt som grafikken hadde. Motivene er nå sjelden et potensial som frigjøres gjennom sammenstillingen av de forskjellige materialelementene eller uttrykkskomponentene, de danner snarere et på forhånd oppsatt skjema som materialene appliseres på. På denne måten blir man også oftere slått av de forskjellige materialenes eget eller forskjønnet uttrykk, enn deres evne til å spille sammen med andre og dermed transformeres til noe kvalitativt nytt. I stedenfor at det formale og estetiske aksentuerer det fabulerende aspekt, blir det fabulerende oftest et svakt krydder i alt esteteriet.

Det er først og fremst i skulpturene man merker den gamle kloa, her skjer transformeringen til noe nytt, her forløses en potensiell mulighet i materialet.

Det kanskje beste eksemplet finner man i den lille skulpturen, «Pan», som virker så selvinnyttende, — nærmest «grodd» ut av materialet. I slike eksempler beviser Paul René Gauguin at han fremdeles har den «forløsende» egenskapen som var hans store styrke som grafiker.

Med Arne John Jutrems navn forbinder man en dyktig kunsthåndverker, som ikke minst har tilført glassbrukskunsten vesentlige kvaliteter. Når han nå fremtrer som maler, synes det klart at den egenart og den kvalitet som

Hayter. Det er stadig vekk det samme tema han utforsker, et visst strandutsnitt fra en viss kyststripe. Dette motivet, som så utvilsomt er fascinerende, har han laget et utall variasjoner av, og det er imponerende å se hvordan han igjen og igjen har maktet å belyse en ny side ved det. Allikevel synes det nå som om det ikke kan være stort mer å presse ut av dette så ødslige men på samme tid stemningsmettede motivet, — noe annet bør komme før det blir monoton maner ut av det.

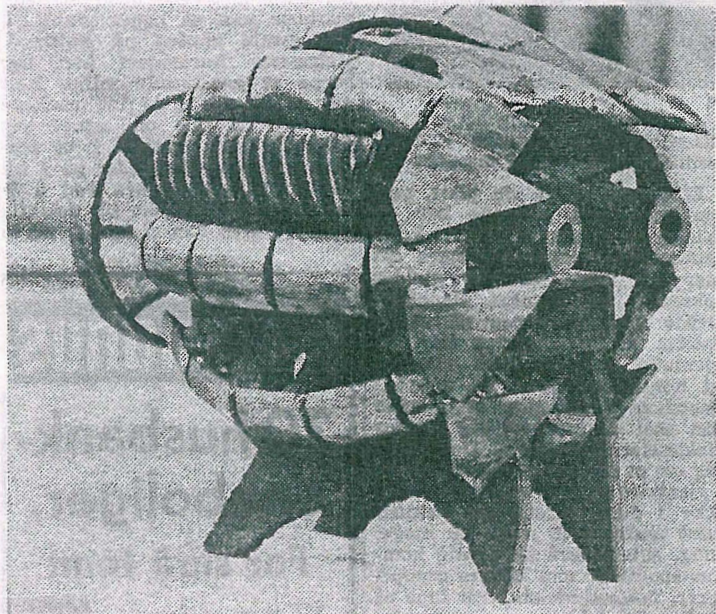

Arne John Jutrem: «En lys dag»

er kjennetegnet ved hans brukskunst og industriformgivning, ikke har latt seg overføre til maleriet. Maleriene er malt i løpet av et års tid i Paris, og bærer tydelige bud om franske forbilder. Man finner her en billedstruktur som er en typisk etterklang fra femtiårenes Pariserskolemaleri, og de «strømmende» fargemassene i enkelte bilder viser tydelig at Jutrem har sett på malere som Bazaine, Le Moal og kanskje særlig Manesier. Men det som i disse maleris beste bilder fremtrer som organiske, prosessuelle forløp hvor hele billedflaten spiller sammen, er her blitt et tamt skjematisk ekko.

Det manglende «pustet» kommer enda klarere fram i de bildene hvor det linjære komposisjonsskjelettet er utelatt, og uttrykket baseres på ren farge- og stoffekspresjonisme. Det virker derfor uforståelig når Øystein Parmann i sitt katalogforord kan hevde at Jutrems farge nå er forløst, og at han nå har nådd fram til full frihet (hva nå dette egentlig må bety).

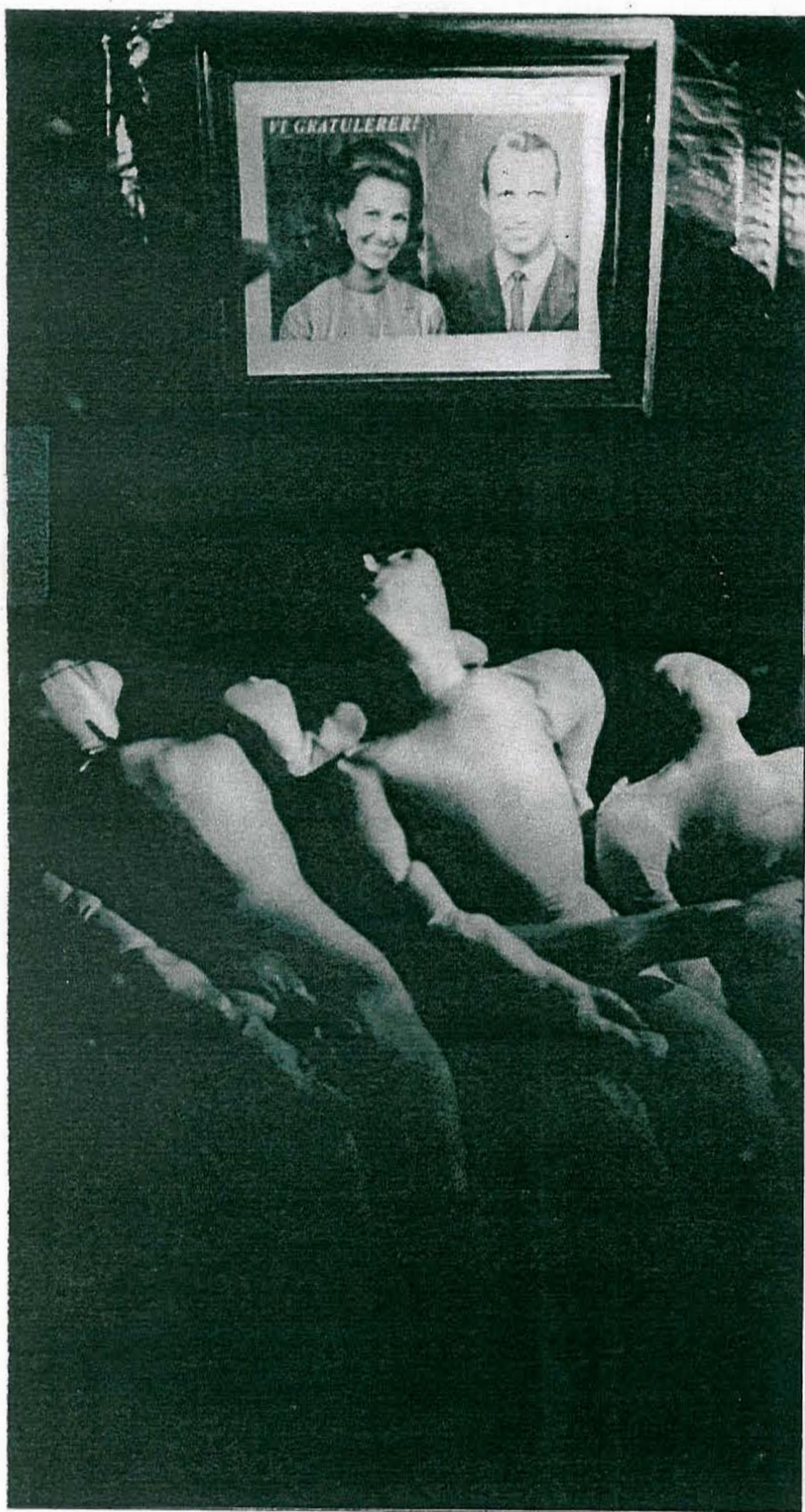
Reidar Rudjords farveetsninger rundt visse strandmotiver har etterhvert blitt velkjente (bl.a. gjennom tidligere presentasjon i Intimgalleriet og Galleri 1). Rudjord er en teknisk dyktig grafiker som behersker sitt medium på en overlegen måte, bl.a. har han jo fått grundig skolering hos

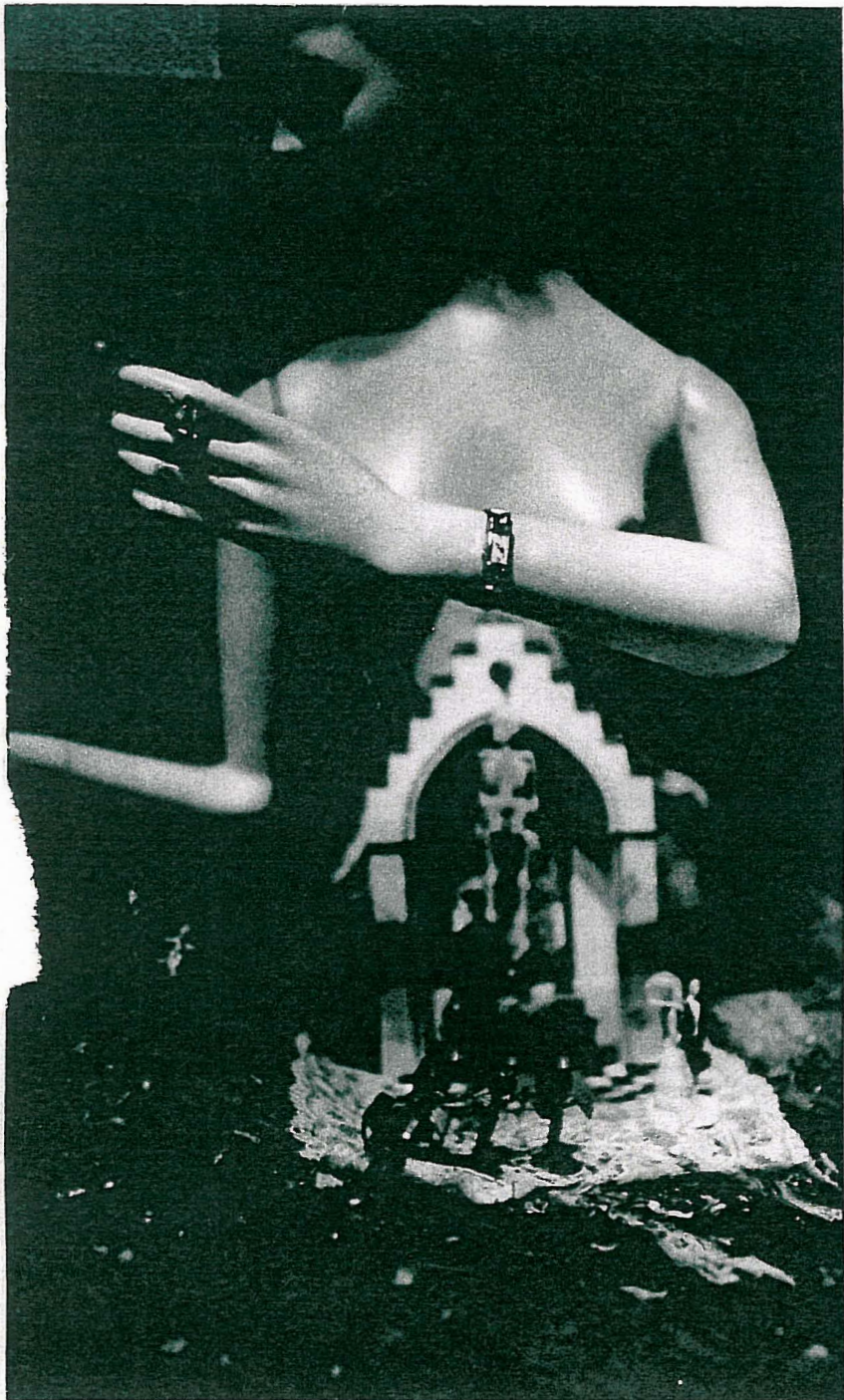

Paul René Gauguin: «BOLIDE»

KUNSTENS BEGRAVELSE

Unge kunstnere i Bergen har erklært kunsten for død, med en utstilling i Kunstforeningen. Med oppfordring: Slutt å forandre kunsten, gjør noe med verden.

Tekst: Lise Winther Bilder: Åge Fermann

President Nixon var hyppig tilstede da Kunsten, med stor K, ble erklært for død og maktesløs i Kunstforeningen i Bergen i høst.

Tricky Dicks kontrafei var masseprodusert i naturtro størrelse og plasert som en gjennomgangsdetalj i utstillingen. Hodet for den vestlige verdensmakt erstattet rattet på en gammel kjelke, og djevelen i helfigur var lett gjenkjennelig på TV-smilet fra amerikansk valgkamp. Presidentens taler var å finne i en varehyllens assortement. Etiketten på en tom glasskrukke fortalte det.

Hvorvidt dette gjør noe fra eller til for mannens «image» er vel tvilsomt. Han markerer seg visst godt nok sjøl.

Men altså, Kunsten er død. Det står med store bokstaver straks innenfor døren.

Det var Lars Grundt og Stefan Rink som presenterte utstillingen «Konkret Analyse». Det var vel også de som ga den følgende karakteristikk: - Et konkret slag i løse luften.

Vi holder oss fortsatt til programerklæringen, når vi forklarer utstillingens moral: Kunstnere, slutt å forandre kunsten. Gå heller ut og forandre verden.

Hvorfor er kunsten gått i grav?

Jo, heter det bla., fordi å

lyve, det er å vite sannheten men ikke turde si den. Sannhet er et spørsmål om mot. Vi kan bli så fanget i vår egen løgn, at sannheten blir uutholdelig. Vi vender den ryggen. Bekvemmelighets hensyn. Kunstens sannhet når ikke dit den skulle. Derfor er kunsten uvirkelig. Usann. Den virker ikke. Derfor.

HOLDNINGSLØSE FILLEDOKKER

Ved anledningen er Kunstforeningen kledd i sorg. Veggen er trukket med svart plast, som kjempetavler å uttrykke seg på. Noen, som følger for det, griper sprayflasker med maling og skriver: ANGST. Isolasjon. Hva er sjel? Hva er liv?

At de tør. Det er jo ikke svar å få. Eller finnes det en respons?

Utstillingen skal ha vakt en viss forargelse.

Her er jo heller ingen ting som er pent å se på. Her er Nixon, som sagt, men han er nå ikke så avskrekkende i plast.

Det første blikkfang er antagelig oss selv, og kunstnerne, symboliserte i digre filledokker som snurrer vinglete og holdningsløse, rundt og rundt, klamret til et primitivt hjul.

Straks etter befinner vi oss i en manesje. En stor dukke har begravd både hode og overkropp i sagmuggen. Der er vi igjen, med vår enkelige strutsepolitikk. Nei, det er ikke noe oppløftende, heller ikke ved bordmodellen av en herjet moder jord. Kvinns buk er en kirke. Der forrettes dåp, konfirmasjon, bryllup og begravelse, alt mens jorden omkring blør. Utryddelses-prosjekttilersneier sandkassen, der barn leker. Javisst, en gjennomsnitts avisleser kan nikke bekreftende og si i den forbindelse: intet nytt fra kunstfronten.

MØLLSPIST MADONNA

Men det er liv her. Unge mennesker løper til og fra, i oppsiktsvekkende påkledning som har lite med mote å gjøre, men kanskje med mot. Iallfall med fantasi. En av pikene har slør foran ansiktet. På sløret er applikert en blodrød munn, et utenpåklistret smil. Bare for å antyde stilen.

Tomme oljefat er stemningsskapende instrumenter. De faller inn som trommer i et rituale. Tynne aluminiumsflak gir også selsom lyd, mens en improvisert sørgetone på trompet faller inn fra bakgrunnen. Tilfeldigvis.

Mer infernalsk konkret blir larmen da en ladning skoleungdom kommer, og annenhver gutt og pike faller for fristelsen til å prøve et løselig henslenget tastatur. Det utløser en helvetes låt av tutende bilhorn.

Vi plukker tilfeldig i dette pulterkammer med rariteter og nevner en nitid kopierte madonna. Den klassiske dame er møllspist og solid gjennomhullet.

Publikum kan delta aktivt, blant annet ved å kludre på opinionstavlen. Her kan vi lese både tøv og meninger. Vi ser f.eks. at også bergensere, som folk flest, ønsker seier for FNL.

I varehyllen, som vi tidligere har streifet, står poser og bokser med ymse innhold. Her tilbys «Offisiell pyntedukke», et norgesglass stappet med sagflis. En tom ølflaske har merkelappen: Rørt nordmann. Samme emballasje er brukt til markedsføring av gamle fedrelandssanger, mens sersjanter fås i form av en tom rødmalingspøse.

Noe morsomt og noe dumt, noe oppfinnsomt og noe banalt. Det er en vurderings-sak.

OPPSTÅNDELSE

Har en slik utstilling noen virkning? I Kunstforeningens

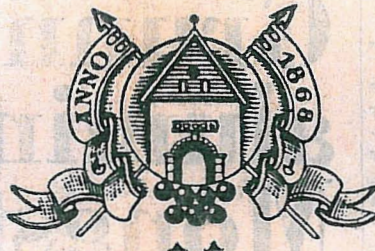
lokaler får den naturligvis en spesiell effekt, for iallfall de faste besøkende. De forventer ikke å finne kaos og anti-kunst. Så blir den iallfall en overraskelse. Og hvem vet.

En god utstilling? På plakater ved inngangen har utstillerne kommet anmeldere i forkjøpet og forklarer selv hva Konkret Analyse er.

Vi siterer: «Utstillingen er dømt til å mislykkes på tross av de gode intensjoner. Den er et pandemium for en liten klynge progressivt borgerkap, som kan komme og sole seg i sin mangel på forståelse. Den er et emblem for det offentliges forløyvede velvilje overfor det progressive. Den er en utfordring også til arbeiderne, som ikke kommer - med god grunn. Den er en glede for alle oss som er i stand til vellyst over fortvilelsen, hjelpeløsheten, vanviddet.»

Da Konkret Analyse pakket opprøret sammen, kom andre og pakket sin kunst ut. Så var det orden i Kunstforeningen igjen. ■

Bergens Tidende

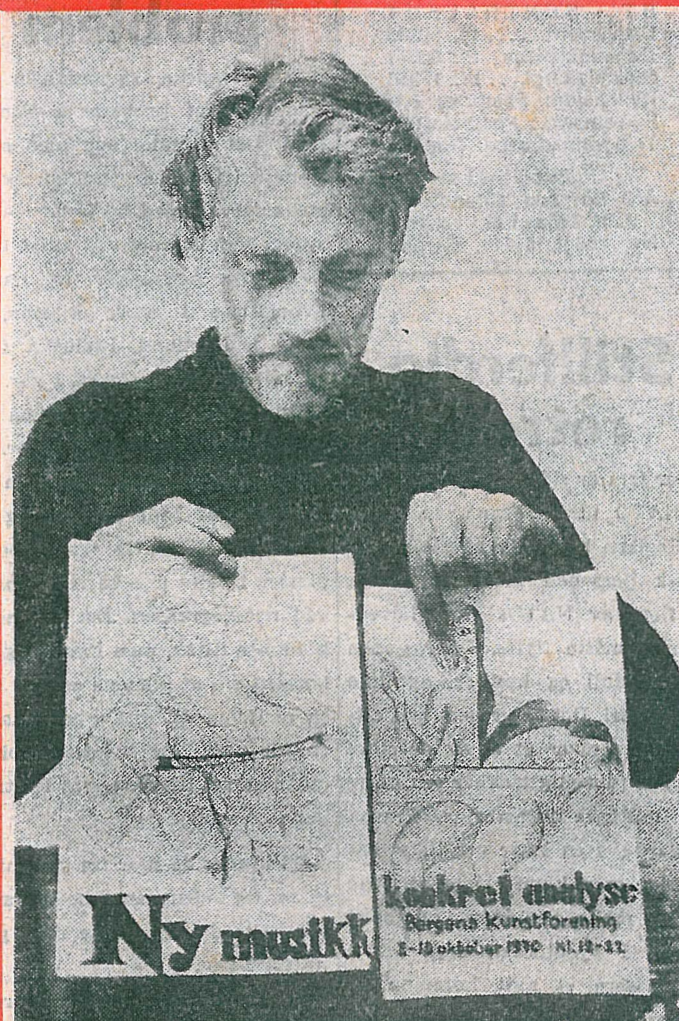
4,00, siste side 2,00, 3. side 2,15, tekstsider 1,85,
klass 0,15 pr. min. B.m. 1,00 pr. innr. E.a. 2,00.

ONSDAG 17. FEBRUAR 1971

Abonnement kan tegnes ved alle poststeder
nr. 69999. Kr. 180,00 pr. år, kr. 90,00 pr. halv

„Analysen” alt for sterk

AKSJON FOR Å KASTE STYRET
I BERGENS KUNSTFORENING

Lars Grundt med to deler av den firdelte plakaten for utstillingen «Konkret analyse» i Kunstforeningen.

Bølgene omkring «Konkret analyse» har ennå ikke lagt seg, og det er et åpent spørsmål om styret i Bergens Kunstforening vil bli revet med i dragsuget. Høstens sensasjonelle utstilling tiltrakk seg et ekstraordinært stort publikum, men utløste også en langvarig og intens debatt på mange fronter.

I utallige leserinnlegg ble det gitt uttrykk for fnysende forargelse over at kunstforeningen hadde åpnet sine porter for «svineriet». Kunstens hellige haller blir profanert. I temperamentsfulle vendinger ble det krevet at arrangementet måtte få følger for kunstforeningens ansvarlige ved første anledning.

Nye folk

Dette høvet dukket opp i form av generalforsamlingen som nå er tillyst 3. mars. Rykter på byen vet å fortelle at en aksjonsgruppe er i sving for å lage «palassrevolusjon». Styret skal styrtes, heter det. «Bergens Tidende» får bekreftet at en gruppe kunstinteresserte i det stille planlegger en aksjon med sikte på å få inn i ledelsen nye folk med et annet syn enn det dagens styreflertall står for. Av styrets sju medlemmer er det fire som står for tur til å tre ut: foreningens viseformann, fru Aagot Lindebrække, di-

rektør Jan Askeland, maleren Henry Nielsen og konsul Ragnar B. Johannessen. Det er disse fire en gruppe aksjonister vil ha erstattet med andre som har et sunnere kunstsyn. Også personer på varamannslisten «ønskes byttet». De to første av fire valgte varamenn er høyesterettsadvokat Gunnar Greve jr. og disponent Finn R. Jørstad.

Formannen er trygg

Styreformannen advokat Wilhelm Haaland kan sitte trygt til neste årsmøte — han er ikke på valg i år. Det er heller ikke styremedlemmene generalsekretær Carl O. Gram Gjesdal og maleren Einar Rustad-Hansen.

Generalforsamlingene i kunstforeningen pleier å gå svært stillferdig for seg. Fremmøtet er minimalt. Av foreningens par tusen betalende medlemmer er de som
Over til side 20 — 5

5 „analysen” ...

møter opp på generalforsamlingen oftest tellende på fingrene. Når så få viser aktiv interesse ved fremmøte, blir valgene vanligvis avgjort ved akklamasjon. Ytterst sjelden dukker det opp avvikende forslag. I en slik situasjon er det lett å lage «kupp».

«Bergens Tidende» har snakket med en av dem som ønsker å gi kunstforeningen en ny kurs. Vedkommende legger ikke skjul på at «Konkret analyse» er hovedårsak til den planlagte valgaksjon. Misnøye har det vært like siden «Gruppe 66» fikk innpass i de hellige haller, men misnøyen har akkumulert seg sterkt i den senere tid. De som nå sitter i styret har allerede vært der lenge nok og bør få avløsning, sies det. Et handlekraftig styre vil ikke uten videre hoppe på alle de utstillingsforslag som blir lagt fram for dem. Kunstforeningens formålsparagraf: Å spre kjærlighet til og forståelse for kunst, har styret ikke holdt seg etterrettelig. Derfor er det modent for utskiftning, hevdes det.

Det er et spørsmål om ytringsfrihet

Per Remfeldt om «sunn kunst», kunstforeningens ansvar, alternativet kosekrok, tillitsforholdet til kunstnerne, faren for det middelmadige og om Robert Jacobsen som holdt sitt ord. Kunstforeningen hadde 53.000 besøk i fjor og et salg på nær en halv million kroner

Bergens Kunstforening har arrangeret vel 200 utstillinger i løpet av den siste tiårsperioden, og jeg har funnet interessante og verdifulle ting i dem alle — hver på sin måte. Men det er klart at enkelte bilder, ja gjenstander for den saks skyld, kan virke sjokkerende — særlig hvis de tas ut av sin sammenheng. Vi husker det hvite lerret på den italienske utstillingen, og «spikerstolen» på den tyske. Rent personlig må jeg si at det slett ikke er alt jeg er like begejstret for. Men vi kan jo ikke bare stille ut det vi selv liker.

I kunstforeningens styre kommer det fram divergerende oppfatninger — det skulle også bare mangle. Hva vi ikke er uenige om, er det klare standpunkt at vi har plikt til å orientere om det som skjer i kunsten — og den verden vi lever i. I grunnen er det også et spørsmål om ytringsfrihet. Som Voltaire skal ha sagt: Jeg er uenig i Deres meninger, men jeg vil til døden forsvare Deres rett til å hevde dem.

Intendant Per Remfeldt sier dette til «Bergens Tidende» foran neste ukes generalforsamling der det legges fram en årsberetning med nye rekordtall for kunstforeningens virke. 26 utstillinger er arrangert, og besøktallet ligger høyere enn noe tidligere år. Men holder nøye rede på besøket som i 1970 kom opp i 53.362 personer. Samtidig har omsetningen av kunst gjennom foreningen økt kraftig. For i fjor ligger tallet opp mot en halv million kroner — en tidobling på 10 år.

— Mange vil bruke kunsten til sine spesielle formål. Sosialrealistene stillet sine strenge krav, Goebbels gjorde det på sin måte. Dagens unge vil bruke kunsten politisk ut fra sine standpunkter, andre igjen vil at kunsten skal stå i godhetens og renhetens tjeneste. Også sistnevnte gruppe vil benytte kunsten til et formål som ligger utenfor kunsten.

Vi må erkjenne at mange kunstnere ikke er opptatt av det gode. Jeg synes faktisk det er litt uhyggelig når mennesker i dag begynner å snakke om «sunn kunst». Det gjorde de i Tyskland for 35 år siden. Den store Goya er hinsides alle forestillinger om renhet og godhet. Men bevars for en kunstnerisk kraft der er i alt han laget. Hans raderinger er rystende avsløringer av menneskets ondskap og fornedrelse. Bør da ikke hans bilder vises?

— Sier dere ja til alle som ber om å få disponere kunstforeningens lokaler?
— Nei, det har vi ikke en gang kapasitet til. Vi får et stort antall tilbud om utstillinger som aldri fører til noe. Vi er kresne. Hovedvekten ligger på separatutstillinger av norske kunstnere, der den faste regel gjelder at kunstneren selv foretar utvalget og innestår for hva han viser. Vi vil ikke sensurere kunstnerens arbeider.

Men kunstforeningen er selvfølgelig ansvarlig for det som vises, også i et tilfelle som «Kokret analyse», der vi overlot til Lars Grundt og Stefan Rink å arrangere utstillingen og aktiviteten rundt den.

— Står De uforstående til at folk hevder å bli sjokkert av hva de ser her?

— Nei, det tror jeg nok kan være tilfelle. Men det er nå en gang kunstens virkemiddel, dette å sjokkere.

— Hvorfor spørger De da ikke for å holde kunstforeningen «sturen»?

— Etter mitt skjønn ville det være umoralsk av styret å legge an på det populære, gjøre kunstforeningen til en kosekrok med bare pene og hyggelige bilder. Man ville miste kontakten med det som skjer i vår egen verden. Den frie kunst er tidens spill. Vi kan være misfornøyd med kunsten som vi kan følge oss utlappas i en problemfylt verden. Men den dag vi krever at malerne skal male slik vi vil ha bildene, da kan vi slutte å drive kunstforening. Da har den ikke lenger noen berettigelse.

— De eksperimentelle utstillingene antyder en ny linje i kunstforeningens virke?

— Slett ikke. Store utstillinger som den italienske og vest-tyske var eksperimentelle nok, men de hadde såmenn offentlighetens stempel på seg. Også egne oppsetninger har hatt eksperimentering. I kunstforeningen har vi tell karakter, som «Status 70», der alle Bergens bildende kunstnere fikk sende inn verker — uten juryering. Vi hørte ikke et beklagelses ord i den anledning. Vi vil ha rett til å kjøre Gruppe 66, men avskriver ikke dermed retten til også å vise en Thorvald Erichsen og en Harriet Backer. Det har aldri vært noe brudd på dette prinsippet.

— Dere blir beskyldt for å søke sensasjoner.

— I all hurlumheien etter «Kokret analyse» i høst, ble vi utsatt for litt av hvert. Og vi har alle avisutklippene. De kan være verdifulle for fremtidens historikere. To beskyldninger smertet meg — at vi søkte sensasjoner, og at vi var ansvarsløse. Vi kan ikke se at det er noen dekning for slike uttrykk. Det er ikke vi som skaper sensasjonen. A lukke kunstforeningen for tidens kunstneriske uttrykk, det ville være ansvarsløst. De færreste er klar over hvor mangfoldig og komplisert dagens kunstsituasjon er.

— Har også døgnfluer sin berettigelse?

— De er ikke mindre interessante fordi de er døgnfluer. Da surrealismen åpenbart seg, ble den møtt med dette skuldretrekket: Bare et blaff — det går snart over, sa man. Nå har denne døgnfluen levet i femti år.

— Som intendant har De stor makt i kunstforeningen og dermed i byens kunstliv?

— Nei, svarer Remfeldt. På teatret har teatersjefen det fulle kunstneriske ansvar for forestillingene. I kunstforeningen har vi en annen orden, her påhviler dette ansvar styret. Men det er klart at mange forslag og initiativ kommer fra intendanten. Han har jo dette som sitt fagområde. Men avgjørelsen ligger i styrets hånd — og der er de utvnevnte kunstnere godt representert. Intendanten har ikke stemmerett i styret.

— Mange identifiserer likevel

Per Remfeldt

Bergens kunstforening med Per Remfeldt...

— Jeg beklager det hvis denne oppfatningen skulle støte noen.

— Det er nå en gang slik at vi har fått hit en rekke utstillinger som andre byer siden har fått gledet av. Og jeg har på mine reiser, ikke minst som utenriksdepartementets kommissær for norske utstillinger i utlandet, fått direkte kontakter som har gitt resultater for Bergens vedkommende. Bergens Kunstforening er i dag en formidler man regner med, ikke bare i Norden. Vi har gode forbindelser i mange land.

— Vi har alltid forsøkt å holde et godt forhold til kunstnerne. De har lyst til å stille ut her. Rokker vi ved tillitsforholdet til kunst-

nerne, vil vi snart sitte igjen med tomme vegger eller middelmådige ting. Steller vi oss slik at de utvnevnte ikke stoler på oss, har vi ikke mer vi skulle sagt.

— Vi har fått mange beviser for at dette tillitsforholdet eksisterer. Jeg må tenke på Robert Jacobsen som satt i sitt gamle franske slott og lovet meg en utstilling. Det var før hans store suksess på biennalen i Venezia der all verdens kunstformidlere rente ham med med tilbud, om kjøp og om utstillinger i metropolene. Ja, sa den store billedhoggeren, men dere må vente — for først kommer Bergen!

Intet var skrevet. Men han holdt sitt ord. Vi fikk den store Robert Jacobsen.

rs.

og TID så tings bladet og les det likevel, og skriv til DAG og TID om ting du mener må fram i ordskiftet.

Ver med å bygge og trykke frambladet til DAG og TID og andre nynorske blad.

Styret i Kvinnherad Mållag.

Den ustyrlige diktertrangen

Dikt til S. O. SE

fra Laurite!

Solen går ned i kryssalkronen og spintret sin intelligens til farver din mave er klok din hud er de ti bud dine egne ord er livet ditt blod er gjenfødsel ved siden av deg snøfter kulturen ra ta ta

efronten

Kunst og ytringsfrihet

Av EVA HJORTH NORDAHL

Nå kan vi sneversynte spissborgere sitte der og ha det så godt. For nå er den hellige ku, ytringsfriheten, trukket fram av intendant Per Remfeldt, i forbindelse med noen av de utstillingene Bergen Kunstforening har hatt i senere år. Og hvem våger å pirke bort den?

Til overmål synes intendanten at det «faktisk er litt uhyggelig når mennesker begynner å snakke om «sunn kunst». Det gjorde de i Tyskland for 35 år siden.» —

Med denne lumske lille bemerkningen har Per Remfeldt plassert alle oss som ikke trykket «Gruppe 66» og «Konkret Analyse» til vårt bryst. Jo, herr Remfeldt kan sannelig gjøre Voltaire's ord til sine: Jeg er uenig i Deres meninger, men jeg vil til døden forsvare Deres rett til å hevde dem. — Men det var kanskje ikke meningen at dette flotte sitatet skulle virke til begge sider?

Selvsagt erkjenner jeg at man-

ge kunstnere, ja, sannsynligvis overveiende de fleste store kunstnere i hvert fall, — ikke er opptatt av det gode. Og ikke bare tales det, det er i aller høyeste grad ønskelig at kunstneren akseptuerer livets fortvilte baksider. Jeg anser det til og med for å være «sunn kunst». Men at hvem som helst har evnen til å klare denne krevende oppgaven, har jeg vanskelig for å godta. Goya er derimot et riktig godt valgt eksempel, og jeg kan bare slutte meg til herr Remfeldts begeistrede utbrudd: «Men bevarer for en kunstnerisk kraft der er i alt han laget.» — Nemlig!

Inntil bevisstløshet får jeg gjenta at det er noe henimot denne kunstneriske kraft jeg savnet i «Gruppe 66» og i «Konkret Analyse». Jeg har skrevet det før og spør igjen: Er det nok å ha et budskap, bør det ikke bæres fram av, om ikke geni, så i hvert fall talent?

Det ansees visst som en feil i dag å være kresen når det gjelder kvalitet, skjønt intendanten selv påpeker at man i de kretser er kresne. Derfor slipper ikke alle som ønsker det, til med utstillinger. (!)

Dette er nettopp det inntrykket jeg sitter med ut fra tidligere praksis i Bergens Kunstforening, også i Per Remfeldts tid. Jeg trodde derfor at alle kunstnere som ønsker å holde utstilling der, måtte vise hva de duger til. —

For det er vel ikke så at alle som har noe på hjertet kan stille seg i kø? — Det burde det imidlertid være anledning til etter Per Remfeldts hastemte bemerkning om ytringsfriheten.

Hvordan kan han, og styret for øvrig, etter denne tiraden, våge å si nei til kunstnere som i årevis har arbeidet med sin kunstform, kunstnere som er anerkjent i England og Frankrike, som har vært rosende omtalt i store utenlandske kunstmagasiner, som er bedt om å holde vandreutstillinger i USA og Canada, — hvordan kan de høye herrer forsvare å nekte dem ytringsfrihet i Bergens Kunstforening? Naturligvis er jeg overbevist om at grunnen til at godfolk ennå ikke har sett disse kunstnerne arbeider utstilt i kunstforeningen, er at intendant og styre ikke har funnet dem gode nok, kvalitetsmessig sett. Noen annen forklaring kan jeg ikke tenke meg, og jeg byr meg for det, om enn i undring. Men når Grundt og Rink får lov å stille ut spontant og ukontrollert, da vil jeg forsvare min «rett til å være uenig.» Uten å bli stemplet som fasist.

Det inntrykket som jeg sitter igjen med etter å ha lest intendant Remfeldts uttalelser til «Bergens Tidende», er imidlertid at det hersker en total forvirring. Av intervjuet fremgår at man på det hold vil ha full ytringsfrihet og juryerte utstillinger. Man er kresen, og vil gi plass for full utfoldelse når det gjelder kunstneriske uttrykk. Man søker kvalitet, men gir frie tøyler. Kan dere ikke i hvert fall bestemme dere nå da?

Til slutt, det er besnærende med flersifrede tall. Men slå oss ikke i hodet med dem, selv om det snart er generalforsamling. Tallene behøver ikke være et kriterium på utstillingens, uanskyld, kvalitet. Om det ikke var tilsiktet, så er det i hvert fall en kjensgjerning at mange fant veien til kunstforeningen hine minneverdige høstdager i fjor, ene og alene av sensasjonstrang. Ikke engang alle ungdommene, som man er så glade for, var syndelig imponerte.

Uten sammenlikning for øvrig, kommer vi i hu en liten bok av Cronin som heter «Himmerikets nøkler.» Les den, — til ettertanke.

4

Bergens Tidende torsdag 25. februar 1971

Engasjert kunst?

Av LAURIE GRUNDT

Jeg leser i Deres avis at det er i gang en aksjon for å kaste styret i Bergens Kunstforening.

Kan de være så vennlig å ta inn noen refleksjoner som lå til grunn for at Stefan og jeg arrangerte utstillingen Konkret Analyse som nå skal være årsak til styrets fall.

Det er det grå, kjedelige arbeidslivet til alminnelige mennesker som alltid har hatt det vanskelig — vi henvender oss til. Utstillingsarbeidet er ikke laget for mennesker som har gjort sin suksess og er frigjort i samfunnet, og til den «jeg er vel tilfreds»-typen som har fetet seg på systemet.

Det konkrete arbeidet går ut på å rekke folk, ved å nærme dem til tingene. Å sette de tingene de omgås inn i opplevelse, i tragisk og komisk uttrykk, for å tilføre dette stoffet analyser, bevissthet og alternativer.

Utstillingens politiske ansikt (all kunst viser jo sin politiske farge, også om ikke kunstneren vet det selv) — hadde naturligvis en spesiell deltakende oppmerksomhet for de som ikke har lyktes i samfunnet, opposisjon mot byråkratisk gråfarge, opposisjon mot systemets dogmer som knuser det lille mennesket, opposisjon mot krig, skryt, osv.

Der var ca. 180 gjenstander av 25 kunstnere med «hint» til den sovende grå hverdag. Der var en Lenin-plakat for å luften det kommunistiske spøkelseset, og ferske New York-plakater for å luften det kapitalistiske spøkelseset.

Blant litteraturen var også Majakowski som trodde på kommunismen og ble utstøtt av sitt eget system.

«Han var individualist.»

De motiver som en kunstner bruker, enten det er anatomi, symboler, sosial satire eller manifest — er kunstnerens egen sak, og kan ikke bestemmes av noen styrende forsamling.

Det er kunstens frihet.

Til utstillingen var alle alminnelige gjenstander satt i en så intens uttrykkskraft som mulig, hvilket var det kunstnerlige mål. Denne direkte konfrontasjon virket til og med på myndighetene, slik at de beordret bort en meget solid låvebro fra utgangen, fordi den ga fra seg en intens buldrende lyd. (De påsto at konstruksjonen var svak).

Den psykologiske hensikt med buldret var å forvirre publikum så det ble fravristet sin sikre vane, ved dette depriveringsknep er altså virkningen bevist, men at myndighetene ikke bare opplever, men bruker sin makt til å fjerne opplevelsen, — og ordne det slik at kunstnerne skal virke som dumme idioter...

Det var systemets brutale oppførsel mot kunsten.

Dette intermezzo anser jeg for å være Bergens dilemma. Byen vil gjerne ha kunst, men i det den blir nær, direkte, uttrykksfull — da forkastes den.

En dramatisk korrespondanse mellom menneskene er ikke bare hjelp av feinsmekkerkunst for skjønnere. Vi vil ikke ha en konvensjonell utstilling tilrettelagt av en kulturforening. Vi vil ha opplevelsesvevnen ut blant folk selv. Vi vil ha levende arrangementer som engasjerer folk, så de lever med og er uttrykkskapende individer — istedetfor en betalt avstand mellom publikum og et profesjonelt underholdningsprogram.

Kunsten er jo ikke bare feinsmekkeri og profitt, opplevelsen kan dyrkes ved enkle midler, men behøver ikke bli diskriminert av den grunn. Vårt moderne samfunn med sin overveldende teknologi, sine uttrykksløse sovebyer og gråslit med stress og nervøse sykdommer, tvinger folk fra isolasjonen i bleke betongleiligheter til hva som helst,

— og da er ikke elitekunst fyldestgjørende.

Kulturbegrepet må utvides til å dekke vår psykiske nød, og finne uttrykk for vårt daglige liv.

Og hva er mer naturlig enn at kunstnerne søker følelsesmessig uttrykk for problemene, analyserer, lager sanger om dem og bruker materialer, ord og lyder fra hverdagen.

4

Bergens Tidende fredag 26. februar 1971

ONSDAG
3. MARS 1971
NR. 53. 45. ARG.

Bergens Arbeiderblad

15000 har besøkt båtmessen hittil

Småbåtregistreringen samler stor interesse

Pent og godt messebesøk blir det meldt om fra Bergenshallen i dag. Ca 1800 var innom i går og omlag samme antall mandag. Dermed er det samlede besøket kommet opp i over 15 000. Det er de serløse

båtkjøperne som nå begynner å sige på. I helgen var man gjerne innom og tok en titt, for så å komme tilbake og se nærmere på sakene. Salget er upåklagelig.

Som en ekstra spiss på pro-

grammet i går kveld sto gaveoverrekkelsen til Sigurd og Leiv Haugsvær, som fikk seg en flunkende fin motor i gave fra Florida-avdelingen av

Over til siste side ③

STORMFULLT MØTE I KVELD!

Forsvarlig linje, sier Haaland

— Jeg ser ingen grunn til at styret i Bergens Kunstforening bør endre sin politikk. Etter min mening har styret ført en forsvarlig linje!

Det er formannen i styret i Bergens Kunstforening, adv. Wilhelm Haaland som sier

dette til BA foran kveldens antatt meget stormfulle generalforsamling i kunstforeningen. Det er misnøye med høstens nå så berømte utstilling, «Konkret Analyse», som

Over til siste side ④

④ Stormfullt —

skal ligge til grunn for at en gruppe innen foreningen nå skal gå med kupp-planer. 4 av 7 medlemmer i styret står nemlig på valg i år og det er ventet at de som er misfornøyd med

Overganger

det sittende styre vil forsøke å besette disse plassene.

Wilhelm Haaland: — Jeg gjentar at etter min mening har styret ført en forsvarlig politikk. Derfor er det mitt ønske at riktig mange av kunstforeningens medlemmer i kveld kommer til generalforsamlingen, slik at vi kan få en meningsfylt debatt om retningslinjene for Bergens Kunstforening.

— Akter formannen å gå fra borde dersom motstanderne får flertall i styret?

— Hvis jeg får flertallet i et nytt styre mot meg har jeg liten tro på at jeg vil kunne fortsette!

Intendant Per Remfeldt opplyser til Bergens Arbeiderblad at etter som det ikke foreligger forslag til nye styremedlemmer før generalforsamlingen så er styret innstilt på gjenvalg, men han ser ikke bort fra at det vil komme benkeforslag i løpet av generalforsamlingen.

Heller ikke Remfeldt kan se at det foreligger grunn til å si at styrets linje er kommet i motsetningsforhold til foreningens formålsparagraf, som sier at det skal være foreningens oppgave å spre kjærlighet til og forståelse for kunst.

— Jeg vil tro at det er en lenge oppladet misnøye med styret fra enkelte hold som fikk sin endelige utløsning i og med utstillingen «Konkret Analyse» i høst, sier Remfeldt, som for øvrig hevder at han ikke kjenner til denne påståtte aksjonen for å få kastet foreningens styre, og følgelig kan han heller ikke uttale seg om hvem som står bak den.

Det er for øvrig ikke første gang at det blåser kraftig vind i Kunstforeningen. Så vel Edvard Munch, som Per Krogh og Thorvald Eriksen har vært med på å skape bølger i den 133 år gamle forening, så Stefan Rink og Laurie Grundt er i godt selskap med sin konkrete analyse av vårt samfunn.

— Så jeg tror ikke at vi skal bekymre oss for kunsten, den overlever nok alltid, er Per Remfeldts lille avsluttende hjertesukk.

BA. MARS 1971

Det ble gjenvalg i Kunstforeningen

Palassrevolusjonen i Bergens Kunstforening mislyktes totalt i går kveld. Beretningen ble enstemmig godkjent. De fire styremedlemmene som sto for valg, ble gjenvalgt med knusende majoritet og et mistillitsforslag mot styret ble trukket tilbake av forslagsstilleren, advokat Østerbø.

Mens generalforsamlingen i Bergens Kunstforening vanligvis ikke

samler mer enn en håndfull mennesker, lå frammetet i går på godt over 200. Og årsaken var fjorårets store anstøtssten, utstillingen «Konkret analyse». De forargede hadde samlet sine tropper for å velte styret. Men tilhengerne av styrets politikk hadde åpenbart funnet det nødvendig å mobilisere, de også, og kampen endte altså med styrets totale seier.

Bergens Tidende

SALG
DELER
SERVICE

ALT PÅ ETT STED

BILSENTERET
FORD i STRØMMEN
BERGEN AUTO A/S
MØLLENDALSVEIEN 1 - TELEFON 98020

r. 4.50, siste side 3.00, 3. side 2.35, tekstsider 2.00.
/ plass 0.20 pr. mm, B.m. 2.00 pr. innr. E.a. 2.00.

TORS DAG 4. MARS 1971

Abonnement kan tegnes ved alle poststeder og hos våre kommisjonærer, bruk postgiro
nr. 69999. Kr. 180,00 pr. år, kr. 90,00 pr. halvår, kr. 47,00 pr. kvartal, kr. 18,00 pr. mnd. Løssalg kr. 1.00

TILLIT TIL BK- STYRET

Forsøket på kupp i Bergens Kunstforening lyktes ikke. Mistillitsforslag ble fremsatt, de avtroppende styremedlemmer ble alle gjenvalgt med stort flertall etter tildels hissig debatt.

Se side 2

Mistillitsvotum og mye rabalder — men stort flertall for styrets politikk

Litt av et rabaldermøte ble det, og noen snakket om sirkus. Resultatet av går-dagens generalforsamling i Bergens Kunstforening er likevel klart nok: det sittende styret fikk et overveldende tillitsvotum.

Atskillig aktivitet har vært drevet de siste månedene for å kaste styret. Mulighetene for at dette skulle lykkes, har nok animert tilhengerne av styrets linje til å møte mannjamt fram og gi sin mening til kjenne. Man ønsket ingen kursforandring!

Det ble en generalforsamling som vel savner sidestykke i Bergens Kunstforenings 133-årige historie. Oppstuss har det saktens vært også tidligere, men neppe slik sus i salen som denne gang. Etterpå var det mange som syntes at «dette var moro». Invertfall kan man ta oppslutningen på generalforsamlingen som bevis for at kunstforeningen omfattes med sterk og levende interesse!

Mange taletrengte

De fremmøtte måtte legitimere seg med betalt medlemskort ved inngangen hvor de samtidig fikk utdelt stemmeseddel. Ordningen resulterte i lang kø og klokken viste 40 minutter over tiden da foreningens formann advokat Wilhelm Haaland satte årsmøtet i stappfull storsal — blant Pahr-Iversens fargegilde lærere. Sitteplassene strakk bare til for vel halvdel av den kunstinteresserte og kampglade flokk, resten måtte stå i de mange men tildels meget underholdende timene fram til møteslutt kl. 23.30.

Mye ble sagt, atskillig godt — noe dumt. Det hele hadde kanskje

gått roligere for seg var det ikke for formannens rappmunnete møteledelse og det at han i sin iver iblant kom til å si litt mer enn han strengt tatt behøvde. Misforståelser underveis førte til ustanselige rop til dagsorden og forundring over at formannen ikke kjente bedre til vanlig foreningsskikk. Men Haaland greide å føre seg og styret mellom skjærene trass i alt, og får nå ro til å gjennomføre sine planer etter opptrukne linjer.

Forsvarsprosedyre

Det ble øyeblikkelig åpnet med spørsmål, flere spørsmål og deretter angrep på styret for at det lot utstillingen «Konkret analyse» slippe til i Kunstforeningen. Dette ga skrankeadvokaten Wilhelm Haaland en rekke anledninger til å forfekte styrets syn og standpunkt. Han hevdet at styret ville ha svikket foreningens formålsparagraf hvis det hadde nektet Lars Grundt og Stefan Rink utstillingsmulighet i BK. Det ville være misbruk av styrets makt å nekte å gi dem oppgaven, selv om man ikke i alle deler er enig i måten de gjorde det på. Haaland var langt mer urolig for unnlatesessyndene, for de utstillinger man ikke har vist, enn de som er vist. Styret har gitt et tverrsnitt av kunsten i dag, og drevet en ansvarlig politikk som har ført foreningen fram i teten når det gjelder utstillingsvirksomhet. Men det protesteres bestandig. Enkelte var rasende på Jorn-utstillingen, andre på Jacobsen. Atter andre var fnysende forarget over Rumohr og Eikaas. Vi får kritikk for alt — og heldigvis, sa Haaland, som fortsatte med et bredt historisk oversyn over kriser i kunstforeningen, kriser fremkalt av utstillingsbilder av Werenskiold, Chr. Krogh, Munch og flere.

Ingen sensur, takk!

— Vi har gjort det til en selvvalgt ting at når en kunstner først er antatt til å stille ut, så kan vi

ikke etterpå legge oss opp i hva han vil stille ut, legge bånd på ham, øve sensur. For øvrig fant Haaland det uriktig å bedømme styret på basis av en enkelt utstilling, styrets gjerninger må sees i sammenheng og vi mener de ligger innenfor formålsparagrafen.

Tannlege Jens Fiksdal sa at selv det mest intelligente forsvar for «Konkret analyse» må ende i et spørsmål om hva i allverden denne hadde med kunstforeningen å gjøre. Maleren Arvid Pettersen mente derimot at kunstforeningen kunne sagt enda kraftigere i fra, vært mer pågående. Hver tenkelig ting som folk gidder å lage bør kunne stilles ut her, mente han — en replikk som avfødte atskillig reaksjon.

Ufyselig

Aagot Borge fant «Konkret Analyse» ufyselig, men hun var likevel takknemlig for at den ble vist fordi den ga prov på at det foregår noe i dagens kunst. Ingeniør Georg F. von Krogh imøtegikk formannens tolkning av en anmeldelse av «Konkret Analyse». Etter flere provokasjoner fra Haalands side tok Lise Landmark von Krogh ordet og slo fast som sitt syn at det skal være *nivå* over kunstforeningens utstillinger.

Kvalitet er kjennetegnet for kunst, hevdet L. G. Hantho, og det er styrets kvalitetsvurdering i forbindelse med «Analysen» som har svikket. Styret har ellers gjort et ypperlig arbeid, men det må være tillatt å kritisere — det er jo derfor man er medlem av en forening», sa han.

I et lengre innlegg satte maleren Waldemar Stabell et spørsmålsteget ved de propaganda- og reklame-tricks kunstforeningen varter opp med i forhåndsuttalelser om utstillinger, noe han mente man var lite tjent med. Stabell kritiserte BK sterkt for ikke å ha fulgt med i det som foregår i dagens utenlandske kunst. Aktiviteten var ikke imponerende, mente Stabell. De store offisielle utstillinger hadde man fått i alle fall, men disse gjelder alltid etablert kunst, ikke avantgarden. Det er sludder at BK viser tidens kunst. I virkeligheten er det en meget tam utstillingsaktivitet man har kunne oppvise.

Om fargeklatter

Formannen arresterte Stabell for å tale usant på to punkter, og kritiserte ham for ikke å ha kommet med mer enn ett utstillingsforslag på 12–15 år. Per Håkon Moe mente at man kunne ha funnet andre mer egnede lokaler for «Analysen», den måtte ikke nødvendigvis presenteres i BK. En annen herre ønsket å se andre bilder enn bare de med fargeklatter på. Jakob Skarstein fant styrets merittliste imponerende og på denne bakgrunn måtte det være

grunn for generalforsamlingen til å vise styret tillit.

Advokat Ingard Østerbø hadde undersøkt årsberetningene for 1961–63, sammenlignet med de siste års, og førte i marken at foreningen trass i de gode konjunkturer hadde hatt stort sett stillstand både når det gjelder medlemstall og besøk. Advokatens tall rev ben under «den formidable fremgang som påberopes fra styrets side» og han mente at tallene klart ga uttrykk for at styret har distansert seg både fra foreningens interesser og publikums. Østerbø mente tiden var inne til å fornye hele styret og satte fram forslag om at medlemmene på generalforsamlingen 3. mars uttrykte mistillit til den form for utstillingsvirksomhet som ga seg utslag i Konkret Analyse. Formannen repliserte at styret aldri har gitt uttrykk for eller ment at det selges nok, at foreningens medlemmer er mange nok og besøket stort nok. Man er ikke tilfreds — og har derfor hatt aksjoner i gang på forskjellige felter for å øke aktiviteten.

Ingen tragedie

Dagny Hysing-Dahl påtalte sleivete bemerkninger fra formannsplassen og foreslo valg på en annen møteleder, et forslag Haaland tok ille opp. Det var kutyme at formannen ledet generalforsamlingen.

— Jeg tror ikke det vil være noen tragedie om de fire uttredende styremedlemmer blir erstattet med andre, sa direktør Jan Askeland. — Men jeg vil se det som et nederlag for det frie norske åndsliv om man ikke vil gi eksperimenterende kunstnere rett til å komme fram.

— For meg var «Analysen» tøv, men derfor behøver den ikke å ha vært det for andre, sa maleren Finn Glambek som fant det urettferdig og meningsløst ikke å se styrets virke i sammenheng.

Mistillit?

Mens advokat Østerbø mente det var skapt presedens i foreningen for adgang til å behandle mistillitsforslag, selv om det ikke var fremsatt på forhånd, hevdet Sæveraas og Haaland det motsatte.

— Foreningen har aldri funnet det for godt å sende årsmeldingen ut til medlemmene på forhånd, jeg har derfor særdeles liten tro på at man ville distribuere mistillitsforslag, sa Østerbø.

Formannen møtte en storm av protester da han gjennomførte en prøvevotering på godkjenning av årsmeldingen. Han virket synlig overrasket da beretningen med fremsatte merknader etter endel oppstuss ble enstemmig godkjent.

Med hensyn til mistillitsforslaget fastholdt Sæveraas at det ville være en klar ulovlighet å sette det under avstemming uten at det var nevnt i innkallelsen til møtet. Østerbø fant at generalforsamlingen etterhvert hadde fått snev av sirkus.

Valgresultatet

Østerbø foreslo en lang rekke styremedlemmer ved valget — og i alt 12 ble oppført. Pater Vogt ble foreslått, likeledes maleren Fr. Brun-Hanssen — men de nektet begge. Da tellekorpsen etter lang tid kom tilbake med resultatet av valget, viste det seg at de fire uttredende styremedlemmene var gjenvalgt med stort flertall. Direktør Jan Askeland ble valgt med 135 stemmer, fru Aagot Lindebrække med 129, konsul Ragnar B. Johannessøn 127, maleren Henry Nilsen 123, og styremedlemmerne G. F.

Folk i fokus på Kunstforeningens årsmøte i går kveld. Fra venstre maleren Waldemar Stabell som fant styrets aktivitet svak og syntes Kunstforeningen følger dårlig med i det som foregår i dagens utenlandske kunstliv. Formannen, Wilhelm Haaland, forsvarte styrets holdning, mens advokat Ingard Østerbø stilte mistillitsforslag. — Til høyre Lise Landmark von Krogh i karakteristisk positur.

von Krogh fikk 55 stemmer, fru Dagny Hysing-Dahl 44, Waldemar Stabell 31, deretter kom Håkon Moldestad, Ingard Østerbø, tannlege Fiksdal, Aase Kvikne Bjørdal. I alt ble avgitt 186 gyldige stemmesedler. To var blanke. De fire varamennene som fortsetter er høyesterettsadvokat Gunnar Greve jr., disponert Finn R. Jørstad, tegneren Reidar Johan Berle og billedhoggeren Arne Vinje Gunnerud.

Det ble vedtatt å heve årskontingenten til 50 kroner. Og så kom formannen tilbake til mistillitsforslaget. — Trekker du det tilbake, Østerbø?

— Ja, ja, ja, var svaret. Til slutt foreslo dr. Engelstad revisjon av foreningens lover som legen fant antikverte og rotete og derfor modne for endring.

Wilhelm Haaland: Det er i ærbødighet for J. C. Dahl og Lyder Sagen at lovene fremdeles er slik. Og når de har holdt gjennom denne generalforsamlingen, så holder de nok litt til.

MARS 1971

Kunstforeningens formål —

Herr redaktør!

Nå når årsmøtet for Bergens Kunstforening står for døren vil jeg gjerne få lov til å presisere ganske kort hva saken gjelder og hvorfor det er tvil og forvirring omkring Bergens Kunstforening og dets styre. Dette styret har — etter min og mange andres oppfatning — på det groveste tilside-satt foreningens 1. paragraf ved å gi carte blanche til utstillingen «Konkret Analyse» som ikke på noen måte sto for kunstnerisk vurdering, det prinsipp som styret selv mener at det utvelger utstillingene etter og som er det selvfølgeligste prinsipp for en kunstforening.

1. setning av foreningens formålsparagraf lyder: «Foreningens formål er å vekke sans og kjærlighet for den bildende kunst.» Det samme styre som har gått utenom sin egen forenings prinsipp, har ikke beklaget dette feiltrinn. Tvert om har formannen i en åpningstale i Kunstforeningen for en tid siden uttalt at han ikke angret på noen utstilling som hadde funnet sted i Kunstforeningen, heller ikke på «Konkret Analyse». En mengde medlemmer er nå kommet i tvil om dette styret har deres tillit.

Det vanlige publikum kjenner godt til den uskrevne presselov som heter presse-etikk, nemlig at pressen stilltende vet å holde et bestemt nivå. Pressen har ikke plikt til å trykke innlegg som den finner ligger under dette nivå — pressen har ikke trykkeplikt — og dette faktum kalles vanligvis ikke sensur.

Jeg mener at styret i Bergens Kunstforening til alle tider og uansett deres egen personlige smak bør ta dette samme sømmelighetshensyn som vår presse heldigvis tar, og holde tilbake eller stoppe manifestasjoner og utstillinger i BKs lokaler som bare vekker publikums uvilje, og som føles som å bli direkte spyttet på. I en slik situasjon er foreningens formål satt ut av funksjon.

Et styre skal handle i pakt med de vedtatte prinsipper og gjør det ikke det, vil det naturlig nok miste medlemmenes tillit og skape forvirring. Vær oppmerksom på årsmøtet førstkommande onsdag, og ta med medlemskort.

Bergen,
LISE LANDMARK VON KROGH

Bergens Tidende

MARS 1971

Mot de nedbrytende krefter i kunsten!

Av museumsdirektør PETER ANKER

Det har tidligere i denne avis vært rapportert at de krefter som har gjennomskuet den politikk styret i Bergens Kunstforening har ført gjennom de senere år. Kunstforeningen er blitt et forum for de nedbrytende og kulturfiendtlige krefter i vårt samfunn, ja, en kunstens svinesti. Det er på tide at andre krefter nå slipper til. Den 3. mars holder Kunstforeningen sin generalforsamling. Da gjelder det at alle som vil en sunn og byggende kunst samler seg og går til frontalangrep på den klink som hittil har hatt makten i foreningen!

La oss ikke misforstå hva dette betyr! Det er en åndskamp som føres nå, mot materialismen, mot den utvikling som binder enkeltindivid, mot snik-sosialisering og borgerlig dekadanse. *Liberalisme* er slik en flott fane å svinge, men i virkeligheten er den bare en kappe som skjuler de virkelige hensikter bak den såkalte modernisme i kunsten: Å rive ned Vestens tradisjoner og åndsgrunnlaget for vår kultur! — Det skulle være tilstrekkelig å se på sammensetningen av Kunstforeningens styre for å avsløre denne uhellige allianse av den moralske selvpågivelses og materialismens krefter: Wilhelm Haaland, representant for den sosialisme som truer med å svinebinde hvert fritt åndsindivid i vårt land i en lammende kollektivism, hånd i hånd med Aagot Lindbrække, finanskapitalens, borgerlighetens og den avmektige toleranses gissel, for hvem ingen verdier er hellige, men kan feies tilside i den moralske relativismens og den såkalte åndsfiendens overvurderte navn. Ved siden av dem styrets øvrige lakeiaktige skikkelser, og bakerst ruver skyggen av Kunstforeningens mektige intendant Per Remfeldt,

beider som kunstner og pedagog. I Norge finnes bare to av hans skulpturer — en ved Munchmuseet og en på Universitetet på Blindern.

teknokraten som knapt skjønner de kunstneriske verdier en tanke, men skiller med besøksstatistikken og salgsprofitten som «bevismiddel» i sin billige popularitetsjakt.

Gang på gang har advarende røster reist seg mot den tarvelige sensasjonsjakt i skandalesuksesser som «Gruppe 66» og «Konkret analyse» — men hva har det nyttiget mot denne styrende klikks åndstyranne og kultursnobisme. Naivt har de kastet seg ut i nesegrus lefling med ungdomskultusen i dens perverseste form, som blindet godtar alt fra narkotisme og alkoholisme til ekshibisjonistiske seksualkultur og sanseløse pornografisme.

I sitt hovmot ser de ikke hvilke krefter de egentlig gjør seg til redskap for ved å slippe til disse maleriske bestardutstillinger infantile halvindivider — som i virkeligheten ler bak ryggen på dem! Men nå har de løpt linen ut. Nå må de erstattes av mennesker med ansvarsfølelsen og instinktene i orden.

Utviklingen har gått for langt! Vi må igjen kunne sette høyere idealer som mål for kunstens streben, vi må kunne kreve en sunn kunst som ikke ekssellerer i livets ræste og laveste sider, men er re. og kan uttrykke noe hellig. Den kunst som velter seg i sykelige fantasier om seksualitet eller i heseblesende originalitetsjakt kaster seg ut i alskens ubegripelige, abstrakte og bisarre idéer og påfunn — denne kunst må det nå bli en slutt på! Fremfor alt er det nå et krav at vi må få en *forståelig* kunst, en kunst som taler til det brede folk og appellerer til det gode i menneskene, og som holder de nasjonale tradisjoner i hevd! En slik kunst fantes en gang. Men materialismens og den moderne vitenskaps gudsfornektelse, den moralske relativismens krefter som brøt seg fram overalt i forrige århundre, erobret også kunsten. Ismene oppsto, og forgiftet kunstlivet med sin dekadanse. Impresjonistene som ga en slags teore-

tisk unnskyldning for malerisk slurv og teknisk inkompetanse, ekspresjonismen som med sykelig begjær slafset i det «moderne» menneskes sumpaktige sjeloliv, kubistene, disse «maleriske stymper» som drev narrespill med folks sunneste synsinstinkter ved sine forvrengninger av virkeligheten — alle disse retninger som gjorde krav på å få fremstille sine bastardiske misfostre frembrakt av åndelig syfilis og malerisk infantillisme, som sjelsuttrykk. Men i virkeligheten var det andre krefter som sto bak — den monopolistiske finanskapital som drives fram av profittbegjæret med den internasjonale kunsthandel som sin forlengete arm på den ene, bolsjevismen og marxismen på den annen side, som intet annet ønsket enn å nedbryte Vestens kultur innenfra. En kort stund så det ut til at de sunne og byggende, nasjonale krefter i Europa skulle demme opp for flommen, og ukunstens ubumske kosmopolitisme bli rensket ut fra museer og gallerier. Men etter siste verdenskrig har kunstmateriellen og den såkalte modernisme fått herje fritt og motstandslost, heiet fram av sine lakeier, kunstkritikkens degenererte intellektuelle spyttlikkere og den internasjonale kunsthandels giftige hyener.

Men kampen er ennå ikke over — det er en mektig åndsstrid som foregår i Europa i dag og som kaller på det beste i oss. Hjemmet og kvinnen er det som maner oss til kamp. Vår ungdom må beskyttes mot åndsforgiftningen og den intellektuelle dekadanse, i dag trengs mer enn noensinne en sunn og høyreist rase som verner nasjonens og folkets helligste verdier. Vi må tilbake, tilbake til en kunst som er rotfestet i norsk jord og norske tradisjoner, tilbake til naturen, tilbake til det moralske og åndelige grunnlag for kunsten. Derfor: fram, bergensere, den tredje mars! La oss feie kunstens augiasstall, Kunstforeningens svinesti ren!

Det är något rysligt med all denna hysteri som uppstår så fort man nämner ordet krig. Det är likadant som med folks pinsamma ångest för cancer. Herregud, det vet vi ju alla att människor dör i en massa andra sjukdomar med! Inte bråkar vi så mycket om det inte. Att krig är ett störande element i de mellanfolkliga relationerna, det medger jag gärna, men jag tror vi har en benägenhet att överdriva svårigheterna som är förknippade med det. Man talar om alla döda i ett kommande krig, hur många de är och så där, och vilka problem som kan uppstå med dem. Visst kan det bli många att begrava, men det är faktisk ingen anledning att kasta yxan i sjön för det. Jag tror vi är utomordentligt väl förberedda när det gäller att begrava människor snabbt och säkert. Vi har en teknisk utrustning, en maskinpark, som den gamla tidens dödgravare aldrig vågade drömma om. Utrymme för praktiska och tidsenliga gravfält har vi, skulle det vara någon svårighet på den punkten, så friställer ju ett bombkrig stora ytor även i områden där marken är fullt ut exploaterad. Även en rätt måttlig arbetsstyrka bör, om den utnyttjas rationellt och mekaniseras helt, ha en kapacitet om minst 1000 gravar i timmen. Det innebär, om man låter mannarna arbeta i skift, c:a 24000 gravar om dygnet. Jag har svårt att tänka mig, att inte en sådan arbetsinsats måste tillfredsställa även de högst ställda anspråken. Med vetskap om hur långt den kemiska vetenskapen har hunnit, tror jag heller inte att det bör bli något problem med de påverkningar av jorden som kan uppstå i samband med de nedlagda kropparnas förvandling. Jag tror vi överdriver de flesta andra svårigheterna med. Med de hjälpmedel som den moderna tekniken har utrustat människan med, tror jag att en även totalt utbombad stad, kan, om alla som bott i den hjälper till med gott humör, på kort tid, kanske bara några månader eller ett halvår högst, bli återuppbyggd igen. Skall vi då klaga över att det, istället för en gammal och förslummad stad, uppstår en ny, vacker och framtidsriktig stad?

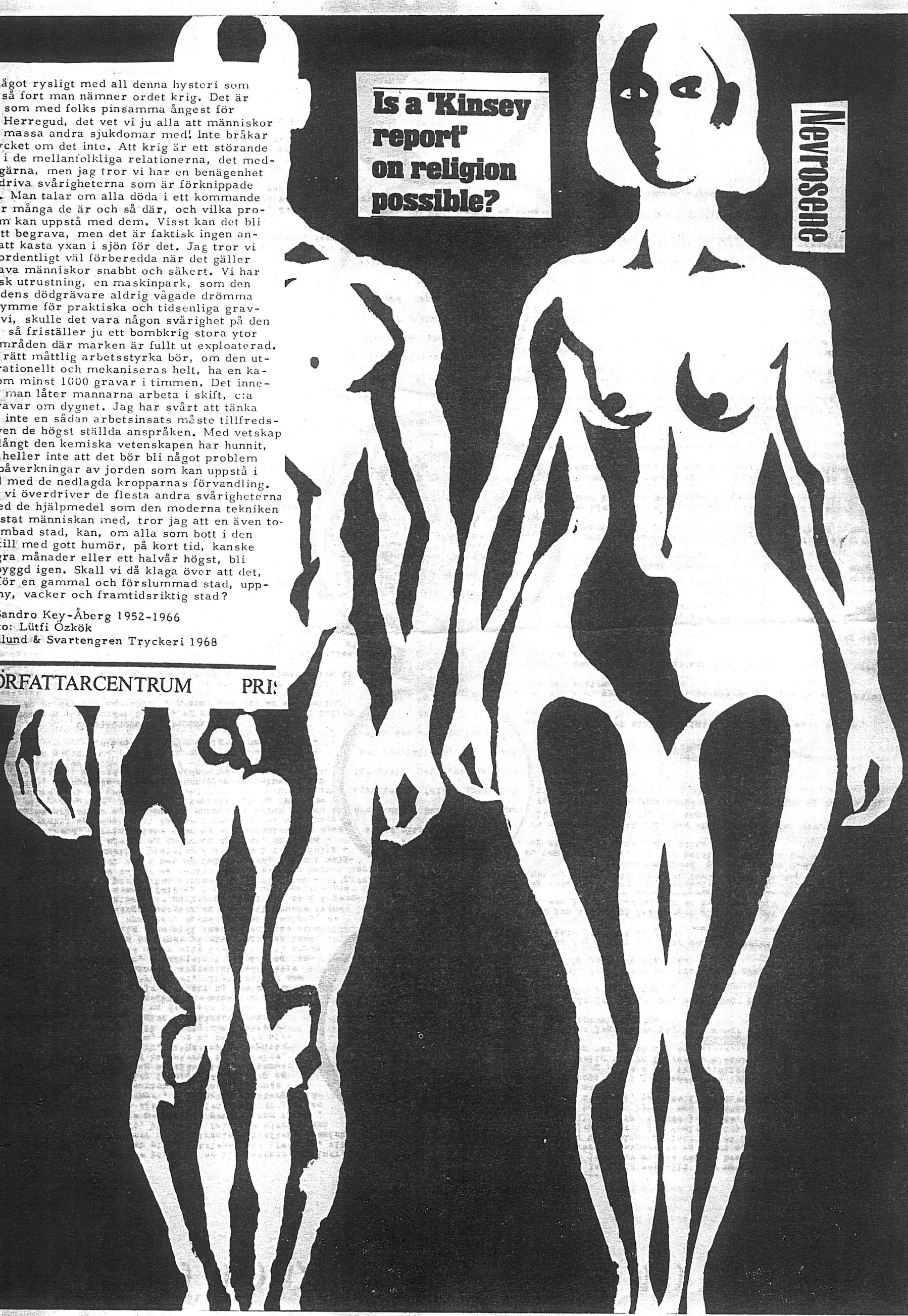
© Sandro Key-Åberg 1952-1966
Foto: Lütfi Özkök
Gidlund & Svartengren Tryckeri 1968

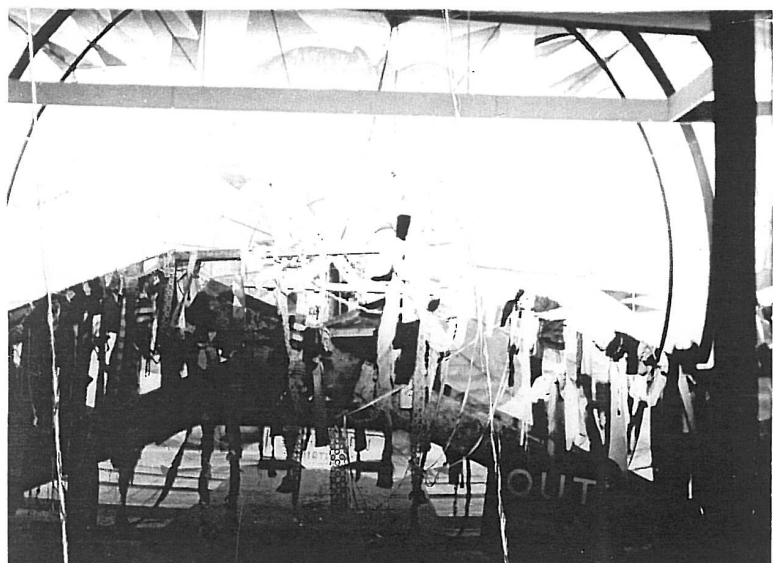
Is a 'Kinsey
report'
on religion
possible?

NEVROSENE

FÖRFATTARCENTRUM

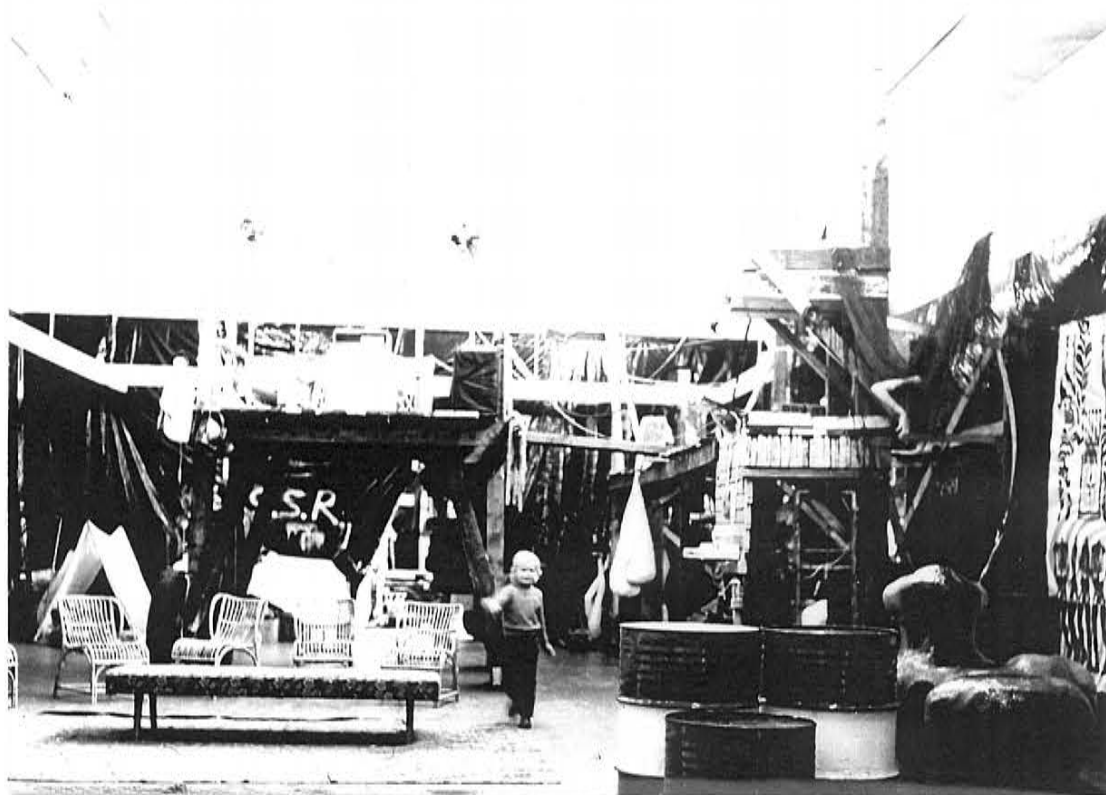
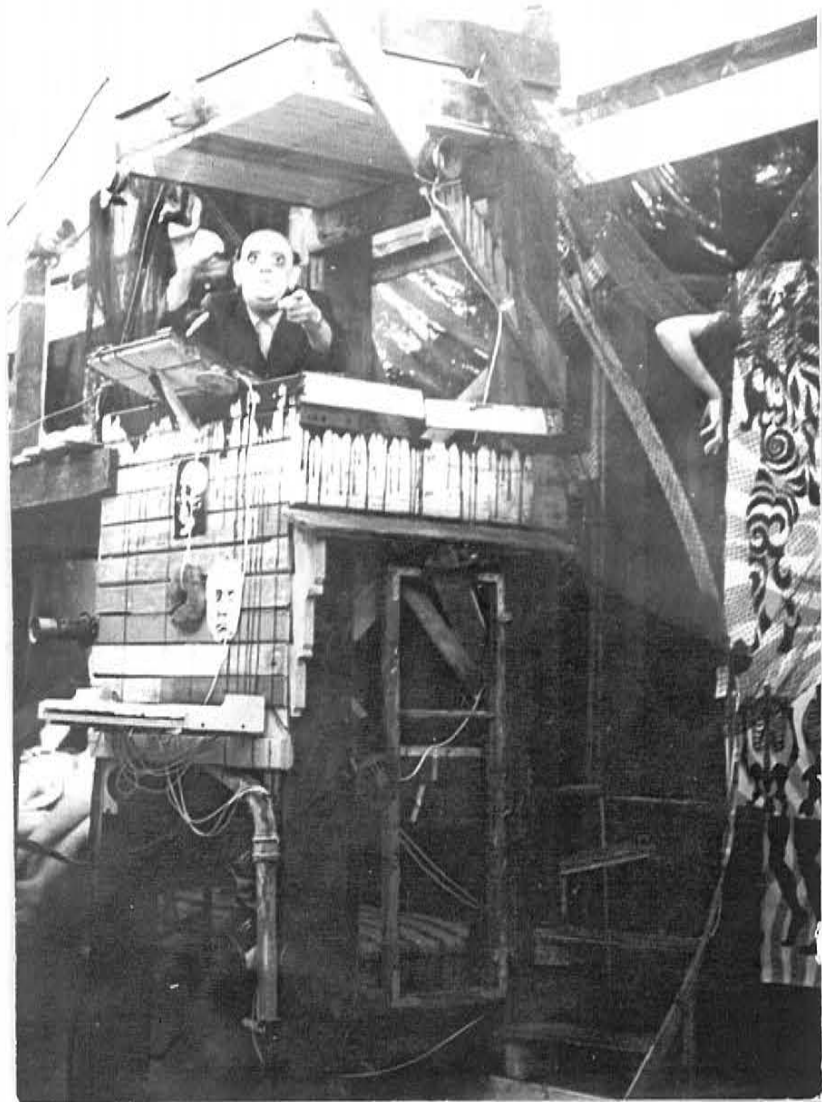
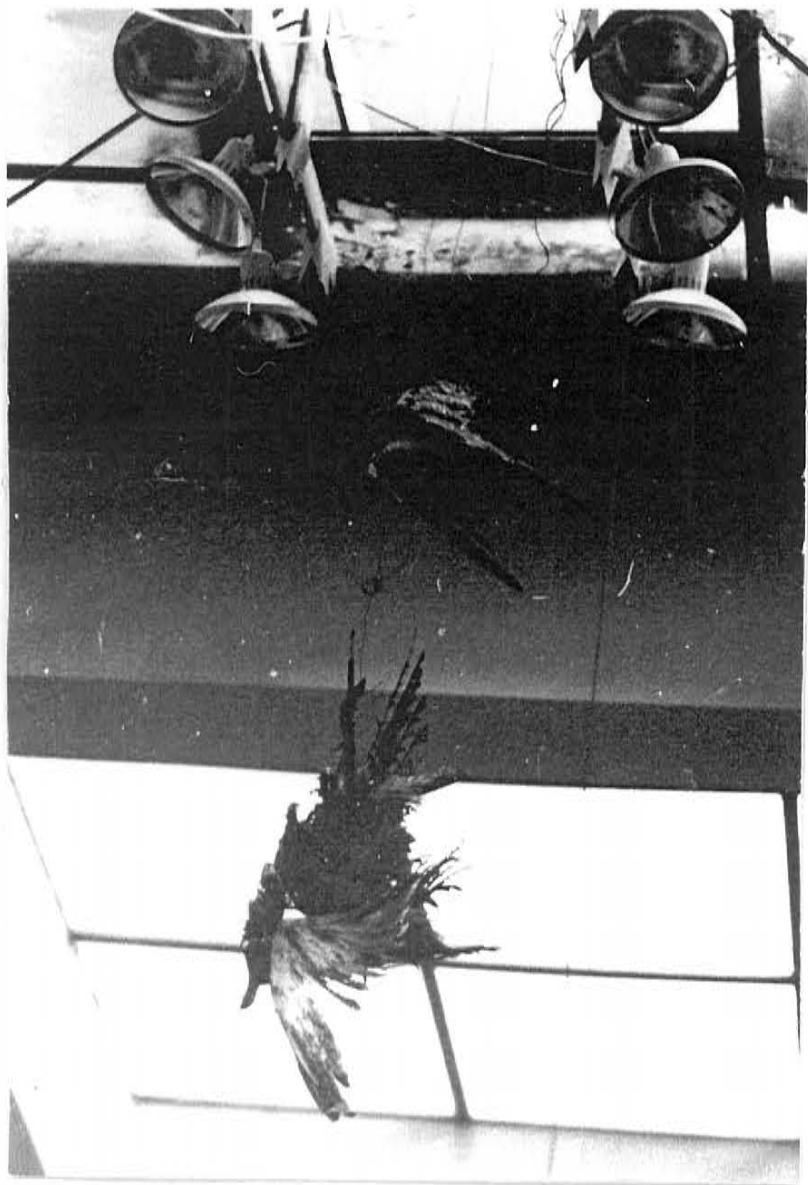
PRI:

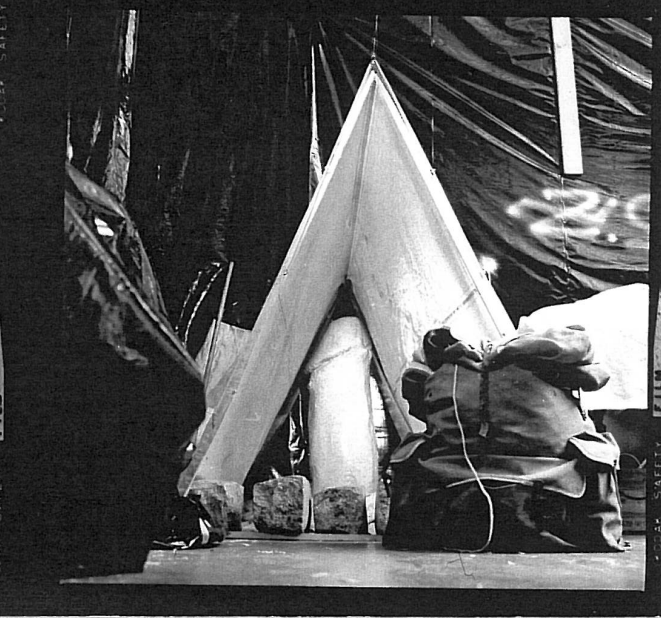
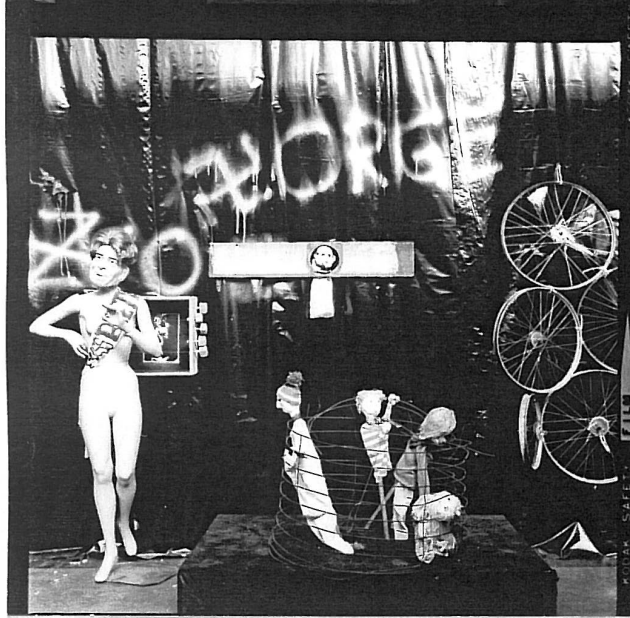
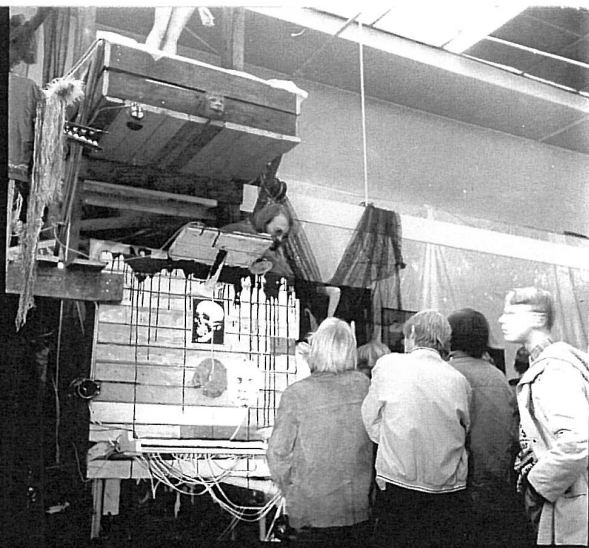
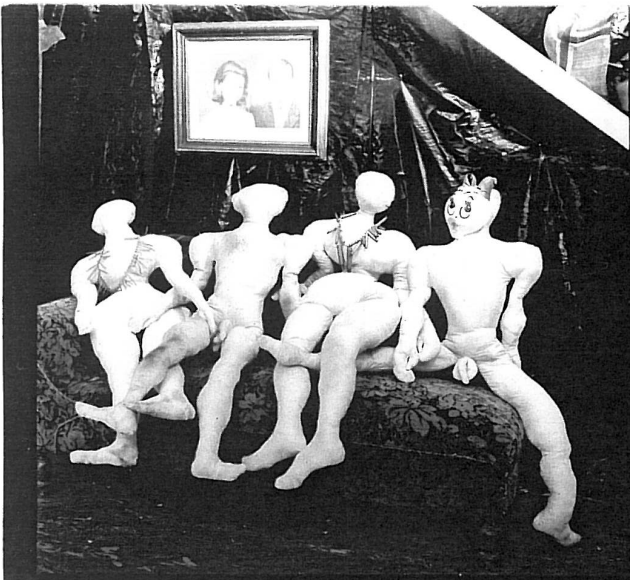

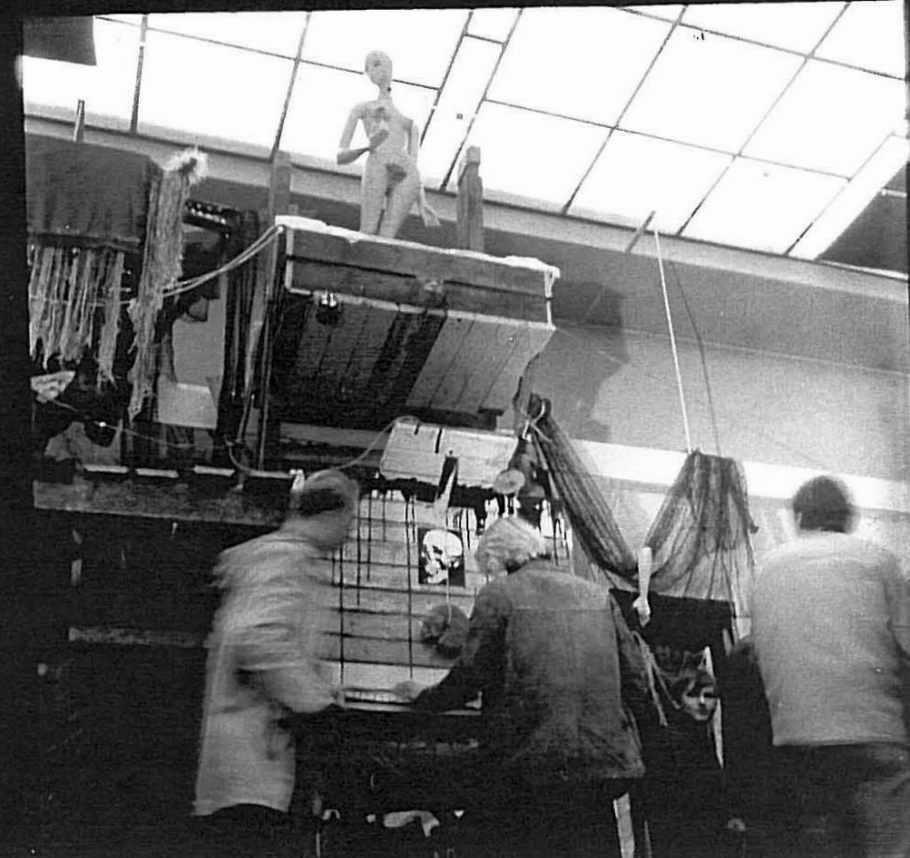
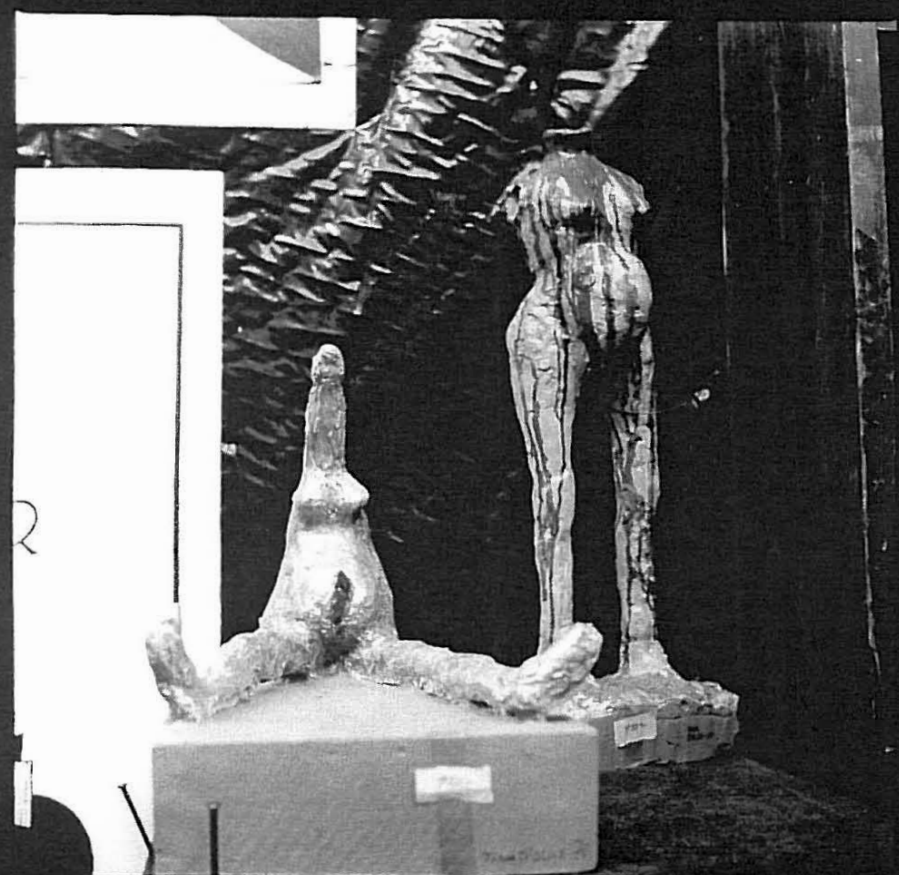
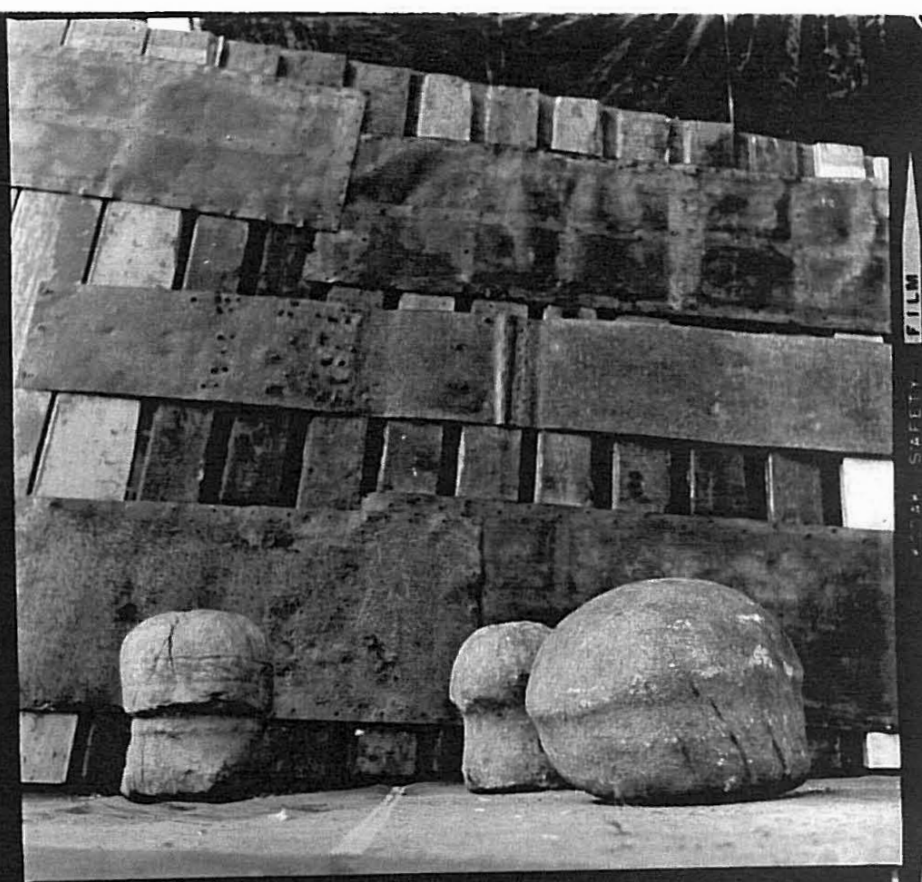
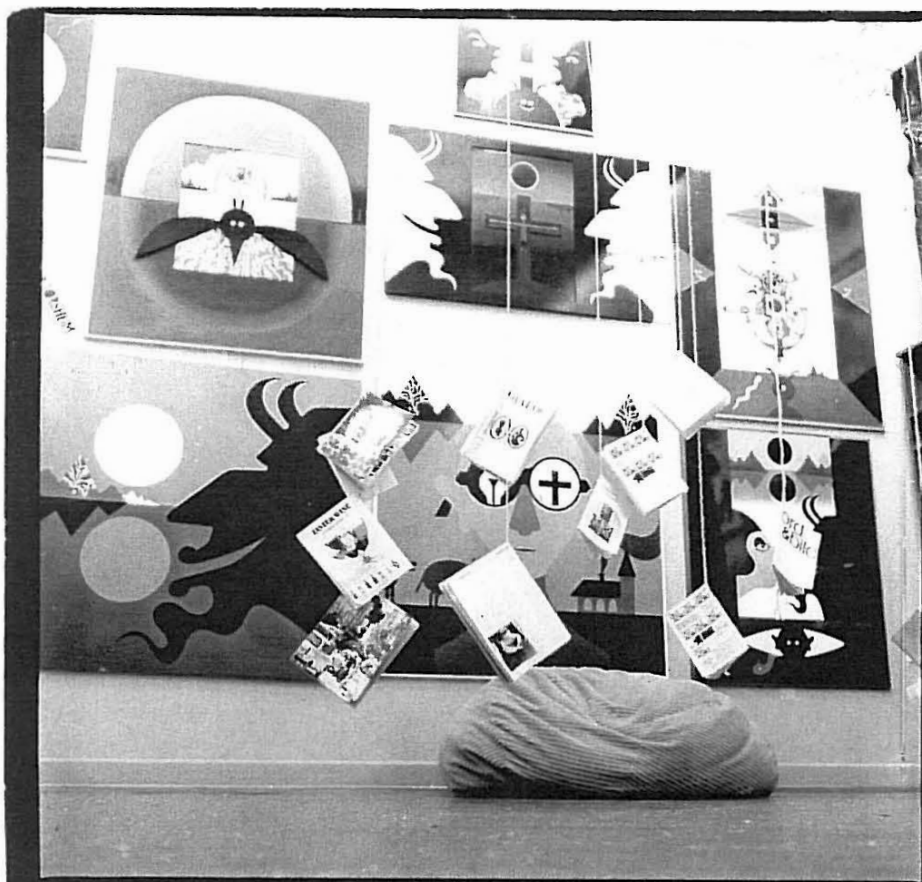

Konkret Analyse, Begen Kunstforening 2.-18. Oktober 1970

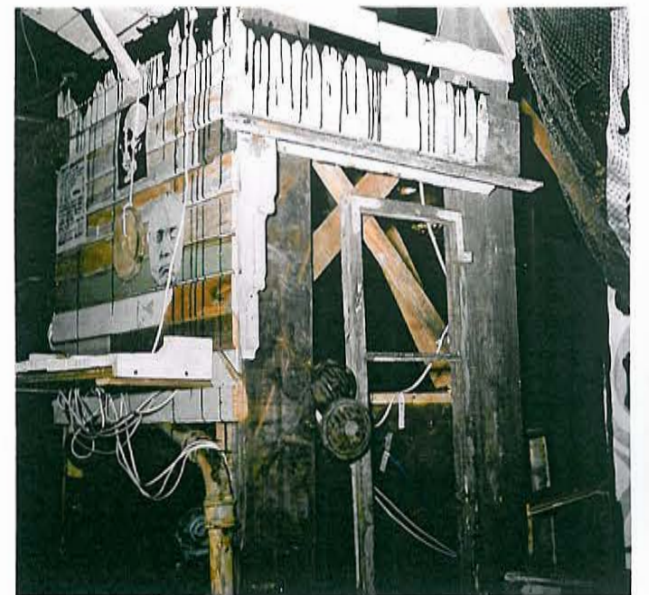

Konkret Analyse, Begen Kunstforening 2.-18. Oktober 1970

Utstilling

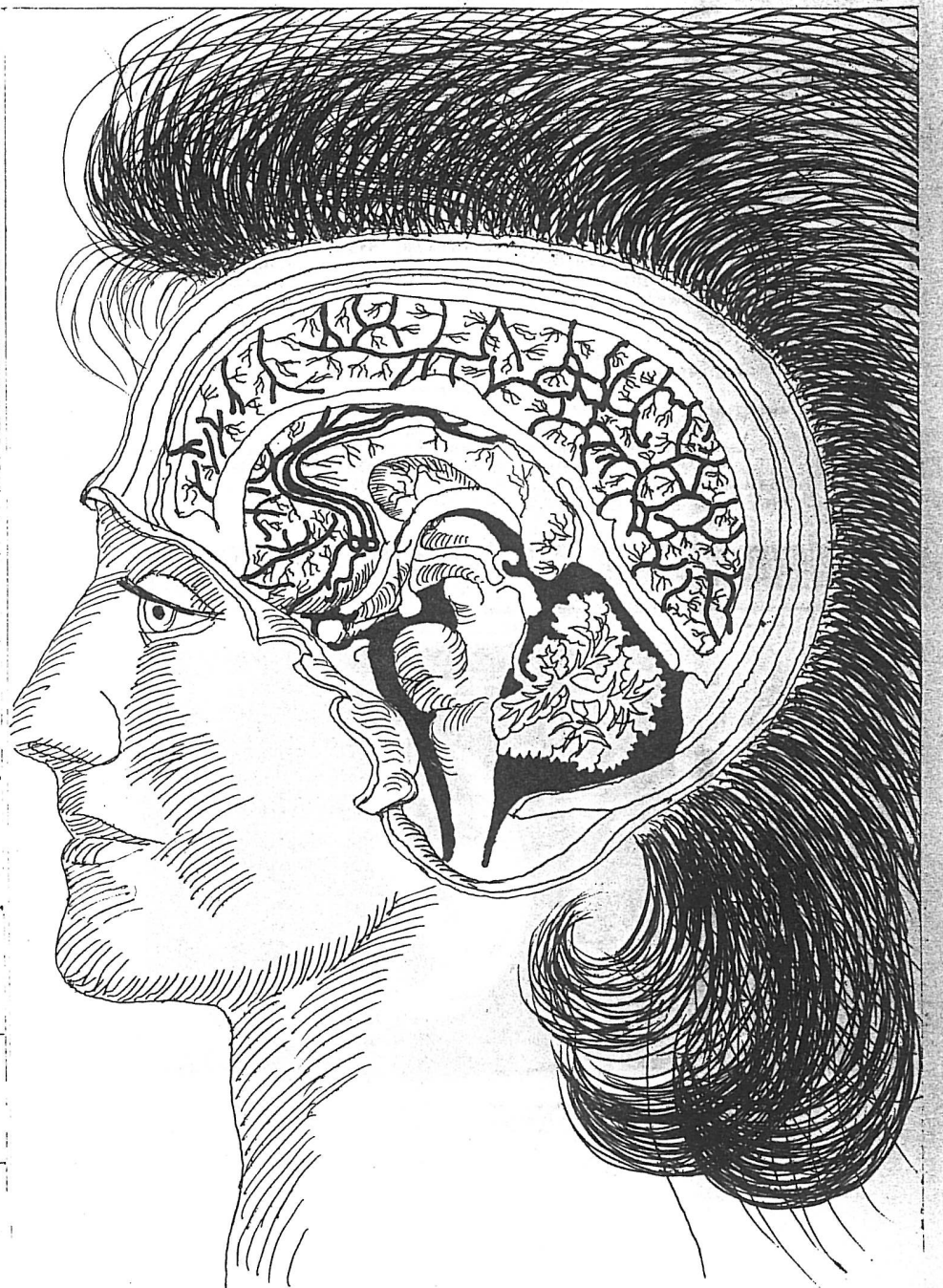
konkret analyse
Bergens Kunstforening
2-18 oktober 1970 kl. 12-22

Du vakre fedreland
Når skal du åpne dine armer og gi rom
for alle som vil bo hos deg og leve
de få lusne år som vi er stilt av Herren
Du dumme vakre fedreland
er du den kolde bare tante som ikke
taler sannheter, musikk og menneskelatter
Kjære elskede fedreland
er du en kultivert forkalket onkel
som dreper dine barn med giftige dagner
Du gode gamle fedreland
får vi som bor hos deg lov å si
det som vi tenker på
får vi lov å være
enkle, naive, primitive og dumme hos deg
Du gamle stygge fedreland
du som er så gammel og klok, he-he,
du vet jo at hvis de menneskene som
bor hos deg ikke får lov å pust og leve,
så blir de aggressive
om det er litt gnist igjen i de, altså, he-he.
Det regner fedreland, det regner,
nu må vi bytte på oss
varme strømper så vi ikke blir
forkjølte, inni og utenpå.

Laurie

BERGENS KUNSTFORENING
Konkrete Aftener 2 - 10 oktober, kl. 19 - 22.

Fredag 2	okt. kl. 19	DETRIVERING psykologi Åge Steinset
	kl. 20	KORTFILM Ole John, Kjøbenhavn
	kl. 21	KONSERT DADASCOPE. Hommage a Bergen. Kjell Skjellstad.
Lørdag 3	okt. kl. 19	FENOMENOLOGI filosofi Rolf Reitan
	kl. 20	KORTFILM Ole John, Kjøbenhavn
	kl. 21	KONSERT DADASCOPE. Hommage a Bergen. Kjell Skjellstad.
Søndag 4	okt. kl. 19	DET SOCIALE RITUALET PROFITT
	kl. 20	KORTFILM Timo Linnasalo, Helsingfors
	kl. 21	TANGO - SYDSTASIA NORDEC EEC (10 min.) Kari Rydman, Helsingf.
Mandag 5	okt. kl. 19	HASJ LSD ALKOHOL en lege, en dikter, en politimann
	kl. 20	KORTFILM Timo Linnasalo, Helsingfors
	kl. 21	REALISTISK SYMPONI (FØDSEL-LIV-BEGRAVELSE) Bergensgruppe
Tirsdag 6	okt. kl. 19	KULTURKAMP KLASSEKAMP MAKTKAMP analyse
	kl. 20	DUKKEATEATER NELLI-BELLI Jacqueline Buch & co. Kjøbenhavn
	kl. 21	KORTFILM svensk
Onsdag 7	okt. kl. 19	CHURCH UNDERGROUND JENGITYØNTEKIJÄ Helsingfors
	kl. 12. kl. 20	DUKKEATEATER NELLI-BELLI Jacqueline Buch & co. Kjøbenhavn
	DUKKEATEATER kl. 21	KORTFILM svensk
Torsdag 8	okt. kl. 19	KONKRET LYRIKK
	kl. 12 kl. 20	KORTFILM norsk
	DUKKEATEATER kl. 21	MELODIEKSPERIMENTER
Fredag 9	okt. kl. 19	HYPNOSE SUGGESTION MAGI PROPAGANDA DOKTRINER
	kl. 20	DIAGNOSE TEATER
	kl. 21	KONKRET FOLKEMUSIKK
Lørdag 10	okt. kl. 19	LABYRINTER ARKITEKTONISK FREMTID
	kl. 20	LYS-SHOW dansk

ELITSVIN Christina

- Förhandsinfo?
- "Konst" eller "kross" grafiker?
 - Individuell konst eller "konst" eller "kross-konst"?
 - media - material? exklusivt/film, serier etc?
 - konceptuell? form, färg, idé?
 - musik - elektro? vokal eller instrumental?
 - kinetiska verk?
 - POPKONST?
 - Vad avser Du om t.ex. Piet Mondrian, Kuni Sugai Oldenburg, Warhol, Ussakov

relin?
 Skulle gärna ha relevanta svar på denna fråga, invaring in stället mig på "konkret. Analyse". Är inte särskilt intresserad av elitistvin, nämligen.
 - "Aller Sanderson"?

instances it should be borne in mind that the axonal branching and distribution may not be fully developed, and differ somewhat from that of the adult. An interesting way around this difficulty of staining axons within mature animals has been used by Valverde (1966), who applied a Golgi stain to mature mice of the strains "quacking" and "jimpy," which do not have well-formed myelin sheaths in the adult. The axons within the brains and spinal cords of such animals appear to stain very successfully.

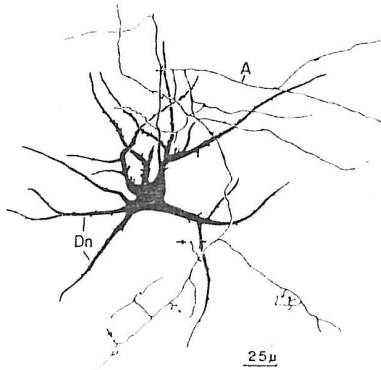
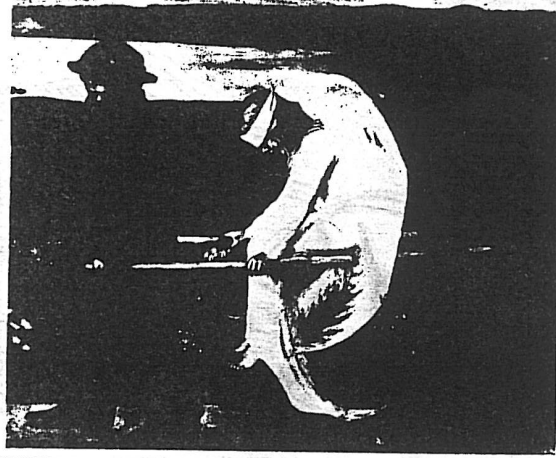

Fig. 2. Camera lucida drawing of a neuron from a Golgi preparation of the dorsal nucleus of the lateral geniculate body of cat. Note the irregular contours of the dendrites (Dn) and the thin, branching axon (A). Some synaptic boutons are indicated by arrows. From Peters and Palay (1966).

SÅRAD ÄNGEL

Hugo Simberg. Sårad ängel. Ateneum, Helsingfors.

IDEAL & SAMVITTIGHET Lauri

De politiske lederne ønsker altid at kunsten skal være en vakker dekoration på deres egne doktriner, og de vil også i visse situationer omgi sig med kunstnerisk prakt, for å demonstrere sin autoritet og sin gode smag, og ved denne godtatte, evige skjønhet holde all annen kunst borte som analyserer deres dogmer, og som diskuterer de problemer som autoriteten selv ikke klarer å løse. Kunsten er som en kvinne, hvis skjønhet er tilladt, men hvis hjerne, intelligens og følelse er forbudt.

Samvittigheten eksisterer ikke i kraft av seg selv, den er en del av mennesket, en del av familien, en del av samfunnet. Samvittigheten er psykologisk betinget, og kan henføres til begreper som kjærlighet, tilgivning, likhet og broderskap. Her er det mest psykologiske punkt i samfunnsorganisasjonen, som er årsak til mange opprør, revolusjoner, demonstrasjoner og streiker. Samfunnsadministrasjonen foretrekker som regel at borgerne lever etter et skjematisk livsmønster, derved er det enkelt å beholde oversikten og makten ved hjelp av noen byråkratiske kontorer, men disse arbeider da etter et skjema og ikke etter samvittighetens ideer. Det er det vanlige, å organisere et land på dets materielle struktur etter et velbrukt økonomisk mønster, og den kunst som dekorerer denne rutine får offisiell anerkjennelse. Men menneskene er så komplisert å sin natur, at de ikke fullt og helt kan leve etter det offisielle mønster, og deres avvikelser regnes da for uvedkommende privatsaker eller sabotasje av samfunnets orden og rettspraksis, og betegnes som dekadens, kriminalitet, abnormitet, sykdom, mindreværdighet.

En nøyaktig undersøkelse av menneskene i samfunnet viser at der er mere avvikelser fra det offisielle mønster enn det er såkalte normale. En kunstner som gjør bilder fra livet, kan ikke se bort fra denne realitet, om han vil gi et sandt bilde på livet, og han kommer da i konflikt med den offisielle idealitet, liksom livet selv er i konstant konflikt med den offisielle idealitet.

Den sosiale realitet inneholder mange flere mentale hensyn enn den sosiale idealitet gir plass for. I den sosiale idealitet strekker ikke begrepene seg utover de materielle behov, til et tydelig ytre, suksess, profitt, loyalitet, smagfullhet, den sterke og rikes eksistensberettigelse og den svake og sykes unormale, bortgjente elendighet. Dette materielle begrensede livssyn har alltid vært gjenstand til radikale kunstners analyse, og i vort århundrede, og særlig i de siste tiårene har de psykiske fakulteter ved universitetene rundt i verden konsentrert metodisk analyse av de mentale krefter i mennesket. Disse undersøkelser er så interessante at det er blitt mentale avsløringer som er mere spennende enn den kunstneriske litteratur. På grunn av at den sosiale realitet blir metodisk analysert ved universitetene, er sannheten om psyken endelig blitt legalisert, og det kan en gang bevirke at samfunnsadministrasjonen må endre på sine materielle doktriner for, ved den nye innsikt i psyken, gi menneskene muligheter til et mentalt liv basert på den sosiale realitet.

Samvittigheten erstattes med loyalitet innenfor et system, for å fremme ernæringsgrunnlaget. I det militære blir en desertør henrettet fordi han bryter systemet. En leiemorder kan skyte uskyldige mennesker fordi det er hans jobb innenfor et system. Det er altså spørsmål om konsekvens innenfor bestemte systemer, og systemene foreligger i alle livets gjøremål, i ekteskap - skole - sykehus - arbeidsliv - religion - politikk - og det kan hende de samvittighetsløse systemer er nødvendige i den materielle ernæring, liksom i kortspill og sjakk hvor spillereglene er absolutte. Men disse disipliner forlanger bare intelligens, og ingen bevisst utvidet samvittighetserkjennelse.

De frie analyser kan også klassifiseres som systemer, ved for eks. å si at de er konsekvent irrelevante. Men om mennesket ikke makter å komme utenfor systemenes fengsler, så kan de - og må de - for å redde sine psykiske muligheter, for å føle seg frie, bli nødt til å vie sin halve tid til det bevisstløse konsekvente skjema-fengsel, og gi sin andre tid til DEN FRI ANALYSE.

Den medisinske diagnose må holde seg klar, og ren innenfor den materielle struktur, men årsakers årsak kan ofte være mentale frustrasjoner, og her ligger ideene for det kunstneriske arbeid. Kunsten er også som regel offer for konsekvensen av systemer, men den skulle helst stå fritt analytisk, utenfor fengslets logikk, og når den noen sjelden gang gjør det, da er den samfunnets levende samvittighet, med kvalitetene for det frie, åpne og menneskelige.

FRAGEN ZUR 2. FRÜHJAHRESMESSE DER BERLINER GALERIEN 1970

DIESE MESSE, DIE SIE HIER BESUCHEN IST EINE EXKLUSIVE; SIE BIETET HOHE QUALITÄT, DAS HEISST JEDOCH NICHT, DASS NUR IN DIESEM HAUSE QUALITÄT ZU FINDEN IST. DIESE MESSE SOLL VERLANGEN NACH BESITZ ERWECKEN. DIESE MESSE ERSTREBT EINEN VERKAUFSBOOM. DIESE MESSE WILL PROTEST VERKAUFEN, PROTEST, DER GEGEN KONSUM, GEGEN NIVELLIERUNG, GEGEN SELEKTION GERICHTET IST. DIESE MESSE WILL NICHTS VERMITTELN, SONDERN VERKAUFEN.

- WER SIND DIE VON DEN GALERIEN GEZEIGTEN KÜNSTLER?
- WONACH WERDEN DIE ARBEITEN AUSGESUCHT UND FINANZIELL BEWERTET?
- SIND IHNEN DIE ZUSAMMENHÄNGE ÜBER MANIPULIERBARKEIT DER KUNSTWERKE BEKANNT?
- FRAGEN SIE DIE PROGRESSIVEN GALERIEN.
- SIND PROTEST- UND UNDERGRUNDPRODUKTE NOCH PROTEST, WENN SIE ZUR WARE WERDEN?
- WERDEN KÜNSTLER DURCH GALERIEN ZU VERKAUFSWERTIDOLEN?
- WERDEN WIR VON DEN MASSES MEDIEN OBJEKTIV GENUG INFORMIERT?
- WIE KANN DAS SPIEL MIT TECH. MITTELN DEM BESSEREN KUNSTVERSTÄNDNIS DIENEN?
- WIE KANN KONSTR. KRITIK GEFÖRDERT WERDEN?
- WER BESTIMMT QUALITÄT IN DER KUNST?
- DIE GALERIEBESITZER ZUM BEISPIEL?
- WAS IST KÜNSTLERISCHE SUBSTANZ, WAS MATERIELLER WERT, WAS POPULARITÄT?
- ANTWORTEN HABEN WIR TEILWEISE, TEILWEISE NICHT.
- ANTWORTEN HABEN SIE TEILWEISE, TEILWEISE NICHT.
- WIR WOLLEN, DASS DIE GESTELLTEN FRAGEN, PROBLEME IN BEWEGUNG HALTEN.
- WO DIE LUST AM SCHAUEN, AM KONSUMIEREN, AM SPASS DIE KRITIK BEEINFLUSST, DIE KRITIK AN DEM WAS SIE HIER VORFINDEN, DIE KRITIK VOR ALLEM AN DEM, WAS SIE HIER NICHT VORFINDEN.
- WIR WOLLEN KRITISCHES BEWUSSTSEIN FÖRDERN INDEM WIR VIELE MEINUNGEN ZUSAMMENTRAGEN, SIE AUSWERTEN UND IHNEN DAS ERGEBNIS WIEDER VERMITTELN, DAMIT EIN DIALOG ZWISCHEN UNS ALLEN IN GANG KOMMT.
- WENN SIE EINE MEINUNG HABEN, EINE ANTWORT HABEN, SENDEN SIE SIE UNS AN

E A T - BERLIN 100 - POSTLACERND

POP
POP
POP

POP
POP
POP

Dear Woolfie Friend

Thus says she, Mumukshu W. Yarwa herself, free lance communicator ex journalist, ex patient, ex human being, ex isting, that she thinks she will try to organise some OVERHEATED MEDIUM for your psybhe etc delis happening. Some suggestions.

Why not take art out of the gallery for example:

1. churchplay in conventional ~~xxx~~ pure spirit for those who would not take ~~xxx~~ interest in other kind of art. Happens in some church

2. artistic snowballeffect: when the weather is suitable to take all the artist to make snowmen and all kind of funny things with the kids.

3. exhibitionist iceskating: artists with paintings and music and everything on the iceskatingplace

4. demonstration: artists demonstrate in front of the city council for better living conditions

5. artistic lessons: artists teach one day in school to children how to make art

For the exhibition itself in the gallery I would suggest:

I Lessons for adults to draw and paint and other art tehcnics

II Yoga and meditationevent with music for meditation and flowers and candles and seremonies

III Event by the campfire: a combined happening of old campfire meeting and art (possibly with grilling sausages)

IV The Funeral of the classical art: ~~xxx~~ ceremonial burning of some oldfashioned paintings in front of the gallery with hymns and speeches

V Electronic concert: musical event with vacuumcleaners, typewriters, motorbikes, ~~xxxx~~ clocks, transistor radios, electric hairdryers and anything you can find around which makes a beautiful noise.

If you are going to have that exhibition on a certain time I would suggest that every day would happen something new, theater, lessons, concert, Every time different things which would interest different people, old, children, parents, puritan squares, liberals, communists and any kind of people you can find in Bergen. So one could distribute a printed or duplicated program already beforehand so that people could see what might interest them. If I have nothing else to do at that time, I could come about a month earlier and learn some norwegian and help you in preparing the funny things. Nobody knows yet, not even the God, I think.

I try to brainwash some other people come with to organise . I think at least I am able to get some mad films and some mad music with me if not people.

I think I am better on this social side and in organising than in the proper creating of art. So I could try to help you in it. I think this yoga bisnes and eastern mystic combined with old northern mystic might make a big influence in people; I have to learn some indian singing. I think also that people would eagerly pay to see something extraorninady happening s

more eagerly than just seeing some art and some mad artists.

It think that art should go where the people are and not waite that the people come to it. Also somebody could write poems by order or paint little funny pictures by order. Also we could have once or twice a ~~common~~ meal some extreordinary scmp which would be included in the common price.

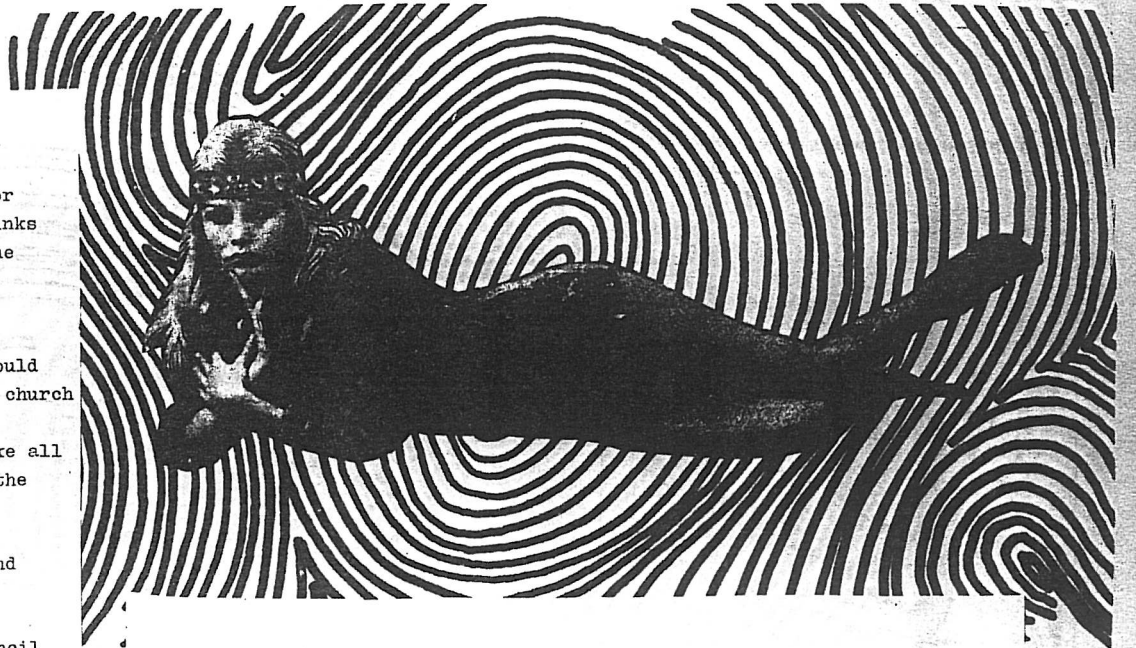
The most important things from my point of view are:

- 1 good beforehand information so that people know
- 2 to organize things which people are interested in that they do not get bored
- 3 good timing and organising of single happenings that people do not get bored.
- 4 madness

That is what she thinks your ffrren renewed her name to
MU MUK SHU

which means a person who wants to reach nirvana

With love yours
Mumukshu

Yeas, you are a helpless idiot but it does not matter. I have been propagating the international existing program by existing. How did you come to the mental pressure of the society, well I do not wonder, experience teaches everyman. I could represent the mental pressure, go around and slowly kill everybody who would enter the exhibition. Best to do it so that they would not notice to be dead. Or we could organize a resurrection (do not mix with erection)

My friend Jacob calls universitien SAUSAGEMASHINES ha ha there was a discussion on the wall of new york underground: .. "God is died," says Nietzsche. "Nietzsche is ded" says God. "God and Nietzsche are ded!"

Have you heard this eternal truth:

TOMORROW CANSLED because of luck of interest
Could that be something for your thema or title or I'll find some other ideas to suggest you. You know, I think, the titles are important in beforehand information. I think it must be something shocking and interesting and hot like The HOT Line or Overheated medium, or "sauna, sex and society" Don't take me too seriously, I just write you everything what comes into my mind in case you might not have thought about it or in case you might get some new ideas ~~from~~ starting from what I have been writing. Could some Leenas holy men be good for your exhibitionism.. sorry exhibition. Also Malla is coming back from Poland, I suppose and might have some ideas to develop and Timo possibly is doing something interesting with filmcamera. I could take a horse and a van full of things into my pocket. Have you ever heard about FIREAGE? I have neither, we could found one, why not, if there has been a ICEAGE why not would be time to have a fireage sorry this mashine complain

Now my creature ability is going to end and I am going to learn some more russian Hy, bot Mockba ! Да бе!

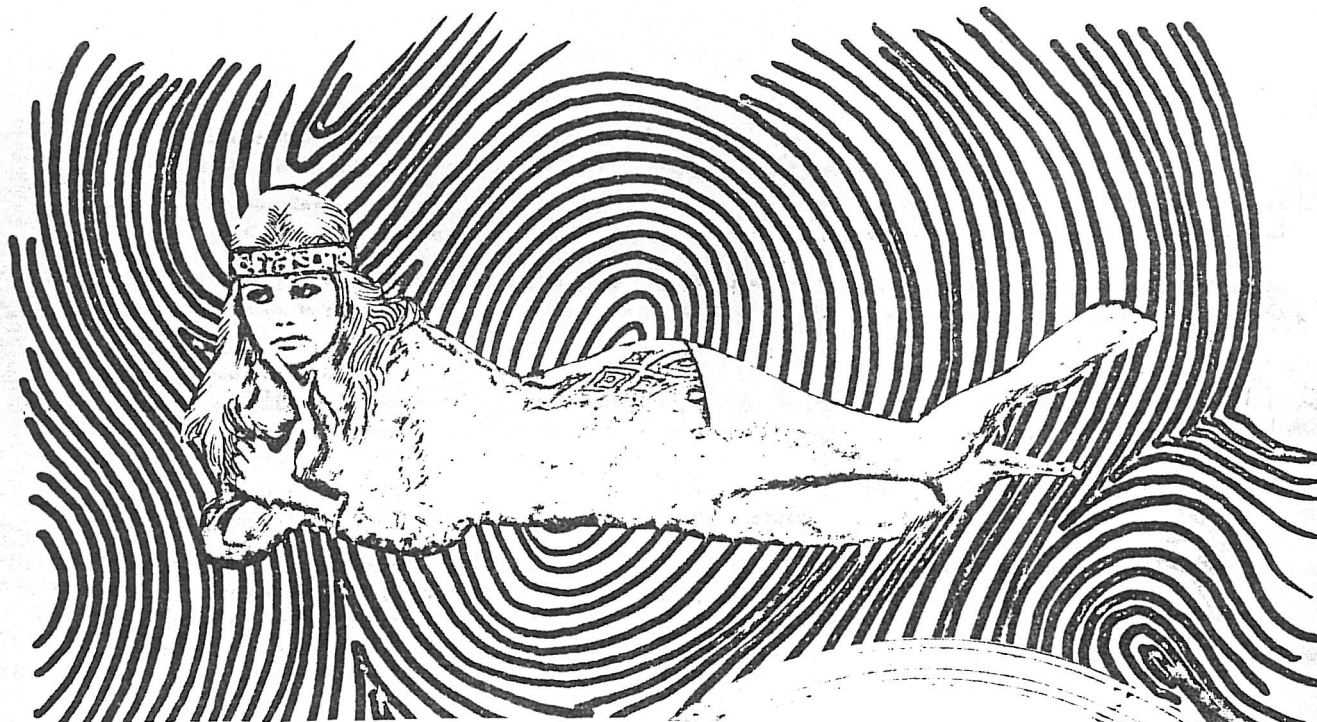
I love life and ideas as if I am not really myself a real creature

..I mean creative type, I am more a prophet but it does not matter if one does not tell it all the people, they would not notice the difference.

With love

Mumukshu

«La oss smake, lukte og berøre hverandre»

— Ved å åpne sansene trenger man ingen narkotikarus, sier amerikaner, som beordrer oss tilbake til naturen

Den samme mystiske, henførende opplevelsen man tror er forbeholdt narkomaner, kan mennesket oppnå bare ved å hentytte seg av de sanser det er utstyrt med og riket spott- rum av sanser og følelser. Vi har bare glemt å bruke dem. Dette er amerikaneren Bernard Gunthers nye lære. I sin bok om sanselære og på The Esalen Institute i California prediker han sin teori og beordrer sine disipler tilbake til naturen.

På plene rundt hans institutt kan man oppleve å se voklene mennesker kravle rundt på marken med blind for øynene. De leker blindbuk. De lukter og kler seg fram til hverandre og oppnår kroppsbewusstheit ved å kjele sin egen og partnerens kropp med fingertuppene.

— Det er øynene som dominerer i samkvemet mellom mennesker, og dette er årsaken til vår tids hyppige nevroser, sier Gunther. — Vi ser alltid på gjenstander — aldri på gjenstand eller gjenstand. Å smake, berøre eller lukte blir betraktet som noe sifmt. Vi isolerer oss helt fra den fysiske kontakten med andre, enda vi innerst inne hungre etter den.

— Sex, framholder Gunther, — er den eneste riktige mulighet det moderne mennesket har tilbake for å kunne berøre sin neste, og denne opplevelsen er som oftest begrenset til de erotiske øner. Seksualiteten er visserlig betydningsfull, men i vitseligsten bare en liten del av sanselivet.

A rulle seg rundt i gresset, å skrelle en appelsin, å massere sin egen kropp, å hylle hodet mot en rund stein, å knu ryggen mot et annet menneskes rygg — det er øvelser som gir en ny kroppsbewusstheit og en ny lykkefølelse. Bernard Gunthers elever utfører dem med lukkede øyne, ekstatiske armbevegelser og så hen-

førte ansikter som man kan se ved narkotika-orgier. Gunther henviser til små barns lek med hverandre, og sier: «Denne trangen til kontakt med alle sanser er nedlagt i oss. Vi kjenner alle våre fysiske muligheter, men vi har glemt å bruke dem. Er det noe rart at vi er som vi er?»

NR. 19 — DAGBLADET, TORSDAG 23. JANUAR 1969

'WOMEN WILL RULE THE WORLD—NAKED'

WOMEN will be running the world next century, men were warned yesterday. And they will be doing the job, mostly, either naked or wearing a kind of fig leaf.

In the 21st century men will be concentrating on science and medical research, said Professor Buckminster Fuller, an American scientist.

Women will concentrate on scientific findings to improve the human race, he added. "Women will be the undisputed managers of the Earth."

Professor Fuller, 73, writes in the American magazine "The World."

Miss McCullis, went on to say the female body will continue to even greater degree until women occupy her Garden of Eden in heaven and earth.

Lossens
Progressive nakedness, contrary to puritanical thinking, lessens the curbs of the male and slows the baby-production rate. But while women were busy in managing completely automated industry, said the professor, they might cover up their nakedness with tin cans.

TRAMP WHO GETS BEGGING LETTERS

ONLY Chad Was the tramp who got back on 31st St. in the American mag-

at the shocking Seventies

PROPHECY OF POPPYCOCK?

stone-ground whole wheat bread and flour.

Food* with chemical additives, even relatively harmless ones, will be illegal.

More and more restaurants will serve the kind of food you can get at Cranks or The Source at Hollywood's Sunset Strip.

Yes, food will be more expensive but people will be educated to understand that's as it should be.

This will be the decade when the most surprising things will take on an aura of high respectability.

For example, astrology as it becomes computerized will become a big part of everyday life.

SEX

PORNOGRAPHY will be socially acceptable in the Seventies, believes Miss Roxon. "It will have a new meaning to a generation which will find neither nudity nor physical love repulsive."

It will exalt women rather than degrade them.

Films and television will show nudity and love-making. Genital organs will be used decoratively in the arts—and even in industry—as symbols of happiness and fertility.

It will be normal to have a cake or a chocolate bar shaped like a male organ as it would be for it to be shaped like a star.

Nudity or near-nudity will be acceptable in public beaches and summer gatherings but not on streets and buses.

Bright Polk, who is already famous for her 'breastprint paintings' will put the old-fashioned pornographers out of business with the three-dimensional nudes of celebrities she is already preparing to show in American galleries.

There will be a huge

ART

ONE of the likely trends of the Seventies is body decoration, already pioneered by pop illustrator Alan Aldridge, above, with carous.

Aldridge, born in London's East End, is now regarded as the greatest single influence on contemporary magazine and advertising art.

reaction against the Pill with an abrupt return to older, more complicated birth control methods.

Yes, there will be more pregnancies but abortions will be cheaper, safer and easier.

When a new pill receives universal acceptance it will be for men, not women.

Something will have to be put into the pill to produce some sign—say, a slight skin rash—

to let the girl know the man really is on the pill and not just saying so.

Pop music will become an aphrodisiac and the radio will be the means by which it will be introduced into love-making.

Worn as easily as a pair of earrings, radio will play music specially designed for dancing and making love.

Marriage will decline but informal fidelity will thrive.

Homosexuality will be so much taken for granted that the insistent heterosexual person will be mildly suspect.

But the new erotic freedom will make it easier for homosexuals to live persons of the opposite sex.

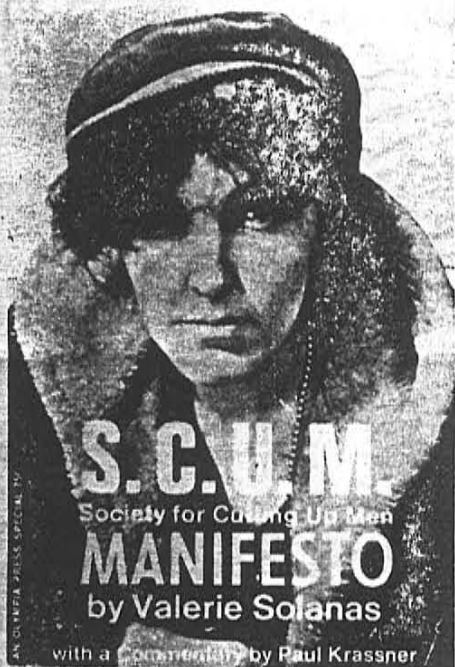
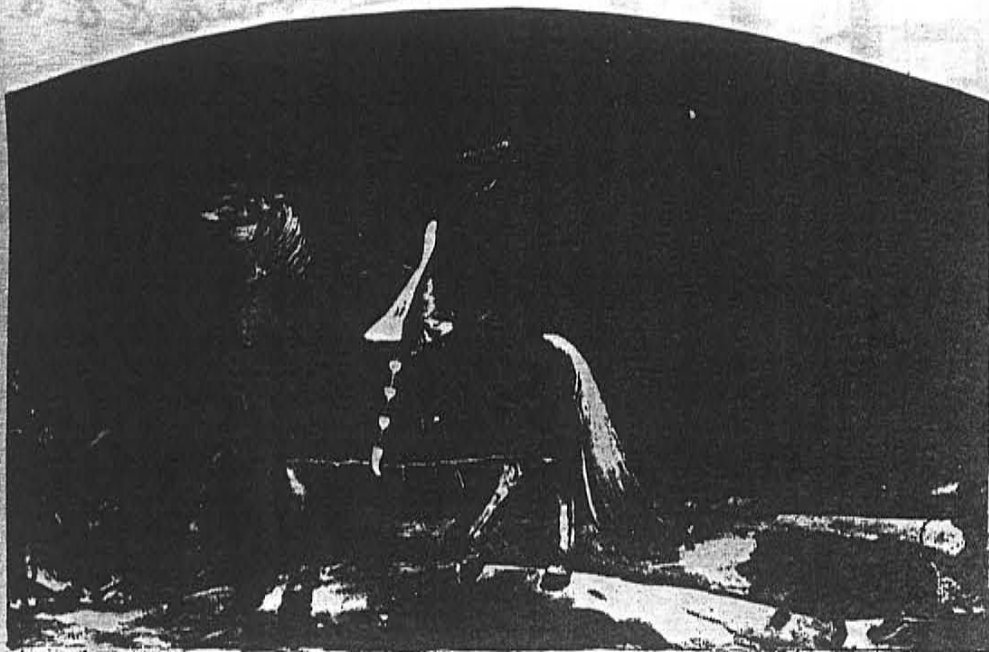
In the Seventies women will stop shaving their body hair. By 1973 every pretty girl will have hairy legs. Otherwise she will look old-fashioned.

En av de tio teckningarna i Maria de Listzins album "La danse".

vatican pans Bonnie a

Manifest för SCUM

VALERIE SOLANAS
(fra ORD & BILD)

Valerie Solanas sköt popkonstnären Andy Warhol 3 juni 1968, ett par dagar före mordet på Robert Kennedy. Warhol blev svårt sårad men klarade sig. Tack vare detta skott mot det manliga konstetablissemanget utkom i alla fall hennes blixtrande anarkistiska manifest för SCUM på porrförläggaren Maurice Girodias' Olympia Press i New York. SCUM betyder Society For Cutting Up Men, sällskapet för att skära upp männen; ordet betyder också "avskum". I boken ingår ett faderligt varnande förord av förläggaren. Vi avstår från sådana brasklappar. Vad som här har översatt är ungefär en fjärdedel; mellanrubriker och blankrader markerar utelämnningar.

Emedan det i bästa fall är uttråkigt att leva i det här samhället och emedan detta samhälle inte angår kvinnorna det minsta, återstår för socialt ansvarskännande, spänningskrävande kvinnor bara att störta regeringen, avskaffa penninghushållningen, införa fullständig automation och göra sig av med det manliga könet.

Det är nu tekniskt möjligt att avla barn utan hjälp av män (eller förresten av kvinnor) och att bara avla kvinnor. Vi måste omedelbart börja med detta. Mannen är en biologisk olyckshändelse: den manliga y-genen är en ofullständig kvinnlig x-gen, dvs. har en ofullständig uppsättning kromosomer. Mannen är med andra ord en ofullständig kvinna, en kringvandrande abort, ett genetiskt missfall. Att vara man är att vara defekt, känslomässigt inskränkt; manlighet är en brist-sjukdom och män känslomässigt sett krymplingar.

Förtärd av skuld, skam, rädsla och osäkerhet och utan förmåga till annat än en liten futtig fysisk upplevelse, är mannen ändå alldeles besatt av att knulla; han simmar igenom en flod av snor, han vadar en mil upp till näsborrarna i kräkelse om han tror att där vinkar någon vänlig fitta.

Eftersom mannen är en ofullständig kvinna tillbringar han livet med att försöka fullständiga sig och bli kvinna. Detta försöker han göra genom att jämt och ständigt spåra upp, fraternisera med och förena sig med kvinnan och genom att för egen del göra anspråk på alla kvinnliga egenskaper — känslotycka och oberoende, dynamisk kraft, beslutsamhet, kylig objektivitet, mod, självsäkerhet, integritet, vitalitet, intensitet, djupsinne, go — samt genom att på kvinnorna projicera alla manliga drag — fåfänga, lätt sinn, svaghet, trivialitet osv. Det måste dock medges att mannen på ett område är kvinnan iögonfallande överlägsen, nämligen när det gäller att göra PR för sig. (Han har lyckats övertyga miljoner kvinnor att män är kvinnor och kvinnor män.) När det från manligt håll hävdas att kvinnorna finner självförverkligande i moderskap och sex återspeglar det bara hur männen tror att de skulle vilja förverkliga sig om de vore kvinnor.

Det är med andra ord inte kvinnorna som har penisavund utan männen som har fittavund.

Pappasamhället i medelklassen

Faderskapets typiska inverkan på männen är att göra dem till "Män", dvs. på vakt mot alla impulser att bli passiva, att bli fikusar, dörädda för att erkänna sin längtan att bli kvinnor. — — — Faderskapets inverkan på kvinnor som utsätts för det är att göra dem till män — beroende, passiva, tama, reducerade till djur, snälla, osäkra, angelägna att bli trygga och omtyckta, dessutom feiga, ödmjuka, med respekt för myndigheter och män, slutna, reaktionslösa, halvdöda, tråkiga, konventionella, tillplattade och absolut uttrista.

Reduktionen av kvinnor till djur i vår mest efterblivna samhällsklass, den "bildade, privilegierade" medelklassen, dessa människospillror över vilka Pappa regerar enväldigt, den processen har gått så långt att kvinnorna mitt uppe i nittonhundratalet och i världens mest utvecklade land finner sin uppgift i att utstå födslovändor och ha små barn som biter dem i spenarna. Men det är inte för ungarnas skull som "experter" tillhåller Mamma att hon ska stanna hemma och kråla i djuriskhet, utan det är för Pappas, för det är han som ska ha bröstet att hänga sig fast vid och födslovändorna ska vara till för hans indirekta stimulans.

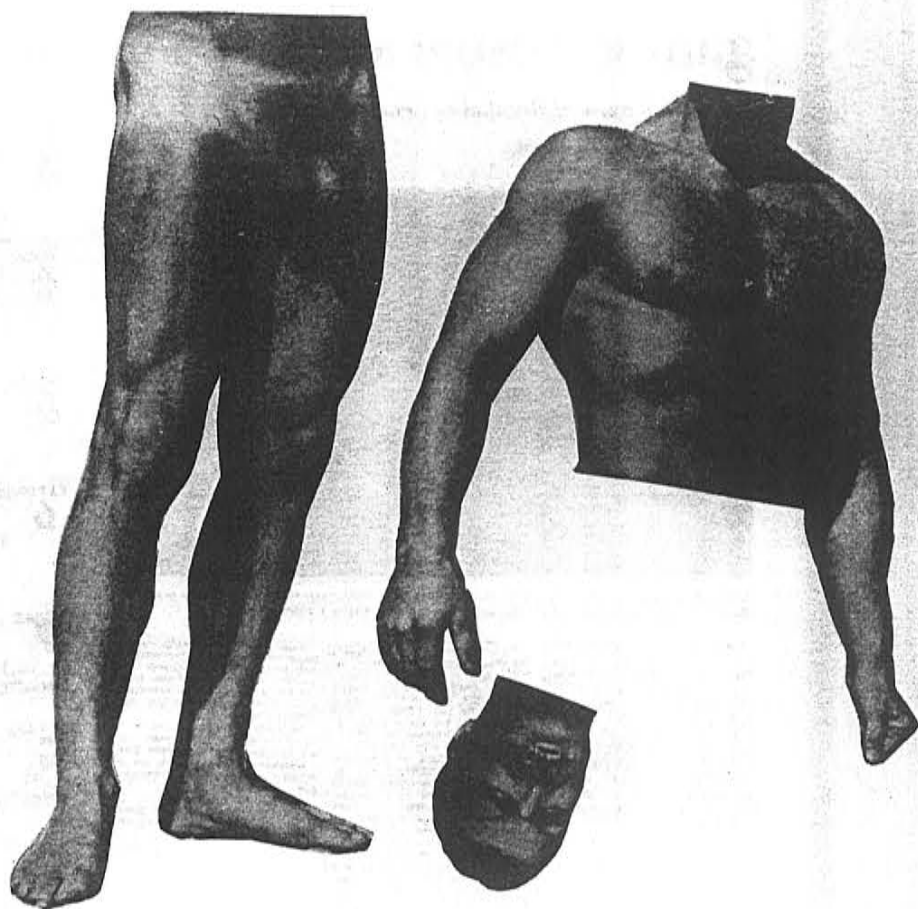
Kvinnans individualitet, som han är intensivt medveten om men inte kan förstå och få kontakt med och känslomässigt fatta, den fyller mannen med skrämsel och avund och han blir alldeles ur gängorna. Därför förnekar han att hon har någon och han ser till att alla definieras på grundval av sin funktion och användning och så tilldelar han förstas sig själv de viktigaste funktionerna — läkare, president, vetenskapsman — vilket förser honom om inte med individualitet så åtminstone med identitet, och han söker alltså övertyga kvinnorna och sig själv (det är kvinnorna han bäst har lyckats övertyga) att den kvinnliga funktionen är att föda och fostra barn och ge tröst och avkoppling åt mannen och få honom att känna sig duktig — dvs. att hennes funktion är sådan att hon går att byta ut mot vilken annan kvinna som helst. I själva verket är den kvinnliga funktionen att få kontakt, vara intill, älska och vara sig själv utan att kunna utbytas mot någon annan; mannens funktion är att producera sperma. Men nu finns det spermabanker.

Vårt samhälle är ingen gemenskap utan en samling isolerade familjeenheter. Förtvivlat osäker som han är och rädd att hans kvinna ska ge sig av om hon får tillgång till andra män eller till något som det allra minsta liknar liv, söker mannen isolera henne från andra män och från den lilla civilisation som finns, så han flyttar ut henne till förorterna som inget annat är än en massa självupptagna äkta par och deras ungar.

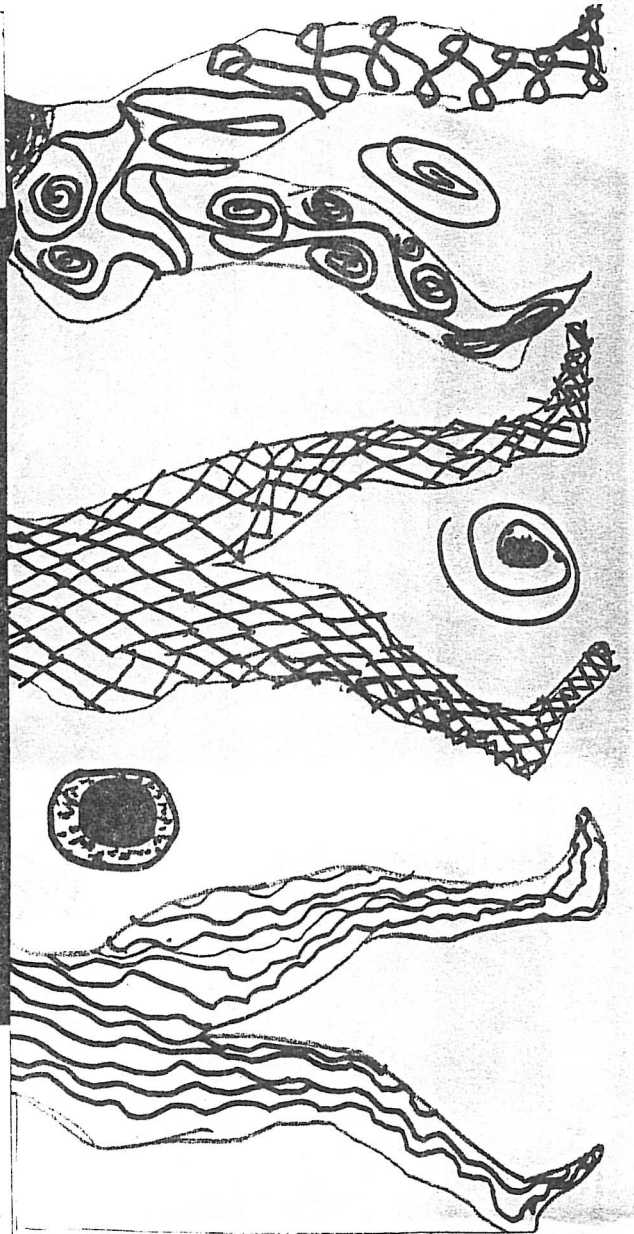
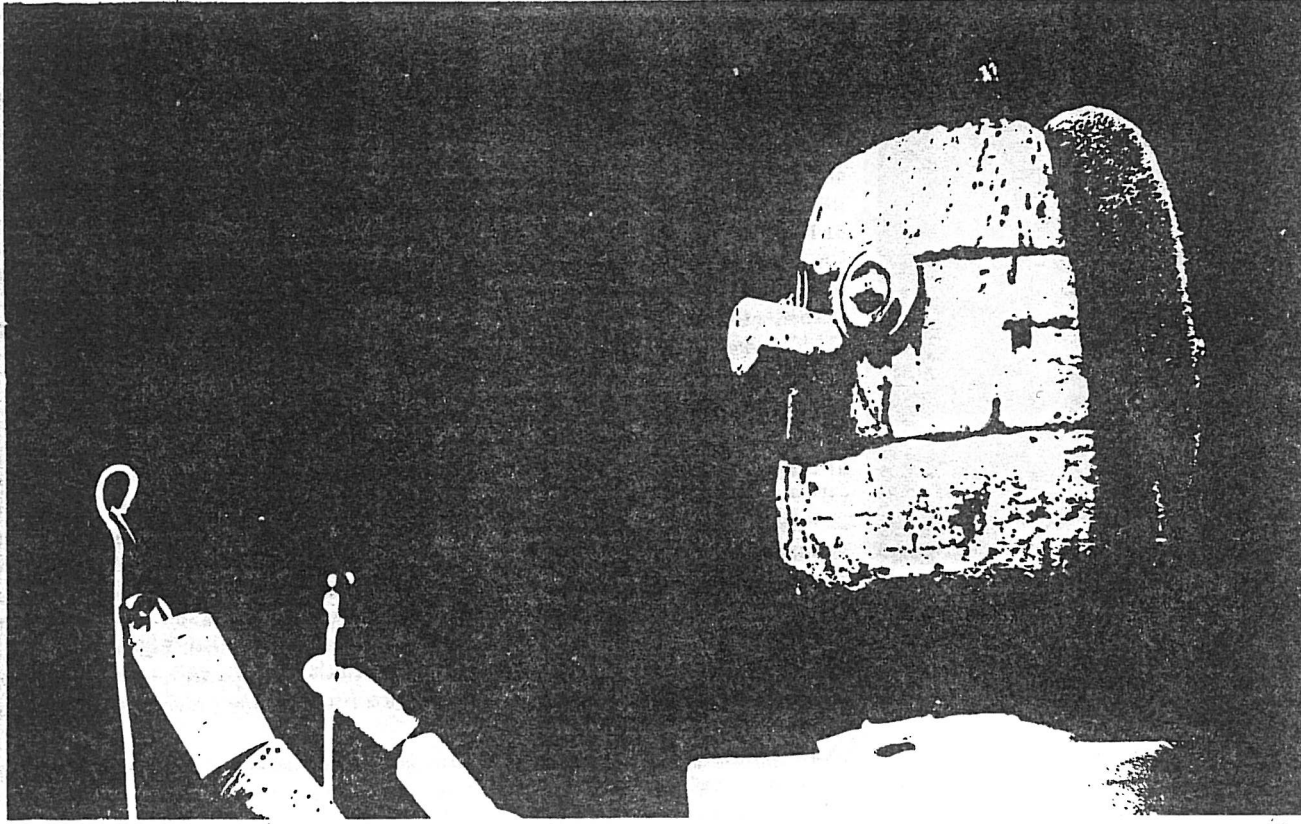
"Stor konst"

"Stor konst" är något som bevisar att männen är överlägsna kvinnorna, den är ju "stor" och stor konst är som alla antifeminister upprepar för oss nästan alltid gjord av män. Vi vet att "stor konst" är stor för att manliga auktoriteter har sagt oss det, och vi har ingen möjlighet att påstå något annat eftersom ju bara de som är alldeles otroligt utsökt sensibla kan uppfatta och uppskatta storheten och eftersom beviset på deras enastående sensibilitet är att de förstår sig på den där soppan som de förstår sig på.

Vördnaden för "stor konst", som förleder många kvinnor till trista, passiva aktiviteter och håller dem borta från det som vore viktigare och mer givande och mer överhuvud från att aktivera sig. Den vördnaden kommer "konstnären" att sättas upp som ett ideal med överlägsna känslor, iakttagelser, insikter och åsikter och underminerar därmed osakra kvinnors tilltro till sina egna känslor, iakttagelser, insikter och sitt eget omdöme.

NELLI-BELLI

dukketeater for børn

Stang-dukker på den gamle Vestre skole

Børneafdelingen af Bornholms Centralbibliotek arrangerer dukketeater

Nelli-Belli-dukkernes hægmand og -damer er ved at gøre klar i Vestre Skole til forestillingerne de to næstfølgende onsdage. End imellem skal der også optrædes ved blomsterfesten i Aakirkeby.

Det er lige ved at blive en tradition med dukketeater i Rønne. Byens børnebibliotek med Kirsten Larsen i spidsen har gjort sit til, ikke blot at underholde børnene og de forældre, der har fået slove til at gå med, men også til at give denne specielle teaterform en chance. Man burde måske på kompetente steder samle kræfterne og gøre Bornholm til det sted, hvor dukketeatre fra hele verden kommer for at fejres.

De to førstkommende onsdage er det dukketeater »Nelli-Belli«, der opføres, med store stang-dukker. Teatrets navne er ledere, Jacqueline Buchs kompagnier, som »Jette« og »Ulla« holder ferie i Ruteker og vil i næstkommande med tre andre opføre sit eget stykke »Guldblomster«. Personerne — eller dukkerne — i stykkene er skabt af Jacqueline Buch selv. I »Guldblosten« optræder en »jordbærkonge« og en mystisk person ved navn »Korke«. Han er lidt bornholmsk, lidt dansk og lidt hængt på stranden ved Rønne. Dengang var »Korke« simpelthen et stykke — korsk.

Dukketeatrets forestillinger ledsages af slovakisk folkemusik og dels anden musik, der passer til de enkelte stykker. Musikken gengives fra bånd, dog spiller børnehaven lærerinden Jette guitar som melodisk musik.

Stykkets replikker aftales direkte fra, på stedet bag scenen. Som medhjælper har Jacqueline Buch søsteren Dorthe og Ulla, der er fritidspædagog. De to dukkeførere.

Eller til forestillingerne, der er gratis, kan afhentes på Bornholms Centralbiblioteks børneafdeling.

BERGENS KUNSTFORENING	
6-7-8 oktober 1970	
Freddag okt. 2	kl. 19 - 22. kl. 20
Lørdag okt. 3	kl. 19 - 20 kl. 21
Søndag okt. 4	kl. 19 - 20 kl. 21
Mandag okt. 5	kl. 19 - 20 kl. 21
Tirsdag okt. 6	kl. 20
Onsdag okt. 7	kl. 12, kl. 20
Torsdag okt. 8	kl. 12
Freddag okt. 9	kl. 19 - 20 kl. 21
Lørdag okt. 10	kl. 19

ABCDEF GHIJKLMN OPQRST
 U VWXYZ
 21 22 23 24 25 26 27 28 29

ONSDAG ** TORSDAG **
 BØRN
 TILBAGE
 PÅ MANDAG

Lars Grundt,
Øvre Sollien 96,
5030 Landås.

Bergen, 13. mars 1970.

Norsk Kulturfond,
Kollbjørnsens gt. 2,
Oslo 2.

Søknad om tilskudd til arrangement av konkret utstilling for flere kunstarter.

Navn: Konkret utstilling "da-da-da-da-".
Sted: Bergens Kunstforening.
Tid: 2. oktober - 18. oktober 1970.
Arrangører: Lars Grundt og Stefan Rink, Danmark.

Som arrangør av denne utstilling tillater jeg meg å søke Norsk Kulturfond om et tilskudd på kr. 30.500,- for å lansere en kunstnerisk idé som anført i følgende budsjett. Fra Bergen kommune foreligger et tilskudd på kr. 10.000,- Kunstforeningen anvender til utstillingen.

Utgifter for Stefan Rink for opphold i Bergen i forbindelse med utstillingen	kr. 2.500,-
KONKRET MUSIKK, BALETT, TEATER: 2 da-da-konserter ved univ.lekt. Kjell Skjellstad	
Gjæst, opphold for gruppen fra Oslo	" 2.500,-
Gjæst fra Finland Kari Rydman, piano, foredrag, surrealisme, konkretisme i musikk	" 1.500,-
Tur retur Helsingfors/Bergen med SAS kr.1.160,-	" 1.500,-
Forevrig opptreden av flere lokale grupper for oppførelse av konkret musikk, balett, teater.	" 1.000,-
Belysning og kostymeutgifter	" 500,-
Leie av piano i 4 uker ca.	" 1.000,-
Leie av lydbåndspillere, forsterkere og høytaleranl.	" 1.000,-
Leie av kortfilmanlegg for fremvisning av 8mm. og 16mm.	" 2.000,-
"konkrete" kortfilmer utlånt fra filmskoler og filmgrupper i de nordiske land	" 2.000,-
Gjæst: Timo Linnasalo, Finland, lydexpert for kortfilmer, Tur/retur Helsingfors/Bergen, SAS kr.1.160,-, opph. 3 uker	2.000,-
LITTERATUR: Utstillingens publikasjon, trykningsutgifter for en avis som inneholder konkret lyrikk, prosa og katalog for utstillingen, delvis trykkes på lokale trykkerier og publikasjoner arrangeres etter billigste trykkmåte, ofset, trykk av brosjyrer pr. store avisark og kr. 2.000.	
Fire ark brettet avis, 5000 ekpl. os. kr. 2.000,- + antatt salg 1000,-	" 4.000,-
Gjæst, Ole John, formann i kortfilmklubben A 5 B i København, kritiker for beatmusikk i Berne Tidende, kabarett, fremvisning og foredrag om dansk kortfilm og de nye filmfærdigheter i Danmark, Tur/retur København/Bergen, SAS kr. 650,- inkl. billett, opph. 3 dager	" 1.000,-
Gjæst, radiojournalist "Aukko Markus" fra Finland, "ny Karalsk poesi" Tur/retur Helsingfors/Bergen, SAS kr.1.160,-	" 1.500,-

Lars Grundt.

Norsk Kulturfond, 14/3-70.

Gjæst, Marius Heyerdal, intendant ved Konsthallen, ind. Folke Eduard, foredrag om moderne kunstpsykologi. Tur/retur Gøteborg, SAS kr. 570,-	kr. 1.000,-
Ved utstillingen vil der også være foredrag om kunstens psykologi, med foredragsholdere fra Universitetet i Bergen).	
UTGIFTER FOR MATERIALER TIL INNREDNING OG MONTERING: Gjæst, Marius Heyerdal, Oslo. Reise tur/retur Bergen/Oslo og opphold for montering av sine glassarbeider og store konkrete lydskulpturer i og utenfor Kunstforeningen	" 2.500,-
Kledning av veggene i Kunstforeningen, 400m ² veggflate med billigste bygn.plast-folie for bemaling til romskapende virkninger (pr. 20m rull kr. 20,-)	kr. 400,-
Maling	" 200,-
Oppsetning av stillerretsetasje i enden av storsalen	" 400,-
Andre miljøskapende kulisser, spanske vegger, polyplater og lecablokker	" 1.000,-
Montering av roterende mekanikk med lærrettsdukker, store pustende lungeapparater, kinetiske skulpturer	" 1.000,-
Bygning av bymodell for arkitektonisk analyse av fremtidig labyrintisk høybebyggelse og motorvei	" 1.000,-
Innkjøp av utrangerte utstillingsdukker for tekstil og konvensjonsekspedimenter	" 500,-
Materialer til oppsetning av demonstrasjon "sosial realisme" av en ung bergensgruppe repr. ved Bård Breivik og Gerhard Stoltz	" 2.000,-
Fotoforsterrelser av anatomi (kr. 50,- pr. m ²)	" 1.000,-
A2 fotostatkopier av nordiske kunstverk som belyser utstillingens idé	" 1.000,-
	<hr/> kr. 30.500,-

Utstillingen gir ingen betalings"gevinst" til kunstnerne, og gjelder bare oppsetning og arrangementer som der avlegges regnskap for. De påtenkte konstruksjoner er satt slik i underkant av pris, at arrangørerne er nødt å støtte seg til (for alle arrangementer) den bevilgning som allerede er ydet av Bergen kommune kr. 10.000,-.

Kopi til Bergens Kunstforening.

Herr Lars Grundt,
Øvre Sollien 96,
5030 Landås

DERES REF.

VAR REF. 564/70 HS/mø

ROSENKRANTZGT. 11, IV, OSLO 1
TELEFON 331156
OSLO DEN 25 juni 1970

Tilskudd til arrangement av utstilling for flere kunstarter.

Les søknad av 13 mars 1970 om tilskudd til arrangement av utstilling for flere kunstarter i Bergens Kunstforening bli behandlet på møte i Norsk kulturråd 6 mai 1970.

Vil skal med dette få meddele at Norsk kulturråd vedtok å bevilge kr. 5 000,- til nevnte utstilling. Vedtaket er nå godkjent av Kirke- og undervisningsdepartementet. Beløpet kan utbetales når vi får melding om at den øvrige finansieringen er i orden.

Med hilsen

Ingeborg Lyche
Ingeborg Lyche

Hans Stokland
Hans Stokland

DERES REF.

VAR REF. 545/70 HS

ROSENKRANTZGT. 11, IV, OSLO 1
TELEFON 331156
OSLO DEN 14 juli 1970

Søknad om tilskudd til utstilling "Konkret analyse"

Vi har mottatt Deres brev av 30 juni 1970, med opplysninger om den planlagte utstilling "Konkret analyse".

Vi vil i løpet av noen dager utbetale

kr. 15 000,-

over post nr. 10.

Vi ber om å få tilsendt rapport med regnskapsoversikt når utstillingen er avsluttet.

Med hilsen

Ingeborg Lyche
Ingeborg Lyche

Hans Stokland
Hans Stokland

NORDISK KULTURFOND

Veiledning om fremgangsmåten ved søknad om tilskott fra fondet og bestemmelser om anvendelse av tilskott som er gitt.

Søknad om støtte av midler som i et regnskapsår (1. januar-31. desember) står til rådighet for kulturfondet, må være sekretariatet i hende senest den 15. august det foregående år.

Søknader — helst maskinskrivet — sendes fondets sekretariat, adresse: Kirke- og undervisningsdepartementet, Oslo-Dep.

Nordisk kulturfond har til formål å fremme det kulturelle samarbeid mellom de nordiske land. Av fondets midler kan det gis tilskott til:

- a) Nordiske prosjekter av engangskaraktér så som utstillinger, publikasjoner, konferanser, kurs og symposier, b) nordiske prosjekter av mer permanent natur i en forsøksperiode som fastsettes av fondets styre, c) utredninger med nordisk sikte og d) informasjonsvirksomhet i eller utenfor Norden vedrørende nordisk kulturelt samarbeid eller de nordiske lands kulturliv.

Med mindre særlige omstendigheter foreligger, kan tilskott fra fondet ikke gis til prosjekter som berører færre enn tre av de nordiske land.

Søknader om støtte til tiltak av privat karakter som f.eks. studiereiser i privat utdanningsøyemed, private utstillinger, konserter o.l., vil ikke kunne innleies.

Søkes det om støtte til et forskningsprosjekt, kreves det normalt at gjennomføringen av tiltaket forutsetter et samarbeid mellom forskere fra de nordiske land, jfr. fondets formålsparagraf.

Det vil videre til vanlig ikke kunne ytes tilskott til videreføring av igangværende prosjekter, dog med unntak av de tilfelle som er nevnt under b). Bore under helt spesielle omstendigheter vil dekning av underskudd ved prosjekter som allerede er avvirket, komme på tale. Dette gjelder uansett om tiltaket har vært av engangskaraktér eller ikke.

I tillegg til det som er nevnt under søknadsskjemaets rubrikk «SPESIFISERT BUDSJETT» gjøres det oppmerksom på følgende: Søkes det om støtte til å holde en konferanse, et møte eller lignende, vil til vanlig bare rene arrangementsutgifter og ikke reise- og oppholdsutgifter for deltakere kunne forventes dekket ved tilskott fra kulturfondet. Reise- og oppholdsutgifter vil likevel kunne dekkes både for foredragsholdere og for andre konferanse- eller møteledere.

Søkes det om tilskott til symposier eller kollokvier hvor et mindre deltakerantall samlet deltar aktivt i utviklingen av det planlagte prosjekt, vil det til en viss grad være mulig å få dekket deltakernes reise- og oppholdsutgifter.

I de tilfelle reiseutgifter dekkes, vil tilskottet normalt bli gitt på grunnlag av billigste reisemåte. Bore når særlige grunner taler for å bruke fly, vil merutgiftene i forbindelse med dette bli dekket.

Søkes det om støtte til å arrangere en utstilling eller lignende, må søknaden under rubrikken «SPESIFISERT BUDSJETT» inneholde utførlige opplysninger om antall verker, transportkostninger eller anbud fra transportfirma, forsikringsutgifter eller anbud fra forsikringselskap og eventuelle inntekter ved utstillingen. Det gis likeledes opplysninger om katalogutgifter for et bestemt antall eksemplarer av katalog eller anbud fra trykkeri.

Gjelder søknaden utgivelse av en publikasjon, må det oppgis trykkeomkostninger på grunnlag av anbud fra trykkeri. Herunder må det opplyses om det påtenkte antall eksemplarer, samt om forventede inntekter ved salg.

Den som har mottatt midler fra fondet, er forpliktet til — innen en frist som fastsettes av styret — å gi en redegjørelse for anvendelsen av midlene og for det prosjekt som har fått støtte. Dersom redegjørelsen ikke er kommet inn til fastsatt tid, eller den gir anledning til bemerkninger, avgjør styret hva som skal gjøres i denne forbindelse.

Er anmodning om å få utbetalt tilskott ikke fremkommet innen utgangen av det kalenderår da det etter søknaden skulle anvendes, faller beløpet tilbake til fondet.

d. Tid og sted for gjennomføring av prosjektet:

Utstilling Bergens Kunstforening "KONKRET ANALYSE" den 2-18 oktober 1970. Søknaden gjelder 9 aftenforestillinger i denne utstilling i tidsrommet 2-10 oktober.

e. Er det tidligere forbigges søkt om tilskott fra Nordisk kulturfond eller annet hold til samme formål? I tilfelle, når og hvorfra?

Søknad om tilskudd fra norsk forening for Nordisk samarbeid "NORDEN" dat 20. mai 1970 avslått i svar 25. mai, med begrunnelse av foreningen "NORDEN"s allerede budsjetterte underskudd for året 1970.

f. Søkes det samtidig om støtte fra annet hold? I tilfelle, hvorfra og med hvilket beløp?

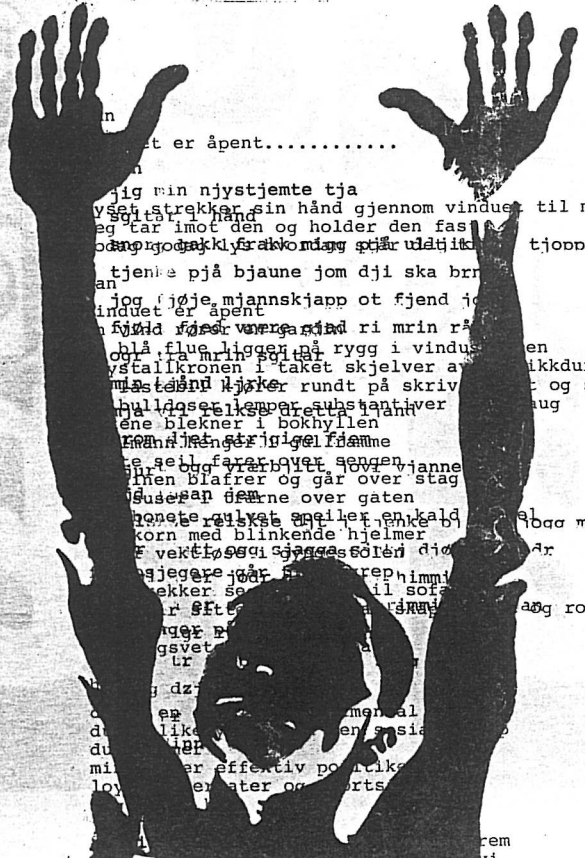
Søknad om tilskudd fra "NY MUSIKK" for musikkforefær. dat. 9 juni 1970, hvor der inngår søknad for Kari Rydman, Finnland, flyreise, kost og losji i to dager kr. 1500,-

g. Har søkeren tidligere fått støtte til formålet fra kulturfondet, fra andre fonds, legater eller fra det offentlige? I tilfelle, når og med hvilket beløp?

Søknad om tilskudd til utstillingen og dens 9 aftener dat. 13 mars 1970, fra Norsk kulturfond, bevilget med det halve søknadsbeløp kr. 15000,- i brev fra Norsk kulturråd dat. 25 juni 1970. Fra Bergen kommune foreligger et tilskudd til utstillingen på kr. 10000,- som Kunstforeningen disponerer til ekstra utg. for gode publikasjoner etc.

h. Resten av denne side og den følgende reserveres til spesifisert budsjett over samtlige utgifter:

Der søkes ikke om honorar til foredragsholderne, men bare om tilskudd til billigste reise, kost og losji. Dersom utgiftene ved noen reisebilletter eller oppholdsutgifter kommer til å overskride det planlagte beløp, vil salg av publikasjon og ekstra aftenentre lage et fond på minst 2000 kroner for å sikre disse overskridelser.

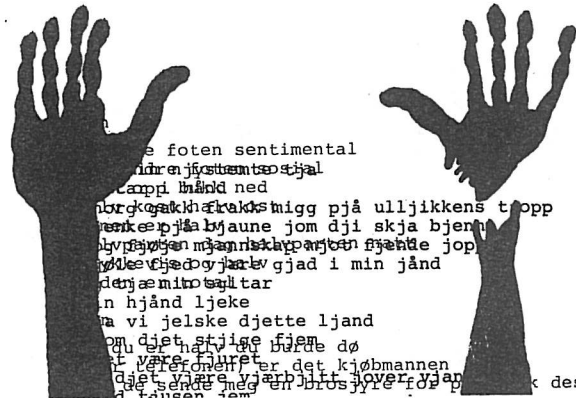
SØKNAD OM STØTTE FRA NORDISK KULTURFOND

Sekretariatet for Nordisk kulturfond har mottatt Deres brev av 29. mai d.å. der det søkes om støtte til en utstilling i Bergens Kunstforening med deltagelse fra Danmark, Finland og Sverige.

Under henvisning til retningslinjene for Nordisk kulturfonds virksomhet vil man be om at søknaden fremmes på fastsatt søknadsskjema som følger vedlagt. Man viser ellers til vedlagte innstruks for utfylling av skjemaet.

Etter fullmakt

Steffen Johanssen

NORDISK KULTURFOND Sekretariatet Kirke- og undervisningsdepartementet Oslo - Dep.

Oslo, 3. september 1970

Herr Lars Grundt Øvre Sollien 96

5000 BERGEN

Jnr. 13-III/8-71 (bes oppgitt ved korrespondanse om saken)

Nordisk kulturfonds styre har vedtatt å imøtekomme søknad av fra Lars Grundt

om støtte til utstillingen "KONKRET ANALYSE" i Bergen i oktober 1970.

Det er avsatt inntil 12 000,- dkr. til formålet.

Anmodning om å få beløpet utbetalt bes sendt fondets sekretariat, adresse Kirke- og undervisningsdepartementet, Oslo - Dep., med henvisning til dette brev, når det anses nødvendig for gjennomføring av tiltaket.

Dersom anmodning om utbetaling ikke er innsendt innen utgangen av kalenderåret 1970, faller beløpet tilbake til fondet. Det kan likevel komme på tale med utbetaling i det følgende år dersom styret på grunnlag av ny søknad fatter vedtak om dette.

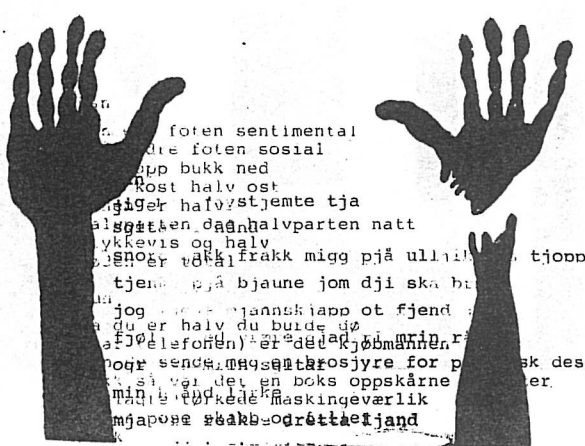
Det gjøres uttrykkelig oppmerksom på at støtte fra fondet gis på betingelse av at det senest 3 måneder etter at arrangementet er gjennomført gis rapport om dette til fondet, og at det samtidig sendes inn regnskap over hvordan beløpet er anvendt. Regnskapet må være spesifisert på liknende måte som budsjettoverslaget ble spesifisert i søknaden, og riktigheten skal være dokumentert enten ved attestasjon av institusjonens/organisasjonens revisor eller ved bilag. Fondet tar forbehold om å kreve innsendt nøyaktig ført regnskap med bilag hvis den mottatte regnskapsopstilling ikke er tilfredsstillende.

Eventuelt ubrukte midler må straks etter at regnskapet er avsluttet, tilbakebetales til Nordisk kulturfonds separatkonto, Christiania Bank og Kreditkasse, Stortorvet 7, Oslo 1.

Etter fullmakt

Olav Hove

Steffen Johanssen

d a d a 1970

DADASCOPE (Hommage a Berges)

1. Easy Rider Konsert for Zuzuki lettvekter og kammerorkester
2. Art Requiem (Hommage a Heivredde)
Prosesjonen
Lit de Parade
Offertorium
Sic Transit
Lux Perpetua
Mixed Media
3. Ufulleadt symfoni (Hommage a Schubert)
Mixed Media
4. Airconditioned Harysicherd (Hommage a Bach)

Easy Rider

Utstyr noevendig: Si mange haendepotegere som mulig, helst hver tilskuer sin haendepoteger med eget lydmateriale. En Zuzuki lettvekter, med exhaustslanger til friluft.

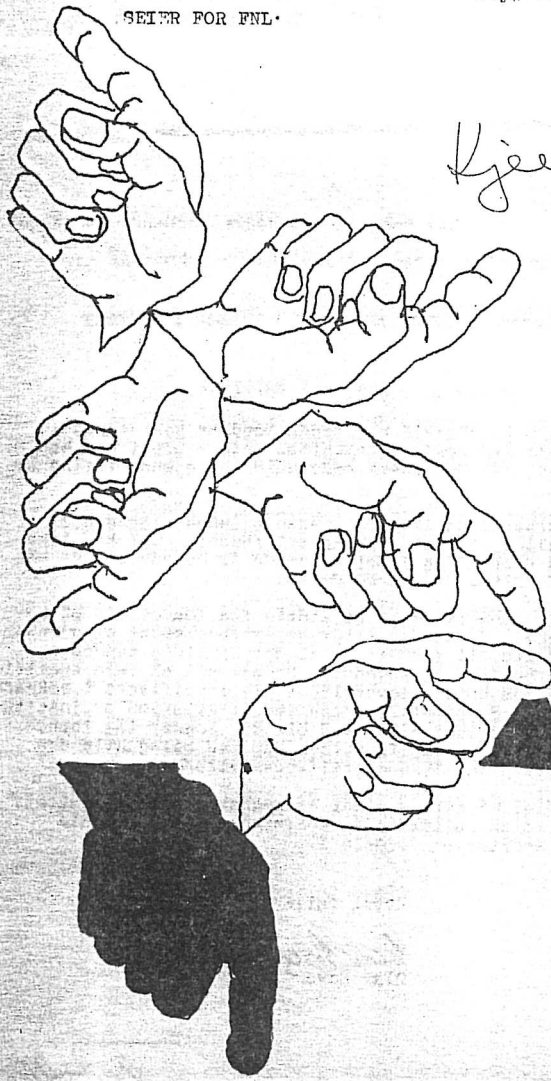
Art Requiem

Utstyr noevendig: Rokelse, Lerreit, Fil-frauviser 16. m.m. Lydhaendepoteker. Ufulleadt Symfoni. Utstyr: Lerreiter, Fil-frauvisere, Diasprosjektor.

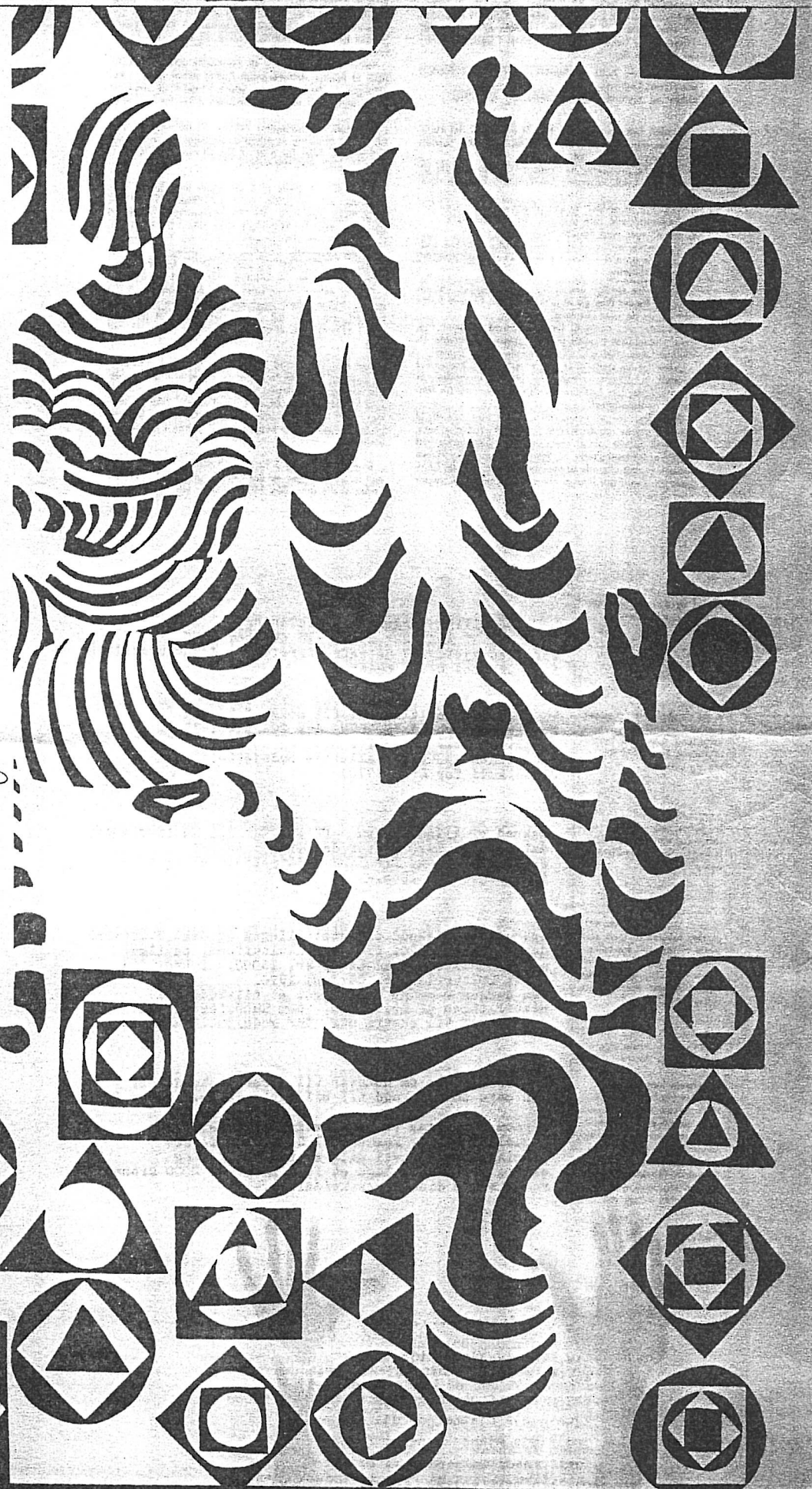
AirConditioned Harysicherd

Utstyr noevendig: Barokkdrakt med barykk. Flygbl. osv. i noedfall klaven.

SEIER FOR FNL.

Kjære Skyllstod

e p e p e p e p e

Lovforslag til lov til sikring af samfundets uhindrede udvikling.

Indledning:

Samfundets udvikling går imod større frihed for det enkelte individ. Denne udvikling imod større frihed for den enkelte er i midlertid i fare for at blive effektivt bremsed for ikke at sige standset af visse faktorer i samfundet.

For det første er der efterhånden opstået en akut mangel på fysisk erstatningsmateriale, og det betyder at den enkelte mister friheden til at få erstattet opbrugte og edelagte dele, og derved mistes også friheden til umådeholdent forbrug. Dette må anses som meget uheldigt da netop den enkeltes frihed til at forbruge ubegrænset er en af vore vigtigste friheder.

Det ubegrænsede forbrug er også stærkt truet af en anden faktor: Det drejer sig om samfundets minoritetsgrupper.

Alle disse utilpassede er en fare for udviklingen i vort samfund. De opbruger en meget stor del af maksimalforbrugsk nationalproduktet og hindrer i væsentlig grad egede investeringer, -også på et utal af andre områder virker de hæmmende og undergravende ja ligefrem nedbrydende. Af en eller flere uforklarlige årsager har vor politik i de senere år kun ført til en forøgelse af gruppernes antal og ligeledes en forstærking af disse.

Man må dog ikke være blind for hvilke muligheder der ligger i disse passiver/negativer. Ved at gennemføre lov som følger kan disse passiver/negativer vendes til positive samfundsressurser.

- §1.stk.1. Internater for afvigere oprettes af de enkelte kommuner. Internaterne drives af statsansatte direktører med faglig uddannelse. Regler for drift af internaterne: §2.stk.3.
stk.2. Statshelseinstitutioner oprettes centralt. Institutionerne drives af elitehelseteam med en mag. gym. i spiæsen. Regler for drift af helseinstitutioner se §2. stkr. 3,4 og 5.
stk.3. Venteinstitutioner oprettes i forbindelse med de store hospitaler. Driften lægges ind under hospitalerne.
stk.4. Venteinstitutionerne står i forbindelse med landsomfattende kartotek der konstant ajourføres så alle transplanterende hospitaler hurtigt kan få oplysninger om det til enhver tid eksisterende materiale og dets tilstand.
stk.5. Regler for anvendelse af materialet se stk. 3.
§2.stk.1. Registreringen af afvigere foregår på kommuneplan. Et konstant arbejdende afvigerudvalg sammensat af fækk representanter fra politi, retsvæsen, forsorg, militær, husmoderforening, protestantiske kirke, kredsløgen + en repræsentant fra socialvæsenet i kommunen foretager registrering.

stk.2. Efter registreringen overgives listerne til forsorgsvæsen og retsvæsen. Der skal i hvert enkelt tilfælde afsiges kendelse om anbringelse på internat af de forskellige retsinstitutioner (sidste appelmulighed: Højesteret). Det bliver herefter politiets, og hvis det skønnes nødvendigt, militærets sag at eksekvere dommen.

stk.3. Ved indsættelsen fjernes alt personligt udstyr: tøj, bagage, navn, penge m.m. - Nummer påtrykkes et sted hvor det ikke kan skade senere udnyttelse.

Internatet er lukket og uden adgang for besøgende. Pakker kan modtages men må dog ikke udleveres. Samtaler med indsatte kan kun finde sted indirekte og gennem den stedlige præst til hvem også breve til de indsatte stiles.

En mild DSP-oplæsning uddeles morgen og aften fra indsættelse til kontraordre gives.

stk.4. Efter sortering udført af den på stedet ansatte læge, (det har vist sig at visse racer og stammer ikke er brugbare, også absolut syge fraserter), overføres materialet til helseinstitutionerne (se §1.stk.2).

stk.5. Efter fysisk optræning i forbindelse med special diæt fordeles materialet til de store hospitaler hvor det anbringes i venteinstitutionerne, (se §1.Stk.3-4.).

§3.stkl. Anvendelse af materialet: Frit kan bruges: Tænder, øjne, hår, blodkar, muskulatur, knoglemateriale, høreorganer, kønsdele og tarmafsnit.

stk.2. Materialet må ikke lide under såvel som mellem operationerne.

stk.3. Aflivning må først foretages når det er strengt nødvendigt, d.v.s. når de organer bruges der er nødvendige for at holde materialet i live: hjerte, lunge nr. 2, nyre nr.2, lever, hud udover 1/2 af samlet hudoverflade o.s.v.

stk.4. Aflivning skal foregå på mest human måde d.v.s. under narkose.

stk.5. Ubrugelige rester skal hurtigst kremeres.

- Departementchef A.Bedst
Kontorchef U.Frimand
Fuldmægtig P.Gode
Batman.
Supermand

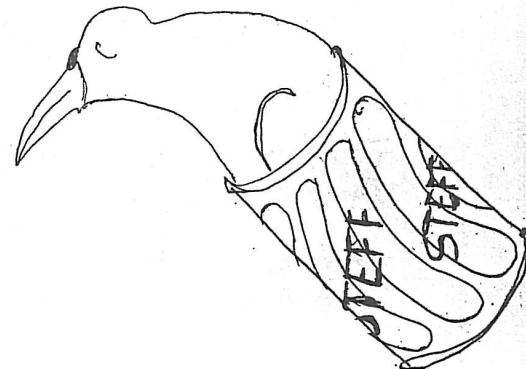
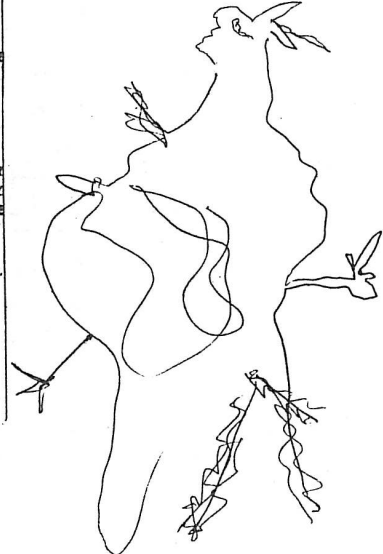
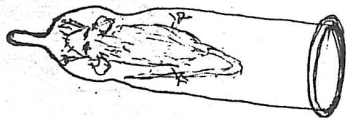
- 1. STOR SPÆLSEFIGUR
2. SÅBEDELEMASKINE
3. KEMPE HÅRPE
4. RINGE APPARAT
5. KEMPE VENTILATOR
6. HYDE TK DIVERSE
7. TUBEHORN
8. PROJEKTOR
9. ROSTE MÅLSTANG
10. SPRING VANDSÅBE
11. PREDIKESTOL
12. HØJTALER
13. TØJ BOD
14. OPVÆRNS FORÅR
15. LYDMASKINE
16. TÅNDETROMMER
17. EL. CENTRAL
18. SKIFTEARBEDERHJUL
19. FILMLÆRE
20. ALTERTAVLE
21. SURREALISTISK OPSTILLING

- HVAD ER SJÆL ?
HVAD ER BEVIDSTHED ?
HVAD ER INSTINCT ?
HVAD ER FØLELSESLIV ?
HVAD ER ERKENDELSE ?
HVAD ER RITUALER ?
HAR BEVIDSTHED, INSTINCT OG FØLELSESLIV NOGET MED HINANDEN AT GØRE ?
HVAD ER FREMMEDGØRELSE ?
HVAD ER VIRKELIGHED ?
KAN VIRKELIGHED OPFATTES ?
ER KÆRLIGHED INSTINCTIV ?
HVAD ER FANTASI ?
HVAD ER EVNER ?
KAN DE PSYKEDELISKE STOFFER HJÆLPE OS TIL AT SÆTTE PSYKEN I CENTRUM ?
SKAL PSYKEN VÆRE I CENTRUM ?
HVAD ER MENNESKETS OPRINDELIGE MULIGHEDER ?
HVAD ER FORTRÆNGNING ?
HVAD ER MORAL ?
HVAD ER SAMVITTIGHED ?
KAN MENNESKET SKABE NOGET DER STÅR OVER MENNESKET ?

- KAN MAN BEVIDST PÅVIRKE INSTINCTER ?
KAN MAN BEVIDST PÅVIRKE FØLELSESLIVET ?
KAN MAN FØLE BEVIDST ?
HVAD AFHÆNGER GRADEN AF BEVIDSTHED AF ?
KAN MAN SANSE BEVIDST ?
HVAD ER FREMMEDGØRELSE ?
HVAD ER VIRKELIGHED ?
HVORDAN KAN DE PSYKEDELISKE STOFFER BRUGES ?
HVORDAN KAN ER DET TILRÅDELT AT BRUGE TID PÅ AT MENERE ?
ER DET VÆSENTLIGT AT UDVIKLE FORNUFT OG SAMVITTIGHED ?
HVAD ER MENNESKETS LIVSGÅVE ?

Es ist nicht so god mit dem sternchen in diesen zeit es mussen sehr elen stehen fyr sonderes zeighen ich glaube wir ist nun in svendborg gestopft warum wir die feber und so haben nur unglyck yber unglyck haben wir disem zeit ich hoffe sehr das es nicht fortsetsen vil und we vil sofort so moehlig fortsetsen die reise auf north ich habe befor abreise von lund absendt 6 kubickmeter materialen pour disem sokalten analyse der im okt. im bergen forfinden sollen sein zwei grosen kontainer war es mit pia und lordt und sachen die puppen das du fragthe uns zu kaufen nehnte merere tage was kam seint in gang mit die puppendas auto reparieren muste sollen geren und einmal mehr und so weiter ha ha ha ich hoffe das dar ein slot stedt fyr uns venh wir kommen zzzsummmen bergen wir liebe ihre alle und hoffe sehr snar im ihre armen uns zu kasten auf widerseh en und gute reise ja danke schon im lige mote wir hoffe nicht mehre forsinkelser zu nehmen.

- HVAD ER SJÆLEN ?
HVOR SIDDER SJÆLEN ?
HVAD ER BEVIDSTHED ?
HVOR SIDDER BEVIDSTHEDEN ?
HVAD ER INSTINCT ?
HVOR SIDDER INSTINCTHEDEN ?
HAR INSTINCT OG BEVIDSTHED NOGET MED HINANDEN AT GØRE ?
KAN MAN BEVIDST PÅVIRKE INSTINCTER ?
HAR NERVER NOGET MED FØLELSESLIV AT GØRE ?
KAN FØLELSESLIV FORKLARES KEMISK ?
KAN BEVIDSTHED FJERNES KIRURGISK ?
KAN BEVIDSTHED UDVIDES KEMISK ?
HVAD ER SANSER ?
BORTSET FRA SYGELIGE TILSTANDE, HVAD PÅVIRKER SANSERNES FØLSOMHED ?
HVAD ER DE PSYKEDELISKE STOFFER ?
HVORDAN PÅVIRKER DE PSYKEDELISKE STOFFER MÆRKEN ?

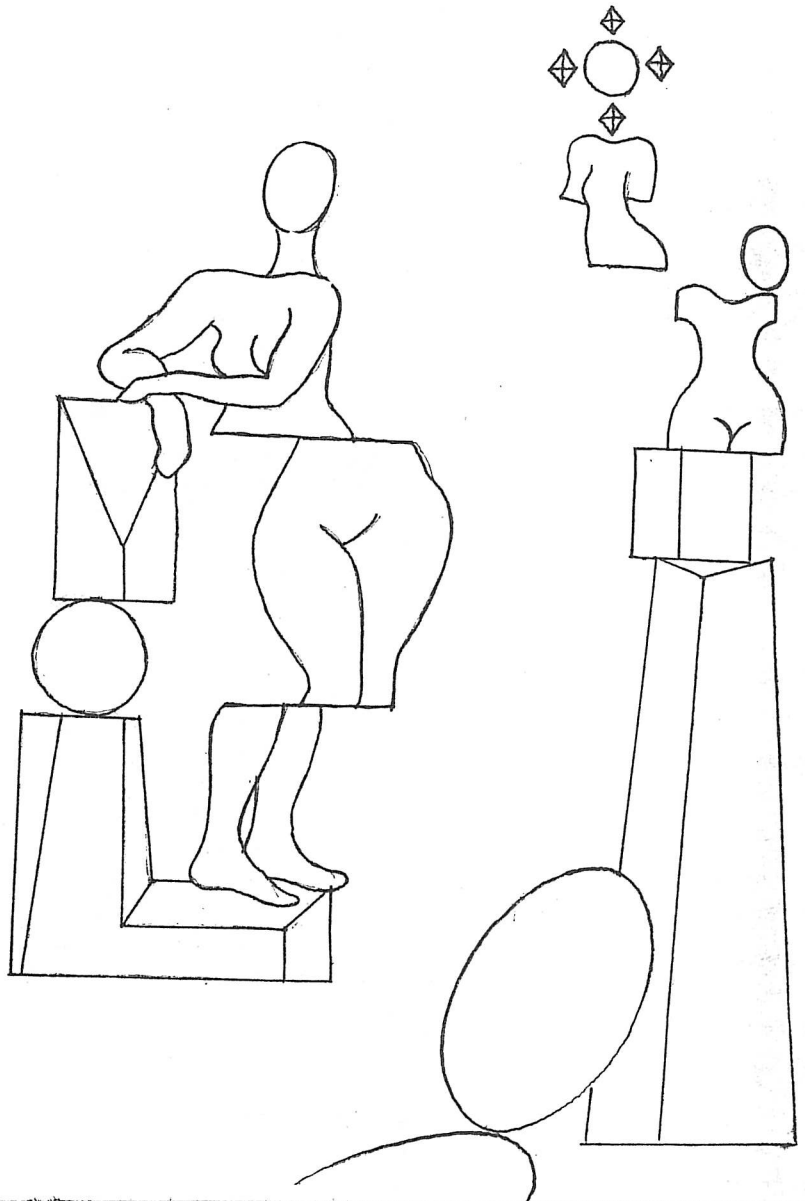

stefan

STEFAN

ROVDRIFT PÅ BEETHOVEN
 NORDISK REALSKOLE I HARLEM
 EN TIME DAGLIG USENSURERT
 I RADIO

Slutt med oversettelse
 av filmtitler
 POLITISK INFORMATION PÅ
 REALSKOLEN
 ÅNDELIG SANSELIG ISOLASJON
ANGST
 Religionsanalyse

5 intervjuer for religio

Religion	Kommunisme	Sensur	popmus	lyrikk
Tror du noe er det faktisk er det håpe	Kommunisme Er det Marx	Liker du sensur hvorfor er det sensur i Norge	Hva er det har hver nasjon sin pop	Er lyrikk noe folke bare
Er tro leugsel?	Kan du bruke hans pengesystem innen familjens	Hvorfor det er det nødvendig	Er det pop moderne folkeemusikk	Er det saunheter?
Er det lære oukt å leve hva er det å ha det godt?	Hvorfor er folk redd kommunisme Er du redd kommunisme?	Vil du sensurere Er det å ha makt	Er folkemusikk musikk?	Er det bare fabulering
å organisere her?	Er Marx folke		Hva er symfonimusikk du slags opera?	Er lyrikk nødvendig
å fremhjelp her?	burde det være Marx i Norge		Er pop en bestemt rytme	Er lyrikk romantisk
Er gartneren religiøs eller alene	Er det nødvendig å leve etter Marx		Er pop = blues soul psykedelia elektrisk?	Er det realistisk
Vil du krasse til deg selv bare	Tror du Marx er redd for Marx			Kan det være politisk
Eller synes du hovedsaken er å bygge noe sammen med andre				religiøs eller anti-religiøs
eller alene				
Er Tro Virkelighet				
Er Tro Ansketrommer				

Laurie

Efter: J. Montevarchi

Eg var lese gjennom Föda-heftet alt og det berre styrker ~~eg~~ mi tidlegare meining at utstillinga ikkje skal kallast dada, det ville bli ein jubileumsutstilling, eit geisistadium for eit oppe gap. Men dadas to hovudpoenningar: protestar mot den konvensjonelle estetiserande kunsten og mot det borgarlege samfunnet er sjølvsagt eit ypparleg utgangspunkt. Altså er hovudhendene formalismen (først og fremst det non-figurative, abstrakte måleriet) og kapitalismen (statusjag, konsumantisme, sentralisering, velferdsideologien og utbytta mentaliteten osv.) Engasjert kunst, menneske skildring med ein psykologi; humor og hat, og enkelt å skjønne så ikkje borgarlege "kunstformidlavar" (Kampfelt etc.) kan bortforklære innhaldet i eit heidsamt fjernsynsprogram. Altid burde det bli ein uttalt politisk utstilling, heilt kommunistisk markartistisk harselas med borgarlege verdier og blunde sans gudsrolle.

Å vone på at politisk går til aksjon og stenger utstillinga er vel for mykje, men litt svartstadd ville seynta betre enn raude lappar. Eg trur kunst er eit glimrande våpen, men det må ramme rett å pgnstekunstnarane og menneskespekulantane, rasjonaliserings-eksperter, den imperialistiske humanismen osv.

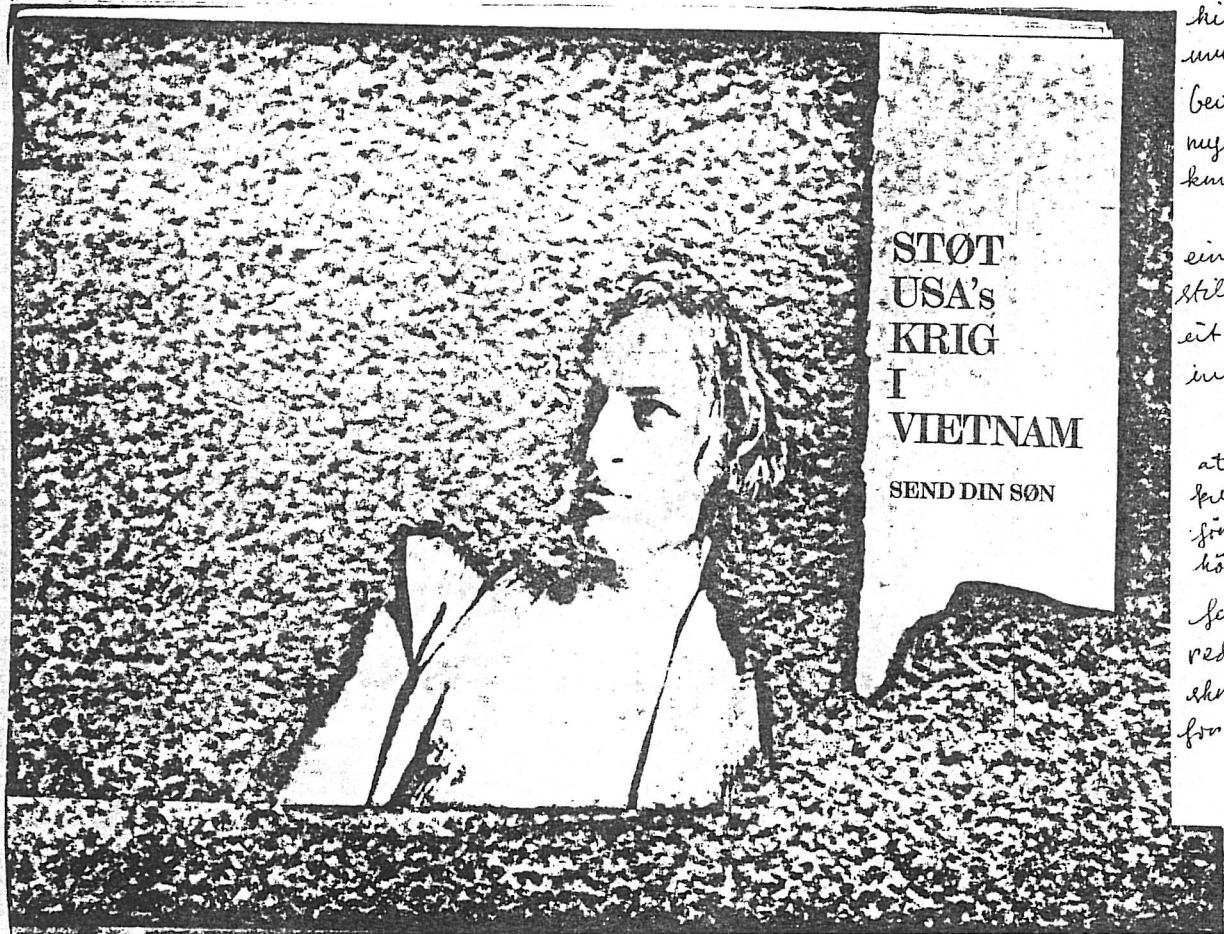
Brukt stik ~~er~~ er våpenet realistisk, Caravaggio og Courbet stolte føregangarar, revolusjon målet.

Men det finns også eit romantisk sabotasje, ein vill vandre som berusar til vedunderleg vandridd, pre-rafaelisme eller surrealisme, hippie og undergrunnkultur, progressiv pop-musikk, ungdoms opprøret, kollektivfamilier, bevisst liv og naturkontakt, psykedelie mystisisme og brovskap, cumilungus og knulling, blommar i vin, jugend, alt nouveau.

Derre to oppøra: ein realistisk lagpolitisk, ein romantisk kollektivkjævelik, bør bli utstillingas ~~uttrykk~~ innhald, uttrykt i eit illusionistisk - naturalistisk epöke for intellektuell sveitte.

"Så jag målar Donna Bianca, ty det varar mig at måla så" OK, kanskje vi beru kjendisar, kunne vi heller bli hjerte med kvarandre for vi bör. Orsak, ja eg var frekk og tenkte högt, og skammer meg ~~lett~~ han i medlidenskens fengsel, oppøra even som pissar i bukse av redele. "Hurtigst av alt oppøra angsten" skriv Leonardo da Vinci. - It va ein förtta for innsending av stoff til avisa (17 mai?)

Venleg helsing Nils.

- X Er skolen en psykologisk bevisst institusjon
- X Er Kunstforeningen en psykologisk bevisst institusjon
- X Er Fagsskole en psykologisk bevisst institusjon
- X Er Simulyskole en psykologisk bevisst institusjon
- X Er straffebetjening en psykologisk bevisst institusjon

bevisst institusjon

MILJØHEMNING

X Agresjon - Når oppstår agresjon -

- Hva vil det si å frykte Gud
- er det noe som er riktig
- hva er mennesket redd for
- Sine omgivelser
- Sine medmennesker
- Sine autoriteter
- Er mennesket lunder som vil ha ros
- ros - for at det gjør tingene etter oppskriften
- ros - for at det gjør hva som ser pent ut i forhold til naboen
- ros - for at det skal arbeide med arbeide og ikke leube på sin egenart
- Har mennesket en egenart som det skal finne uttrykk for

(Eller) skal mennesket se bort fra sine personlige interesser og kjøre pliktens vei

Har det moderne menneske noen interesse for Napoleon eller Montezuma

Har det moderne større behov for personlig psykologisk viden om ~~ETNOSISME~~ patriotisme idealisme

Laurie

Eden

Når det gjaldt blomster, når det gjaldt roser og begonier, resedaer og skjøre små stemorblomster, så var det ingen som kunne være så linn med dem som han. Hendene hans sammen med blomstene, fikk henne til å tenke på engang det hadde vært et omreisende sirkus i "bøgda", og den gamle og tennløse elefanten som steg opp på en ørliten kasse, så forsiktig som om det hadde vært en katt som steg opp på den.

Alt dette for igjennom hodet på henne, mens hun lå der på senga med sprikende fingre for å skjule den heite fitta, som sommersolen hadde fått henne til å gå opp på loftet for å gjøre noe med, før Ola kom inn til frokost. Klokka var ikke mer enn halvåtte, men luften var stinn av varme, solen steikte og kuene til Oppigarden, stod allerede langt ute i "tjønnet" og vifta med "rova" for å holde ~~fluen~~ fluene på avstand og få litt kjøllighet oppover bens.

"Ka e' de du gjer", sa Ola, mens han ganske langsomt løftet det store hendene til overalls-stroppene, uten å ta øynene fra henne. Han så henne rett i øynene uten å la blikket slippe ned til den svarte hårveksten som brente seg over magen som en slåtteteig.

Overallen falt til gulvet, som den kvite duken da de avduket minnestøtta over Ahn Asbjørn Kloster nede i stasjonsbyen i våres.

Men det var ikke noe symbol på avholdenhet som ble avduket denne gangen. Det rant fra den. Et blankt, litt seigt stoff, som dryppet ned på sengekanten hennes. Øynene hennes ble større og større. En flottes kuk hadde hun aldri sett. Den var bred og kraftig over hodet som i kanten svingte grasiøst inn mot den slankere stammen. Selve skaftet var mørkerødt og dekket med sorte små hår som strittet lystent i sommersolen. Det sverdformete pikkhodet som så ut som et enormt surblad, var stålblått og glinsset så hun nesten kunne spille seg i det.

Nesten ubevisst tok hun hendene vekk fra fitta, som boblende og pulserende, åpnet og lukket seg, som munnen på en fisk på land, og hoftene hennes begynte på en foruroligende måte å skrike etter

MILJØTILPASNING:

- Er miljøtilpasning nødvendig?
- X Er miljø et stivnet livsmønster
- Er et fast livsmønster det beste for mennesket?
- for dyrene?

Skal hvert menneske få ha sitt livsmønster

Er der bare ett livsmønster som er det riktige - ~~og~~ som alle må rette seg etter

Spørsmål til en psykolog.

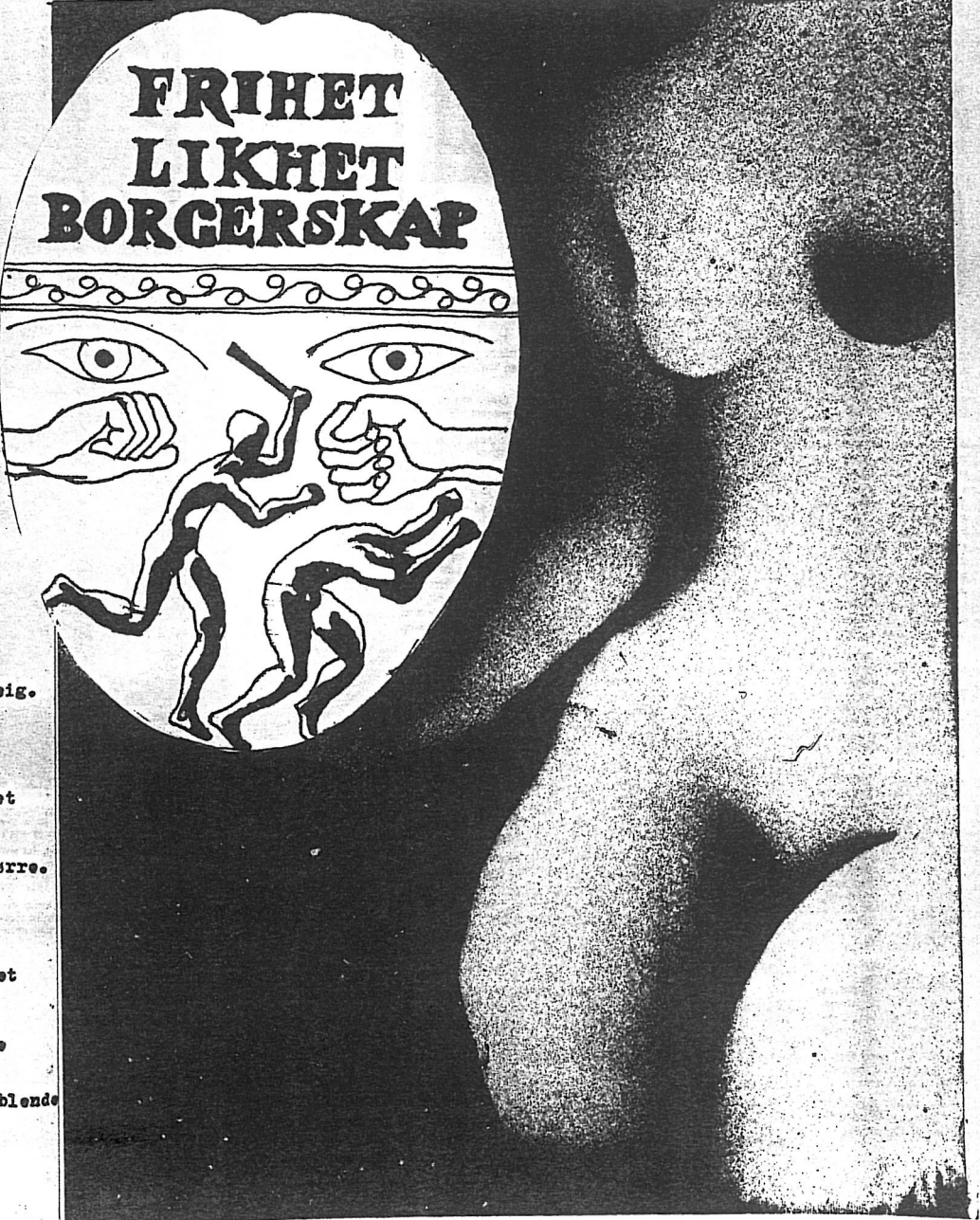
HVA ER PSYGEN?

- Er psygen en fiende til materialismen
- Hva er kjærlighet i psykologien
- Hva er ~~den~~ ideelle styreform psykisk sett
- Hva er - " - familieforn - " -
- " - yrke - " -

Har kjønnene psykologisk forskjell

Er massemediene psykisk kommunikasjon

- X Beror respekten for mennesket på psykologisk viden
- X Er religion en ~~g~~ stivnet form for psykologi
- X Kan man oppnå psykologisk viden gjennom religion
- X Er der bruk for kirker psykologisk sett

THE DEALER IS THE NEW ROBIN HOOD

BY DOCTOR TIM LEARY

There are three groups who are bringing about the great evolution of the new age that we are going through now. They are the DOPE DEALERS, the ROCK MUSICIANS and the underground ARTISTS and WRITERS.

Of these three heroes, mythic groups, I think the dealers are the most essential and important. In the years to come the television dramas and movies will be making a big thing of the dope dealer of the sixties. He is going to be the Robin Hood, spiritual guerrilla, mysterious agent who will take the place of the cowboy hero or the cops and robbers hero.

There is really nothing new about this. Throughout human history the shadowy figure of the alchemist, the shaman, the herbalist, the smiling wise man who has the key to turn you on and make you feel good, has always been the centre of the religious, aesthetic, revolutionary impulse. I think that this is the noblest of all human professions and certainly would like to urge any creative young person sincerely interested in evolving himself and helping society grow to consider this ancient and honourable profession. The paradoxical thing about the righteous dealer is that he is selling you the celestial dream. He is very different from any other merchant because the commodity he is peddling is freedom and joy. You expect your car dealer to drive a good car and you want your clothier to be well dressed and so it logically holds that you expect your righteous dope dealer to radiate exactly that joy and freedom that you seek in his product. So therefore the challenge to the dealer is that not only must his product be pure and spiritual but that the manner in which he represents the human light that he represents. Therefore, never buy dope, never purchase sacrament from a person that hasn't got the qualities you aspire for.

Rosemary and I just came back from a trip to the Middle East. Naturally we spent most of our time with Sufis, cannabis alchemists and magicians. It was a great joy for us to see that the Arab dope dealers that we contacted actually did shine forth as the grooviest people you could find. I recall the night we wandered out into the native quarter and found ourselves in a little bazaar shop in the Souk talking to a dude named Mohamed who had the reputation among the international set as being the finest dealer in town. We walked into Mohamed's shop and immediately realised that we were stepping into a psychedelic stage.

Beautiful costumes, gold embroidered vests, dangling, shining jewellery, silver bracelets and what not. The room was a retinal orgasm. Mohamed was standing behind his little desk and he himself, in his grooming and dress, was telling you that he was a turned-on cat. He was wearing an outrageous shirt. His hair, instead of being close clipped as most Arabs have it, was in soul brother natural style and he had a spectacular fluorescent scarf around his neck. I knew that I had seen him in the market place earlier, weaving his way through the crowd. You knew right away that there was a magician. Here was a guy who was announcing with his mere presence that he was a flipped-out dealer in some sort of wondrous magic.

The paradox of the dealer is that he must be pure. He must be straight and he must be radiant. The socio-economics of dealing psychedelic dope is extremely curious. Here we have this enormous billion dollar industry going on in the United States, all of which is essentially run by amateurs. I know no one who had dealt psychedelic drugs over a period of months and survived without being busted or being freaked out who wasn't pure. You can't be doing it for the money or the power and you can't do it on your own.

Most, if not all, righteous dealers work in groups or brotherhoods. This again is the essential message of the Middle East. The brotherhoods or groups of men who are engaged in this spiritual journey together, which is always, of course, against the law, always has to be illegal and always has to be the object of persecution by Caesar, the Sultan or by the police.

I have spent a lot of my time in the last eight years looking for turned on people, holy men to find out where they were at and to learn from them. I have been in India, Japan, all through the Middle East and Europe. I have talked to the Swamis, the Rishis, the Maharishis, and I can say flatly that the holiest, healthiest, horniest, humourist, most saintly group of men that I have met in my life are the righteous dope dealers. They have got to be that way because they have to continue to use their own product. That is one of the interesting psychopharmacological aspects of dope dealing. A dealer has to know his product. He has to know what these different doses do to his head, otherwise he doesn't know what he is selling. This means that your righteous dope dealer has to know about the effects of acid, mescaline, DMT, grass and hashish. He has to be able to break off a little lump of Nepalese Hash, smell it, chew it and light it up and then decide whether it is grade A, B or C. He has got to take an acid tab, swallow it and observe on his own detecting instruments whether it is acid, whether it is good acid and roughly what the microgram quantity is. This means that he has got to be a master Sufi. The dealer has got to be a completely accurate, straight spiritual detective. He has got to be free of his own hangups. He can't be riddled with paranoia or he is going to take a puff & scream for the psychiatrist.

Somehow the dealer is in a lower moral or sociological category. THIS IS PLAIN BUNK. Let's be straight and honest about it. The thirty million people in the United States who are turned onto psychedelic drugs - anyone of them has been a passive collaborator in an illegal act and everyone of the thirty million people who have used grass or acid in this country in the last few years has got to face up to the fact that it was a righteous and courageous person who took great risks to make the acid or smuggle in the cannabis. Not only does it take courage and dedication but it takes skill. After all the amateur LSD chemist has to have the know-how to spin the molecules together. He had to have the efficiency and organisational ability to bring together a laboratory in secret and perform a minor chemical miracle. This requires a heavy, together sort of person. I think it is a moral exercise that everyone of the thirty million who are using psychedelic drugs should take a turn at dealing. I think it is almost symbolically necessary that sometimes in your spiritual psychedelic career that you

do DEAL. Not for the money but simply to pay tribute to this most honourable profession. I remember talking recently to a group of clear eyed, smiling beautiful dealers. They were young men in their twenties, as all dealers have to be young. At that time their life situation was close to perfect. They were living together with their families in nature and there was no

Bureau put together. We have to be. We just can't admit defeat just because they have more and more equipment against us'. There was no use for me to argue with that point of view and then they took off for the Middle East with my blessings. I think of the most remarkable acid chemists. Ones who arranged their laboratories like shrines. They pray constantly

reason for them to leave the country on one of those thrilling missions. They were planning another scam. I asked them 'Why are you doing it?' You know that at this particular time, with the Nixon administration waging all out war on turned on kids, with all aid of border guards, secret agents, it's just not a cool time to do it. You've got all the land and dope to centre your own lives. Why take chances? They thought for a minute and their answer was interesting. 'We deal because that's our thing. We believe that dope is the hope of the human race, it is a way to make people free and happy. We wouldn't feel good just sitting here smoking the dope we have and saving our souls knowing that there are thirty million kids that need dope to centre themselves. Our lives have been saved from the plastic nightmare because of dope and we would feel selfish if we just stayed here in our beautiful utopia. Our brothers and sisters out there should be as liberated and loving as we are'. As far as the police network that is being built up against them, they just laughed. 'We are smarter and wiser than the FBI, the CIA and the Narcotics

while performing their chemical miracle, that the acid they are making will bring freedom and liberation to the people who will take it. Praying that there will be no bad trips and paranoia in the mysterious molecules that they were brewing. The acid chemist is in a particularly vulnerable position because you can't make acid without being constantly exposed to this powerful molecule. You have to get high. They are floating on 10,000 mikes while performing their magic. They have got to be pure. They have got to be centred to accomplish their technical achievement. I don't know of one successful psychedelic chemist who doesn't have a feeling about how he does it. None who doesn't attempt to purify his mind of negative thinking and who doesn't believe that the acid is influenced by the spiritual and psychic status of those who make it and distribute it. I don't know one righteous and successful dealer who doesn't. Don't ever buy grass or acid from a dealer who doesn't lay a prayer on you while he takes your money.

IT'S POWERFUL MEDICINE. IT'S MAGIC, AND IT HAS GOT TO BE TREATED THAT WAY.

(UPI/Los Angeles Free Press)

"ARREST SQUAD, READY?" (the snatch squad lifts its shields and batons). "Fix respirators!" (all the soldiers don gas masks). "Gas men up here. Fire for their feet. Fire!" "Arrest squad charge!"

Groups of eight men charge down a side street. Dressed in gas masks, rattling their batons against their metal shields, they let out savage yells. Clouds of CS gas swallow them from sight. Moments later they are back, some hobbling and cursing, followed by a hail of stones, broken bottles and abuse.

The stones and bottles and the occasional petrol bomb come from the hands of the young people of a run-down council estate on the outskirts of Belfast. Ballymurphy. Like their counterparts in Derry last August these small boys have been called 'the young hooligans'. They are all in their teens and early twenties. They act in small highly efficient groups. Last week 35 to 45 'hooligans' & 500 supporters, kept 2,500 soldiers of the British army out of their estate for two nights.

Trouble started on Tuesday afternoon. Protestant residents from the sister estate of Ballymurphy, New Barnside, marched behind an Orange Order Band down the main road that divides the estates, to join a parade in Belfast. They returned in the late afternoon & instead of dispersing quietly to their homes as they have done in previous years, they assembled on the main road.

Groups of girls paraded up & down the street waving the union jack while the men shouted the familiar obscenities at Catholics. 'Go home you fenian bastards!'. 'Bleeding breeders!'. 'Fuck the Pope & the Virgin Mary' and football chants.

Ballymurphyans came out of their houses to see what was going on and returned the abuse. A few stones were thrown, and the army moved in. But the soldiers who moved in were the strongly disliked Scots regiment. Many of these soldiers come from Orange backgrounds and allegedly joined in the abuse shouted by the Protestants.

The Catholics, incensed by this, started throwing stones & bottles at the Scots, and a 3-day battle began. It culminated in General Freeland, the G.O.C.

Wednesday night the gas was used. Twenty-footers of it and two grens

It wasn't till Thursday that the army finally encastate from 3 directions in armoured car search columns. That evening it used throughout the est quantities. Ambulances round after the 'gas men ing some of the people s by the gas'.

At no time, either on day or Thursday nights, army give any long-range to the people of the est was going to be used ma even though they had m ive plans for its use. Th the infirm and the small who were the worst affe no means of escaping th always it was the innoce homes that suffered wor 'hooligans' themselves u managed to run away fr gas.

Though CS gas was es used in Derry last Augu suppression of informati the gas itself and effecti ment, has been so widea that doctors don't know treat their patients and o mistakes.

The houses on the est so badly built that the ga in through the cracks at i of the windows and door family had a cannister fir the glass pane of their kit door. When they went to plain to the army a capti ed their home and told t throw out every scrap of the room, including the t food. When the family as the food would be repla captain said he didn't kno not up to me . . . ?

CS gas was used in thi unity obviously as a me punishment and not, as ti claims, as a tactical wea dispense the stonethrowe Since the army officers o from authoritarian publi backgrounds, they expec

THE PARADOX OF THE DEALER IS THAT HE MUST BE PURE

BERTEL GRIPENBERG

Efter midsommardansen.

Min själ är full av gråt, min hjärna het av vin, och därför vill jag dansa till ostämd violin.

Min hjärna brinner het, den flämtar som ett bloss och därför vill jag ropa och därför vill jag slåss.

Här kommer ingen ut! Vi draga blåskall kniv och hugg för hugg vi taga och bjuda liv för liv.

Stäng dörren, gossar där! Kom, tio emot en! Vi krossa tand och öga, vi bräcka arm och ben!

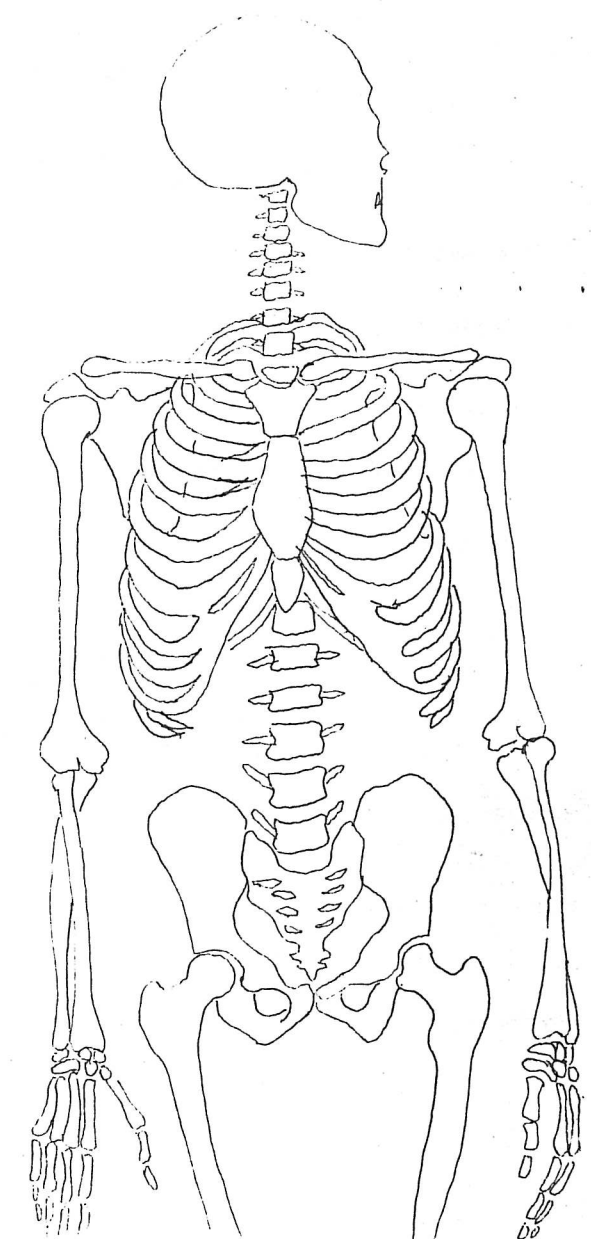
Min själ är full av gråt, jag ville vara död! På golvet halkar foten — se, plankan lyser röd.

Min hjärna brinner het — håll stängd ännu vår dörr! Kom bröst mot bröst, ni smådare, ej bakifrån som förr!

Min själ är full av gråt, av vin min hjärna tung — jag älskar och jag sörjer och vredgas och är ung.

Och allt är än ej slut, kom an, du smådarhop! Jag känner icke huggen, jag hör ej edra rop.

Håll hårt i dörren där! Ännu är allt ej slut — förrän min hjärna kallnar här bäras döda ut.

Søknaden må være tydelig — helst maskinskrivet.
Søknaden bes skrevet på dansk, norsk eller svensk.

Søknad til Nordisk kulturfond

Søknaden sendes til Nordisk kulturfonds sekretariat,
adr.: Kirke- og undervisningsdepartementet, Oslo-Dep., innen 15. august.

a. Søkerens navn og post-adresse. Hvis det er flere søkere, anføres hvem som er berettiget til å heve et eventuelt tilskott.	Lars Grundt Øvre Sollien 96 5000 Bergen
b. Beløp.	kr. 11387,-
c. Kort beskrivelse av formålet det søkes støtte til.	I denne høst arrangerer jeg en utstilling i Bergens Kunstforening "KONKRET ANALYSE" med arbeider av kunstnere fra Norden. Under utstillingstiden vil der i 9 aftener fremføres psykologisk filosofi, dramatik, musikk og kortfilmer av nordiske kunstnere. Jeg søker om reise- og kost og losji for de foredragsholdere som bor utenfor Norge. Fra Danmark: Stefan Rink arrangør Anne Hedegaard tekstil Jaqueline Buck dukketeatergruppe 5 pers. Ole John filmforedrag Fra Finland: Kari Rydman pianoforedrag Vuokko Jarva engasjert lyrikk Timo Linnasalo finsk kortfilm Fra Sverige: Folke Edwards kunstpsykologi Sandro Key-Åberg konkret lyrikk

Kjøbenhavn -Bergen:
Køp Kjøb. Bergen tur/retkr. 479,-
Køp tur/ret kr. 26,- x 2 52,-
kost en reisedag tur/ret kr. 40,- x 2.... 80,-
611,-
for: Stefan Rink
Anne Hedegaard
teatergruppe 5 pers. v/Jacqueline Buck
Ole John
tilsammen 8 personer x kr. 611,-kr 4888,-

Helsingfors - Bergen:
Båt Helsingfors Stockholm tur/ret kr.(90,- x 2) kr 180,-
Køp båt tur/ret kr. 34,- x 2 68,-
tog Stockholm Bergen tur/ret 454,-
Køp tog Oslo Bergen tur/ret 40,-
kost to reisedager tur/ret kr. 40,- x 2 x 2.... 160,-
902,-
for: Kari Rydman
Vuokko Jarva
Timo Linnasalo
tilsammen 3 personer x kr.902,-kr 2706,-

Gøteborg - Bergen:
tog tur/ret.....kr. 357,-
Køp tog tur/ret 40,-
kost en reisedag tur/retkr 40,- x 2... 80,-
477,-
for: redaktør Folke Edwardskr. 477,-

Stockholm - Bergen:
tog tur/retkr454,-
Køp tur/ret 40,-
kost en reisedag tur/ret..... 80,-
574,-
for: dikteren Sandro Key-Åbergkr. 574,-

For samtlige 13 personer i to døgn:
hotell kr.65,- x2 x 13kr.1690,-
kost kr. 40,- x 2 x 13kr.1040,-
sum reise og oppholdsutgifter for 13 personer kr. 11387,-

Arrangører Lars Grundt, Stefan Rink.

Ustilling "KONKRET ANALYSE" Bergens Kunstforening 2 okt. - 18 oktober 1970
kl. 15-23

i. På denne side ønskes en alminnelig beskrivelse av det formål det søkes støtte til. Hvis det er ønskelig å gi ytterligere opplysninger, kan dette gjøres i særskilt vedlegg.

I oktober denne høst arrangerer jeg sammen med den danske kunstneren Stefan Rink en utstilling i Bergens Kunstforening som heter "KONKRET ANALYSE". De deltar kunstnere fra Norden med utstillingssjenester av forskjellig art, utvalgt etter en ide som tittelen angir, og som skal aktualisere begrepet kunst som en del av vårt daglige liv. Utstillingssjenerne vil også få en utformning som svarer til vår tids miljø, for å møte mennesket i sin situasjon og drøfte de mentale problemer.

Under utstillingstiden er der planlagt 9 aftener med ca. 10 programposter hver kveld, med korte foredrag av psykologer og filosofer om aktuelle spørsmål, for å finne ut hvilke uttrykk for menneskets nerve- og følelsesliv, og det interessante er å få konkrete analyser av universitetsfolk og menneskets mentale konflikter, da humanistisk-videnskapelige diagnoser og de kunstneriske uttrykk har samme tema.

For å belyse dette punkt, vil det leses kortfilm fra universitetet, og kortfilmer med psykologisk innhold vil likeledes bli leiet fra Danmark, Sverige, Finland og Norge, og utfra denne synsvinkel er der utvalgt noen komposter og dramatikere i Norden som vil fremføre sine stykker, hvor tingene i vårt miljø også brukes som instrumenter.

Utstillingen "Konkret analyse" vil vise at "KUNSTEN" står midt i hverdagen, at begrepet kunst er VILKÅRLIGHET.

Jeg vet at de ne søknad blir skrevet et år forsent, og jeg vil være glad for å motta svar fra Nordisk Kulturfond innen 1 september 1970, for å få vite om der kan ventes noen form for bevilgning.

Vedlagt en plan over de 9 aftener med X for de personer søknaden gjelder.

Bergen, den 7 juli 1970 Lars Grundt
Dato Underskrift

19	2 okt.	DEPRIMERING psykologisk foredrag med film Age Sten et sugesjon vanen.....) Bergen Universitet
20	X	KONKRET POESII Ole John Filmshow
21		DA DA KONSERT ved Kjell Skjellstad Universitetet Oslo 1970-71 Musiklit.
	3 okt.	FILMCENSUR Ole John Filmshow
		PSYKOLOGI schizofreni FENOMENOLOGI Kari Rydman
		DA DA KONSERT Kjell Skjellstad
	SØNDAG 4 okt.	DET SOCIALE AKTUALET psykolog & psykiater Bjørn Christiansen
	X	KORTFILM Timo Linnasalo Finland
	X	SYMPONISK DEMONSTRASJON klaver Kari Rydman Finland
	X	SURREALISME
	5 okt.	«HÅNDLEDNING» NEVROLOGI PSYKIATRI, PSYKOLOGI, KLAVER Kari Rydman Finland
	X	NY NORSK POESII Mikkis Jarva Finland
	X	SURREALISTISK SYMPONISK DEMONSTRASJON (dåp - liv - begravel)
	6 okt.	PSYKOLOGISK FILMSHOW Folke Edwards
	X	KONKRET BALLETT DUKKETEATER, Jacqueline Buck
	X	KORTFILM
	7 okt.	KORTFILM
	X	«ÅPENT» TEATER, DUKKETEATER, Jacqueline Buck
	X	(PROGRESSIV JAZZ) KONKRET BEAT
	X	SØTT KONKRET MUSIKK, Hans Christ. Johansen
	8 okt.	KORTFILM FINLAND
	X	LYRIKK Sandro Key Åberg & Bergensgruppe
	X	LYDEKSPERIMENTER
	9 okt.	PSYKOLOGISK TEATER (begrepanalyse og diagnostiske situasjoner) DEN ESTETISK EROTISKE REVOLUSJON (sansenes manifest) KONKRET FOLKEMUSIKK Hardingfele-soul.
	X	KORTFILMER Anne Hedegaard
	10 okt.	SURREALISTISK KONKRET MANIFEST

1. Med hensyn til trykte bilag (bøker, hefter og lignende) gjør man uttrykkelig oppmerksom på at disse ikke blir tilbakebetalt medmindre søkeren anmoder om det innen én måned etter at søknaden er behandlet. Etter dette tidspunkt oppbevares de.
2. Andre trykte bilag (såsom ansøkningsplaner og lignende) kan innsendes i tillegg til søknaden, men disse blir ikke tilbakebetalt.

Nåvstdal 22/5 69

Festskrift till Aage Samuelseas 91 års dag.
Tungetale for vaksne.

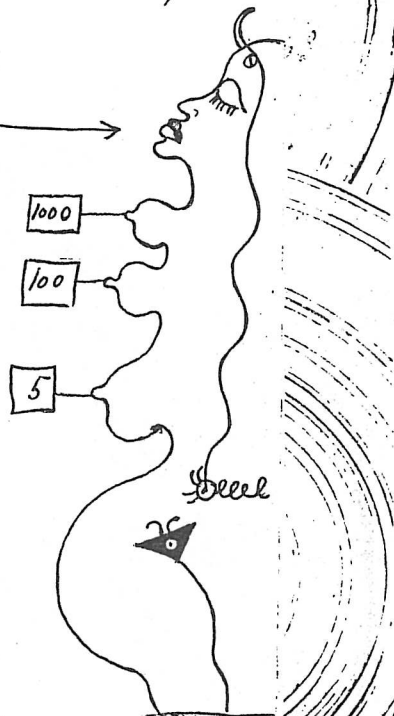
Paliflimpen

Paliflimpen: Pilafysken i gallihenti es i folisk mjurrull i kallekimen fi sillekisti
Hellvehter: Nyffi tille pilken pikadollfus ha mylkjehümos Cesboletto fylle halpe skalpen.
Paliflimpen: Mjüsikvilis sykjiri mella holpen homofidüs skrüppelamats i graspirifüs (graspirisus)
Himmerikis: Hellvehter i holle müske vo s i pütüina fy forafanka.
Paliflimpen: Hylkje pysisil va pi sä Ronkarl. Pilteqazak i pusse smiken smettehylvün o i spikadolpüs. fistelapan i si sä qb. →

Pilseheiken: Uölpiktrüplik simakeltik mjurrulline.
Paliflimpen: Snille pika usq vola penlik.
penlik e süle på lütifeika.

Helsin få

Snille pika
Horovivi
Kallebolle
Müsölisa
Penisimon
Klitobisak
Skamuar i
Pölolaur
Pölolava
Ponkarl
Homofidüs
Lespoletta.

Mange takk for opphald og sist
Helsing Oddvar T.

ODDVAR TORSHEIM

lovat du att alltid vara rädd om mig O VA GOTT
DET KÄNNS din kärlek gör mig till en bättre
människa DÄR JA O JA ett sådant underbart ljus
i dina ögon vad gör du med mig egentligen tänk
när du tar i mig förstår jag livets mening är jag
inte liksom en fågel såg den lilla söta kroppen den
lilla röda goda vännen tänk jag tror jag skulle
kunna älska dig jämt ÄR JAG DITT LILLA HUS
NU VA jag tycker du är så vacker när du sover
varför står det så mycket fult om kärlek i böcker
bara du tar i mig blir jag så där du vet det är du
som gör att jag tror på livet JA HÖGRE UPP JA
JA DÄR i dina händer bor gudheten om du visste
vad jag tycker du är underbar O VÄNTA LITET
ÄLSKLING VÄNTA du kan då hitta på jag känner
mig så vacker när du ser på mig var det bra för
dig också allting är ju så enkelt när man tycker
om någon jag bara inte kan vara olycklig med dig
ÄR DET SÅ HÄR DU VILL ATT JAG SKALL GÖRA
jag känner mig så stark därför att jag vet att du
älskar mig nu är jag inte rädd för någonting jag
tycker om allt du gör älsklings Å DU DÖDAR
MIG DU DÖDAR MIG tycker man bara riktigt om
varandra går allting bra herre gud vad jag älskar
dig jag ser på din mun att jag kan lita på dig
förstår du älsklings att för mig gäller det livet O
JAG KOMMER JAG KOMMER du går väl aldrig
ifrån mig såg menar du också att troheten är
något andligt du måste alltid vara uppriktig mot
mig kärleken kan inte leva om man inte är sann
mot varandra vet du jag känner mig som varm
glass hela jag du är inte klok nu igen när jag ser
på dig förstår jag varför jag lever O DU GÖR
MIG LITET ILLA ÄLSKLING du måste alltid
vara rädd om mig lovar du det NÄMEN ÄLSKLING
VAD GÖR DU du får aldrig ljuga för mig kom ihåg
det OH JA DET ÄR UNDERBART så fort jag såg
dig förstod jag att det var du det underbara med
dig är att jag känner mig så trygg JA JA MED
MUNNEN OCKSÅ finns det något vackrare än
kärlek SUG MIG SUG MIG TÄPPA MIG INTE jag
känner på mig att vår kärlek är riktig kärlek
SKYND DIG KOM NU ÄLSKLING tänk jag tror
inte jag behöver någonting annat än du i hela
världen jag tycker inte man skall veta allting om
allting O VA HÄRD DEN ÄR när man tycker om
varandra skall man kunna säga allting till varandra
O ÄLSKADE JAG BLIR GALEN NÄR DU GÖR SÅ
DÄR det känns precis som om jag levde bara när
jag var hos dig jag vill äta upp dig förstår du det du
gör mig så underbart lugn O JA GÖR DET HÄRT
du har gjort mig till en ny människa förstår du
det kan du förstå att jag gick och undrade varför
jag var en lycklig människa sedan jag hade träffat
dig jag vill att du alltid skall känna dig som en fri
människa JA JA ÄLSKLING GÖR DET I MIG det
är du som gör att jag lever nu tror jag ingenting
kan göra mig något ont du ger mig all min glädje
O JA JA JA Ä MIN ÄLSKADE Ä MIN ÄLSKADE
Ä MIN KÄRLEK

När Andersson blir gammal
och slutar onanera
blir Pettersson till ären
och börjar prata skit
och kamrer Nilson åldras
och blir trött och förbannad
liksom lilla fröken Persson
som föräldras i butiken
och Hektor i pulpeten
blir gammal under tiden
och tappar allt sitt hår
och unge herr Brundén
surnar som en välling
och skiter i det mesta
medan fröken Johansson
surnar under barmarna
och Gustaf Jönsson blir tung
och kryper uppför trapporna
och lilla nätta Elsa
blir fet som en valfisk
och stockdum som en kolja
medan Bertil på huset
skiter sönder sina tarmar
medan ären blåser fram
som en snöstorm över skallen
och ingenjör Burén tappar
alla sina sugår i diket
och lilla fröken Dyrekert
vittrar sönder i skrevet
och slutar drömma om knulla
under tiden åldras Alfred
i sitt gistna och dragiga förstånd
och börjar höra dåligt
och ser inget vidare
och börjar lukta illa
något alldeles förbannat
och tjocka dumma Anders
kommer inte ur fläcken
och minns ta mig fan inte
vad han hette i går kväll
och ur adjunkt Andersson i matte
skvalar det som ur ett gammalt
och rostigt vattenledningsrör
och gamla konduktör Persson
och fina sjuksyster Agrell
och komminister Stönert
och bergsprängarbåsen Olov Smed
har krympt samman till
små torra och beniga frukter
och sitter gamle Petter
utan tänder och är lycklig
som alla gamla som blivit gamla
för att han blivit gammal
och det blivit mening med hans liv
och då svänger gamla Hulda
på sitt enda och krokiga ben
grå och snuvig i sin ålder
lycklig som en gräsäl i sitt hav
medan smärtan vrälar som en mistlur
i den dimomhöljda kroppen
och veterinären Anders Nilsson
sitter med fårstoppning
och magknip utan ända
en lycklig gammal behöglig

på resten av sitt liv
o den gamlade människan
som stönar där hon går
och känner döden under huden
otår som ett grindhål
trasig som en gårdsgård
och gammal som ett stenrös
men lycklig och glad
så hon nästan gör på sig
o den äldrade människan
knäckt över ryggen och
skräpelig som en väderkvarn
men glad som en knäkkokarkväll
och lycklig är hon människan
när hon fladdrar som ett ljus
knappast mänsklig och med bara
ett finger med i livet
o men lyckligast ändå
när hon äntligen slutar att leva

ur O. 1965

Sandro Key-Åberg Dikter

Han tofsar i örat och kal över hjässan
tubbar sin ångest med middagssuppen

Sitter nedknäppt över inkräkthetens håll
stagar sin manlighet med franska kort

Filar ner sin förhoppning till tandkötet
stänger med hänglås dörren mot döden

Hon skriker sin människa tyst i köket
munnen kläpprar som en fattigbössa

Viker sitt hat i prydliga servetter
vevar fram det kränkta barnansiktet

Sprattlar en munsbit på skräckens gaffel
öppnar sina dallrande lär mot sjukdomen

Smakar varandra som härsken mjölk
nyfikenhet i torttig panik

Själen utkrävs i hopplösa strider
tyger varandra i stödat tumult

Snarkar ensamheten i ändlösa sängar
svullna i ansiktet av sönderklöst förbittnen

ur Livet en stor sak, 1963

ur Bildade Människor, 1964

ur Bittergök, 1954

